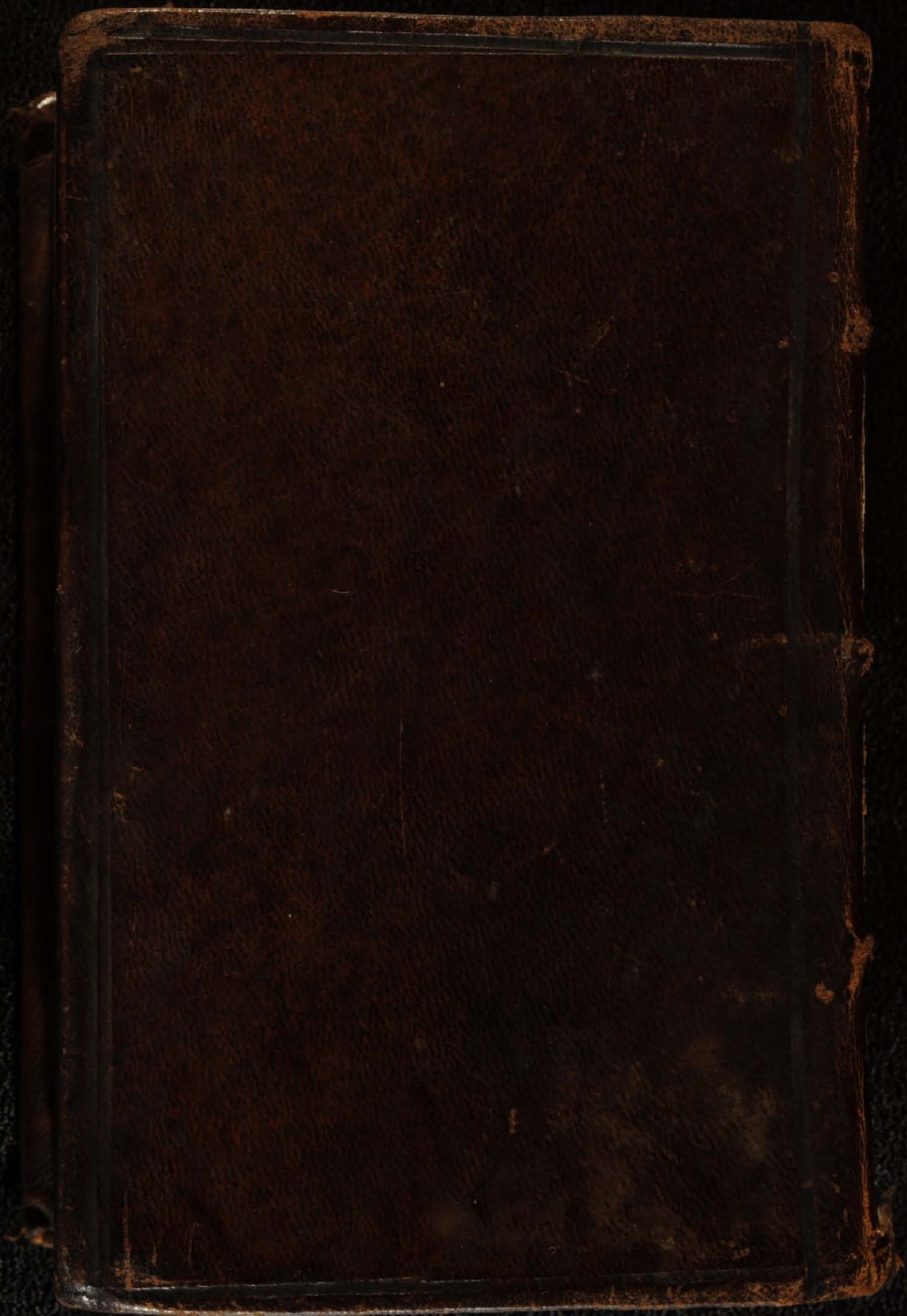

G F

1735

9 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 3

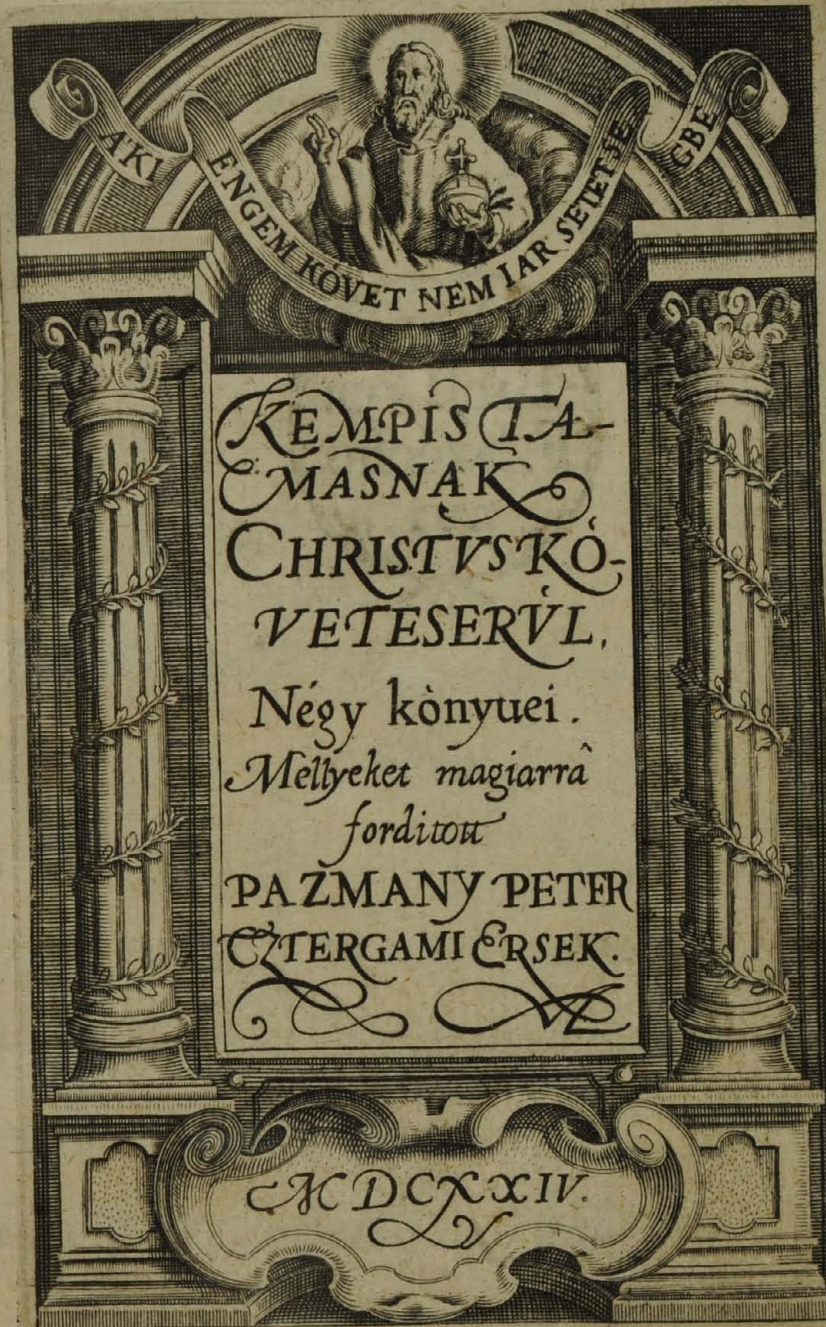

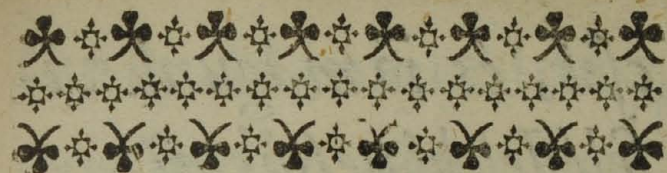
9 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 3

RMK. I.

535

F. 9.

A' M A G Y A R
O R S Z A G B A N L E-
V E O K E R E S Z T Y E N E K-
n e k , I s t e n t ű l m i n -
d e n i ű t k e u á -
n o k .

A Z I s t e n i t i s z -
t e l e t n e k f ő b ,
é s I s t e n e l ő t
k e l l e m e t e s b r é s z é t , a b -
b a n h e l y h e z t e t i k a' k e -
r e s z t y é n D o c t o r o k ,
h o g y t e k é l l e t e s e r k ő l -

★ 2 c s e l

csel, és ió magunk vi-
seléssel, kőneßük azt, a'
kinek szolgalattyára
Aug⁸ köteleztetünk. Sum-
Ciuit.
c. 17. ma Religionis est,
imitari quod colas,
ugymond SZ. Ago-
ston. Lactantius pe-
Lact.
Lib. 5. dig ily szól, Religio-
c. 10. fissimus cultus est,
imitari. Sőt a' po-
gány Seneca-is azt
iria, hogy eléggé tisz-
teli Istent, a' ki kőneti,
Sa-

Satis Deos coluit, Senec.
quisquis imitatus Epist.
est. Annak-okáért^{95.}
int SZ. Pál mindene-
ket, hogy az ~~Instent~~
kőneßék. Estote imi- Eph. 5.
tatores Dei. V. l.

Ennek az Isteni
kőnetésnek kívánságát
gerieszteni, és úttyát
mutatni akarván az
Atya Isten, emberi
termeszeten öltöz te-
té szent Fiát, hogy aző

vezérlése és tanítása-
által, meg-tanúlnók,
mint kellyen követni
Istenünket. Azért SZ.
Pál, nem egyszer, int:
hogy Christust kövef-
sük. Imitatores mei
estote, sicut & ego
Christi. Maga-is
Christus azt mondgya,
hogy a ki őtet követi,
nem jár setettségben.
Mert miképpen az
ígéret földében ménő
Si-

1. Cor.
4. v. 16.
cap. 11.
v. 1.

Sidok eleibe, éjel égő
oszlopot, nappal fé-
nyes felhőt rendelt-va-
la Isten, út mutatás-
ra: úgy, a' mennyei
boldogságra sietőknek,
Christust rendelte ve-
zérlőivül; ki nem csak
tanításával, hanem
peldaiával-is kalau-
zunk lenne a' tekéletes
erkölcsökre.

Errül A' Christus
követesérül, és A' csa-
lád

*Hen-
ricus
Som-
malius
refert,
in fine
autho-
graphi
hunc
annum
notari
ab au-
thore. lárđ világnak meg-u-
talasárúl, * ezer ne-
gyszáz negyven egy
esztendőbe, Kempis
Tamás, Canonicus
Regularis S. Au-
gustini, négy rövid
könyvet irt : együgyű
szokkal, de csuda nagy
lelki bölcseséggel, mely
könyvről, merem mon-
dani, hogy a ki ezt
szerencsére fel-nittya,
es egy részét mely elei-
be

be akad, figyelmetesen
meg-olvasssa, lelki vi-
gasztalást, és Isteni
szolgálatra-való ger-
iedežést vészen.

Noha pedig ezt
a könyvet, régen, min-
den kereszttyén nyel-
vekre, * sőt még Tő-
rök nyelvre-is fordítot-
ták. de én ez ideig nem
láttam, hogy valaki
ezt Magyarúl ki-ny-
omtatta-volna : maga
en

* Ita
refert
Som-
malius
in præ
fat.

én a Biblia után,
nem cluastam köny-
vet, melynek előtté,
ezt nem itiltem volna
fordításra méltónak.
Azért, a' hiuek vi-
gasztalására, Magy-
arrá fordítam e' kő-
nyuecskét. Igyekez-
tem azon, hogy a' De-
ák bötűnek értelmét,

* Secu-
tus edi-
tionē
Anni
1600.
Henri:

* hiuen magyaráz-
nám; a' szollásnak
mod-

modgyát pedig úgy ^{Som-}
citeném, hogy ne lat- ^{malij}
tatnék Deákból csi- ^{ex au-}
gázot homalyossággal ^{togra-}
repedezetnek, hanem ^{pho.}
oly keduesen folya,
mint-ha először Ma-
gyar embertől, Ma-
gyarúl iratot volna.
Adgya a' mennek
földnek Istene, hogy
valakik ezt olvassák,
lelki vigasztalással ge-
rie-

riedezzenek napon-
ként az Isteni szol-
galatra, A-
men.

ELSEO

I

E L S E O K E O N Y V .

I. R E S Z .

*Az Vr Christus követeserül, és
e' világ hiúságának meg-
utalásául.*

Z ki engem követ, Ioan. 8.
setettség-bé nem jár,
ugy-mond az Vr.
Ezek Christus bá-
vai, mellyekkel int,
hogy az ő bent életét és erköl-
csét kövessük, há akarunk való-
ban meg-világosittatni, és min-
den lelki vaklágtul meg-bába-
dúlni. Azért, leg-nagyob es for-
A gát

galmatosb igyekezetünk, a' Christus Iesus életének elmelkedésében legyen.

A' Christus tanítása, minden Szentek tanításit fellyül-múllyá, és a' kiben Sz. Léleknek ajándéka volna, ebben el-reytet Manát találja. De sokszor történik, hogy némellyek az Euangéliumnak gyakor hallásából, kevés aitatosságot és lelki gerjedést éreznek; mert nincs a' Christus lelke benne. A' ki pedig tellyesen és édesdeden akarja érteni a' Christus igéjét, búkség, hogy egész életének folyását igyekézzék a' hoz fábni és alkalmaztatni.

Mi haſon a' Sz. Háromságrul mély elmelkedéssel vetekedned, ha alazatoság nélkül lejendé, kiért a' Sz. Háromságnak kelletlen léfés? A' mély elmelkedések, bizony fenté és igazzá nem téf.

téfnék; hanem a' tekélletes élet téfben Isten-előt kedveffé. Inkáb kívánom magamban a' Tőredelmességet érzni, hogy-fem ennek mi-voltát által-érteni. Ha az egész Bibliát bőtü-ſerént tudnád, és minden Bölcsék mondásit elmédben kapcsolnád-is: mit haſnálja, az Isten ſereteti és malaſtya-nélkül? Hivſágok hivſági, és csak azon hivſágok mindenek, az Isten ſereteti, és egyedül nékie-való ſolgálat-kivül. Ez a' derék bölcseségnek somája, hogy e' ſovány és csalárd világot meg-utálván, a' mennyei boldogságra ahítozzunk, és liefsünk.

Csak merő hivſág azért, a' veſendő gazdagſág keresés, és abban-való reménſég helyhez-tetés. Hivſág a' tiſteket vadáſzni, és magas pólczokra fel-emelkedni. Hivſág a' teſtnek kíván-

A 2 ſágit

1. Cor.

13.

Eccle. 1.

fügit követni, és ollyakra vágyódni, mellyekért végre kemény kínokkal kell lakolni. Hivfüg hoü életet reménleni, és a' bent életre kevés gondot viselni. Hivfüg, csak a' jelen-való életre figyelmezeni, és a' következendőre nem tekinteni. Hivfüg, csak azt beretni a' mi hertelen, séggel el-múlik, és oda nem sietni, a' hol örökké-való öröm találtatik.

Eccl. 1. Meg-emlekezzél gyakorta ama'köz mondásrul: hogy, meg nem elégfik a' szem látással, a' fül sem töltetik-bé hallással. Azon. igyekezzel tehát, hogy füvedet a' láthatandó állatok berelmétül el-fogiad, és a' láthatatlanokra fordícsad. Mert a' kik érzékeniségeknek legeltetése-után járnak, meg-fertéztetik lelki ismérteket, és Isten kedvéből ki-esnek.

II. RESZ.

II. RESZ.

Embernek alázasos maga is-meretirül. *cf. p. 132.*

MIndē ember természet-be: *Eccl. 1.* rént kiüannya, hogy tú: *Arist. 1.* dösbőlcs légye: de Isteni *metaph.* felelem-nélkül mi hasna a' tudo: *cap. 1.* mánynak? Bizony, sokkal iob renden vagyon dolga az alázasos pórnak mely Istennek fogál, hogy-sem a' fel-fualkodot Filósofusnak, ki magáru el-felkezzén, az Eg forgásában törifeiet. A' ki magát volta-képpen isméri, nagyot magáru nem alit, és az emberi dicfíretben nem gyönyörködik. Bár e' világnak mindē titkait tudnám-is, ha Istennek beretetiben nem talátnám, mi hasna volna Isten elöt, ki engemet cselekedetem-ből fog itélni?

Szünyyel-meg a' tudomány-nak

nak mértékletlen kiüanfágatul,
mert ebben, nagy elme csavar-
gás, és csalatkozás találtatik. A'
nagy tudományu bölcsék, sem-
előt akarnak forogni, és túdo-
foknak mondatni. Sok dolgok
vannak, mellyeknek tudása ke-
ueset, vagy ingyen semmit sem
használ a' léleknek. Nagy bal-
gatag pedig, a' ki egyébre figyel-
mez inkább, hogy sem űduőse-
gére nezendő dolgokra. A' fok
beséd, nem tölti-bé lelkedet: de
a' tekéletes élet, meg-nyugot-
tya űűvedet; és a' tística lelki is-
meret, nagy bizodalmot ad,
Istenhez-való folyamásra.

Mennél többet és jobban
tudsz, annál sülyyosb jteleted lé-
sen abból, ha űenteb életet nem
viselsz. Tehát fel ne fualkodgyál
semmi-némű mesterfégedben
vagy tudományodban: hanem
inkább rettegj a' néked adatot gi-
rának

rának űám-adásatul. Ha néked
ugy tetczik hogy fokat tudsz, és
mélyen által-értesz, tudva légye-
nállad, hogy fokkal több vagy on
hátra; a' mit nem értesz. Igen
fen azért ne hejaz, hanem inkább *Rom. 12.*
tudatlanfagodat meg-vallyad.
Miért akarod magadat valakinél
nagyobnak tartani, holot fokban
bölcsőbbek találatnak, és a' tör-
vényben tudósbak nálladnál?
Ha valamit hasznoson akarasz tud-
ni és tanulni, azt kívánnyd
hogy isméretlen légy, és semmi-
nek tartassál.

Ez a' leg-nagyob és hasznosb
leczke, hogy ember magát iga-
zán meg-ismérics, és meg-utállja.
Nagy bölcseség és tekéleteség
az, midőn ember maga felől
semmit nem alít; egyebek felől
pedig, mindenkor jót és nagyot
tart. Ha másnak nyilván-való
esetét látnád, vagy képtelen
A 4 csele-

cselekedetit értenéd-is, magadat nállánál jobbnak nem kellene vélned, mert nem tudod mig lehet álhatatos a' jóban. Minnyájan gyarlók vagyunk: de te senkit magadnál gyarlóbnak ne alícs.

III. RESZ.

Az Igazságnak tanításául.

Psal. 93. **B**Oldog a' kit az Igazság magán tanít, nem árnyékok és el-mulandó szózatok-által, hanem volta-képpen a' mint magában vagyon. A' mi vélekedésünk, és értelmünk, gyakran meg-csal minket, és rövidet lát. *Eccl. 3.* Mit használnak a' titkos és homályos dolgokban akadozó sok fortélyok, mellyeket ha nem tuds sem piruls érettek az utolsó napon? Temérdek gorombaság az, hogy hátra hagyván a' hasznos és szükséges dolgokat, ma-

magunk kínnyén, hasfontalán, sőt ártalmas dolgokra figyelmeztünk és semünk lévén sem látunk.

Vallyon 's mi gondunk nekünk, a' teremtet állatok nemére es külömböző természetire? A' kinek az örök Igeból, sok-féle vélekedésekből ki-fesél. Egy Igétül vagyon eredeti mindeneknek: ezt hirdetik minden állatok: és ez ama Kezdet, mely mi-nékünkből. Senki e'-nélkül értelmes nem lehet, sem igazat nem ítélhet. A' ki mindeneket ebben az egy Igéből foglal, mindeneket erre igazít, és ebben szemlél; álhatatos lehet az ő bűve, és az Istenben csendesen nyugodhatik. Oh én Istenem, tekéletes Igazság, tégy eggyé engem te-veled az örökre-való szeretetben. Vnalmas nállam nagy gyakorta, a' sok dolgok

A

olvasása és hallása, mert csak te
benned vagyon éppen, valamit
én szeretek és kívánok. Halga-
sanak minden Bölcsék: csendes-
ségben legyenek minden terem-
tet állatok a' te szíved előtt, és
csak te egyedül boldokom.

Mentül inkább meg-vónfa
magát ember, és lelkében egy-
ügyűti, annál több és mélyeb
dolgoknak végére mehet farad-
ság-nélkül, mert menyből vében
világosságot. A' tisztá, együ-
gyű, és áthatatos lélek, sokféle
dolgokra nem oboz, és nem
szakadoz; mert mindeneket
Isten tisztességére cselekedik,
és azon igyekezik, hogy min-
denekben a' maga tulajdon ked-
ve-keresésétől meg-fülnnyék.
Ki bánt, és ki háborgat téged
egyéb a' tennen füvednek
meg nem öldöklőt vagyodása-
tal? A' te kelletes és aitaros em-
ber

Immor-

tistata.

tal.

ber, el-rendeli először magában
minden dolgait, mellyeket kül-
ső cselekedetivel véghez kel vin-
ni. és nem ezek vonnyák őtet a'
vetkes indulatoknak kívánsági-
ra, hanem inkább ő igazittya eze-
ket az igaz okosságnak rá-májá-
ra. Kinek vagyon súlyosb baj-
vívása, mint annak, a' ki magát
meg-akarja győzni? E' volna
bezzeg a' mi dolgunk, hogy ma-
gunkon diadalmat vennénk, na-
ponként vastagodnánk, és a' jó-
ban eléb-eléb-mennénk.

E' világi életben, mindē jó mel-
let vagyon valami fogyatkozás:
és semmi elmélkedés nincs ho-
mály-nélkül. Az alázatos magad
isméreti, bizonyosb út Istenhez,
hogy-sem a' világitudományok,
vizsgálása. Nē kel vetkesíteni a' tu-
dományokat, vagy akár-mely do-
lognak csekély isméretit-is, mert
ez magában jó, és Isten ajándéka:
de

de azért, min-denkor fellyeb kel
bőcsülni a' jólelki isméretet, és a'
szent életet. Mivel pedig sokan,
inkább igyekeznek tudósok lenni,
hogy-fem bentül élni; innen va-
gyon, hogy gyakran meg-csapat-
koznak, és vagy semmi hasznot
nem téstnek, vagy igen keveset.

Vajha olyan fogalmato-
sok volnánk a' bűnöknek ki-ir-
tasában, és a' jószágos erkölcsök-
nek bé-oltásában, mint a' mély
kerdeseknek indításában, nem
vólna bezzeg ennyi gonoszság és
botránkozás a' köllégben; a'
Classtromokbá sem vólna ennyi
feslettség. Bizony, ha el-jő az
itélet, nem kérdik, mit olvas-
tunk, hanem, mit cselekedtünk.

Mat. 25. sem azt nem vizsgálják, mely
módon beállítottunk, hanem,
mely bentül éltünk. De mond-
meg, kérlek, hol vannak most
amaz Vrak és Doctorok, kiket
jól

jól ismértél mikor éltek, és tu-
dományokban virágoztak? Im-
már az ő konczok egyebekre
állot; és nem tudom, ha van-
naké csak emlékezetben-is. Ele-
tekben láttattanak valaminek,
most csak nevezetben sincsenek.

Iaj's mel hamar el-műlik e' *Eccl. 2.*
világ dűcsőssége! vajha ezeknek
életek, egy nyomban járt vólna
tudományokkal, bezzeg jól ta-
nultak's jól olvastak vólna. Me-
ly sokan gonoszul vesznek e' vi- *Tit. 1.*
lágban az hívfájos tudomány-ál- *Rom. 1.*
tal, kik az Isteni foglalatokkal ke-
veset gondolnak! és mivel hogy
inkább akarnak nagyon püpos-
kodni, hogy-fem alázatosságban
maradni, ez az oka, hogy sem-
mivé lészen minden gondolko-
dások. Valóban nagy, a' kiben
nagy teret van. Valóban
nagy, a' ki maga-előt kicsiny, és
semmire bőcsülli minden bő-
csülle-

csülletes tiſtek meltoſágát. Valóban eſes, a' ki ganéjnak tartya valami e' földön vagyon, csak Chriſtuſt meg-nyerheſſe. Es bizony valóban tudós, a' ki Iſten akarattyát cſelekeſi, és maga kívánſágát hátra hagyja.

IV. RESZ.

A' cſelekedendő dolgoknak eſzes rendeleſerül.

1. Io. 4. **N**Em kel ſem minden ſó-
nak, ſem minden indúlat-
nak hinni: hanem, okof-
ſan, tapogatva, és hoſu vara-
kodáſſal, Iſten-ſerént kel min-
den dolgot meg-fontolni. Iaj-
's gyakran hamaréb mondunk
és hiſzünk gonofzat egyebek-
rül hogy-ſem jót, oly gyarlók
vagyunk. De a' tekellertes em-
berek, nem könnyen hiſnek
minden cſacſogáſnak, mert tud-
1. 8. gyák, hogy az emberi gyarlóſág
hajlan-

hajlandó a' gonofra, és kün-
nien botlik beſedében.

Nagy bölcſefég az, hogy
cſelekedetünkben ne habahur-
jálkodgyunk, és vakmerőül a'
mi-magunk tetczeſéhez ne ra-
gaſzkodgyunk. Ezen bölcſefég-
nek az-is egyyik réſe, hogy a-
kár-kinek ſavát el ne higgyük;
ſem a' hallot és el-hit dolgokat,
ottan más ember fülében ne rö-
pítſük. Bölcs és lelki ember: *Prov. 12.*
rel tarcsad tanácſodat: és inkább
akary náladnál jobbtúl tanulni,
hogy-ſem a' magad agyának ta-
lálmanyi-után járni. A' tekélle-
tes élet, Iſten ſerént bölcſé, és
ſokakban látottá's forgottá *té-*
ſi embert. Mentül valaki *ma-*
gában alázatosb, és Iſtenhez en-
gedelmesb, annál bölcſeb és
cſendefeſeb mindenekben.

* *

A' Szent Irás olvasásául.

I Gazfágot kel a' Sz. Irásban keresni, nem ékesen-bóllást vadászni. Az egész Sz. Irást, azon Szent léleknek vezérleléből kel olvasni, a' melynek tanításából irattatott. Hañnot kel inkább a' Szent Irásban keresni, hogy sem bölcs beszédet. Oly örömet kel olvasnunk az aitas együgyű könyveket, mint ama' nagy fen-járó bölcseséggel telles irásokat. Meg ne ütközzél annak semelyében, a' ki írt valamit; se ne néz arra, ha mély, vagy csekély tudománya volt-e? hanem, csak az egy tiszta igazságának bereteti édesítsen téged. ~~Alas~~ Alasra. Azt azért ne kérdezd ki mondotta emezt? ha figyelmez a' mit mondott.

nül.

El-múlnak az emberek: de az Vrnak igazsága örökké megmarad. Személy-válogatás nélkül, sok-képpenból nekünk az Vr Isten. A' mi elménknek vizsgáló főfűl nyughatatlan gondosága, gyakorta akadékot berez a' Sz. Irásnak olvasásában, midőn ot akarunk felettéb értekezni 's törődni, a' hol együgyűen által kellene menni. Ha hañnot akarñ nyerni, alázatosán, együgyűen, és híven olvas: soha pedig tudós nevezetre ne vágyódgyál. Eorömet kérdgedgyél, és csendesen rá figyelmez a' Szent emberek mondásaira. A' Vének példa-beszédit, félkedvel ne vegyed; mert ok nélkül nem bóllanak.

Ps. 116.

Curiositas.

Prov. 1.

18

VI. RESZ.

*A' visza-fordult, es keresz-tül-ál-
lot kívánságokrul.*

Mihelyen az ember helyte-
lenül kíván valamit, ottan
mindgyárt nyughatatlan
magában. A' kevély, és telhe-
tetlen, soha meg nem nyugha-
tik: a' begény és alázatos-
bűvű emberek, nagy békefégben él-
nek. A' mely ember magát va-
lóban meg nem törte, hamar ké-
sértetben esik es meg-győzette-
tik akár mi kicsin es alá-való dol-
gokban.

A' ki lélek-ferént gyenge,
és nem inemű-képpen még testi
ember, hajlandó az érzékense-
gek-alá vetet dolgokra, nehe-
zen vonhattya-el tellyességgel
magát a' földi kívánságoktul.
Annak-okáért, sokszor meg-fo-
morodik, midőn ezektől magát
el-fo-

el-fogja; könnyen-is bofonko-
dik, ha ki akadoz dolgaiban. Ha
pedig hozzá-jút a' mire vágyó-
dot, mindgyárt vádoltatik lelki
ismeretinek furdalásátul; mert
az ő hertelen indulattját követ-
te, ki nem hasznos a' lelki cse-
dessegre mellyet ő kereset. An-
nak okáért, a' mód nélkül való
indulatoknak ellene-állásául,
és nem azoknak-való szolgál-
tal találtatik a' bűvnek valósa-
gos csendessége. Nincs azért
alhatatos békefég, a' test-után
indult, vagy a' külső dolgokban
merült ember bűvében, hanem
csak az Isteni szolgálásban buzgo
bűvű, lelki emberben.

VII. RESZ.

*Az hiúságos remenségnek, és fel-fu-
alkodásnak el-tavoztatásárul.*

NAgyon meg-csalatik, a' ki
emberben, vagy egyéb te-Hierem.
remtet 27.

remtet állatban veti remensé-
gét. Ne begyenlyed, ha a' Chri-
stus berelméért másnak szolgál,
és ez világon begénynek lát-
tatol. Ne bizakodgyál tennen-
magadban. hanem Istenben he-
lyheztesd remenségedet. Iárj-el
te abban, a' mire elég vagy, és
Isten elő-gyámolít jó fándékid-
ban. Ne bizzál tudományodban,
vagy akar-mely elő embernek
Astutia. ok-ravaßságában: hanem, az
Istennek segítségén meg-nyu-
godgyál, ki az alázatosokat gyá-
molittya; azokat pedig meg-
alázza, kik nagyot tulajdonít-
nak magoknak.

Ha gazdagfággal bővelkedel,
abba ne dicsekedgyél, se hatal-
mas barátidban ne helyheztesd
remenségedet: hanem, az egy-
Istenben bizzál, a' kitől minden
jó fírmazik, és mindenek-felet,
magát-is nekünk akarja adni. Fel-
ne

ne fualkodgyál sűgár termeted-
nek bepségeben, mellyet egy kis
betegség meg-hervaszt és meg-
rútít. Ne tessél magadnak, el-
mes, vagy sok dolgakra alkol-
matos-vóltodban, hogy Isten-
nek kedvéből ki ne essél, a' kié
mind azok a' jók, mellyek ter-
mészettedben óltattak.

Magadat egyebeknél jobbnak
ne alicfad, hogy valahogy Isten
előt aláb-valónak ne találtaßál,
a' kinek fínyes bemei látták mi *Exod 3.*
vagyon emberben. Ne kevés *Ex 12.*
kedgyél jó cselekedetidbē, mert
az emberi iteletnél külömb az
Isten itileti; és gyakran nem
tetcsik ő-néki a' mit az emberek
javallanak. Ha valami jót ta-
lálß magadban, egyebekben még
több jót; higgy lenni, hogy
e' képpen alázatosfág-
ban maradhas.

VIII. RESZ.

1175
A' felettéb-~~való~~ Baras~~t~~ágnak el-
tavo~~z~~tata~~s~~árul.

Eccl. 8. **M**Eg ne jelensz minden
embernek búved titkait,
hanem bölcs és Isten féltő
emberrel közöllyed dolgaidat.
Ifiakkal és külfő emberekkel, rit-
kán nyájaskodgyál. Gazdagok-
nak ne hizelkedgyél: és ne foro-
gj öröme~~s~~t nagy Vrak körül. Az
alázatosokkal, és együgyűekkel,
az aitato~~s~~okkal, és igyenes er-
kölcűekkel társalkodgyál, és oly
dolgokrul tractály, melyekből
éppület fármazhas~~s~~ék. A' bony-
emberek-közöt ne forogj: ha-
nem közönfégesen minden te-
kélletes A' bony-állatot Istennek
ajánly: csak az Istennek és az
őfent Angyalinak kívánnyad
gyakorlatos nyajasságot; az em-
berek ismeret~~s~~égét pedig el-ke-
rüllyed. *Atya*

Atya fiúi szeretettel illik hogy
légy mindenekhez: de a' felet-
téb-~~való~~ barátkozás nem has-
nos. Sok~~or~~ történik, hogy az *Minuit*
eszméretlen semélynek, jó hire-
neve futamodik, de az ő jelen-lé-
te el-cserélteti az emberek itile-
tit. Néha azt alittyuk, hogy *præsen-*
igen tetczünk egyebeknek, a'
vélek-~~való~~ tarsalkodásból: ma-
ga inkább ki-esünk kedvekből, a'
bennünk meg-jegyeztetet fo-
gyatkozot erkölcsök-miat. *tia fa-*
mam.

IX. RESZ.

A' Engedelme~~s~~ség~~r~~ül, és egyebek
birtoka-alat lételrül.

VGyan valóba nagy dolog
az, hogy valaki Engedel-
me~~s~~ség-alat legyen, előtte-
valónak birtokában éllyen, ma-
gaval szabad ne legyen. Sokkal
batorfágosb, másnak engedel-
me~~s~~ége-alat lenni, hogy *sem*

egyebeket igazgatni. Sokan ke-
relenségből vannak inkább az en-
gedelmesség-alat, hogy sem be-
retetből. Ezeknek nagy kí-
nyok vagyon, könnyen-is zugo-
lódnak; és mindaddig sem nyer-
nek lelki szabadfágot, valámíg
az Isten kedvéért, tellyes bűvből
az engedelmeségnek igája-alá
nem adgyák magokat. Futos
bár ide's tova, nem talál se-
des nyugodalmat egyébűt, ha-
nem az előtted járónak birtoka-
alat-való aláztatós engedelme-
ségben. Az imide amoda való
gondolkodás és hely-változta-
tás, sokakat igen meg-csált.

Igaz, hogy akár-ki öröme-
maga eűen jár, és azokhoz von-
son inkább, kik ő-vélle egyet-
értene: de ha az Istennek lelke
vagyon bennünk, bűkség, hogy
gyakran a' magunk tetésűt
meg-vevűk, az jó békeségnek

okáért. Mert ugyan-is, ki le-
het oly bölcs, a' ki mindeneket
tellyességgel által-ercsen? Az-
zért, felettéb ne bizzál a' te
tetczésedhez, hanem öröme-
hallyad a' más ember, itéle-
tit. Bár helyes legyen-is, a' te
tetczésed; mindazáltal, ha ezt
hátra hagyván Istenért, mást kö-
vetű, nagyobb elő-menetedre lé-
sen.

Gyakran hallottam, hogy,
batorfágosb a' más tanácsat hal-
lani és követni, hogy sem tanács-
csot adni. Az-is történhetik,
hogy, mind egy's mind más fél,
helyesen beszél: de azért, a' ki
ugyan nem akar egyebek tet-
zésűn meg-nyugodni, noha a'
dolog és ok azt kívánná, kevés-
lysűgek, és maga meg-kö-
tésnek jelenűségűt
adgya.

*A nyelvcskedésnek es szósságnak
el-tavoztatásárul.*

A'meyíre lehet elkerüllyed
az emberek trefelését :
mert sokat árt e'világi tör-
teneteknek bebelgetése , bár
vgyá csak merő együgyűségből
bármazzék-is ; mivel hogy csak
hamar bé-mocskol és kötöz ben-
nünket az híváság. Akarnám,
ha sokfor halgattam volna , és
emberek-közöt nem forgottam
volna. De vallyon 's miért
állunk és csevegünk egy más-
sal ily örömeft , noha lelkünk
ifméretinek sérelme-nélkül rit-
kán térünk a' halgatásra . Azért
bebelgetünk ily jó kedvel , mert
a' bebelgetés-által egymástul vi-
gastalást várunk , és sok féle
gondolatokban el-fáradot fűs-
vünket meg akarjuk könnyeb-
bíteni.

bíteni. Azokrúl állunk pe-
dig, és gondolkodunk örömes-
ben, mellyeket vagy igen ked-
vellünk és kívánunk , vagy ár-
talmasoknak alítunk lenni.

De jaj 's mely gyakorta
csak hasontalan a' mí kívánsá-
gunk ! mert ez a' külső vigasztá-
lás, a' belső és Isteni vigasztalás-
nak nem kevés akadályt ferez.
Annak-okáért vigyáznunk kel,
és imádkoznunk , hogy az üdö-
heába ne müllyek. Ha szabad,
és fűkség állani, éppültre-va-
ló dolgokrul bebelges. A' gonos-
fokás, és elő-menetelünk-re-va-
ló gondviseletlenség, nagy okot
ad nyelvünk szabadfágára. A'
lelki éppültre né keveset has-
nál, az Isteni dolgokrul-való ai-
tatos bebelgetés , leg-főképpen
azok-közöt , kik egyenlő fűvel
és lélekkel Isten-ferént társal-
kodnak.

A lelki bekefének meg-nyerésérül, és a' jóban-való nevedésnek igyekezetirül.

SZép lelki csendességben maradhatnánk, ha magunkat nem akárnók egyebek bavaiban és cselekedetibé avatnunk, mellyekre nekünk semmi gondunk nem volna. Vgyan-is, miképpen maradhatna csendességben, a' ki más dolgaiban ártya magát? a' ki ugyan alkalmatosságot keres a' világi foglalatosságokra? a' ki igen gyengén és ritkán fál magában? Bóldogok az együgyűk, mert nagy lelki békefében élnek.

Mi az oka, hogy némely Szentek, a' tekéletes és Istenes elmelkedésben ugyan el-ragadtattak? Mert ők, e' világi kívánságoktól tellyességgel el-
igye-

igyekezzvén fogni fűvöket, öklötték magokat: így tellyes fűvel Istenhez ragaszkodhattak, és nagy lelki szabadfággal gondot viselhettek magokra. Mí igen sokat engedünk indulatunknak, és a' veszendőkrül igen borsalmatoskodunk. E' felet, csak egy rendbéli fogyatkozásunkat-is, ritka hogy tekéletesen meg-győzzük; el-vélte gersiedezük arra-is, hogy naponként a' jóban nevedegyünk: innen vagyón, hogy sem hevek sem hidegek, hanem csak igen lágy melegek vagyunk.

Ha magunknak valóban meghóltunk volna, és fűvűnket akár-miben nem köteleznők, úgy bezzeg az Isteni dolgoknak ízit éreznők, és a' mennyei elmelkedést valami rébből meg-köszölhatnók: De egészen minden derék akadéunkunk
B 3 csak

12ün
Tepidi

csak az, hogy a' gonosz indulás-
toktól, és hajlandóságoktól baa-
badofok nem vagyunk; nem is
igyekezzünk, hogy a' Szent Iáma-
boroknak tekéletes nyomdosa-
kit kövessük. ha mikor pedig
valami kicsiny bántásunk esik,
igen hamar el-haggyuk magunk-
kat, és emberi vigasztalásokhoz
folyamodunk.

Hogy ha férfiu módra igye-
keznénk a' baj-vivásban helyt
állani, bizonyára az Istennek
menyből adatot segetséget érze-
nők, mert ő kész segíteni a' baa-
nakokat, kik az ő kegyelmessé-
gében vetik remenségeket :
ugyan-is azért ad okot a' har-
czolásra, hogy diadalmasok le-
hessünk. Ha csak a' külső szer-
tartásokban helyhezttettyük a'
fent és szerzetes életnek tekelle-
tességét, hamar vég lépén a' mi
aitatosságunkban. Azért, ugyan
a' győz-

a' gyökerben vágjuk a' fejét,
hogy a' romlot indulatokat ki-
irtván, lelki csendességgel bír-
hassunk.

Ha minden estendőben
csak egy vétket ki gyomlál-
nánk-is, bezzeg hamar a' tekel-
letességre jutnánk : De inkább
gyakran azt tapasztallyuk ma-
gunkban, hogy meg-terésünk
elein, jób és tisztább életet visél-
tünk, hogy sem egynéhány es-
tendővel szerzetességgünk-után.
A' mi buzgóságunknak, és jó-
ban-való gyarapodásunknak,
naponként kellene nevedetni :
de most, nagy dolognak tetczik,
ha ki az első aitatosságnak vala-
mi részét meg-tarthattya. Ha
elsőbő egy kicsinnyé meg-eröl-
tetnők magunkat, az-után nagy
kűnnyen, és vígan mindeneket
meg-cselekedhetnénk.

Nehéz a' főköt dolgot el-
B 4 hagyni :

hagyni: de még ennél-is nehe-
zebb az embernek maga akarata-
tya-ellen valamit cselekedni.
De ha csak aprólékosokban sem
győződ-meg magadat, vallyon
's mikor vehetſz győződelmet a'
bajosb dolgokban? Ió idején
eleit ved első indulatidnak, és a'
gonosť ſókafokból ki-tanúly,
hogy naponként lassan-lassan
nagyobb akadékok ne legyen.
Vajha meg-gondolnád, mely
nagy csendesſéget ſerzenél ma-
gadnak, és mint meg-vigasztal-
nál egyebeket, ha magadat jól
viselnéd! el-hittem, hogy ſor-
galmatosb volnál a' jóban-való
nevekedésre.

XII. RESZ.

*A' kedvünk-ellen rajtunk történt
eseteknek hasznáról.*

IOnkra vagy, hogy néha
oly dolgok találunk, mellyek
ful-

lullyosok, és kedvünk-ellen
esnek: mert ezek embert gya-
kran eſére hozzák, és ſűvében
ſállíttják, hogy meg-ismérje
ſamkivetésben létét, és remen-
séget világi dolgokban ne hely-
heztesse. Iónkra vagy, azért,
hogy néha ellenkezőink támad-
nak, és mi-rőlünk gonosť itile-
tet tésnek, még mikor jó igye-
kezetben és cselekedetekben
foglalatofok vagyunk-is. Ezek
gyakran segítnek minket az ala-
zatosságra: és a' hívſágos-dűcsőf. *Vana*
ségtől meg-óltalmaznak: mert, *gloria*,
leg-inkább akkor folyamodunk
a' mi belső bizonságunkhoz, az
első Istenhez, mikor külső-kép-
pen semminek tartatunk az em-
berek-től, és ezek-előt hitelt nem
nyerhetünk.

Azért-is kellene ember-
nek magát tellyesſéggel Istenre
támasztani, hogy ne kellene sok

emberi vigasztalásokat keresgetni. Midőn az Istenes ember sa-
nyargattatik, vagy késértetek-
től ostromoltatik, vagy gonosz
gondolatoktól fojtogattatik;
akkor érti leg-inkább az Isteni se-
gítségnek szükségét: meg-
tapasztalván, hogy ő-nál-lá-nél-
kül semmi jót nem cselekedhe-
tik: akkor somorkodik, ohait,
esedezik a' rajta meg-sullyoso-
dot nyavalyákból ki-fabadulá-
sért: akkor meg-ünnya e' vi-
lágban eltét, és kívannya halá-
lát, hogy el-öböltasson, és Chri-
stussal leheffen: akkor azt-is jól
esében véfi, hogy tekéletes bá-
torfág, és tellyes békefég e' vi-
lagon nem lehet.

XIII. RESZ.

A' kísérteteknek ellene állásról.

V Alamíg e' világon élünk,
nyomoruság és kísértet-
nél

nelkül nem lehetünk. Innen
vagyon amaz Irás Sz. Ióbnál:
Kísértet az embernek élete e'
földön. Azért, mindennek a'
kísértetekben forgalmatosnak
és az imadságban vigyázónak
kellene lenni, hogy az Eordög
helyt ne találja a' meg-csalásra,
ki soha nem funnyad, hanem
kereng-forog, keresvén kit bé-
nyellyen. Nincsen oly bent és
tekéletes ember, kinek valami-
kor kísérteti nem volnának
mert lehetetlen, hogy tellyes-
séggel kísértet-nélkül marad-
gyunk.

Mindazáltal, a' kísértetek
gyakran igen *ka*snosok, noha
terhesek, és kedvünk-ellen-va-
lók: mert ember a' kísértetben
meg-aláztatik, meg-tíftittatik,
és meg-tanittatik. Minden Szen-
tek, nyomoruságokon és kísér-
teteken mentek-által, és neve-
ked-

kedtek a' jóban: A' kik pedig el nem viselhették a' kisírteteket, meg-vettettek, és el-fogyatkoztanak. Nincs oly Szerzet, sem oly titkos rejtek, a' hol kisírtetek, és kedvünk-ellen-való dolgok nem találhatnának.

Mind addig sem lehet tellyességgel bátorfágos ember a' kisírtetektől, valamig e' földön él: mert magunkban vagyunk a' honnan kisírgettetünk, mivel hogy bűnben bűlettettünk. Mihent egy kisírtet és háborúság meg-bűnik, ottan más találkozik; és midenkor vagyunk mit szenvednünk, mert a' mi boldogságunknak jávátul meg-fosztattunk. Sokan kerülnek a' kisírteteket, de annál inkább belécsnek. Csak a' kerüléssel, ezen győzdelmet nem vehetünk, de tűrés-szenvedéssel, és igaz

igaz alázatossággal minden ellen-séginknél erősbekké lehetünk.

A' ki csak kívül kerül a' kisírteteket, és gyökerét ki nem irtya, kevés hasznát véli; sőt hamaréb hozzája férnek a' kisírtetek, és rosbabbul léfien dolga. Lassan-lassan, tűréssel és várakozással, Isten segítségével veled lévén, jobban győzdelmet véss, hogy sem a' magad keménységevel, és alkotmatlan törődésével. Gyakran ély tanácsal, a' kisírtetek idején; és a' kisírtetben-lévővel, keménységgel ne bánnyál, hanem inkább vigasztalással támogatjad, binte mint magáddal kívánnád hogy bánának.

Minden gonos kisírteteknek kezdeti, az álhatatlan elme, és az Istenben-való bizodalomnak csekélysege. Mert, binte mint

mint a' hajó kormányos-nélkül
 haboktul ide's tova hanyatik:
 úgy a' mely ember lágy, és el-
 kezdet dolgait félbe-haggya,
 sok-képpen kisírgettetik. Tűz
 próbálja-meg a' vasat: az igaz
 embert pedig kisírtet. Gya-
 kran magunk sem tudgyuk, mi-
 re érkézhetünk: de a' kisírtet
 ki-mutattya, kicsodák-es micso-
 dák vagyunk. Vigyazni kel-
 azért, leg-főképpen a' kisírtet-
 nek első ostromiban, mert az el-
 lenség könnyebben meg-győ-
 zetik, ha elménk kapuján őtet
 bé nem bocsáttyuk, hanem még
 a' külsőbőn-kivül, mihelyen ko-
 lompoz-ellene állunk. Azért
 mondotta egy valaki; Idején
 ved-eleit nyavalyadnak, mert a'
 meg-rögzöt betegség-ellen, ha-
 sántalan a' késő orvosság. V-
 gyan-is először, csak egy pufka
 gondolat tűnik süvedben: az-
 után

után, erős képezés és elmelke-
 dés: végre, gyönyörködés, go-
 nosz indulat, és el-tekéllet bán-
 dék; és így tellyességgel be-
 csúf-más apródonként az Ellen-
 ség, mikor egy-előben mind-
 gyárt-ellene nem tusakodunk.
 Es mentül több ideig tunyálko-
 dik valaki az ellen-állásban: an-
 nál inkább erőtlenedik önnön-
 magában; az Ellenség pedig ő-
 ellene vastagodik.

Némellyek, az ő még-te-
 reseknek elein, nagyobb kisírte-
 teket szenvednek: némellyek,
 életek vége-félc: némellyek pe-
 dig, tellyes életek folyásában
 próbáltatnak. Sokan, elég
 gyenge kisírteteket éreznek, az
 Istennek bölcs és kegyes gond-
 viselése-ferént, ki az embernek
 állapotját és érdemét nézi, és
 mindeneket az ő választot fiai-
 nak üdvösségere rendel. An-
 nak-

okaért, kétségben nem kel es-
nünk, mikor kisírtetünk: ha-
nem, annál buzgósaosban kel
Istenünknek konyörögnünk,
hogy minden szenvedésünkben
méltóztasson segíteni; ki a' Sz.
Pál mondása. Ferént, oly elő-me-
netet ad a' kisírtetekkel, hogy
azokat el-vifelheffük. Aláz-
zuk megtehát lelkünket, az
Istennek bent kezei-alat, min-
den kisírtetben, és háborúság-
ban, mert ő az alázatos fűvűe-
ket meg-fabadította, és fel-ma-
gastallya.

A' kisírtetekben, és hábo-
ruságokban próbáltatik meg az
ember, menyiben jobbult: ezek-
ben nagyobb érdeme vagyon; és
az ő belső jófái, világosan ki-
nyilatkoznak. Nem igen nagy
dolog, ha aitato és ferény az
ember, midőn semmi bántása
nincsen: de bezzeg, ha a' hábo-
ruság-

ruságnak idején bekeféggel tűr
és szenved, nagy reménfég lehet
elő-mentében. Némellyek nagy
kisírtetektől meg-menekednek,
és naponként való aprólékos
esetektől gyakran meg-győzet-
nek, hogy erre nézve meg-aláz-
tassanak; és magokban ne bíz-
zanak a' nagy kisírtetekben,
kik az aprólékokban ily erőtle-
nek és gyengék voltak.

XIV. RESZ.

A' vakmerő Itéletnek el-tavoz-
tatásáról.

MAgadra fordicsad femeie-
dét, és egyebek cseleke-
detit ne vizsgállyad. Egye-
bek meg-ítélésében, ember heá-
ba munkálkodik, gyakran meg-
botlik, és könnyen vétkezik:
De mikor ember magát meg-iti-
li és rostállya, mindenkor has-
noson munkálkodik. Gyakran
oly

oly ítéletet tévünk akár-mi-
rűl-is, a' minémű kedvünk a'
hoz vagyon: mert, akár-mihez-
való kedvünk, vagy kedvetlen-
ségünk miat, az igaz ítélet-mel-
lől, könnyen el-vitetünk. Ha ki-
vánágunk czéllya mindenkor
csak tiftán Isten volna, nem oly
könnyen háborognánk erze-
kenységinknek ellen-tartása-mi-
at: de gyakran titokban vagyō
el-rejtve valami bennünk, vagy
oly külső dolog forog-előt-
tünk, mely minket-is el-ragad
magával. Sokan alattomba ma-
gokat keresik cselekedetekben,
és ezt magok sem vésik efeb-
ben: úgy teczenek-is, hogy jó
békeségben vannak, míg az ő
modgyok és akarattyok-berént
folynak a' dolgok; de ha kü-
lőmben esik annál a' mint ōk ki-
vánnyák, hamar meg-változnak
és meg-fomorodnak. A' dol-
gokról

gokrúl-való itületek külömbfö-
ge-miat, elég gyakor versengé-
sek támadnak, a' jó akaró bará-
tok és polgár-társok, sőt a' ber-
zetes és aitato emberek-kö-
zöt-is.

A' régi bókásk nehéz el-Hier. 13
hagyni, és a' maga tetczése-kivül
akárki sem örömezt lépik. Ha
okoskodhoz és forgalmatos-
ságodhoz inkább támaszkodol,
hogy sem a' Christus Iesusnak
magához hajtó erejéhez, nem
lévén Istentől világosított em-
berré, mert Isten azt kívánja,
hogy tellyésséggel ő-tőlle függ-
jünk, és minden okoskodásin-
kat fellyől haladgyuk, az ő-hoz-
zá gerjedező beretet által.

XV. RESZ.

A szeretetből származó cselekedetekről.

S Emmi világ javáért, senki
S ledvéért nem kel gonoszt
csele-

cselekedni: noha bűkölködő
atyankfia hasznáért, szabad a' jót
néha el-hagyni, vagy más na-
gyob'jóra fordítani, mert ezzel,
a' jó cselekedet el nem rontatik,

1. Cor. hanem jobbra változtatik. Sze-

13. retetnélkül, haszontalan a' külső
cselekedet: valami pedig bēre-
tetből bārmazik, akár-mely ki-
csiny, es egyéb-aránt el-vettetet
légyen-is, mind gyűmölcsössé
lében, mert az Isten inkább nézi,
minémű indulattal ki mit csele-

Luc. 7. kekešik. Elég sokat cselekešik,
a' kinek nagy bēreteti vagyon.
Sokat cselekešik, a' ki valamit
jól cselekešid. Iol cselekešik
pedig, a' ki inkább bōlgál a' kō-
zōnséges társaságnak, hogy-sem
a' maga akarattyának. Gyak-
ran, a' mi bēretetnek látczik,
csak az testnek és vérnek indu-
lattyából bārmazik, mert a' ter-
méket

mēket-bērent-való hajlandóság,
és a' mi tulajdon akaratumk, az
jutalomnak remensége, és al-
kolmatosságunknak kívansága,
ritkán maradnak-ki dolgaink-
ból.

A' kinek igaz és tekélletes
bēreteti vagyon, semmiben ma-
ga hasznát nem keresi, hanem,
mindenekben Isten tisztességét
kivánnya; senkire nem irigy-
kedik, mert magát illető örömet
semmiben nem vadáš; nem is
kiván magában vigadni, hanem
az Istenben; és minden jóknak-
felette, az örök bōldoságot bōm-
iuhozza. Senkinek semmi jót
nem tulajdonít, hanem egészen
Istenre hárít minden jókat, ki-
től eredet-bērent mindenek
bārmaznak, és a' kiben minden
Szenteknek utólsó bōldog nya-
godalmok vagyon. Ah, bez-
zek a' kiben csak egy bīkrája
vólna

vólna-is az igaz beretnek, bi-
zony, hívással rakvának érez-
né minden javait e' földnek!

XVI. RESZ.

*Egyebek fogyatkozásnak el-szen-
vedésérül*

A' Mit ember magában, vagy
egyebekben meg nem job-
bíthat, békével kel azt tűr-
ni, mind addig mig Isten külö-
ben rendeli. Gondold-meg,
hogy talám így job a' te próbád-
ra, és szenvedésednek gyakor-
lására, mely-nélkül nem kel na-
gyra bocsúlleni a' mi érdemin-
ket. Mindazáltal, esedezned kel
afféle akadékokért, hogy Isten
hozza segicfen, hogy a' mit re-
ád bocsátot, békével viselhessed.

A' ki egy vagy két intés-
nek helyt nem ad, ne versengj
véle, hanem had Istenre, hogy
légyen az ő akarattya és dűcsőf-
sége

sége minden ő folgaiban, mert
ő, a' gonoszt-is jóra tudgya for-
ditani. Egyebek fogyatkozás-
ának, és akár-minémű gyarló-
ságinak el-viselelésében, bekesé-
ges tűrésre szenvedésre igyekez-
zél: mert te-benned-is sok dol-
gok vannak mellyeket egye-
beknek kel szenvedni. Ha ma-
gadat sem teheted ollyanná a'
minénűnek akarnád, miképpen
találhatb mást kedved-berént-
valót? Mástula' tekéltetességet
igen meg-kívánnjuk; de azért
a magunk fogyatkozását meg
nem jobbítjuk. Azt akarjuk,
hogy egyebek eseti keményen
meg-dorgáltassanak: de nem
szenvedhetjük, hogy magunk
meg-feddessünk. Bánnyuk az
egyebek szabad életét: de azért
nem örömezt vesszük, ha a' mi kí-
vánágink bé nem tellyesednek.
Igen javallyuk, hogy egyet-
tő

törvény-alat foroffan tartassá-
nak: de magunk a' zabolát nem
akarjuk ſenvedni. Így azért
ki-tetczik, mely ritkán mérünk
felebarátunknak azon fontal,
mellyel magunknak. Ha min-
nyájan meg-ért tekkéletesek vól-
nánk, mit tudnánk egyebektől
Isten kedvéért ſenvedni? Most
pedig Isten úgy rendelte, hogy
Gal. 6. egy-más terhének viselését meg-
tanúllyuk: mert ſenki nincs fo-
gyatkozás-nélkül: ſenki nem e-
légſéges önnem-magának: ſen-
ki bölcseségével maga dolgát bé-
nem éri; hanem ſükſég, hogy
minnyájan egy-más terhét hor-
dozzuk, egy-mást vigasztalluk,
egy mást segítſük, oktassuk, és
incſük. Kiben pedig meny jó-
ſág legyen, akkor tetczik-meg,
midőn a' velünk-ellenkező dol-
gokból alkalmatosság adatik:
ugyan-is, az alkalmatof-
ságok

ſágok ſenkit gyarlóvá nem téſ-
nek, hanem csak meg-mutat-
tyák kiben mi legyen.

XVII. RESZ.

A' Szerzetes életről.

HA egyebekkel békeségben
és egyességben akarſ é-
ni, ſükſég, hogy sok dol-
gokban meg-törd magadat. Nē
kicsiny dolog, embernek Cla-
stromban a' vagy más közönſé-
ges társaságban lakni; ot pa-
naſ-nélkül magát viselni, és
mind ſeme-húntáig híven meg-
maradni. Boldog, a' ki ot jól
élt, és futását dicsíretesen végez-
te. Ha úgy akarſ élni, a' mint ^{1. Pet. 2}
illik, és a' jóban elő akarſ men-
ni, úgy viseld magadat, mint
ſámkivetet ſarándok e' földön.
Bolondá kel lenned Christus
kedvéért, ha ſerzetes életet
akarſ viselni.

C

A' csuk.

A' Csuklya, és fel-beret-
válás, keveset használnak : ha-
nem, az erkölcsnek jobbítása, és
a' vétkezes indulatoknak tellyes-
séggel-való öldöklése, tébi em-
bert valófágoson berzetessé.
Valaki a' berzetben egyebet
vadab, tisztán csak az egy Isten-
nel, és a' maga lelke üdvösségé-
nél, nyavalyánál és keferűség-
nél egyebet nem talál : békeség-
ben sem maradhat sokkáig, va-
laki leg-kisseb, és mindenek-kö-
zöt utólsó nem igyekezik lenni.

Szolgálatra jöttél, nem
egyebek igazgatófára és biro-
dalmára. Híreddel legyen, hogy
tűrésre, bervedésre, munkára
hivattál, nem hívokodó henyé-
lésre, vagy trefelésre. Meg-
próbáltatnak azért it az embe-
rek, mint az arany a' kemenczé-
ben. It senki meg nem marad-
hat, hanem a' ki tellyes süvből
meg

meg akarja magát Isten kedvé-
ért alázni.

XVIII. RESZ.

A' Szent Atyák példairul.

TEkíncs a' Szent Atyáknak Heb. 11.
eleven példájokra, kikben
az igaz tekéletesség és ber-
zetesség ründöklöt; és ebedben
vesed, mely kicsiny, sőt majd
ugyan semmi, az a' mit mi csele-
keünk. Iaj 's micfoda a' mi jó
életünk, ha azokkal öfve-vet-
tyük? A' Szentek, és a' Christus
hív barátai, az Vr Istennek éhen
sómjuhan, fázásban és mezíte-
lensegben, munkában és fárado-
ságban, vigyázásban és börtö-
lésben, imádságban és bent el-
mélkedésekben, sanyaru üldö-
zésekben és sok gyalázatokban
egy-aránt bologáltak.

Oh, mely sok-féle súlyos
nyómorgatásokat bervedtek a'

Sz. Apostolok, Mártýrok, Confessorok, Szűzek, és egy főval, valakik a' Christus nyomdokát
 Ioan. 12. akarták követni! mert, e' világon meg-gyűlöltek a' magok lelkét, hogy ezt az örök életre meg-nyerhetnék. Oh, mely fanyarú es meg-vont életet választottak a' Sz. Atyák a' vad pusztákban! mely hűbű es nehéz kísérteteket szenvedtenek! mely gyakran háborgattattak amaz Ellenségtől! mely kemény böjtöléseket tartottak fűnetlen! mely nagy igyekezettel és aita-tossággal forgódtak az Istenes életnek nevedésében! mely erős harczot tartottak a' vétkek meg-fojtásában! mely tiűta és igyenes igyekezettel néztenek az egy Istenre! Nap-estig munkálkodtak, étfaka hűbű imádkozásban foglalták magokat; noha fűvbéli imádságoknak, mun-

munkájok-közöt sem volt fűneti.

Minden idejeket haszon mulattyák vala: minden óra rövidnek tetczik vala az Isteni szolgálásban: és az édes elmélkedésnek gyönyörűségemiat, eteleeknek fűkséges volta sem jút vala eűekben. Minden gazdagságtul, meltoűagoktul, tiűtektől, barattyoktul, és attyokfiatul bucsűjokat vették: semmit e' világjavaiból nem kívántak: csak taplalásfra-való fűkségeket-is fűken vették: testeknek még vgyan fűkségében-is, fél kedvel szolgálak. Azért, valóba fűgények voltak e' világi jókban: de igen gazdagok voltak Isteni ajándekokkal, és jóűágos cűelekedetekkel. Kűűű-képpen fűkűlkűdtek, de belől Isteni malaűtal, és lelki vigasztalásokkal taplaltattak.

Idegenek voltak e' világ-
tul: de közel jártak Istenhez, és
ő-néki nyájas baráti voltanak.
Iacob. 4. Magok-előt semminek teczet-
tek, és a' világtul meg-utáltat-
tak: de Isten-előt, drágák és
bőcsületesek voltak. Az igaz
alázatoságban meg-gyökerez-
tek vala, félid engedelmeffég-
ben élnek vala, feretetben, és
békeséges tűrés benvedésben
viselik vala magokat, ez okon,
a' lelki jószágokban naponként
eléb-eléb mennek vala, és Isten-
előt nagy kedvet nyernek vala.
Eeket az Vr Isten példájul ve-
tette minden Istenes életű em-
berek-eleiben: méltó-is, hogy
az ő példájok foganatosb les-
gyen mi-bennünk, a' lelki jók-
ban való elő-menetelre, hogy-
sem némely lankadtak tunyafá-
ga a' hátra-maradásra. Oh, me-
ly nagy lelki ferénység volt min-
den

den Szerzetekben, a' Szent Ren-
deknek első kezdetin! Oh mely
nagy aitatosságok volt az imád-
kozásban! minémű bent ver-
senges a' jószágos erkölcsök kö-
vetésében! mely kemény fenyít-
tékben éltenek! mely nagy bő-
csület, és engedelmeffég virág-
zot mindenekben, az ő meste-
rektől eleikben adatot Regula-
alat! Még most-is tanu bizony-
ságot téfnek az ő-tőlők hagyas-
tot nyomdokok, hogy valóban
bent és tekéletes emberek vol-
tanak, a' kik serény vitézkedé-
sekkel a' világot lábok-alá ti-
prották. Most nagy embernek
tartatik, a' ki nagyokat nem e-
sik; és a' mit egyfer fel-vallalt,
azt békeséggel viseli.

Vaj's nem tudom mi legyen
a' mi állapotunk tunyafágának,
hogy ottan hamar ki-fogyunk
az elébbenyi buzgóságból, és
C 4 gyakran

gyakran életünket sem kíván-
nyuk, a' magunk meg-únt rest-
ség-miat. Vaj 's adná Isten,
hogy te-belőled-is tellyességgel
ki ne alunnek, a' jószágos erkők
csőkben-való gyarapodásnak ki-
vánfága, ki gyakorta sok fent
példát láttal az Istenes embereke-
ben.

XIX. RESZ.

A' jó Szerzetesnek foglalatof-
ságirul

Minden jószágos cselekedes-
tekkel bevelkedni kel az
igaz Szerzetes életének,
hogy belől-is olyan legyen, mi-
neműnek láttatik külső-képpen
emberek-előt: főt, sokkal töb-
jónak kel belől lenni, hogy-sem
a' mi kívül latczik, mert az Isten
reánk szemlél, kihez nagy bö-
csillettel kellennünk valahol
járunk kelünk, és Angyali tisztas-
ságban

ságban kel az ő fent fíne-előt
magunkat viselnünk. Minden-
nap meg kel vjítanunk a' jóra el-
tekéllet fāndekunkat: és ugy
kel serkegetnünk magunkat a'
buzgó fēretetre, mintha csak
ma kezdenők magunkat az Iste-
ni fōlgálatra adni; és így ohaj-
csunk: Vram Isten, segély az én
jó igyezetemben, és a' te fent
fōlgalatodban. Enged, hogy
ma és most kezdgyek tekéllete-
sen a' te fōlgalatodhoz, mert
semmi a' mit e' koráig cseleked-
tem.

Igyekezetünknek merté-
ke-fērent vagy on a' jóbanvaló
elő-menetelünk: és valóba fōr-
galmatosnak kel lenni, a' ki
őregbedni akar az fent életben.
Ha még az-is gyakran meg-csō-
kōnik, a' ki nagy igyekezet-
tel valamit el-tekéllet: mint jár
tehát, a' ki ritka es igen lágy
C 5 igye-

leke

+ /

igyekezettel bándékozik? Iól
lehet fok-képpen történik az el-
végezet bándéknak félben-ha-
gyása, és kár-vallás-nélkül alég
mulathatunk-el akár-mi ki-
csint-is fokot foglalatosságink-
ban. Az igazak igyekezeti, in-
káb fűg az Isten segítségétől,
hogy-sem a' magok bölcsesége-
től: azért ok-is, Istenben hely-
heztesik bizodalmokat, minden
el-kezdet dolgokban, mert az
ember bándékát, Isten vezérli;

Prov. 15 nincs-is embernek hatalmában,
az ő dolgainak veghez-vitele.

Ha néha az Isteni bōlgá-
latért, vagy felebarátunk javá-
ért, fokot foglalatosságunkat
el-mulattyuk, azt ismég kűn-
nyen helyre állathattyuk: de ha
magunk meg-unasából, vagy
tunyaaságból, kűnnyen akár-mit
el-mulatunk, elég vétkefen cse-
lekeűnk, és kárát vallyuk. Bár
min-

minden tehetségűnkkel igyekeze-
zűnk-is, de azért fokban kűn-
nyē meg-fogyatkozűnk: mind-
azáltal, ugyan mindenkör vala-
mit bizonyost kel előttűnk vi-
selnűnk, és leg-főképpen azok-
ellen, a' mellyekben nagyobb
akadéink vannak. Mind kűl-
ső belső magunk-viseletét meg
kel vizsgálunk, és jó rendre kel
bábunk, mert mindenik hasz-
nos a' jóban-való elő-menetel-
re.

Ha magadra bűntelen nem
vigyázhatb, bár csak néha bály
valóba magadban; és leg-aláb,
napjában egybér, úgy mint,
reggel vagy este. Fel-költőd-
ben el-rendellyed, és este meg-
rostálljad mint viselted maga-
dat azon a' napon, befedében,
cselekedetédben, és gondola-
tidban. mert, né-talám ezekben
gyakran meg-bántottad Istene-
det,

led

det, és felebarátodat. Ember
módon fel-fegyverkezzél az ör-
dőgi próbák-ellen. Zabolázd-
meg a' torkosságot, és minden
testi vétkes indulatokat kü-
nyebben meg-zabolázhatsz. So-
ha ne légy mindenestül hívok-
kodásban, hanem, vagy olvas,
vagy írj, vagy imádkozzál, vagy
elmélkedgyél, vagy a' közönsé-
ges jóért valamit munkálkod-
gyál. A' kézi munkához pedig,
módgyával kel nyúlni, és nem
egy-aránt kel mindeneknek eze-
ket fel-vállalni.

Nem kelegebek-előt mu-
togatni, a' mit közönségesen
nem szokás mivelni: mert az
embernek magátul választot jó
cselekedetit, jób sem-kivül és
rejteken véghez vinni. Attúl
pedig meg-őjad magadat, hogy
a' magad jó kedveből választot
dolgokra serény lévén, a' köz-
zönsé-

zönséges szokásokra meg ne re-
stűly: hanem, éppen és híven
véghez vívén azt, a' mivel tar-
tozol, és a' mire téged kötelez-
nek, ha üdőd vagy on hozzá, ai-
tatosságod-ferént tégy eleget
magadnak-is. Nem minnyájan
egy dologba foglalhattyak ma-
gokat, hanem ennek egy-féle,
's amannak más-féle dolog in-
kább szolgál: sőt, az üdőnek al-
kolmatossága-ferént, külömb-
féle aitatosságokhoz vagy on
kedvűnk. Mert, némely dol-
goknak Innep-napon érezzük
nagyob ízit: némellyeknek pe-
dig köz napokon. Egy-féle do-
logra vagy on búkségünk mi-
kor kisírtetűnk, másra pedig,
midőn békeségünk és csendes-
ségünk vagy on. Más-féle gon-
dolatok tetczenek, mikor bo-
morúk vagyunk: más-félék pe-
dig, mikor az Vrbán örvende-
zűnk. Az

Az jeles fő Innepekben,
 meg kel újítanunk az Isteni bold-
 gálatban-való serénységünket, és
 a' Szenteknek érettünk való e-
 fedezését nagyob buzgósággal
 kel kívánnunk. Minden jeles
 Innep napon ugy kel életünket
 rendelnünk, mintha e' világtul
 akkor búcsút vennénk, és amaz
 örökké-való innepre költöz-
 nénk. Annakokáért, boldga-
 matos késülettel illik a' Szent
 napokon lennünk, aítatosb er-
 kölcökben foglalván magun-
 kat, és minden jó rendtartás-
 kat keményben meg-tartván,
 mintha az Istentől csak hamar
 kellene fáradságunk jutalmát
 vennünk: ha pedig ebben hala-
 dék történik, késületlen vol-
 tunknak tulajdonicsuk; és arra
 vessünk, hogy még méltók nem
 vagyunk arra a' nagy dűcsössé-
 gre, mely az el-végezet üdőben
 meg-

Rom. 8.

meg-jelenik mi-bennünk; és
 igyekezzünk jobban késülni ki-
 mulásunkhoz. Boldog az a' Luc. 12.
 boldga, kit, midőn el-jövend az
 ő Vra, vigyázásban talál: bizo-
 ny mondom ti-néktek, hogy
 minden javait ő-reája bizza.

X X. R E S Z.

*Az Egyedül-lételnek, és Halgatás-
 nak Szeretetről.*

A Lkolmatos üdőt keres, a' Eccl. 3.
 magadban-való ballásra;
 és az Istennek jó téteme-
 nyiről gyakrā gonkolkodgyal.
 Hagy békét a' hívfágoknak, és
 oly dolgokat olvasgas, mellyek
 inkább töredelmességet berez-
 nek, hogy-sem elme fáradságot.
 Ha a' hívokodó beszélgetések-
 től, és hasontalan futósfatul, ha
 az ujfágok és hírek hallásatul,
 meg-vonód magadat, elég al-
 kolmatos üdőt talál az üdvös-
 séges

féges elmélkedésekre. Ama
nagy Szentek a' hol módgyát
ejthették, igen el-kerülték az
emberekkel-raló nyájaskodást,
és rejtek helyeken igyekeztek
az Istennel élni.

Seneca

Egy valaki, azt mondotta:
epist: 7. Valamikor, emberek-közöt
vóltam, kárommal tértem-vísa:
kit mi-is gyakran érünk ma-
gunkban, midőn fokkáig tré-
csélünk. Sokkal könnyeb hal-
gatni, hogy-sem a' állásban
módot tartani. Könnyeb othon
vesteg lenni, hogy-sem kívül
forgodván, magát eléggé meg-
őrizni.

Mat. 4.

A' ki azért belső és lelki
tekélletességre akar jutni, fűk-
ség hogy Iesussal egyetembe, a'
fokaság-közzül félre álljon.
Senki sem-előt bátorfágon
nem forog, hanem csak az, a' ki
Eccl. 3. örömeit magát el-rejti. Senki

nem

nem föl bátorfágon, hanem
csak az, a' ki örömeit halgat.
Senki bátorfágon masnak feie
és elől-iaróia nem lehet hanem
csak a' ki örömeit fűg mástól.
Senki nem parancsol bátorfá-
gon, hanem csak a' ki jól meg-
tanulta az engedelmeiséget. Sen-
ki nem örvendez bátorfágon,
hajó lelki isméretnek bizony-
ságát magában nem erzi. Min-
daz-által, a' Szentek bátorfága,
mindenkor eggyüt járt az Iste-
ni félelemmel, nem-is hattak ha-
tra semmit forgalmatoságok-
ban és alazatoságokban, arra-
való-képest, hogy im nagy lelki
jókka és Isteni ajándékokkal
tündéklöttek. A' gonosok bi-
zakodása pedig, kevélységből,
és maga-vetésből fármazik; és
végre maga meg-csalásán vége-
ződik. Soha e' világon élted-
ben tellyes bátorfágot ne igéri
magad-

magadnak, akár-mely ſzent Szerzetesnek és aitas Remetének lattaffál-is.

A' kik jobbaknak ítíltetek az emberektől, fokör nagyob vesedelemben forgottak a' magokban-való nagy bizakodásért. Azért, fokaknak hasznosb, hogy tellyességgel űressenek legyenek a' kisírtetektől, hanem gyakorta ostromoltassanak, hogy felettéb el ne bátorodgyanak, és így kevélységre ne vetemedgyenek, se pedig a' külső vigasztalásokra ſabadosban ne hajollyanak. Oh mely tífsta lelki ismérettel birna, a' ki e' világon nem kapdosna, és elmulando vigaságot soha nem vadászna! Oh mely nagy bekeségben élne, a' ki minden hasontalan ſorgalmatoskodást hátra hagyna; csak űdvösségére néző Isteni dolgrul gondolkodnék, és minden

minden remenségtét Istenben helyheztené!

Senki sem méltó a' menyeyi vigasztalásokra, valaki magát ſorgalmatoson nem gyakorlotta, a' lelki töredelmességben. Há ſűvbéli töredelmességet kívánſ, ſály-bé a' te ſűved rejtekében, rekeſd-ki a' világnak zenebonáját, az Irás mondasá-ſerént: A' ti ágyatokban, *Pſal. 4.* ugymond, ſűvbéli töredelmességgel légyetek. A' Cellában találod azt, a' mit kívül gyakorta el-veſteteſ. Vgy léſen kedves a' Cella, ha-gyakran abban maradſ: De ha ezt ritkán őrzöd, igen meg-űntattya magát. Ha a' te meg-teréſed kezdetin jól hozzá ſokol a' Cellában lakáshoz, azután ſerelmes lakó-helyed, és kedves vigasztalásod léſen. Az Istenes lélek, halgatasban, és cſendefſen-lételben ne-veke-

vekedik minden jószágokban. ebben meg-tanúllyá a' Sz. Irás titkait, ebben talállyá-fel a' köny-húllatásnak folyamit, melyekben minden éjjel meg-mos-
Psal. 6. sa és tífogassa magát, hogy annál barátságosban nyájaskod-hassék az ő Teremtőjével, men-nél távulban vagyon a' világi zenebonátul.

A' ki azért meg-voná ma-gát az ő ismérőitől és barátitól, Isten közelget a' hoz az ő Szent Angyalival egyetemben. Iob embernek rejtekben lenni és magára gondot viselni, hogy-sem magárul el-felelkezuen, csudákat cselekedni. Dicfire-tes dolog a' Szerzetes ember-ben, midőn ritkán sétál kin; ke-zrűli a' fém-előt forgást, és nem örömet fémleli az embereket.

Miert akarod látni, a' mit nem fabad kiüánnod? El-mú-lik

lik e' világ, és annak kívánsági. Vágyódik a' test az ide's tova-való jarkalásra: de minek-után-na az ora el-múlik, mit nyer-e egyebet lelki isméreted terhé-nél, és fűvednek fok-felé faka-dásánál? A' víg ki-menetel, gya-
Prov. 14. kran fómoru haza-jövetelen végeződik; és az estveli vigafág, fómoru reggelre válik. így minden testi örömnek kezdeti kedves; de a' végén meg-mar-dos, és meg-ól. Mit láthat-fé má-
Eccl. 1. sut, a' mit helyedben nem látnál? nem előttedé az Eg, a' Föld, és a' több Elementomok? hiszem ezekből vannak alkotva min-den teremtet állatok.

Láthat-fé valahol valamit olyat, a' ki fokkáig állandó le-hetne az Eg-alat? Azt hiszed ta-lám hogy kedved telik? Arra soha sem juthat-fé. Ha minde-
Eccl. 3. nek fémeld-előt vólnának-is; mi

mi hasznod egyéb-benne, a' heá-
ban-való latáfnál? Emeld-fel
femeidet Istenhez magas meny-
ben, és könyörögj ő-néki, vét-
keidnek és fogyatkozásidnak
bocsánattyáért. A' hivolkos-
dóknak had a' hívágokat: te
pedig azokra figyelmezz, mellye-
ket Isten néked parancsolt.
Zárd-bé magadra ajtódat, és híd
hozzád a' te fírelmes Iesufodat;
maradgy ő-vélle a' te Celládban,
mert másút nem találj olyan
csendességet. Ha ki nem léptél
vólra, és híreket nem hallotál
tal vólra; nagyobb lelki békeség-
ben maradtál vólra. Mihelyen
új hír hallásokban kezdj győ-
nyörködni, fűkség hogy ottan
fűvbéli háboruságokat
kezdgy fíenvedni.

XXI. RESZ.

A' fűvnek tőredelmességéről.

HA elő akarj menni a' jó-^{Prov. 19}
ban, Isteni félelemben tars-
csád magadat, és felettéb-
való fűbadtságban ne légy, ha-
nem fenyíték-alat tarscsád min-
den érzékenységidet, és illetlen
vigaságra ne bocsásd magadat.
Ad fűvbéli tőredelmességre ma-
gad, és az igaz aitatosságot fel-
találod. Sok-féle jókat nyújt
a' tőredelmesség, mellyeket a'
feszlettség hamar el-vefsteget.
Nagy csuda, hogy ember vala-
ha vigadhat e' világon, a' ki
fűmkivetésben-létét, és lelké-
nek sok veszedelmet meg-gon-
dollya, és jól meg-rostállya.

A' mi fűvűnknek alha-
tatlanfága, és fogyatkozásink-
ra-való gondviseletlensége-
miat, nem érezzük lelkűnknek

sérelmit: de sokszor mód nél-
 kül nevetünk, mikor inkább sír-
 nunk kellene. Nincs igaz bán-
 badság, sem tekéletes vigaság,
 az Isteni felelem és jó lelki ismé-
 ret-kivül. Bóldog a' ki meg-
 válhatik minden ide's tova von-
 nyó akadékoktól, és az egy-
 Istenes töredelmességre adhat-
 tyá magát. Bóldog a' ki ma-
 gárúl le-rázza, valami meg-
 mocskolhattya és meg-terhel-
 heti lelki isméretit. Emberül
 viaskodgyál: a' szokás, vífa-fo-
 kással meg-győzetik. Ha te
 az emberektől meg tudod von-
 ni magadat, ők sem igen boly-
 gatnak imadságodban. Az
 egyéb emberek dolgát maga-
 dra ne vegyed, és a' náladnál
 fellyéb-valók igyében magadat
 ne'avassad. Magadra vigjaz
 mindeneknek-előtte, és minden
 sérelmes barátid-felet, magadat
 incsed

incsed leg-először. Ha kedves
 nem vagy az embereknel, azon
 meg ne bómorodgyál: hanem
 azt nehezteltyed, hogy nem fin-
 te jó vigyazással viseled maga-
 dat, a' mint Isten bologajához,
 és aiatatos bérzetes emberhez il-
 lenék. Gyakran-hafnosb és
 bátorfágosb, hogy az ember-
 nek ne légyenek e' világon sok
 vigasztalási, főképpen pedig, te-
 stiek. Hogy pedig Isteni vi-
 gasztalásoktól meg-fosztatunk,
 a' vagy azokat ritkábban érez-
 zük, magunk vétke, mert nem
 keressük a' bűvbéli töredelmef-
 séget, sem tellyességgel meg nem
 vettyük a' külfő hívfágos vigas-
 talásokat.

Ismérd-meg, hogy mélt-
 tatlan vagy az Isteni vigasztalá-
 sokra. Sőt hogy méltó vagy
 sok sanyargatásokra. Mikor
 valóba töredelmességet érez
 D ember,

ember, nehéz akkor néki, es ke-
ferű mind e' világ. Az Istenes
ember elég okot talál a' bánko-
dáfra és köny-húllatásra, mert
akár magát meg-tekincse, s akár
felebarattyául gondolkod-
gyék, meg-tapaştallya hogy sen-
ki nem él e' világó nyomoruság-
nélkül. Es mentűl inkább ma-
gában áll, annál inkább kesereg.
Igaz okai belső bánatunknak, és
bűvűnk keferűségének a' mi vét-
keink és fogyatkozásink, mel-
lyekben úgy bé-keverődze he-
verűnk, hogy a' mennyei dol-
goknak elmélkedésére ritkán
érkezheűnk.

Ha gyakrabban gondol-
kodnál halálodrul hogy-sem
hobű életedrűl, kétség nélkül se-
rényeb vólnál magad jobbitá-
sára. Ha a' pokolnak vagy pur-
gatoriumnak következendű
kinnyát bűved-ferént meg-ro-
stálnád,

stálnád, azt hiszem, hogy min-
den munkát és fájdalmat örö-
mest el-viselnél, és semmi fanya-
rusagtul nem rettegnél: de mi-
vel ezek bűvűnkre nem hatnak,
és a' gyengéltetést kedvellyűk,
nagy tunyaságban és restségben
maradunk.

Sokszor lelki fogyatko-
zásból vagyunk, hogy a' romlot
test ily könnyen zúgolodik.
Könyörögj azért alázatosan I-
stennek, hogy töredelmessé-
nek lelkét adgya néked, és ki-
álcs-fel Szent Dáviddal: Vram ^{Psal. 79.}
Isten, táplály engem siralomnak
kenyerével, és mérték-ferént
adgy italt nekem a' köny-hulla-
tásokban.

XXII. RESZ.

*Az Emberi nyomoruságnak szem-
léléséről.*

VGyan csak nyavalyás vagy,
valahol vagy, s vala hová

fogod fejedet, ha Istenhez nem
folyamol. Mit haborogsz, hogy-
im kedved's akaratom-ferent
Eccl. 6. nem esik minden dolgod? Val-
lyon's, kicsoda az, a' kinek min-
den kívánságában kedve telik?
Sem én, sem te, sem egyéb sen-
kie' földön ezzel nem dicse-
kedhetik. Senki nincs e' vilá-
gon keserűség és busulás nel-
kül, sem Király, sem Pápa. Kinek
vagyon leg-jobban dolga? Bi-
zony annak, a' ki Istenért vala-
mit szenvedhet.

Sokan a' gyengék és erő-
lenek-közzül azt mondgyák:
Bezzeg boldogságban él ez,
vagy amaz ember! lá mely gaz-
dag, mely nagy Vr! mely ha-
talmas, és bőcsülletes! De te-
kinthetse csak a' mennyei jókra,
meg-látod hogy mind ezek a'
világi jók, csak semmik, bizo-
nytalanok, sőt igen terhesek:
mert

mert ezeket törődés és rette-
gés-nélkül nem birhatni. Nem
abban ál embernek boldogsága,
hogy e' világi jókkal bővelked-
gyék, mert elég embernek a' mi-
vel szükségét bé-éri. Bizony elég
nyavalya e' világi élet. Mentül in-
káb igyekezik ember a' lelki élet-
re, annál keletlemb neki e' világ-
ban élte, mivel hogy jobban job-
ban érzi, és világosan láttya a'
romlot emberi természetnek fo-
gyatkozását. Mert hogy enni, in-
nya kel embernek; hogy alunni,
és ébré lenni; hogy nyugodni, és
fáradni, és a' természetnek egyéb
szükségi-alá kel vettetni; bizony
nagy nyavalya, es az aitato em-
bernek kétféle nyomorúság, ki örö-
mest ment és szabados akarna
lenni minden büntül.

Mert valóban meg-terhel-
tetik e' világon a' belső ember a'
testi szükségeknek gondviselelé-
D 3 vel.

Psal. 24. vel. Innen vagyon, hogy Sz. David nagy foházkodással kéri, hogy meg-menekedhessek efféle akadékoktól; imígyen szólván: Vram, szabadíts meg engem az én sok-féle bűkségimből. De jaj azoknak, kik csak meg sem ismerik nyavalyás vóltokat. Annál-is nagyobb jaj azoknak, kik ugyan bűnösök ezt a' nyavalyás állapotot, és el-mulandó életet. Mert soká, a' kik kézi munkájokkal, sőt kuldulásokkal alig érik-bé bűkségüket, annyira e' világhoz ragaszkodnak, hogy, ha mindenkor itélhetnének, meny-orvással keveset gondolnának.

Bezzeg bolond és hitetlen bűvű emberek azok, kik oly igen e' földhöz ragaszkodtak, hogy minden esek kedvek csak a' testiekre vesztet. De bűnösök végtére károkkal meg-tanúlyák, mely el-vetet semmi vólt a' mit

a' mit oly igen kedvellettek. Az Istennek Szentí pedig, és az Vrchristusnak aitasos barátí, kevés gondot viseltek a' testnek kedvezésére, és a' világ előtt kellemetes dolgokra. De minden remenségek és igyekezetek, a' mennyei jókat óhajtotta; minden kívánságok az örökké-való, és láthatatlan jókra gerjedezt, hogy a' látható dolgoknak bűnösök valahogy el ne ragadná, és le ne vonná az alavalóságokra. Edes atyámfia, ne had magadban meg hűlni a' lelki elő-menetre-való bizodalmat, míg üdőd, és órád vagyon hozzá.

Miért akarod napról napra halogatni bűnösöket? Kély-fel, 's mindgyárt kezgy hozzá, és mondezt: Most vagyon ideje a' munkának, most vagyon ideje a' harczolásnak, bűnösök most vagyon ideje magam jobbitásnak.

nak. Mikor gonofúl vagyondolgod, és nyomorgattatol, akkor vagyondód, hogy Isten előtt érdemely: mind tűzőn vizen által kel menned, 's úgy jút a' kedves nyugalomra. Ha magaddal nem tusakodol, vétkeidet meg nem birhatod. Valamig ezt a' gyarló testet viseljük, veteknélkül nem lehetünk, sem bánatnélkül nem élhetünk. Eorómeft akarnánk meg-nyugodni minden nyavalyátúl: de minthogy el-veftettük bűnünkkel az ártatlanfágot, az igaz bódogfagtúl-is megfoftattunk: fűkség tőrünk benvednünk, és az Isten irgalmasságát várnunk, mind addig, valamig el-múlik e' csalárd világ, és a' halandóság meg-méftetik az élettúl.

Bezzeg nagy az emberi gyarlóság, mely mindenkor hajlandó

landó a' vétkekre! ma meggyonod bűneidet, holnap is meg azon vétkekben esel. Egy órában reá-tekelled magadat, hogy e' többé nem lében: és egy óramúlva, bintē úgy meg-esel, mint-ha élē semmi jó igyekezettel nem lettē volna. Azért méltán meg-alázhattuk magunkat, és magunknak nagyot nem tulajdonithatunk, mivelhogy ily gyarlók és hajlandók vagyunk. Hamar-is el-vefthetjük azt, tustafagunkal, a' mit az Istennek malafttyával nehezen és nagy fáradsággal találtunk.

Mint léfünk még végre, ha ily idein így el-hattuk magunkat? Iaj nekünk, ha úgy akarjuk magunkat a' nyugalomnak adni, mintha immár békefeg és bátorfag volna, holot magunk viselefebe csak nyoma sem tetczik a' Szentfegnek. Bez-

D 5 zeg

zeg nagy szükségünk volna rá, hogy újonnan taníttatnánk a jó erkölcsökre, mintha csak most kezdenénk az Isteni szolgálathoz; talám így reménység lehetne jobbulásunkról, és lelki elő-menetelünkről.

XXIII. RESZ.

A Halálról való elmélkedésről.

IT igen hamar vég lében dolgozodban; meg-lásd azért mint vagy el benne: há ma él ember, holnap el-enyészik: mikor pedig sem-elől el-vétetik, hamar feledékenységben mégyen. Oh mely nagy az ember szívének tompasága és keménysége, hogy csak a jelen-valókról gondolkodik, és a jövőndőkre gondgya nincsen! Minden cselekedetedben, és gondolatodban úgy kellene magadat tartanod, mintha e' napon, vagy órán,

rán, meg kellene halnod. Ha jó lelki ismerettel bírnál, nem igen rettegtetne a' halál. Iob volna a' büntül távul járnod, hogysem a' haláltul futnod. A' halálhoz ha ma nem vagy kész, holnap mint lesz merész? Bizonytalan e' máinap; és mint tudod hogy reád-kél a' holnap. Mi hasznunk ho'vu életünkben, holot ily kevés jobbítás vagyon erkölcsünkben? Iaj's nem mindenkor jobbíta' ho'vu élet; sőt gyakran öregbíti vétkünet. Bár csak egy nap viseltük volna jól magunkat e' világon. Sokan vámlállyak estendeit meg-terészeknek: de gyakran kevés láttatya vagyon jobbulásoknak. Ha rettenetes a' halál: talám a' ho'vu életben nagyobb vesedelem talál. Bóldog a' ki mindenkor halála oráját seme-előt tartya, és készül naponként az Istenes

Istenes halálhoz. Ha láttal valaha halálra vált embert; megdold, hogy azon úton kel néked-is el-menned.

Reggelt ha éred, azt gondollyad hogy estvét nem ér. Ha pedig bé-estvelefel, reggelt ne igírd magadnak. Kéfen legyen tehát mindenkor, és úgy ély, hogy soha téged a' halál kézfutletlen ne talállyon. Sokan heretelen és véletlenül meg-halnak, mert az embernek fia abban az órában el-jő, melyben ingyen nem alítanók. Mikor amaz utolsó óra eljövend, sokkal külfömbet kezdé itilni, az egész el-folyt életedrül; és igen megbánod, hogy oly rest és túnya voltál.

Bezzeg boldog es ebes az, a' ki életében igyekezik olyan lenni, a' minémű halálakor kíván találtatni, mert nagy bizodalmat

dalmat ad a' jó ki-múlásra, e világnak tekelletes meg-útálása, a' jó erkölcsökben-való előmenetelnek buzgó kívánsága, a' fenyítékben-való életnek berez teti, a' pœnitentiának fanyarúsága, az engedelmeffégnek gyorsasága, maga kívánságinak elhagyása, és a' Chrístus beretes ticiet akár-minémű nyomorúságnak fel-vállalása. Míg egesseben vagy, sok jót cselekedhetel: de ha meg-betegfel, nem tudom mit mivelhet. Kevesen jobbulnak betegségekben: és a' kik barándokfágot gyakran járnak, benté ritkán válnak.

Ne bizzál barátidban és atyádfiaiban, se eléb ne halogasd üdvösséged dolgát, mert vélekedésednél hamareb el-felkeznak te-róllad az emberek. Iob most idején magadra gondot viselned, és Isten-eleibe sok

fok jót bocfátanod, hogy-sem egyebek segítségéhez támaszkodnod. Ha te-magad most magadért nem förgalmatoskodol, vallyon 's jóvendőben ki-nek léfen gondgya te-reád? Most vagyon a' drága űdő; most vagyon az űdvőslég-kere-ső űdő; most vagyon az igen kedves űdő. Iaj 's hogy jobban nem költőd ezt az űdőt mely-ben örök életet nyerhetnél! El-jő az űdő, midőn a' te életed jobbítására, egy napot, vagy egy órát kívánf; de nem tu-dom ha meg-nyerheted:

Ihon, édes atyámfia, mely nagy veszedelemből ki-fesélhetf, mely nagy félelemtől szabadúl-hatf, ha mindenkor félelemben lésef, és bemed-előt forgatod halálodat! Vgy igyekezzél most élni, hogy halálokat oráján örül-hes inkább hogy-sem retteghes. Most

Most kezdgy meg-halni e' vi-lágnak, hogy akkor élni kezd-hes Christussal. Most űtály-meg mindeneket, hogy akkor szabadon mehes Christushoz. Most sanyargassad testedet pœniten-tia-tartással, hogy akkor bizo-nyos bátorsággal lehes.

Oh bolond, mit ígér ma-gadnak hoűu életet, holot egy bátorságos napod sines e' világ-ban! Vaj ki fokban meg-cíalat-koztak, és véletlenül ki-ragad-tattak a' testből! Menyíűer hal-lottál imillyen űókat: Am a-mazt le vágták, eme' vizben holt, amannak nyaka űakadot, amaz étel-közbe meg-derme-det, amannak játék-közbe let vége. Ki tűz's ki feygver-miat, ki dög-halál's ki tolvaj-miat ve-űet. Így mindeneknek a' halál végét éri, és az emberek élete mint egy arnyék hertelen el-mű-lik. Ki

Kiemlekezik csak meg-is
róllad holtod-után? a' vagy ki-
csoda imádkozik éretted? No,
édes atyámfia, no: most csele-
kedgyél, valamit cselekedhetel,
mert csak azt sem tudod mely
órában meg-halál, es azt sem tu-
dod mi talál holtod-után. Míg
űdőd vagy, addig győjcs ál-
landó gazdagfágokat: űdvőffé-
ged-kivűl semmivel semmit ne
gondoly, csak az Isteni dologra
víggyáz: most ferez jó akarókat,
a' Szenteket, tisztelvén őket, és az
ő jó cselekedeteket követvén:
Luc. 10. hogy mikor kí-múlanda e' viz-
lágból, azok tégedet bé-fogad-
gyanak az örökké-való hajlé-
kokban.

Szarándok és jövevény
fámban visellyed magadat e'
földön, és ugy mint a' kinek
semmi közti nincsen e' világi dol-
gokhoz. Szabadságban, és I-
stenhez

Istenhez mindenkor fel-emelve
tarcsad búvedet, mert it nincs
maradandó várasod. Minden-
napi imádságodat, és óhajtsá-
dat, köny-hűllatafiddal egye-
tembe, oda fel igazícsad, hogy
holtod-után, a' te lelked bődö-
gúl Istenhez juthasson.

XXIV. RESZ.

*Az utolsó itiletről, és a' vétkek-
nek büntetéséről.*

Minden dolgaidban femed- *Heb. 10.*
Melőt visellyed az utolsó
napot, és meg-lásd mint
fogó állani a' kemény ítélő-bi-
rónak féki-előt; kitűl semmi el
nem titkoltatik; kit ajándékkal
meg nem engedtelhetni; ki sem-
mi mentségnek helyt nem ad:
hanem ítéletiben a' mi igaz azt
követi. Oh nyavalyás bolond
bűnös ember, mit fogó felelni
a' minden titkokat által-értő
Isten:

Istennek, holot fokbor a' megharagudot embertül-is rettegő! Miért nem kéűlő az itélet-napjára, mellyen senkit, más meg nem menthet, meg sem általmazhat, hanem mindennek magárul elég sám'adása lében? Most hasznos a' te fáradsagod, kedves sirázkodásod, foganatos foházkodásod, elég-tételre és lelked tífogatására alkotatos kesergésed.

Elég nagy és üdvösséges Purgatoriumja vagyon a' békeséggel tűró-szenvedő embernek, kit midőn bossúsággal illetnek, inkább sámakodik az ő ellenségek gonofságán, hogy-sem a' magá bossúságán: ki az ellene-
Luc. 23. törekedőkért örömeit imádkoz-
Act. 7. zik, és szívűből meg-bocsáttya az ellene tet vétet; ki a' mástul bocsánat kérést, sokkára nem háláttya; ki hajlandó a' könyörű-

nyörűletességre, hogy-sem a' bossú üzésre; ki magát gyakran meg-győzi, és azon igyekezik, hogy testét tellyességgel a' lélek birodalma-alá hódoltassa. Iob most tífitanunk magunkat a' büntül, és a' vétkeket ki-irtogatni, hogy-sem a' más világi tífítáfra halogatni. Bizony csak magunkat csallyuk, a' mi testünknek módnelkül-való béréttivel.

Mit fog egyebet eméltetni ama'tűz, hanem csak a' te büsneidet? Menyivel többet kedves most magadnak, és tested kívánságait követed; annyival keményben lakoló érette, és többégésre-valót győjtes. A' mi ben ember vetet, abban nagyobb kínnya lében. A' rest tűnyák, égő őstönökkel döföltetnek; a' torkosok, sörnyű éhséggel és szomjúsággal kínoztatnak; a' bu-
 ják

ják és testi gyönyörűség űzők,
lángozó búrokkal és büdös kén-
kövel öntöztetnek; az irigyek,
mint valami dühös ebek fájdal-
mok-miá ordítanak.

Semminémű bűnt nem ne-
vezhetni, melynek maga tulaj-
don gyötrelme nem léhen. A'
kevélyek, nagy bégyen-vallot-
tak léfnek: a' fősvények, fo-
gyatkozot bégyenyfégtől fo-
rongattatnak. Az ot-való kín-
ban, nehezebb léhen egy óra,
hogy-sem it ház eftendeig-való
sanyarú poenitentia. Ot semmi
nyugadalmok, semmi vigasztá-
lások nincsen a' kárhozattaknak:
it még-is néha bűneti vagyon
fáradtságunknak, és jó akaróink-
nak vigasztalással legeltetünk.
Most légy tehát forgalmatos
és bűneidért töredelmes, hogy
az ítélet napján batorfágos lehess
a' meg-dűcsőültekkel: mert ak-
koron

koron az igazak nagy mérésen *Sap. 5.*
fembe-állanak azokkal, kik őket
borongatták és lábok alá tapod-
ták. Akkor itélni fog a' ki alá-
zatoson az emberek ítéleti alá-
veti magát: akkor nagy bátor-
sággal léhen a' bégyeny és aláza-
tos: retteg pedig minden felől,
a' fel-fuvalkodot ember.

Akkor meg-ismérők, hogy
igazán csak bölcs volt e' világon,
a' ki Christusért bolond és meg-
vettetet akart lenni. Akkor tet- *Pf. 106.*
czeni fog minden háborúságnak
békeféges benvedése; és min-
den álnakság bé-dugja háját. Ak-
kor örvendez az aitos, és ke-
fereg minden feslet ember. Sok-
kal inkább vígad akkor a' meg-
sanyargatot test, hogy-sem ha
mindenkor kedvére hizlaltatot
vólna. Akkor finyessé válto-
zik a' rongyos köntös, és meg-
tromályosodik a' gyenge öltö-
zet.

zet. Akkor dicsíretesblében az alazatos hajlék, hogy-sem az aranyas palota. Akkor hasznosblében az állhatatos békefeszges tűrés, hogy-sem az egész világnak hatalmassága. Akkor fellyeb magasztaltatik az együgyű engedelmeslég, hogy-sem e világnak minden ravaszsága. Akkor inkább örvendezettet a' tiszta és jó lelki ísméret, hogy-sem a' világi mély böcsfesség. Akkor többet nyom a' gazdagságnak megútálása, hogy-sem a' földieknek minden kincse. Akkor inkább vigadaitatos imádságidon, hogy-sem kedves lakodalmidon. Akkor nagyobb örömed lében a' véstegletes halgatáson, hogy-sem a' hosszú trécsélésen. Akkor többet érnek a' bent cselekedetek, hogy-sem a' sok szép beszéd. Akkor inkább teczika' kemény élet és fanyarú poenitentia,

tia, hogy-sem minden e' földi gyönyörűség. Tugy most egy keveset szenvedni, hogy akkor nagyobbaktul legyen menedéked. It próbáld-meg először, mit szenvedhetnél ezután. Ha most ily keveset szenvedhetél, miképpé tűrheted, es szenvedheted az örökké-való kínokat? ha most egy kis szenvedésért, így beketelenkedel, akkor tehát mire viszen a' pokol kínnya? Bizony, két örömet nem vehetél, hogy e' világon-is gyönyörűségben ély, és oftán Christussal-is uralkodgyál.

Ha mind e' mái napig mindenkor nagy böcsületben és gyönyörűségben éltel volna-is; mi hasznod volna benne, ha ezen sem-pillantásban meg-kellene halnod? Mind csak hivatás azért minden, az egy Istennek ferezteté és hiv folgálattya-kivül. Mert ugyan-is, a' ki tellyes bűv: Rom. 8. ből

ből fereti az Istent, sem haláltul, sem kinoktúl, sem ítílettül, sem pokoltul nem fél, mivelhogy a' tekéletes feretet, bátorlagos utat nyit az Istenhez-való járuláshoz. A' kinek pedig még-is gyönyörűsége vagyon a' bűnökben, nem csuda ha retteg a' haláltul és ítílettül. Mindazáltal jó az-is, hogy, ha a' tífia feretet meg nem vonson téged a' gonosztól, bár csak a' pokol félelme zabolán tartoztasson. Vgyan-is a' ki az Istennek félelmét hátra hagyja, sok ideig nem lehet állandó a' jóban, de hamar az ördög törében akad.

XXV. RESZ.

Egész életünknek buzgó meg-jobbitásául.

2. Tim. 4 **E** Breu és forgalmatoson forgódjál az Isteni szolgálatban, és gyakran meg-gondold

dold, Mire jöttél, 's miért vettél búcfút a' világtól? Nem azérté hogy életedet Istennek bontelnéd, és lelki emberrélenél? Gerjegy-fel azért a' jóbanvaló nevedezésre, mert rövid nap el-veféd munkádnak bérét; akkor ostán nem lében félelem és bánat a' te határidban. Most munkálsz egy kicsinyt, és ezennel nagy nyugodalmot, sőt örökké-való vigasgot nyerhetél. Ha te a' munkában híven és serényen forgódsz, kétségnélkül az Isten-is hív és bővkező lében a' fizetésben. Jó reménységben kel lenned, hogy a' boldogságnak koronáját el-veféd: de bátorfágot nem kel vened, hogy valahogy meg ne tűnyül, vagy fel ne fuvalkodgyál.

Midőn egy valaki, nagy lelki nyughatatlansággal, félelem és reménység-közöt gyakran habozna,

habozna, és egykor meg-e-
pedvén bánattyában, egy óltár-
előt a' templomban le-borúlt
vólna imadtságában, ezeket for-
gattya vala magában: Vaj ha
tudnam, ugymond, hogy végig
a' jóban meg-maradnék! Es
mindgyárt az Istennek belső fe-
leletit hallá: Mit cselekednél
ugyan ha ezt tudhatnád? azt
cselekedgyed most, a' mit akkor
fognál cselekedni; és jó bator-
ságban léfesz. Es mindgyárt
meg-vigasztaltatván es meg-va-
staggittatván, az Istennek jó aka-
rattyára hagyá magát; és meg-
bűnénk benne a' nyughatatlan
tetovázás, nem-is fáraftotta
az-után magát gondos tudako-
zással, hogy végére menne, mi
légyen az Istennek kedves kel-
lemetes akarattya, minden jó-
nak el-kezdéseben és véghez vi-
telében.

Rom. 12.

Bizzál

Bizzál az Vrban, és jót *Psal. 36.*
cselekedgyél, ugymond Szent
Dávid: birjad a' földet, és az ő
gazdagfáigival legeltetel. Egy
dolog vagyon, mely fokakat
meg-tartoztat az elő-menetel-
től és életek jobbításától; tudni
illik, az egy kevés munkátúl-
való irtózás, vagy a' baj-vivás-
nak bajos volta. Vgyan-is leg-
inkáb egyebek-felet azok gya-
rapodnak a' jófágos erkölcsök-
ben, kik a' sullyosb, és véllek
leg-inkáb ellenkező dolgokat
nagy emberféggel meg igyeke-
zik győzni. Mert ot vagyon
embernek nagyob elő-menete,
és ot nyer Istentől bőveb ma-
lastot, a' hol őnnön-magát leg-
inkáb meg-győzi és öldökl.

De nem egy-aránt vagyō ked-
vek mindeneknek a' baj-vivához,
és a' világnak-való meg-halás-
hoz: Azért a' ki forgalmatoson

E 2

igye-

igyekezik, sokkal eléb mégyen
dolgában, ha finte több vétke
indulatok vannak-is benne,
hogy-sem mas, a' ki filideb er-
kölcű, de késedelmesb a' jó-
ban-való elő-menetelre. Két
dolog haznál főképpen az em-
ber életének derék jobbitására;
tudni illik, hogy erővel el-von-
nya magát attúl, a' mire vétke-
sen hajol a' természet; és valós-
ban serénykedgyék annak a' jó-
nak meg-nyerésében, melyre
nagyob bűkfége vagyon. Azt-
is igen el-távoztasd, a' mit gya-
krabban nem javallás egyebek-
ben.

Mindenekből végy ép-
pületet magadnak: Ha jó pel-
dát látst vagy hallást, azok kö-
vetésere fel-gerjegy. Ha vala-
mi fedhetőt látandást, meg-ód-
magadat, hogy azt ne cseleked-
gyed: a' vagy, ha valaha cseleked-
ted,

ted, mennél hamarébb meg-job-
bicsad magadat. A' mint a' te
femed egyebeket fémlél, úgy
visfontag te-is egyebektől meg-
jegyeztetel. Oh mely kedves
és gyönyörűféges dolog, mi-
dön Istenhez gerjedező, aitato,
jó fenyték-alat-élő atyafiakat
látunk! mely somorú és ne-
héz, mikor rendetlenekre, és hi-
vatallyokban el nem járókra né-
zünk! Oh mely veszedelmes, a'
hivatalnak fogadása mellől el-
menni, és abban foglalni magát
a' mi reá nem bízatot!

Efedben forogjon el-te-
kéllet fándékod, és femed-előt
hordozd a' meg-festült Iesus
Christus példáját. Vagyon min
pirúlnod, meg-tékvén a'
Christus Iesusnak életét, hogy
mind-eddig sem fadtad jobban
az ő életéhez magadat, noha
rég-től-fogva nyomod az Isten
E 3 úttját.

úttját. A' mely szerzetes ember figyelmetesen és aitatofon foglallja magát a' mi Vrunk fentleges életének és fenvedésének elmelkedésében; minden hasznos és fűkséges dolgokat bővségesen fel-talál abban: nem-is fűkség, hogy Iesus-kivül valamit jobbat keresen. Vajha a' meg-festült Iesus fűvünkbe állana, mely hamar elég tudó: sok lennek!

A' jó szerzetes, mindene-
ket meg-fogad, és jól el-visel,
valamiket néki parancsolnak.
De a' rest és túnya szerzetesnek
eggyik nyavalyája másikat éri,
és minden felől nyavalyákat
fenved: mert belső vigasztalása
nincsen, külső vigasztalást pedig
nem szabad keresni. A' mely
szerzetes ember fenyték-alat
nincsen, közel jár a' veszedelem-
hez. A' ki lágyab és tágasb utat
keres,

keres, mindenkor tőrődik,
mert vagy egy vagy más nem
tetczik néki.

Mint élnek sok egyéb szer-
zetesek, kik elég kemény életet
viselnek a' Kalostrombéli fenyi-
ték-alat? Ritkán mennek fém-
eleibe, magokat meg-vonnyák,
fűkőn tápláltatnak, temérdek
öltözetet viselnek, sokat farad-
nak, keveset főlnak, sokkáig
vigyáznak, idein kelnek, hobbán
nyujtyák imádságokat, gyakran
olvasnak, és magokat erős fe-
nyítékben tartják. Fordicsad
femeidet a' Carthusianusokra,
Cisterciensisekre, sok egyéb szer-
zetbéli Barátokra és Apácákra,
miképpen minden étfaka az Ie-
steni dicfiretekre fel-kelnek: fé-
gyen volna, bizony, ha te ily
fent dolgokban restelkednél,
a' hol a' szerzetes embereknek
ennyi sokasága vígan énekel
Istennek. E 4 Vajha

Vajha semmit egyebet nem kellene mivelnünk, hanem csak a' mi Vrunkat Istenünket bűnetlen tellyes bűvel és fájal dicsírnünk! Vajha soha se ennünk, se innunk, se allunnunk nem kellene, hanem csak mindenkor az Isteni dicsíretben, és a' lelki dolgoknak gyakorlásábā foglalhatnók magunkat! bezzeg úgy sokkal boldogbak volnánk hogy-sem mostan, midőn a' testnek akár-minémű bűkségeben is szolgálunk. Vajha nem találkoznának efféle bűkségink, hanem csak lelkünket kellene mennyei eledelokkal táplálnunk! mellyeket jaj, s mely ritkán kóstolunk.

Mikor arra jut az ember, hogy semmi teremtet állattúl nem vár vigasztalást, akkor kezd először az Isten néki valóba tetszeni; akkor e' világnak minden

den forgását lelki haborgás nélkül veſi; akkor sem a' nagy dolgokbā nem örvendez, sem akár-mi aprólékon nem törődik: hanem tellyességgel és nagy bizodalommal Istenre támasztja magát, a' ki ő-néki minden mindekben; kitől semmi el nem vés; és kinek semmi meg nem hal: hanem ő-neki, mindenek élnek, és akarattya-ſerent, magok vonogatása nélkül ſolgálnak.

Mindenkor új emlekezetben légyen nálad a' te utólsó *Eccl. 7.* véged, és hogy az el-veſtet üdöd, meg nem tér. Szorgalmatosság és fáradtság nélkül, soha a' jószágos dolgokban elő nem mehets. Ha meg kezdés hűl: *Apoc. 3.* ni, roſul kezdés lenni: Ha pedig ſerényen fogsz dolgozhoz, nagy lelki csendességet nyerhets; a' munka-is könnyebben

ben esik az Istennek segítségéből, és a' jószágos erkölcsökhöz való szeretetből. A' forgalmatos, és Isteni szeretettel gerjedező ember, kétféle mindenre. Nagyobb fáradtság, a' vétkek és gonosz indulatok-ellen tusakodni, hogy-sem a' testi munkákban verítkezni. A' ki aprólék vétkeket el nem kerül, lassan-lassan nagyobbakban esik. Estvé mindenkor vígan lébess, ha a' napot hasznos dolgokbā mulattad. Magadra vigyaz, serkegesd magadat, incsed magadat; és akárki mint's hogy legyen, de te, magadat vesztében ne haggyad. A' mennyire magadat a' jó igyekezetre meg-erőlteted, annyira lében előmeneteled.

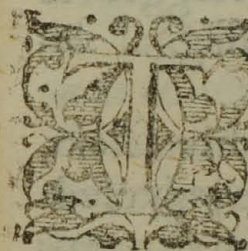
MASO-

MASODIK KEÖNYV.

I. RESZ.

A' belső maga-viseletéről.

I bennetek vagyon az Isten orfága, úgy mond az Vr. Terjtellyes búveddel az Vrhoz, es fakadgy-ele nyomorult világtúl, és nyugodalmat talál a' te lelked. Vtáld-meg a' külső dolgokat, és magadat adgyad a' belső lelki dolgokra, meg-látod, hogy te-reád jó az Isten orfága: mert az *Rom. 14* Isten orfága, békefég és öröm a' Szent lélekben, mely az Isten-tele-

Luc. 7.

teleneknek nem adatik. Te hozzád jó Christus, meg-mutatván néked az ő vigasztalását, ha tebenned méltó lakást készítesz neki. Minden ő dicsőffége és e-
 Ps. 44. kesffége belől vagyon, és ott telik neki kedve. Gyakran meg-látogattya a' lelki dolgokban foglalatos embert; édesdeden szól-befél vele; kedvesen vigasztallja; sok békeséggel és almélkodtato nyájassággal le-gelteti.

No tehát te-is hív lélek, készítsd-el ennek a' te jegyefed-nek fővedet, hogy meltoztas-sék te hozzádjöni, és te benned
 Ioan. 14. lakni. Mert ő imigyen szól: Ha ki engemet szeret, az én be-szédemet meg-tartya, és ő hoz-zája megynk, és ő-nála lakó-helyt szerzünk: Agy helyt azért Christusnak, és mindeneket ő-kivüle rekesz-ki. Ha az Vr
 Chri-

Christus tiéd léjend, elég gaz-dag vagy, és meg-éred vele. Eo-léfen a' te gondviselőd, és min-den igyeden hív fő-szólód, hogy főkféged ne légyen az emberekben vetet reménségre. Mert az emberek hamar el-vál-toznak, és hertelenséggel el-fogynak: Christus pedig örök-ké meg-marad, és álhatatoson végig veled tartya.

Nem kel nagy bizodal-mat fondálni a' gyarló és halan-Hier. 17. dó emberen, bár igen hasznos és kedves légyen-is. Nem kel azon-is felettéb főmorkodni, hogy néha verseng és ellened szól. A' kik ma veled tartják, holnap ellenkezőid lehetnek; és az emberek, mint a' fél, gya-kran meg-fordúlnak. Minden bizodal-madat Istenben vessed, ő légyen a' te félelmed és szerel-med. Meg-felel ő te-éretted,
 és

és azt cselekedni veled a' mi leg-
Heb. 13 job. It nincs maradando vára-
 sod; és akárhol legy-is, idegen
 és jövevény vagy; nem-is lé-
 sen soha nyugodalmod, hanem
 ha telylességgel Christushoz ra-
 gaskodol.

Phil. 3. Mit néb it két-felé, ha nem
 ez a' te nyugodalmadnak helye?
 Menyben kel a' te állandó lakas-
 sodnak lenni; és mint úton jár-
 todban, csak úgy kel minden e'
 földi dolgokat szemlélned. Min-
 denek el-múlnak, te-is vellek
 egyetemben: meg-lásd hogy
 hozzájok ne ragaskodgyál,
 hogy meg ne fogattassál és el ne
 vész. Annál légyenek gondol-
 kodásid a' ki magasságban lakik;
 és könyörgésidet sünetlen Chri-
 stushoz bocfássad. Ha elmél-
 kedni nem tudsz a' mennyei mé-
 lyféges dolgokról, nyugod-
 gyál-meg a' Christus kin-ben-
 vedés.

vésében, és az ő mélyféges se-
 beiben örömeft lakjál. Mert ha
 a' Iesus sebeihez, és drágalátos
 bélyegihez aitatossággal foly-
 amlasz, haboruságidban nagy
 vastagítást érzel, nem-is sokat
 gondolsz velle, ha az emberek-
 től meg-utáltatol, és könnyű el-
 benveded a' rágalmazó fokat.

Christus-is meg-utáltatot
 e' világon az emberektől; és
 nagy bukásigiben, ismerőitől és
 jó barátitól, a' gyalázatok-köz-
 zót el-hagyatott. Christus ben-
 vedni akart és meg-utáltatni;
 te még-is merész valaki ellen pa-
 naszkodni! Christusnak el-
 lenségi voltak, és rágalmazói;
 azt akarodé hogy neked min-
 nyájan barátid és jó tévőid lé-
 gyenek? Honnan koronáztat-
 tik-meg a' te türeved, ha semmi
 ellenkezés nem talál teged? Ha
 semmi galibát nem akaró ben-
 vedni *2. Tim. 2*

vedni, vallyon 's mint léfés
Christusnak barattya? Tűri
Christussal és Christusért, ha
Christussal akar uralkodni.

Ha egyſzer ugyan valóba
a' Christus titkainak belső tár-
házában mentél volna, és egy
keveslé' meg-izelítetted volna
az ő gerjedező ſeretetit; bezzeg
sem hasznoddal sem alkolmat-
lanſágiddal nem gondolnal, ha-
nem inkább örvendeznél midőn
gyalázattal illettetel - mert a' Je-
sus ſerelme, maga meg-utálást
ſerez emberbe. A' ki ſereti Je-
sus és az igazſágot, a' ki igazán
lelki ember, és az illetlen vá-
gyódásoktól meg-ſabadult; a-
kadék-nélkül Istenhez fordít-
hattya elméjét, és lelek-ſerent
magat maga-felibe fel-emelvén,
gyönyörűségesen nyugodhatik.

A' ki mindent csak úgy
ítél a' mint magában vagyon,
és

és nem az emberek ſava 's bő-
csületti-ſerént, az bezzeg igaz-
zán bölcs ember; és Iſtentől,
nem emberektől tanittatot. A'
ki a' belső lelki dolgokban el-
tűd járni, és a' külső dolgokat
kevésre bocsúllyi, ſem helyt nem
keres, ſem űdőt nem vár az ai-
tatolſágnak gyakorlására. A'
lelki ember, hamar magához
tér, mert ſoha nem adgya ma-
gát tellyeſſéggel a' külső dol-
goknak. Nem ſerez akadékot
néki a' külső munka, ſem az egy-
ideiglen-való ſükſéges foglal-
tatolſág: hanem úgy ſabja ma-
gát a' dolgokhoz, a' mint jőnek.
A' ki belső-képpen jól vagyon
rendelve, nem gondol az em-
bereknek csudálatos és viſa-
fordult magok-viſelélſével. An-
nyi akadémia és nyughatatlanſá-
ga vagyon az embernek, a' me-
nyire magát a' világi dolgokhoz
kapcsollyi. Ha

Rom. 8. Hajól volna dolgod, és lelked tíftha volna; mindenek jódra és elő-meneteledre fordulnának. Azért nem tetczik sok dolog néked, és azért háborodol-meg gyakorta, mert még tekelletese magadnak meg nem holtál, és a' földi dolgoktól, el nem szabadtál. Semmi ugy még nem mocskollya, sem meg nem kötözi az ember szívét, mint a' teremtet állatoknak modnólkül-való szerelme. Ha meg-vetted a' külső vigasztalásokat, szabadon elmélkedhetel a' mennyei dolgokról, és gyakran örvendezhetél belsőképpen.

II. RESZ.

Az Alázatosságról.

Rom. 8. **N**E igen gondoly velle, ki fogja néked pártodat, 1.
 1. Cor. ki támad ellened: hanem 4.
 azon fáradság, és forgalmatoskodgyál, hogy minden dolgaiddal

ban Istén legyen veled. Légyen jó lelki isméreted, és az Istentől elég óltalmad legyen: mért a' kit Istén akar segíteni, nem arthat annak senki gonoszsága. Ha te tudál halgatni és tűrni, kétség nélkül meg-látod az Istennek segítségét. Eó tudgya idejét és módgyát a' te szabaduláshoz, és azért kel magadat tellyességgel ő-reá bíznod. Isténé a' segítség, és minden gyálázattól való meg-sabadítás. Sokszor igen hasznos az alázatosságnak nevelésére, hogy egyebek tudgyák és meg-dorgálják a' mi fogyatkozásinkat.

Mikor az ember magát meg-alázza fogyatkozásaiért, akkor egyebeket is könnyen meg-engestel, és az ő-reá neheztelőket kevés munkával meg-enyhíti. Az alázatos embert, óltalmazza, és meg-sabadítja Istén:

Isten: az alázatos, fereti és vigasztallja: az alázatoshoz nyújtja kegyelmét, és le-nyomat-tatása-után fel-emeli őtet nagy dicsőiségre. Az alázatos embernek, meg-jelenti titkait az Isten, és őtet magához édesdeden vonja. Az alázatos ember ha meg-gyaláztatik-is, elég békefégybe marad, mert az Istenben, és nem e' világban helyhez-tette csendességét. Külömben ne itild hogy valamenyire elő-mentél, hanem ha magadat mindeneknél aláb-valónak alítod.

III. RESZ.

A' jó békefégyes emberről.

Elsőben magadat tartsd békefégyben, akkor ostan egyebeket-is békeltethet. A' békefégy-feretű csendű ember, hasznos az alkolmas tudónál.

dónál. A' háborodot elméjű ember' a' jót-is gonofra vonja, és könnyen gonofnak hiszi. A' jó és békefégy-feretű ember, mindeneket jóra magyaráz. A' kicsendű békefégyben vagyon, ^{1. Cor. 13.} senkire nem gyanakodik. A' kinek pedig nincs helyén füve és fel-háborodot, külömb-kü-lömb gyanuságoktól hordoztatik: maga sem nyugűik, mást sem hágy nyugodni. Gyakran olyat mond, a' mit el kellene halgatni: és azt el-mulattya, a' mit hasznosb volna cselekedni. Igen ^{Mat. 7.} semes abban, a' mire egyebek kötelesek: de azt könnyen elnyegi, a' mivel maga tartózik. Elsőben-is azért, a' magad jobbitására igyekezzél, úgy ostan méltan figyelmezhet felebarátod jobbulására.

Igen jól tudod a' magad cselekedetét mentegetni és bépíteni

Gal. 6.

teni, de az egyebek mentféget nem akarod bé-venni. Méltob volnà hogy vādolnád magadat, és felebarátodat mentenéd. Ha azt akarod hogy egyebek visel-lyék a' te terhét, te-is fel-vál-lald a' más terhét. Nézd menyre távul vagy még az igaz atyafiúi szeretettül, és alázatoságtul, mely nem tud senkire haragud-ni vagy bosszónkodni, hanem csak magara! Nem nagy dolog, a' jókkal és felídekkel nyájas-kodni; mert természet- szerént tetszik ez mindeneknek: és kiki örömeft békeségben marad, és azokat inkább kedvelli á' kik ö-véle tartyak: de hogy a' kemé-ny és viſa-fordult, vagy a' fe-nyíték-ellen rugóldozó, és ves-lünk ellenkező emberekkel bé-keséggel élheſtünk, az bezzeg Istennek nagy ajándéka, és fe-lette dicsíretes és emberféges cselekedet. Van

Vannak ollyak, kik ma-gok-is csendesfégben élnek, egyebekkel-is békeséget tartaz-nak. Ollyak-is találkoznak, kik magok sem nyughatnak, és e-gyebeknek sem hannah békét: másokat meg-terhelnek, de ma-goknak mindenkör nagyobb ter-hekre vannak. Vannak viſont, kik magokat bekeségesen vise-lik, és igyekeznek azon, hogy egyebeket-is békeségre vigye-nek. Mindazáltal ebbén a' nyo-morúlt világban, tellyes béke-fégünk az alázatos benvedésben ál inkább, hogy sem a' mi akara-tunk-ellen-való dolgoknak el-kerülésében. A' ki jobban tud túrni, nagyobb békeségben ma-rad: az ilyen ember, maga-el-len diadalmas, világnak ura, Christusnak baráttya, meny-orſágnak örö-köfe.

IV. RESZ.

IV. RESZ.

*A' tiszta szívű, és együgyű
szándékról.*

KEt fárnyon emeltetik-fel ember a' földtől, tudni il-
lik az együgyűsége, és
tisztaságon. Az együgyűségnek,
szándékunkban; a' tisztaságnak,
kivánságunkban kel lenni. Az
együgyűség, Istenhez szándé-
kozik: a' tisztaság, őtet meg-fo-
gja 's meg-kóstitolja. Semmi
jó cselekedet néked akadékos-
nem szerez, ha belől az illetlen
kivánságoktól ment lélsz. Ha
egyébre nem igyekezel, és mást
nem keresz, hanem csak az Isten-
nek kedves akarattját és fele-
barátod hasznát, belső szabad-
ságban örvendezhetsz. Ha a' te
szívved igyenes úton járna, min-
den teremtet állat, életednek tűz-
köré, és bent tudományoknak
könyve volna. Nincs oly kis-
ded

ded és el-vetet teremtet állat,
melyben az Istennek jó-vólta
nem tűndöklenéjék.

Ha te belső-képpen jó és
tisztá volnál, bezzeg mindene-
ket akadékos nélkül látnál és jól ál-
tal-érteneél. A' tiszta szív, által-
hattya az egeket és a poklot.
A' ki minémű belől magában,
olyan ítéletet tévesen külső-kép-
pen. Ha e' világon vigaság
vayon, az a' tiszta-szívű ember-
nek birtokában vayon: és ha
valahol infég és lelki borongas-
tás vayon, azt leg-jobban érzi
a' gonosz lelki ismérret. Mint a'
vas, midőn-tűzben tétetik, el-
vestti a' rosdát, és tellyességgel
tűzes léssen: ugy az ember, mi-
dőn tellyességgel Istenhez térül,
a' restségből ki-öltözik, és új
emberré változik.

Mihent emberbe meg kezd
hűlni a' lelki buzgótság, mind-
F gyárt

gyárt irtózik akar-mi kis mún-
kátul, és örömeft kap a' külfő vi-
gaftaláson. De mikor tekéllete-
sen meg kezdi magát győzni, és
emberül kezd az Istē úttján jár-
ni, akkor csak semminek alíttya,
a' mit annak-előtte süllyosnak
tart vala.

V. RESZ.

*Az embernek maga meg-visga-
lasárul.*

FElettéb nem hihetünk ma-
gunknak, mert gyakran
Isteni malaszt és lelki érzés-
kenfégnélkül sülkölködünk. Ke-
vés világosságg vagyō bennünk,
attól-is restségünk-miat hamar
meg-fosztatunk. Gyakrā efünk-
bē sem vefűk, hogy belől oly-
vakok vagyunk: gyakran gon-
nosúl cselekeűnk, és gonos-
búl mentegettyűk. Neha bo-
súból viseltetünk, és fént indú-
latnak alíttjuk. Egyebekben,
akar

akár-mely aprólékot meg-fed-
dünk; magunkbā, nagyob dol-
got-is sikeftégre vefűnk. Elég
hamar meg-erezzűk, és nagyra
visűk ha mit másóktul fenve-
dünk: de megnyit tūrnek egyes-
bek mi-tőlünk, efünkbe sem vef-
űk. A' ki jól's igazán maga dol-
gait meg-fontolná, oka né volna
hogy mást gonosúl meg-itélne.

A' belső dolgokban fog-
lalatos ember, magára-való
gondviselését, minden gondgyá-
nál nagyobnak tartya: és a' ki
magára forgalmatoson vigyaz,
könnyen meg-ója magát hogy
mást meg ne söllyon. Lelki és
aitatos ember soha nem léseft,
hanem ha az egyebek dolgairól
halgatft, és tennen-magadra ki-
váltképpen vigyáft. Ha tistán
csak az Istenre, és magadra vi-
gyáft, igen kevesse indúlft-meg
azokon a' miket kívül érzeft-

Vallyon 's hol vagy, mi-
kor magadnál nem vagy? és mi-
dön mindeneken által-mentél,
magadrul el-feletkezvén, mit
használtál véle? Ha békeféged-
nek, és Istennel igaz eggyessé-
gednek kel lenni, fűkség hogy
mindeneket hátra-hagy, és csak
egyedül magadat viseltyed fe-
med-előt.

Annak-okaért, ugy léfien
nagy elő-mented, ha meg-von-
szod magadat minden e' világi
gondoktól. Ha pedig valami
el-mulandót nagyra kezdesz bő-
csűlleni, igen hátra-maradsz.
Semmit nagynak, semmit felsé-
ges, semmit kedves, semmit kel-
lemetes dolognak ne tarcs, ha-
nem csak tisztán az Istent és a' mi
Istenrűl-való. Mind hívőfágnak
alicsad, valami vigasztalás szar-
mazik a' teremtetet állatból. Az
Isten szerető lélek, mindeneket

az

az egy Isten-kivűl meg-útál.
Csak az egy örökké-való, és
meg-mérhetetlen, mindeneket
bétöltő Isten, a' léleknek vi-
gasztalása, és a' fűvnek igaz
öröme.

VI. RESZ.

A' jó lelki ismételnek vigasztalásul.

A' jámbor embernek dűcsőf. 2. Cor. 1.
fége, a' jó lelki ismételnek
tanu-bizonyfága. Légyen
jó lelki ismételted, és mindenkor
víg léfesz. A' jó lelki ismétel,
fokat el-viselhet, és igen víg az
ellenkező gonosz szerencsében-
is. A' gonosz lelki ismétel, min-
denkor retteg, és nyughatatlan.
Edesdeden nyugodhatol, ha lel-
ki ismételted nem vádol. Kű-
lőmben ne vigadgy, hanem csak
mikor jót cselekezel. Soha nincs
igaz örömöök, sem belső békefé-
gek a' gonosfoknak: mert az Vr

F 3 mond

Esai. 57. mondgya; hogy, békeségek nincsen az Istenteleneknek. Ha binte azt mondgyak-is; Békeségben vagyunk; semmi gonos nem fál reánk; és ki mér ártani nekünk? Ne higgy nekik, mert hertelen fel gerjed az Istennek haragja, és semmivé tetetnek az őcselekedetek és az ő gondolatok el-vesznek.

Rom. 8. A' haborúságokban dicsekedni, nem nehéz azoknak, kik Istent biseretik: mert ez, a' Christus kereszében való dicsekedés. Rövid dűcsőffég az, mely embertől adatik, és el-vétetik. A' világi dűcsőfféggel mindenkor, egyűt jár a' bormorúság. A' jamborok dűcsőffége, nem emberek fájába, hanem magok lelki ésméretibe vagyon. Az igazak vigasága Istenről és Istenbe vagyon, örömök az igazságról. A' ki az igaz, és örök dűcsőffégét

get kívannya, nem gondol a' világi dűcsőfféggel; és a' ki a' világi dűcsőfféget űzi, vagy ezt bűből nem utállja, bizonyos jelenfégét adgya, hogy a' mennyei boldogságot tekelletesen nē bisereti. Nagy lelki csendeslége vagyó annak, a' ki az emberek dicfirtivel, és bídalmával nē gödöl.

Könnyen meg-elégbik, és csendesedik a' kinek tista lelki ésméreti vagyon. Szenteb azsal nem vagy ha dicfirtetel, sem alab-való ha gyaláztatol. A' ki vagy, ugyan csak a' vagy: nagyobbak sem mondathatol annél, a' minemű vagy Isten előtt. Ha meg-gondolod, mi vagy be től magadban, nem gondol b azsal, mit bólnak felölled az emberek. Az ember, binedet, az Isten bűvedet láttya. Az ember, csak a' külső cselekedetet nézi; Isten pedig, az igyekeze

tet fontollya. Bizonyos jelen-
sege, az alazatos léleknek, ha
mindent jól cselekedik, és magá-
fól keveset tart. Nagy tisztas-
ágnak, és belső bizodalomnak
jelensége, midőn ember a' ter-
remptet állatoktól semmi vi-
gáftalást nem kíván.

A' ki semmi külső bizo-
nyfágot maga mellé nem keres,
meg-tetozik hogy tellyességgel
Isténre hatta magát: mert a'
Szent Pál mondása szerent, nem
az kellemetes a' ki magát ajan-
lja, hanem a' kit Isten dicsír. A'
Ielki embernek állapotja az,
hogy belső-keppen Istennel jár-
ion, kívül illetlen kívánságtól
kötve ne tartassék.

VII. RESZ.

*Iesusnak mindenek felét való szer-
tetirül.*

BOldog a' ki érti, mi legyen
a' Iesust szeretni, és magát
Iesusért

Iesusért még-utálny. Eggyk
szerelmesedet, masikért el kel
hadnód, mert Iesus azt akarja
hogy egyedül mindenek felet
szeretteslek. A' teremptet állat
szeretési csalárd és alhatatlan:
a' Iesus szereteti hiu és alhata-
tos. A' ki teremptet-állathoz
ragaszkodik, az el-esendővel el-
esik: a' ki Iesushoz ragaszkodik,
örökke allandó lében. Szerés-
sed Iesust, és baratsagodban tar-
csad, ki, ha mindenektől el-ha-
gyatol-is, teged el nem hágy, es
nem fenvedi hogy végre el-veß.
Mindentől egyebtől meg kel
valamikor válnod, vagy akarod,
vagy nem.

Iesushoz ragaszkoggyál,
mind életedben, holtodban: es
annak hiúsegere bizzad maga-
dat, ki egyedül segethet teged,
mikor mindenektől el-hagya-
tol. A' te szeretőd erkölcsi az
F 5 hogy

hogy senkit mást társul nem vé-
 sen, hanem egyedül akarja a' te-
 búvedet birnya, és mint király
 bekiben, úgy akar abban ülni.
 Ha te jól meg-tudnád magadat
 üressiteni minden teremtet ál-
 lattúl, örömeft veled laknék Ie-
 sus. Mind veset dolognak ta-
 pasztalod, valamit Iesus kívül
 emberekben helyheztec. Ne
 bizzal, se ne tamaškodgyal az
 üres nádhoz, mert minden test
 béna, minden ő dúcsőffége, mint
 a' béna virag el-esik.

Isai. 40.

Hamar meg-csalamatkozol,
 ha csak az emberek külső tettei-
 re figyelmeft. Mert ha egyebek-
 ben keresed a' magad vigasztala-
 sat, és hasznát, gyakran kárát er-
 zed. Ha mindenekben Iesust ke-
 resed, bizonynyal meg-talalod Ie-
 sust. Ha pedig magadat keresed,
 magadat-is még-találod, de tu-
 laydon veszedelmedre. Mert

fokkal ártalmasb magának az
 ember, ha Iesust nem keresi,
 hogy sem az egész világ, és min-
 den ellenségi.

VIII. RESZ.

A' Iésszal való nyájas tarsalko-
 dásrul.

Mikor Iesus jelen vagon,
 mindenek jól vannak, és
 nehéznek nem tetczik
 semmi. Mikor pedig Iesus je-
 len nincsen, mindenek süllyo-
 fok. Mikor Iesus belől nem fol,
 semmi a' külső vigasztalas; Ha
 pedig Iesus csak egy fót mond-
 is, nagy vigasztalást berez. Nem-
 de Maria Magdolna nem min-
 gyart fel-keleic a' helyrül mel-
 lyen sir vala, mihent azt mondá
 néki Martha. It vagon a' Me-
 ster, és téged hí? Boldog óra,
 melyben Iesus a' siralombol, lel-
 ki vigasztalásra hí. Oh mely so-
 vány,

Ioan. 11.

vány, és kemény vagy, Iesus nélkül! mely eßtelen, és hiufágos vagy, ha valamit kíván Iesus kívül! Nem nagyobb kár ez, hogy sem ha az egész világot el-vestened?

Mat. 16.

Mit adhat neked e' világ Iesus nélkül? Iesus nélkül lenni, kemény pokol. Iesusal lenni, gyönyörűséges paradicsom.

Rom. 8.

Ha Iesus veled léhen, nem árthat semmi ellenség. A' ki Iesusat megtalallja, jó kincset talál, sőt minden jó felét-való jóra talál. A'

Luc. 12.

ki Iesusat el-vesti, igen sokat vest, és többet az egész világnal: leg beginyb a' ki Iesus nélkül él; lég gazdagb a' ki jól vagyon Iesusal.

Nagy mesterfég, a' ki tud Iesusal nyaiaskodni; és igen nagy okosságal bír, a' ki Iesusat meg-tuggya tartani. Légy alázatos, és bekeséges, és veled léhen.

fen Iesus. Légy aítatos és csendes, és veled marad Iesus. Elidegenítheted Iesusat, és az ő málástyát el-vestheted, ha külső dolgokra akar őt hialolni. Ha pedig őtet el-kergeted, és elvested, kihez folyamod, és kit fogad ő barátodda? Jó akaro barátod nélkül kedvesen nem élhecz; és ha Iesus nem leend minden-egyebek felet barátod, igen bomorú és el-hagyatot léhe. Balgatagúl cselekebel tehát, ha ő kívülle másban valakiben bízol, és örvendes. Inkab valasád hogy mind e' világ ellenfegéd légyen, hogy sem Iesusat meg-bancsád. Azért minden kedvesek között, egyedül Iesus légyen kivaltképpen szerelmesed.

Szeres mindeneket Iesusert. Iesusat pedig önnön magáért. Egyedül a' Christus Iesus.

Iszt két főképpen szeretni, ki egyedül jó, és hű, minden jó akaróink felet. Eo érette, és ő benne, mind barátidat, mind ellenfégidet kedvellyed, és mind ezekért könyörögy, hogy minnyáian ismériékes szeressék őtet. Soha azt ne kívánnád hogy egyebek felet dicfirtessel, és szeretettel, mert ez, egyedül Istent illet, kinek nincs magához hasonlóia. Azt se kívánd, hogy valakinek szívét el-foglallyad és abban forogy; te se foglald magadat senki szerelmében, hanem, Iesus légyen te benned, és minden Istenes emberben.

Belől tífia, és minden teremtet állatok kötelességétől szabados légy. Ha nyugodni akársz, és latni kívánod, mely gyönyörűséges az Vr, búkség hogy tífia, és e' világi kiyanfágokból ki-öltözöt búvet visely Istens-

Istenhez. Erre pedig bizonyára nem juthacz, hanem-ha az ő bent malaszttyával meg-előzte: tel, és vonától, hogy minde: nektől meg-űressedvén, és fel-fabadulúan, egyedül magával ély az Istennel. Mert mikor az Isten malaszttya fál emberbe, akkor erős mindenre; és midőn el-távozik, akkor szegény es gyarlo lében, és mint-ha csak vereségre hagyatot volna. Ezek között, nem kel magadat el-hadnod, vagy kétségben esned; hanem az Isten akarattyan, csendes elmével kel nyugodnod, és valami reád következik, el-tűrnöd a Christus Iesus dúcsőffegére. Mert Tél után, Nyár következik: az Eyi után, fel-kél a Nap: a' fergeteg után, fel-tűstül.

*Minden külső vigasztalásoknak el-
távolztatásául.*

Könyű meg-vetni az emberi
vigasztalást, mikor Isten vi-
gasztal. Nagy, és igen nagy
dolog, mind emberi 's-mind
Isteni vigasztalás-nélkül lenni,
és az Isten tisztességéért örömeft
benvedni lelki bánkivetést;
semmiben magat nem keresni;
maga érdemére nem nézni. Mi-
csoda nagy dolog ha víg vagy,
és aitato, mikor az Isten ma-
lastya rád állot. Minnyaián
kívánniak ezt az órát. Eleg
gyönyörűsegesen iget, a' kit az
Isten malastya hordoz. Es nem
csuda ha terhet nem érez, a' ki
a' mindenhatotul hordoztatik,
és a' leg főb kalauztul vezette-
tik.

Eörömeft vébünk vigas-
talást

talást akár miből; és nehezen
öltözik-ki magából az ember.
Meg-győzé bezzeg Szent Lő-
rincz, az ő Papiával egyetembe
e' világot, mert meg-utála min-
dent, valami e' világon gyönyő-
rűségesnek látczik-vala, és a'
Christus szerelméért, csendesen
benvedé, hogy az Istennek fő
Papia, Sixtus, kit igen szeret-va-
la, ő tölle él-vétetek. Azért
a' teremptonak szerelmével,
meg-előze az ember szerelmét:
és az emberi vigasztalást, inkább
válasta az Istennek jó tetczését.
Tanúld-meg, te-is, hogy szerel-
mes barátodat, Istenért hatra
haggyad. Nehezen se benved,
mikor el-hagyatol barátodtúl,
tudván hogy végre-is minnyá-
junknak el kel egymástul vál-
nunk.

Sokat és sokkáig kel em-
bernek magával viaskodni, mi-
nek

nek előtte tellyességgel megtanullya magát győzni, es minden kívánságát Istenhez vonni. Mikor ember magán ál, könnyen az emberi vigasztalásra fordul. De a' Christusnak igaz szeretőie, és a' tekelletességnek forgalmatos keresőie, nem kap a' vigasztalásokon, nem-is keresi az érezhető edességeket; hanem inkább akar Christusert erős gyakorlásokat, és kemény munkákat viselni.

Mikor azért lelki vigasztalás adatik Istentől, halá-adással vegyed; de ezt Isten ajándékának isméried, nem a' te érdemednek. Fel ne fuualkoggjál, felettéb ne úigagy, hiúságon magadnak nagyot ne tulaydonics; hanem alazatosb légy az ajándékból; okosban és felelmesben viseld magadat minden cselekedetidben, mert el-műlik

az

az a' boldog óra, és kísértet következik utánna. Mikor az Istentől vigasztalás el-véteik, ne es fel kétségben, hanem alazatossággal, es bekecséges türeccel váriad a' mennyei latogatait: mert hatalmas az Isten, es bőcségesb vigasztalással aiandekozhat tésged. Ném-is úi, vagj fokatlan dolog ez, az Isten úttyan járó embereknel; mert a' nagy bencékben, és a' regi Profetákban-is gyakran vóltak efféle változások. Azért mongya vala egy közzüllők, az Istentől latogatainak jelen-létekor. Azt

Psal. 29.

mondám az en bővelkedéscmben: soha örökké meg nem mozdúlok. De utanna veti mit erzét magaba mikor el-távozot az Isten malaftya, monduan. Elforditád róllam orczádat, és meg-haborodám. Ezek között pedig, kétségben nem esik, ha-

nem

nem forgalmatosban kéri az Vrat, és így szól. Te hozzád kiáltok Vram, és az én Istenemhez esedezem. Végre, könyörgésnek gyümölcset véss, és bizonyfagot téss, hogy meghal-gattatod, monduán. Meg-hal-gatot az Vr és könyörült raytam: az Vr let, én segitőm. De vallyon mibe? Az én siralmamat, ugymond, örökre fordítottad, és meg-környekeztél engem vigasággal. Ha éképpen volt dolgok a' nagy bonteknek, nekünk gyarló és bégéní embereknek nem kel kétségben es-nünk ha néha fel-geriedünk, ne-ha meg-hűlünk: mert az Isten-nek lelke, neha hozzánk jó, 's néha tőlünk el-távozik, az ő kedves jó akarattya bérént.

Iob. 7. Azert szól így Szent Iob. Meglatogatod őtet jó reggel, és her-telen meg-probálad őtet.

Miben

Miben vethetem azért reménységemet, vagy miben kel biznom egyeb-ben, hanem csak az Istennek nagy irgalmasságában, és egyedül a' mennyei segítségnek reménységéből? Mert akár Isten felő emberek legyenek jelen; akár aitas atyafiak, és hit barátink; akár bont könyvek, és bont irások; akár gyönyörűségese énekek, és versek: mind ezek, keveset használnak, kevés jó izek vagon, mikor meg-fosztatom az Istennek malasztjátul, és magam béginségében hagyatom. Akkor nincs jó orvosság, mint a' bekeséges türes, és magamat meg-tagadván, Isten akarattya-ra hagyni.

Soha oly bérzetes, és aitas embert nem találtam, kitől néha meg nem vonatot volna az Isten malasztja: avagy buzgoságának apadasat nem érzette volna.

vólna. Egy ſent ſem volt oly fel-emeltetet, és vilagofittatot, ki, vagy ideien, vagy keſőbben, kifirtetet nem ſenvedet-vólna. Mert nem méltó, az Iſtennek melyféges titkainak iſmeretire, valaki Iſtenért haboruſágokban nem gyakoroltatot. Vgyan-is, következő vigafſtalásnak jele ſokot lenni, az elől-járo kifirtetet. Mert a' kifirtetben probaltaknak, igirtetet a' mennyei vigafſtalás. A' ki győződelmet véſen, ugy mond, az élet fajának gyümölcséből adok enni.

Apol. 2.

Azért adatik az Iſteni vigafſtalás, hogy ember erőſſeb legyen a' haboruſágok ſenvedeſere: a' vigafſtalas után-is, azért következik kifirtet, hogy a' jobban fel ne ſuvalkodgyek. Nem aluſzik az Eordög, a' teſt ſem holt-meg: azért meg ne ſünnyel a' bai-viadalhoz-való keſüllettül,

1. Pét. 3.

Iettül, mert jób, és bal-felől, ellenſégek vannak, kik ſoha nem nyugofnak.

X. RESZ.

Az Iſteni malafſtért-való haladatoſſágért.

MIért kereſt nyugodalmot, *Iob. 9.*
holot munkára ſülettél?
keſicsd inkább ſenvedeſhez magadat, hogy ſem vigafſtaláshoz, kereſt viſeleshez inkább, hogy ſem örömhöz. Vallyon ki vólna a' világ ſiai között-is, a' ki nem örömeſt venne a' lelki vigafſtaláſt és vigafſagot, ha ezt ſünetlő birhatna? mert ugyan-is a' lelki viſgaſtaláſok, félyül halladgyak, minden világi gyengeltetéſeket, és teſti gyönyörűſégeket. Mivel é' világnak minden kinnyeffégi, vagy hiuſágoſok, vagy ocfmányok. A' lelki gyönyörűſégek pedig, örvendeſek

detefek és tístak: tekélleres erkölcsökből fármaznak: és Istentől öntetnek a' tística fűvekbe. De ezekben az Isteni vigasztalásokban, nem mindenkor rebesül ember, kívánsága szerint, mert a' kifiztetnek ideje nem sokkáig távozik.

Igen ellenkezik a' mennyei latogatásokkal, a' mi lelkünknek hamis szabadtsága, és magunkban-való bizakodása. Iól cselekedik Isten velünk vigasztalásának malaštyát nyújtván, de az ember gonosbúl cselekszik, hogy mindent Istennek nem tulaydonit haladással; Azért nincs szabados folyása bennünk az Isten aiandékinak, hogy haladatlanok vagyunk ahoz, a' kitől fármaznak, és nem terítjük mindenestül a' forrás kút-főhöz. Mert mindenkor vjobjandékot érdemel, a' ki méltán halál.

halállya az el-vet aiandékot: és el-vétetik a' kevélytől, a' mi adatni szokot az alazatosnak.

Nem kívánok oly vigasztalást, mely el-vegye töllem a' töredelmességet: nem-is vagyodom arra ez elmelkedésre, mely viűen kevelységre. Mert nem mind bent a' mi tettetes; nem mind jó a' mi édes; nem minden kívánság tística; nem mind kedves Istennél, a' mi nállunk kellemetes: Eorömet vűsem azt az aiandékot, melyből alazatosb, félelmesb, és a' magam el-hagyására kéűeb leűek. A' ki Isten malaštyának aiandekával tanítatot, és ettől meg-fosztásnak csapasával tudóssá tétetet, nem mér semmi jót magának tulaydonítani, hanem inkább magát beginynek és mezitelennek valya. Istennek adgyad, a' mi Isten-Mat.22 né; a' mi tiéd azt magadnak tulaydoni-G

146 CHRISTVS KEÖVETÉSE REVL
laydonicsad, az az, Istennek
hálát agy jó teteményiért, a'
bünt pedig, és azzal érdemlet
büntetést csak magadénak tar-
csad.

Luc. 14. Alsó helyre ily minden-
kor, és felsőbre emeltetel: mert
a' magas eppület meg nem ál,
alacson fundamentom-nelkül.
A' kik Isten előtt legnagyobb fen-
tek, azok leg kisebbek magok
előt: és mennel dűcsősséges-
bek, annál alazatosbak magok-
ban. A' kik igazsággal és men-
nyei aladásokkal tellyesek, nem
kivánniak a' hiúságos dűcsősse-
get. Az Istenben éppült, és meg-
erőssödöt emberek, kevélyek
nem lehetnek: és a' kik tellyes-
séggel Istennek tulajdonittyak,
valami jóval ekesítettnek, egy-
mástul dűcsősséget nem keres-
nek, hanem azt a' dűcsősséget
fömiúhozzák, mely egyedül
Isten-

MÁSODIK KEÖNYV.

147

Istentül vagyon: Istent pedig
magában és minden fentekben,
mindenek felet igyekeznek di-
csírni, és mindenkor csak erre
vagyodnak.

Légy haládo a' kiseded ayan-
dékokért, és méltó léfess na-
gyobbak vetelére. A' kiseded
aiandékot, nagynak tarsad:
és a' mi meg-vethetőnek tetczik-
is, jeles aiandékul végyed: Ha
annak meltoságára tekintes a' ki
adgya, semmi aiandek nem tet-
szik kicsinnek, es meg-vethető-
nek. Mert nem kicsin a' mi a'
Felséges Istentül adatik. Ha ki-
nokat és csapásokat ad-is, ked-
vesen kel venni, mert minde-
neket üdvösségünkért cseleke-
sik, valamiket reánk bocsat. A'
ki az Isten malasztat meg akaria
tartani, haládo légyen az Isten
kegyelméiert, bekefeggel tűrie
el-vételét, könyörögjön ennek.

visza adafáért, vigyázo és alázatos legyen ennek őrzésében, hogy ezt el-ne vessesse.

XI. RESZ.

*Kevesen vannak kik a' Iesus keresz-
tit szeretik.*

Sokan vannak kik Iesusnak mennyei orfágot szeretik, de kevesen akariak az ő keresz-
tit viselni. Sokan kívánniak a' vigasztalást, de kevesen akar-
iak a' haboruságot szenvedni. Sok társot talál Iesus az ástal-
hoz, de keveset a' bőjtöléshez. Minnyájan akarnak ő velle ör-
vendezni; kevesen kívánnak ő érette, vagy ő velle tűrni ben-
vedni. Sokan követik Iesust a'

Luc. 9. kenyér segélig; de kevesen a'
G. 22. kin szenvedés poharának italáig. Sokan böcsüllik az ő csuda-té-
telit; kevesen követik az ő ke-
restinek gyalázatos szenvedesit.

Sokan

Sokan addig szeretik Iesust, míg haboruságok nincsen. Sokan dicserik és álgyak őtet, míg ő tőlle vigasztalásokat véstnek. Ha pedig Iesus magát el-reyti, és egy kevesé tőlök el-tavozik, vagy zugolodásban, vagy magok el-hagyásában esnek.

A' kik Iesust, Iesufert se-
retik, nem a' magok vigasztala-
sáért, őtet minden haborusá-
gokban, és űű borongatásokbā,
úgy áldgyak, mint az igen nagy
vigasztalásban: Es ha soha né-
kik vigasztalást nem nyuitana-is,
mind az által, őtet örökke akar-
nák dicserni és haládással tisztel-
ni.

Oh mely hatalmas a' Ie-
susnak tiűta szereteti! mely nem
elegyítettet a' magunk haszná-
val és szerelmevel! Vallyon-'s
nem mind béréseknek kellé azo-
kat mondani kik mindenkor

G 3

vigaű

vigasztalást keresnek? Vallyon-
's nem magokat szeretik inkább
hogymint Christust, a' kik min-
denkor a' magok hasznárául, és
alkalmatoslagárául elmélkednek?
Hol találtatik a' ki Istennek in-
gyen akarna szolgálni?

Ritkan találkozik oly lel-
ki ember, a' ki mindentől meg-
fosztotta magát; Igaz lelki szer-
gént, és minden teremtet állat
szerelméből ki-öltözöttet kicso-
da talál? Mese, és e' világnak
Pro. 31. utolsó hatariban kel ilyen ér-
demes embert keresni. Ha em-
ber minden jószágát ki-ösztö-
gattia-is, semmi még ez: ha sa-
nyarú penitentiát tart-is, keves
még ez; ha minden bölcseséget
által ért-is, még igen távoly va-
gyon: ha nagy jószágos erkölcs-
se, és igen buzgó aiatatosága
vagyon-is, még sok hejával va-
gyon. Tudni illik, a' heával, a'
mi

mi leg-sűkségesb. Micsoda az?
Hogi minek utánna mindene-
Mat. 16. ket el-hagyot, magat el-haggya,
és el-tavozzek tellyeslegellen
magátul, semmit maga szerelmé-
ből meg nem tartván. Es mi-
dön mindeneket meg-cseleke-
fik, valamit tud hogy meg kel-
mivelní, azt itellye hogy sem-
mit nem mivelt. Ne itellye na-
gynak, a' mit méltán nagynak
itelhetne: hanem igaz szívvel
magat hasontalan szolgának
mongya, az igazságnak fava-
ként. Mikor mindeneket meg-
Luc. 17. cselekefték valami nektek pa-
rancsoltatot, azt mongyatok;
hasontalan szolgak vagyunk.
Akkor östán igazán lelki szer-
ny es meztelen lehet, és azt
mondhatod a' Profetával. Egye-
Psal. 24. dül és szegény vagyok én. Senki
nem gazdagb, senki nem hatal-
masb, senki nem szabadosb, annál
G 4 a' ki

a' ki magát, és mindeneket el-
túggya hadni, és leg alacson-
ban helyheztenni.

XII. RESZ.

*A' szent keresztnek király
uttyarul.*

Mat. 16. Sokaknak, keménynek tet-
szik ez a' szó. Tagad-meg
magad, ved-fel keresztet,
és kövessed Iesust. De sokkal
keményeb lében amaz utolsó
Mat. 23. szót hallani. Mennyetek-el től-
lem átkozottak, az örök tűzre.
A' kik örömeit hallyak most és
követik a' keresztnek ígát, ak-
kor nem félnek az örök karho-
zat hallásátul. Ez a' kereszt jel
lében az Egbe, mikor az Vr el-
jő az ítéltre; Akkor a' kereszt-
nek ígái, kik a' keresztben meg-
fűlthöz ígáltak életeket, az
ítelő Christushoz nagy bizoda-
lommal folyamnak.

Miért rettegő tehát a' ke-
rest-

restnek fel-vallalásátul, mely ál-
tal kel menyországba menni? a'
kerestbe vagyó az üdvösség; a'
kerestbe az élet; a' keresztben el-
lenfegtől óltalom; a' keresztbe a'
mennyei edességnek velünk köz-
lése; a' keresztben lelkünk erősi-
tése; a' keresztben fűvünk vigá-
talása; a' keresztben a' jóágos er-
kölcök sommaia; a' keresztben a'
ítségnek telletessége. Nincs *Luc. 14.*
Lelek üdvösség, sem örök élet-
nek remensége, hanem a' ke-
restben. Ved-fel tehát a' te ke-
restet, és kövessed Iesust, és
be-megy az örök életbe. Elöl-
ment ő, keresztét viselűen, es
meg-holt te éretted a' kereszt-
fán: hogy te-is visellyed kereszt-
tet, és kívány meg-halni a' ke-
restben. Mert ha ő velle meg-
hal, velle egyetembe él: és ha
a' kinokban társ vagy, a' dűcsos-
ségben-is társ lése.

Ihon, a' kereftben-ál minden: és veleie a' dolognak abba fűg, hogy magunknak meghallyunk: nincs más út az életre, és a' belső igaz bekefégre, hanem csak a' ſent-kereftnek, és magunk minden napi kedvünk ſegésének úttya. Ahon akarod ot járy; a' mit akarſz azt keressed; és nem találſz, sem felsőb útát magasságba, sem ide alá batorſágosbat, a' ſent kereft úttyánál. Intéz és rendely mindeneket akaratod és tetczésed ſerent; és nem találſz egyebet, hanem hogy mindenkör kel valamit ſenvedned, vagy kedvedből, vagy kedved ellen: és így a' kereftet mindenűt fel-találod. Mert vagy testi faydalmat érzef, vagy lelki haborufagot ſenvedſz.

Neha Iſtentől el-hagyatol, néha fele-barátodtól haborgat-
tatol,

tatol, és a' mi nagyob, gyakran magadnak terhére lébecſ: és semmi orvoffággal vagy vigaf-taláffal, ſabaduláſt vagy kün-nyebſéget nem nyerhecz, hanem addig kel-tűrnöd, míg Iſten akariá. Mert Iſten azt akaria, hogy a' haborufagokat vigaf-talás-nélkül ſokiad ſenvedni, és hogy tellyefféggel magadat az ő akarattya alá veſſed, és alazatosb légy a' haborufagokból. Senki oly ſűből nem érzi a' Chriſtus ſenvedéſét, mint a' ki haſonlókat ſenvedet. A' kereft azért mindenkör kéſ, és mindenűt vár teged. El nem ſaladhaez előtte akár hová fus: mert valahová mégy, magadat veled hordozod és mindenkör magadra akadſz. Tekincs fel; tekincs alá; tekincs ki; tekincs-bé; mindenekbe kereftet találſz: és ſűkſég hogy mindenűt beke-
ſegés

segés tűréssel légy, ha belső be-
keségbe akarék lenni, és örök
coronát nyerni.

Ha örömet viseled a' ke-
reftet, ő hordoz téged, és kí-
vánt végre vezet, a' hol vége
lében a' szenvedésnek, noha it-
az nem lében. Ha kedvetlenül
viseled, terhet érzed magad-
nak, nehezted magadat, mind
az-által, ugyan viselned kel. Ha
egy kereftet el-veték, ketség-nel-
kül mást találék, és talám nehe-
zebbet.

Azt hiszedé hogy te el-ke-
rülheted, a' mit egy halandó
ember el nem kerülhetet? Mel-
lyk bent volt e' világon kereft,
és háborúság-nélkül? Eo maga,
Vrunk Iesus Christus, egy oraig,
kin-svedések faidalmi nélkül
nem volt, valamig élt. Szen-
vedni kellett, úgy mond, Chri-
stusnak, és halottaiból fel-tá-
mádni,

mádni, és úgy mennyi az ő dű-
csőségébe; Mikeppen kereft te
más utat, ezen a' király úttyan
kiül, mely a' bent kereft úttya?

Christusnak tellyes élete
kereft volt, és Martiromfág: és
te, nyugadalmat's örömet ke-
reft? Meg-csalatol, higgyed
meg-csalatol, ha egyebet kereft
háborúságok szenvedésénél:
mert ez a' halandó élet tellyes
nyomoruságokkal, és kereftül
rakatot kereftekkel. Es men-
nel elébmént valaki a' lelki dol-
gokba, gyakran, annal nehezeb
kerefteket talál: mert az ő sam-
kivetésének kínnya nevededik
a' beretéből.

Mind az-által, ez a' ki ily
fokkepen gyötrődik, vigasztalá-
sok könnyebbsége nélkül nin-
csen: mert érzi a' kereft viselésé-
nek nagy gyümölcsöt neve-
kedni. Mert midőn ezt jó bú-
vel

vel viseli, minden terhét a' haboruságoknak, Isteni vigasztalásoknak remenségére fordította. Es mennél inkább törődik a' test nyavalyákban, annál inkább vastagodik a' lélek belső malaszt által. Es neha a' Christus keresztéhez- való hasonlatosságnak kívánságából, annyira meg-vastagodik a' haboruságok és ellenkező dolgok szerelmére, hogy ugyan nem kívánja, hogy fájdalom és haboruságnélkül legyen: mert annál keblemetesbnek itili magat Isten előtt, mennél többet és nehezebb szenvedhet ő érte. Mem emberi erő ez, hanem Christus malasztja, mely azt cselekebbi a' gyarló testbe, hogy a' mitűl terméket szerent fűt es izzonyodik, azt lelki buzgósággal el-kezdje, és szeresse.

Nem emberi indulatból
vagyon

vagyon, hogy ember keresztet viseljen, a' keresztet szeresse, testét ostromozza, és szolgálat-alá vesse: hogy a' tisztellegget kerülje, a' gyalázatot örömeit szenvedje; magat meg-utálja és másoktól meg-utáltatni kívánja: minden-kárt és szerencsetlenséget el-tűri: és c' világon semmi elő-menetelt ne kívánnon. Ha magadra tekintes, 2. Cor. 3. semmit effélet nem cselekedhet magadtul. De ha az Urban bizol, erő adatik menyből néked, és meg-győződa' világot és testét. Sőt, Eordógtul sem félés ha hittel fegyverkezve, és a' Christus keresztivel jegyezve léfés.

Ved reá tehát magadat, hogy mint Christusnak igaz hű szolgája, emberül viseled keresztit a' te Vradnak, ki a' te szerelmedert meg-festtetet. kecsesed
magadat

magadat, sok galibak, és alkal-
matlanfágok szenvedésére, eb-
ben a' nyomorúlt életben, mert
igy-is léfien dölgod akár hon-
legy: és külömben nem talál-
dod akar hováreytezzel-is. En-
nek így kel lenni: és nincs egyéb
orvosság a' haborufágok és go-
nos' faydalmoktul-való fábaz-
dulásban, hanem hogy bekefég-

Mat. 20. gel tűri. Az Vrpoharat fomi-
Ioan. 18. hozua igyad, ha neki barattya
akar' lenni, és réft akar' javai-
ban venni. A' vigasztalásokat
had Istenre: cselekedgye azt
ezekkel a' mi ő előtte kellem-
tes. Te pedig erősiéd maga-
dat a' haborufágok szenvedé-
re, és ezeket nagy vigasztalások-
nak tarcsad: mert nem méltok
e' világi szenvedések a' jövendő
dűcsőflégnek erdemlésére, ha
mindeneket egyedül szenved-
nél-is.

Mikor

Mikor arra jut', hogy a'
haborufag kedves léfien, és edef-
deden esik Ckristufert, el-hid,
hogy akkor jól van dölgod.
mert paradicsomot találta e'
földön. Valamig nehéz a' tű-
res, és ezt kerülöd, mind addig
ro'fúl van dölgod, és akar mint
fuf-is, nyomodban léfien a' ha-
borufág.

Ha úgy rendeled magadat
a' mint kel rendelned, tudni il-
lik, a' szenvedésre és halálra, ha-
mar jobban lefies, és bekefeg-
talál'. Ha a' harmadik egben
ragadtatol-is Szent Pállal, ezzel
batorfágos nem léf hogy semmi
ellenkezeft nem érzes. En, *Act: 9.*
(ugimond Iesus) meg-jelentem
néki, menyit kel szenvedni az-en
nevemért. Szenvedned kel tes-
hat, ha Iesust fteretni, es neki
örökke folgalni akar'.

Vajha méltó volnál, hogy a'
Iesus

Act: 5. Iesus neveért ſenvednél valamit! Minemű nagy dűcfőſſégedre volna ez néked, mely nagy örömére a' ſenteknek, mely nagy eppületire felebaratidnak? Mert a' bekeſéges ſenvedéſt, minnyaián dicſirik, noha keveſen vannak kik tőrni akarnak. Méltó hogy egy-keveſet örömeſt ſenvegy Chriſtufert, holot ſokan, naggyal többet ſenvednek e' világért.

Bizonnyal tuggyad, hogy életedbe meg kel halnod. Es mennél inkább valaki meg-hal magának, annál inkább kezd élni Iſtennek. Senki ſem méltó a' mennyei dolgok meg-fogására, valaki magát Chriſtufért minden ellenkező dolgok ſenvedeſére nem keſíti: Nincs Iſten előt kedvesb, néked üdvőſſegesb dolog e' világon, mint hogy Chriſtufert, örömeſt ſenuegy.
Es

Es ha valaſtáſodon állana, inkább kellene kivannod, hogy Chriſtufert ſenvednel, hogy ſem ſok vigáſtaláſokban örvendeznél; mert így volna Chriſtushoz, és minden ſentekhez haſonlatosb. Nem ála' mi érdemünk, és állapotunk előmente, a' ſok győnyörűségben és vigáſtalásban: hanem inkább a' nagy ſullyos dolgoknak, és laborúſagóknak ſenvedeſiben.

Ha a' ſenvedeſnél, job és haſnosb volna valami az embereknek, kétség-nélkül, megmutatta volna ezt Chriſtus ſavával, és peldaiával. Eo pedig, a' Tanítványokat, és mindeneket, valakik őtet követni akariak, nyilván inti a' kereſt hordozáſra, így ſólvan: ha ki én utánam akar jőni, tagadgya-el magát, és vegye-fel az ő kereſtit, és kövellen engem. Azert, mindeket

neket által-olvasván, és meg-
vizsgálván, e' légyen végfő bé-fe-
jezés. Hogy sok haborusás

Act: 14 gok által kel bé-mennünk

Isten orfagás
ba.

HAR-

HARMA- DIK KEO-

NYV.

I. RESZ.

Christusnak belső szollasárúl a' hiru
Lélekhez.

Eg-hallom, mit mond én bennem az Vr Isten. Boldog az a' lelek mely az ő benne álló Vrat hallya, és az ő fájából vigasztaló ígét véssen. Boldogok azok a' fűlek, mellyek az Isteni sugallások folyamit véssik, és e' világ futtogására semmit nem figyel-

Psa: 84.

figyelméznék. Boldog fűlek
mellyek nem a' kívül hangosko-
dó főt, hanem a' belől tanító
igazságot halgattyák. Boldog
femek mellyek bé-hunyatnak
a' külső dolgokra, és a' belsőkre
vigyáznak. Boldogok a' kik
a' belső dolgokat által értik, és
a' mennyei titkok értelmére,
minden napi gyakorlásokkal, in-
kab inkább igyekeznek keűlni.
Boldogok a' kik Istenben igye-
keznek nyugodni, és minden
világi akadekokat le-ráznak.

Ezeket jól ešedbe vegyed
oh én lelkem: és ted-be kapuát
az erzekenség gyönyörköttetes-
nek, hogy halhassad mit mond
benned az Vr Isten. Ezeket
mongya a' te ſeretöd. En va-
gyok a' te űdvőſſéged, a' te be-
keſegéd, a' te életed. Maragy
en velem, és bekeſeget találſ.
Hagy békét minden múlandok-
nak,

nak, keresd az örökké-valókat. Micsodáke' világi dolgok hané csalardságok? Es mit használnak minden teremtet állatok, ha el-hagyatol a' teremptőtül? Azert mindeneket meg-vetvén, kedvessé, és hiuve ted magadat a' te teremptődnél, hogy rékes lehess az igaz boldogságban.

II. RESZ.

Hogyszóok zengése-nelkül beszél az
igazság bennünk. A szó-

Szóly Vram, mert hallya a' ^{gafol.}
Te bõlgad. Te bõlgad va- ^{1. Reg. 3.}
gyok én, agy értelmet né-
kem, hogy tuggyam a' te akara-
todat. Haycsád bûvemmet a' te
bájadnak igeiére: folyon a' te
ékes bõllasod mint a' harmat.
Azt mongyak-vala régen az Is-
rael fiai Moisesnek. Te bõly ^{Exo. 20.}
nékünk, és meg-hallyuk. Nem
igy Vram, nem így könyörgők:
hanem

hanem inkább, Samuel Profetával alazatoson, és nagy kívánsággal kérlek. Te főly Vram, mert hallya a' te fogad. Ne főlyon nékem Moises, vagy valaki a' Profetak között: hanem te főly inkább Vram Istenem, minden Profetak oktatója és világosítója; mert te egyedül, azok nélkül, engem tekelletesen taníthatsz: amozok pedig te nélkül, semmit nem használnak.

A' főt ki mondhattak, de bent lelket nem adhatnak. Bár igen főpen főllyanak-is, de ha te halgatsz, fel nem gerieftik a' fővet. A' bötűt ki-aggyak, de te jelented ki értelmét: Titkokat mondonak, de te nyilatkoztatod magyarázattal a' bépecsételt dolgoknak: ki-aggyak a' parancsolatokat, de te segítesz bé-teljesítésére: az utat
meg

meg-mutattak, de te vastagított a' járásra. Eok csak kívül munkálkodnak, de te, a' fővetket tanítod és világosítod. Eok kívül öntözik, de te adsz gyümölcsözést. Eok főval kiáltanak, de te adsz a' hallomásnak értelmet.

Ne főllyon tehát nekem Moises, hanem te én Vram Istenem, örök igazság: hogy meg ne halljak és gyümölcs-telen ne légyek, ha csak kívül intetem, és belől fel nem gerieftetem: ne legyen nekem íteletemre a' füllel hallot és be nem teljesített, a' megismért és nem bevertet, az el-hit és meg nem tartatott Ige. Szóly azért Vram, mert hallya a' te fogad, mert örök-életnek ígéje vagyok nálád. Szóly nékem, lelkem vizsgálására, tellyes életemnek jobbítására, te néked pedig di-
H cse

cseretedsre, dúcsósségedre, és
örök tisztetedsre.

III. RESZ.

Hogy az Isten igéiet, alázatossan kel
hallani: és hogy ezt sokan meg
nem fontolják.

Az Vr Szol. **H**allyad fiam az én gyönyö-
rűséges favaimat, mellyek,
minden világi bölcsék tu-
domanyat fellyül halladgyak.

Ioan. 6. Az én bóm, lelek és élet, mellyet
emberi értelemmel nem kel vis-
galni. Nem-is kel ezt kívánság-
ginkra vonnyi, hanem alazatos-
sággal, csendesen kel halgatni,
és nagy kívánsággal fogadni.

** Az Vr Szol.* Es mondam: * Boldog a'
ga. kit te oktatsz Vram, és tör-
vényidre tanítasz: hogy eny-
hítest berez néki, a' gonosz na-
pok előtt, és el ne töröltesse a'
Az Vr. földről. En (ugymond az Vr)
tanítottam eleitül fogva a' Pro-
fetákat

fetákat, és mind eddig sem bu-
nóm-meg, hanem szóllok min-
deneknek: de sokan az én bóm-
ra siketek és kemények.

Sokan, e' világot öröme-
bē halgattyák, hogy sem Istent:
könnyebben követik az ő te-
stek kívánságát hogy sem Isten
akarattya. E' világ, ideig-va-
ló apróleket ígér, és nagy se-
renséggel bōlgálnak néki. En,
nagyokat és örökke valókat
ígerek, meg-is tunya az embe-
rek fűve. Ki bōlgál es enged-
nékem mindenekbe oly bōrgal-
matossággal, mint e' világi Vrak-
nak bōlgálnak? Pirúly Sidon, azt *Isai. 23.*
mondgia a' tenger: Es ha okat
kérded, okat halljad. Egy kis
fizetésért, hofú utat fútnak: az
örök életért, sokan, alég eme-
litik egy bōr lábokat a' földről.
A' rof kis hasnot, bōrgalmatof-
san keresik: egy pinzecskéiér.
H 2 néha

néha rutúl vesékednek: egy hiufágos dologert, és kevés igeretért, nem restelnek ciel nap: pal fáradni.

De, jai vesély, a' változhatatlan jóért, a' bőcsülhetetlen jutalomért, a' leg nagyobb tisztességért, és veghetetlen dűcsősségért, csak egy kis faratfágot is restellenek. Szégyenlyed azért, rest és panáfolkodó bolga, hogy egyebek késebbek a' vesédelemre, hogy sem te az életre: Inkab örvendeznek ők a' hiufágnak, hogy sem te az igazságnak. Es ők remenységben néha meg-csalatnak, de az én igiretem senkit meg nem csal, sem üressen nem bocfattyá a' bennem bizokat. A' mit igiretem meg-adom; a' mit mondottam bé-tellyesitem; de ugy ha ki mind végig hiven meg-marad az én feretetemben. En vagyok

vagyok meg-elegítőie, minden jamboroknak, és kemény probalóia minden aitatósoknak.

Ird búvedbe az en favaimat, es forgasd forgalmatoson: mert igen búkségesek lésnek a' kesertet ideien. A' mit nem értes, mikor olvasod, meg-erted a' latogatásnak ideien. Két kepen boktam valasztottimat latogatni, tudni illik, kesertetekkel, és vigasztalással. Es minden nap, két leczkét olvasok nekik, es egyben feddem az ő fogyatkozásokat; másikban intem a' jó erkölcsök nevelésere. A' kinel az én Igem vagion, és ezt megveti, vagyon a' ki meg-itéllye őtet az utolsó napon.

*Az Aitatosságnak meg-nyeréseért:
könyörges.*

VRam Istenem, te vagy minden jóm: *Gen. 18*
Es ki vagyok én,
H ; hogy

hogy veled meriek állani? Szegény, nyomorult bolygáskad vagyok, el-vetet fereg vagyok, sokkal beginyb es alab-való vagyok, hogy sem értem, és mondani merem. Emlekezzel Vram mind az által, hogy semmi vagyok, semmim nincs, semmire jó vagyok. Te egyedül jó vagy, igaz és bent vagy: te mindenható vagy, mindeneket adsz, mindeneket be-töltesz, csak a bűnöst hagyod üressen. Emlekezzel a' te irgalmasságidra, és tölcs-bé az en bűvemet a' te bent malaftoddal, ki nem akarod, hogy üressen maradgyon a' te alkotmányod.

Mint viselhessem Vram az én terhemet, ebben a' beginy világban, ha a' te irgalmasságod, és malaftod nem gyamolít engem? Ne fordicsd-el töllem bent orczádat: ne hálábad látogatáso-

gatásodat: ne vond-meg vizgaftalásodat, hogy az én lelkem oly sovany ne legyen, mint a' föld, viz-nelkül. Vram tanács *Psalm. 68.* engem a' te akaratodnak bé-tel-lyesítésére: tanács a' te előtted-való illendő és alázatos-forgoz-lodásra: mert te vagy az én bölcseségem, a' ki engem igazan ismerés, sőt ismértél minnek előtte a' világ lenne, minnek előtte én e' vilagra bűlettetnem.

V. RESZ.

Hogy Isten előtt igazan, és alázatosan kel magunkat viselnünk.

Fiam híven járy en előtttem; *Az Vr.* es bűvednek együgyűsége. be keres mindenkor engem.

A' ki en előtttem igazságban jár, *Gen. 17.* meg-menekedik sők gonosb út. *Sap. 1.* közettül, és az igazság meg-fabadította őtet a' csalárdoktól, és hamissak ragalmazáfitul. Ha az

igazság téged meg-abadit, valóba szabados léb, és nem gondolb az emberek hiúságos bavaival.

* *A' Kol* Vram: A' mint mondod, kerlek ugy cselekedgyel velem: A' te igazságot tanítson engem, és őrizzen üdvösséges végemig. Ez szabadítson engem, minden gonosz indulattul, és rendetlen feretettül: és így te veled járrok, nagy bívem szabadtságába.

(A' Vr.) En téged meg-tanítalak, ugymond az igazság, az igaz, és én előtttem kedves dolgozokra. A' te bűneidrül nagybanattal és töredelmességgel gondolkodgyál; soha magadat nagynak ne alícsad, jó cselekedetidért. Bizonyara bűnös vagy, sok gonosz indulatokra haylando, és kötelődzöt. Magadtul mindenkor semmire haylas, és hamar meg-esel, hamar

mar meg-győzetel, hamar meghabörödel, hamar feslette-valol. Semmi nincs benned, a' mivel dicsekedhetnél; de sok vagy a' miből magadat meg-alázhatod: mert sokkal gyarlób vagy, hogy sem ítélhetned.

Abban tehát a' mit mivelb, semmit nagynak ne alícs; semmit draganak és csudalatosnak, semmit böcsültre méltónak, semmit felségefnek, semmit igazán dicferetesnek és kivanatosnak ne tarcs, hanem csak azt a' mi örökre meg-maradó. Mindenek felét kedvellyed az örök-igazságot, utállyad a' magad alavalo-ságot. Semmitül úgy ne fély, semmit úgy ne gyalaz es fus, mint a' te vétkeidet es bűneidet: mellyeket inkább kelneheztelned, hogy sem akar minémű marhád kárát. Nemel-lyek nem ilyenesen járnak én

előttem, hanem nyughatatlan
visgalaftul, es kevélysegtől vi-
feltetvén, tudni akariák az en-
titkaimat, és az Isteni felséget
erteni, magokat es üdvössége-
ket el-henyelven. Ezek gyakran
nagy kesértetekben és bűnök-
ben esnek, mivel, én ellent tar-
tok az ő kevélysegekben és hiu-
ságos visgalásokban.

Fély az Isten iteletitől.
Rettegy a' mindenhatónak ha-
ragiátul. Ne visgállyad a' fel-
ségés Isten cselekedetit, hanem
a' magad alnokságit szemlellyed,
mely fokban vétkeztél, és me-
nyi fok jót el-múlattal. Né-
mellyek aitaosságokat csak kő-
nyvekbe viselik, nemellyek ké-
pekbe, nemellyek külső jelek-
ben, és testek haylásiban. Né-
mellyek engemet fájokban vi-
selnek, de bűvőkben csekélyen.
Vannak a' kik ertelmekbē meg-
vilas-

Esai. 29.

vilagosittatvan, akarattyokban
meg-tisztúlvan, mindenkor az
örökke-való dolgokra ahitoz-
nak: a' földi dolgokat nehezen
hallyák; a' természet bűkségé-
nek bankodva folgalnak: és
ezek érzik mit föl nekik az igaz-
ságnak lelke, mely őket a' világ
utalására, és a' mennyekiek fere-
mere tanittya; e' vilagnak el-
hagyására, menyorságnak éjeli
és nappali kívánságára geriefti.

VI. RESZ.

*Az Isteni szeretetnek csudálatos
erejéről.*

Aldlak téged én mennyei Atyám,
az én Vram Iesus ga.
Christusnak bent Attya,
hogy én rollam begény nyomo-
rultról meltoztatol emlekezni.
Oh irgalmaságnak és minden-
vigasztalásnak Attya: halákat
adók néked, ki engemet, min-
den

V.

2. Cor. 1.

den vigasztalásra meltatlan fogádat, néha néha latogacz vigasztalásiddal: Aldlak téged mindenkor és dicsőítlek, a' te egyetlen egy fiaddal, es vigasztalo bent Lélekkel, örökken örökke. Nó Vram Istenem, en bent beretöm, mikor te az en búvemben állasz, örvendeznek minden belső részeim. Te vagy az en dicsőőségem, es búvem öröme. Te vagy az én reménységem, és a' kihez folyamhatom haboruságimban.

De mivel még gyenge vagyok a' beretetbe, és fogyatkozot a' jóágos erkölcsbe, búkség hogy tölled vastagittassam, es vigasztaltassam. Azert látogas engem gyakran, és oktas bent tanításiddal: szabadics-meg engem a' gonos indulatoktól, és gyogicsd-meg az en búvemet minden rendetlen vagyodásoktól:

tul: hogy belsőképpen meggyogulván, és jól meg-tíftittatván, alkotmatos légyek a' beretetre, erős a' benvedesre, alhatatos a' meg-maradáfra.

Nagy dolog a' beretet, valóba nagy jó: mely egyedül könnyebít minden terhet: és egy aránt el-visel minden egyenetlent. Mert minden terhet nehézség-nélkül visel, minden keserűt edessé és jó ízűvé tében. A' Iesusnak nemes berelme, nagy dolgok cselekedetire izgat, és a' tekelletességnek bõmiuhozására búnetlen ébreft. A' beretet fel igyekezik, és a' földi dolgoktól meg nem tartoztatik. A' beretet szabad és minden világi kedutól idegen akar lenni, hogy az ő belső elmelkedesiben akardék ne találtaffék, hogy e' világi haszonba ne kötélődzek, se kár-vallással le ne nyomassa. A' be-

A' ſeretetnél nincs ſemmi édesb,
ſemmi erősb, ſemmi ſelſégesb,
ſemmi kedvesb, ſemmi gyönyő:
rűſégesb, ſemmi tellyesb es jób
az égbe és a' földön: mert a' ſe-
retet Iſtentől ſármazik, és ſem-
miben meg nem nyughatik, ha-
nem csak a' teremtetet állatok
felet-való Iſtenben.

A' ſerető rőpül, fút, őrül,
ſabados, és meg nem tartatik.
Mindent el-hágy, hogy mindent
meg-nyerien. Mindene vagyon
mindenben, mert mindenek fe-
let, az egy leg nagyob jóban
meg-nyugſik, melyből foly és
ered minden jó. Nem nézi az
ajandékot, hanem minden jók
felet ahhoz fordúl a' ki ezeket
adgya. A' ſeretet nem tart min-
denkor modot, hanem minden
mód felet buzgoſággal langa-
zik. A' ſeretet terhet nem érez,
ſaradságot nem ſenved: töbre
igyé-

igyekezik hogy ſem a' mi tehet:
ſegébe vagyon: lehetetlenséget
nem forgat, mert azt alittya
hogy mindenekre ereie, és ſa-
badſága vagyon. Io tehát min-
dénre, és ſokat veghez viſen, a'
hol el-fogyna, és le-dőlne a' ki-
ben ſeretet nem vólna.

A' ſeretet vigyáz, és mi-
kor aluſik ſem ſunnyadoz: el-
ſaradvan, meg nem bágyad:
ſorongattatvan, meg nem ſo-
rúl: félven, meg nem rémül:
hanem mint a' ſebes láng, es az
égő fáklya, fel-verdődik, és bá-
tran által mégyen mindenben.
A' kiben ſeretet vagyon, tuga-
gya mit kiált ez a' ſó. Az Iſten
füleibe nagy kiáltás a' leleknek
buzgo ſereteti, mely így ſol. En
Iſtenem, en ſerelmem: te ép-
pen enym vagy, és én éppen
tied. Eoregbicſed bennem a'
ſeretetet, hogy az en ſűvem
meg-

meg-kóstollya, mely gyönyörűséges a' szeretet, mely kedves a' szeretetben el-olvadni's-úfni. Szeresselek téged, és a' nagy buzgótság, és al-mélkodás miat, magamon fellyül emelkedgye. Ennekellye a' szerelem enekét: kövessetek téged en kedvesem, magasságba: El-ajullyon az en lelkem a' te dicseretedbe, gyönyörködven a' szerelemben. Szeresselek téged, inkább hogy sem magamat: sőt magamat ne szeressem hanem csak te éretted. Szeressék mindeneket valakik igazan szeretnek téged, a' mint parancsollya a' szeretetnek tölled fármazot törvénye.

2. Cor. 13 A' szeretet gyors, igaz, aiatatos, nyáias, kedves, erős, nagy szenvedő, hű, okos, nagy rúrhető, vastag, és soha magát nem kereső. Mert a' hol valaki magát keresi, ott ki esik a' szeretetből.

tetből. A' szeretet vigyazo, alázatos, és igaz: nem puha, nem csélcsep, nem hiúságokra figyelmező: jozan, tiszta, allandó, csendes, és minden erzenkésébe maga őrző. A' szeretet engedelmes előtte-valoknak; maga beme előtt ala-való és el-vezet; Istenhez aiatatos, és haládo, kiből mindenkor bizik, még mikor az Isténi dolgoknak izit nem érzi-is; mert a' szerelemben nem élhetni faydalom-nélkül.

A' ki nem késs mindent szenvedni, és az ő szerelmeseinek akarattyán meg-allani, nem érdemli hogy szerető nevet viseljen. Az igaz szeretőnek minden kemény és keserves dolgot örömeft kel viselni az ő szerelmeseért, és ellenkező történetekért el nem kel hajolni tölle.

VII.

VII. RESZ.

Az igaz Szeretőnek próbáiá-
rúl.

Az Vr. **F**iam, nem vagy meg erős es
* Az okos Szerető. * Miert Vram.
Szolga. † Mert kevés ellenkezéért el-
kezdet dolgodbá hátra maradni,
† Az Vr és igen mohó keresed a' vigasztá-
lást. Az erős Szerető, meg-állya
a' kesertetet, es nem hiűen az el-
lenség csalárd hitegetésinek. A'
mint a' jó berencsében tetczem
neki, ugy a' berencsetlenségben
sem kedvetlen hozzám. Az okos
Szerető, nem nézi Szeretőjének
ajandékát, hanem az ajandeko-
zónak jó akarattyat. Inkáb néz
kedure, hogy sem adományra:
és minden adományt kevesebre
bőcsül, hogy sem Szeretőjét. A'
Nemes Szerető, nem az aiandék-
ban nyugfik-meg, hanem én
bennem minden aiandék felet.
Nem

Nem mind oda van dőlgod, ha
neha én fellőlem, vagy az en
fentim felől, külömb gondolaz-
tok ütköznek elmédben, hogy
sem te akarnád. Ama' jó es
gyönyörűséges indulat, mellyet
néha érzel, az Isteni malasztnak
jelen-voltából ered, és a' men-
nyei hazának koftolása: erre
nem kel igen tamaűkodnod,
mert jó, s megyen. Az igaz te-
kelléteslegnek nagy jelensége, és
igen erdemes cselekedeti az,
hogy ember erőssen viaskod-
gyék lelkenek gonof indulati-
val, és az őrdőgi kűtetéseket
meg-veste.

Meg ne haboricfanak azért
téged az idegen gondolatok,
akár miről legyenek-is. Erős
légy az el-tekélet jó bandékba,
és igazán Istenre nezzen igyeke-
zeted. Nem csalatás az, hogy
néha hertelen lelked fel-ragad.
tatik

az en ſűvem. Az Vr az én ſegitőm, es én meg-váltom.

Viaskodgyál mint jó vitez: es ha néha gyarlófágból meg-efel, nagyob erőt végy az elebbinél, bizuán Istennek bő-ſégesb ſegitſegében: Igen elkerüld a' hiuſágos magad tet-czéfét és a' kevelyſéget: mert ezek miat sokan meg-cſalatnak, és mayd ugyan gyogithatatlan vakfágra jutnak eſetekben. Ok-tatáſodra, és ſűnetlen magad alazafara légyen néked, ez a' kevelyeknek és bolondúl magok-ban bizakodoknak eſete.

VIII.

VIII. RESZ.

*Az Iſteni ayandékokat, Alazatoſ-
ſágnak őrzéſe-alat el kel
reyni.*

Az Vr
ſol.

Flam, haſnosb és batorſá-
gosb néked, ha el-reyted az
aitatoſſágnak aiandékát, és
ha

ha ebből magadat fel nem ma-
gaſtalod, erről sokat nē ſóllaſ,
ezt nem feletteb hányod, hanem
inkáb magadat meg-alázod, és
mint-ha erre méltó nem vólnaſ,
rettegſ. Nem kel efféle aitatoſ
indulatok-hoz keményen ragaſ-
kodni, méllyek hamar viſa for-
dulhatnak. Mikor efféle ajan-
dekot érzeſ, azt gondold, mely
ſegeny es nyomorúlt ſóktál
lenni, Iſten malaſtya-nélkül?
Nem-is cſak abban ál a' lelki
életben-való elő-menetel, hogy
vigaſtaláſnak aiandekával be-
velkedgyél: hanem hogy ala-
zatoſon, magad tagadaſával,
bekeſégeſen ſenvedgyed ennek
az aiandéknak el-vetelét: ugy
hogy akkor, az imadſágnak gya-
korláſába meg ne reſtűly, es a'
tőb ſókot jó cſelekedetidet el
ne mulasd; hanem tehetſeged
és értelmed ſerént, mennel jób-
ban

ban lehet, örömet, miveld a'
mitőlled lehet: es bivednek fo-
vanyfága és keferűsége-miat,
mellyet érzel, magadat tellyel
féggel el ne had.

Hier. 10 Sokan vannak, kik midőn
kedvek berent nincs a' dolog,
ottan túrhetetlenek és tunyák
léfnek. Nincs mindenkor em-
bernek hatalmába az ő úttya, ha-
nem Isten adgya a' vigasztalást,
mikor akaria, menyire akaria,
es kinek akaria adni: és csak
úgy adgya a' mint neki tetczik,
's, nem külömben. Némely gon-
dolatlanok az aitatosságot ke-
resvén, magokat el-veftették;
mert többet akartak cselékedni
tehetőségeknél; nem nézvén ere-
jeknek mertekére inkább követ-
ték bűvők idúlatit, hogy sem az
okosságot. Es mivel nagyobra
vagyódtak, hogy sem a' mit Isten
akart, ezokaért, az Isten malas-
tyát

tyát hamar el-veftették. Sze-
ginyekké lettek, le-vettettek,
a' kik Egben raktak-vala feß *Isai. 14*
ket: hogy meg-alaztatván, es
fégyenedvén, meg-tanúlnak,
hogy nem kel magok bányán
röpülni, hanem az én bányám
alat reménleni. A' kik újak, és
tudatlanok az Isteni szolgálats-
nak úttyán, könnyen meg-csaz-
latnak, es el-esnek, ha okos em-
berek tanacsát nem követik.

Ezek ha inkább akariak a'
magok tetczését követni, hogy
sem a' jobban meg rögzötteknek
hinni, veszedelmes végek léf-
de ugy azért, ha hátra nem aka-
riak hadni a' magok ebeskedésit.
A' kik magokat bölcseneknek vé-
lik, ritkan benvedik alazatoson,
hogy mástól vezetteszenek. Iob
a' csekély tudomány alazatos-
sággal, hogy sem a' mély böl-
cseségnek sok kincsei, hiúságos
I dicse,

dicsekedéssel. Iób hogy kevesed legyen, hogy sem a' fok-ból el-kevéledgyél. Nem binte okossan cselekedik, a' ki magát tellyességgel vigasagra adgya, el-feletkezvén elebbi bēgenységérül, és az Istennek tífia felselmérül, mely mindenkor retteg, hogy az Istentől nyuitot ajándékot el ne veszesse. A' sincs jó értelemben, a' ki a' haboruságnak, és akár mely nyavalyának idején, kétségesen viseli magát, és en felőlem keveseb bizakodással gondolkodik, hogy sem illenek.

A' ki bekeséges űdőbe, igen bizakodó, gyakran igen meg-ijet és félelmes fokot lenni hadakozó űdőbe. Hamagadat tudnád mindenkor kised és alázatos állapotba tartani, és a' te lelkedet jól rendelni, 's birni, nem oly hamar esnél vesédelem.

lemben és vétekben. Ió tanács az, hogy lelki buzgóságot érezvén, meg-gondollyad, milében mikor a' lelki világosság el-távozik. Mikor pedig erre jut, esedben forogion, hogy ismét meg-adathatik az a' világosság, mellyet a' te oktatásodra, és az én dűcsősségemre, ideig meg-vontam.

Sokszor hasznosb efféle próbálás, hogy sem ha mindenkor kedved bērent volna a' dolog. Mert nem abból kel az Isten előt-való erdemességet itilni, hogy valakinek több titkoslátási, és vigasztalási vannak: vagy hogy a' bēnt Iraft mélyebben érti, vagy hogy nagyobb méltóságba vagyon: hanem abból, ha az igaz alázatosságba meggyökerezet, és Isteni bēretettel meg-tellyesedet: ha mindenkor tífian és tellyesen az Isten tíf.

teffégét keresi: ha magát semminek tartya, és igazán utállya: és inkább akaria hogy egyebektől is utáltassék és aláztassék, hogy sem tiszteltessék.

VIII.

IX. RESZ.

Mint kellyen Isten szeme előtt embernek magát semminek itélni.

A szolga szol.

SZóllok az en Vramnak, noha por, és hamu vagyok: Ha ennél nagyobbbat tulaydonitok magamnak, te ellenzed, Vram: és bizonyfágok ellenem az én alnakfágim, kiknek ellene nem mondhatok. Ha pedig magamat alá-valónak itélem, és semminek tartom, ha magamnak semmit nem tulaydonitok, és magamat pornak ismértem, mint hogy az vagyok: kegyelmes leszen hozzam a' te kegyelleged, meg-vilagosittya szívemet a' te fenyeleged, és legkiseb

kiseb magam böcsüllése-is, az én semmiségemnek melységébe el-mérül, és öröкке el-vész. Ot mutatod-meg nékem magamat, mi vagyok, mi voltam, mire jutok: mert semmi vagyok, és eléb azt meg nem ismértem. Ha magamra hagyatom, imé semmi vagyok, és eppen gyarlofág. Ha pedig te Vram hertelen reám fordítod semeidet, mingyárt meg-vastagodom, és úi örömmel be-töltetem. Nagy csuda Vram, hogy engem ily hertelen fel-emel, és ily kegyelmesen magadhoz kapcsol, a' ki magam terhével, mindenkor alávonatom.

Ezt Vram a' te berelmed cselekefi, mely ingyen megelőz engem: sok búksegimben segít engem: sok veszedelmektől őriz engem: és igazán mondhatom, hogy samlalhatatlan
I 3 gonos-

gonofitúl meg-fabadit engem.
Merten, magamat gonofitúl fe-
retvén, el-veftém: de tégedet
egyedül keresvén, és tiſtán fe-
retvén, magamat és velem eg-
gyüt tégedet meg-találúan, te
hozzad-valo ſerelmemből, mé-
lyebben ſemminek alitom ma-
gamat. Mert te, Oh édes Vram,
minden érdemem felet cſeleke-
ſel velem, és meg-előződ a' mit
remenleni, vagy kérni mernék.

Aldot légy én Iſtenem:
mert noha én minden jóra mel-
tatlan vagyok, még-is a' te ne-
mes, és véghetetlen jó-vóltod,
ha meg nem ſűnik jot cſele-
kedni, még a' haladatlan, és töl-
led el-idegenült emberekkel-is.

Terics magadhoz minket, hogy
hála-adók, alazatosok légyünk;
mert te vagy a' mi üdvöſſe-

günk, értékünk, erőſ-
ſegünk.

X. RESZ.

X. RESZ.

*Hogy mindeneket Iſtenért kel cſele-
kedni, mint utolsó végért.*

Fiam, engem kel főb és utól- *Ar Vr*
ſo vegeednek tartanod, ha *ſzól.*
igazan boldog akarſz lenni.
Erre igyenefen nézvén, meg-
tiſtúl a' te kívánságod, mely
fokſor magára, es egyéb te-
remptet állatra horgad. Mert
ha valamibe magadat keresed,
mingyart el fogyſz, és el-ſová-
nyodol magadba. Azert min-
deneket én érettem cſeleked-
gyel fő-képpen, mert én vagyok
a' ki mindeneket adtam. Min-
deneket úgy ſemlély, mint en-
töllem, minden jónak kutſeie-
ből ſármazot folyamokat: Ez-
okaért, mindeneket én reám
mint azoknak eredetire kel tes-
riteni.

A' nagy es kiseded, a' ſegé- *Ioan. 4.*
ny és gazdag, én belöllem mint

I 4

eleven

eleven kút-főből, életnek vizét meríti: és a' kik nekem szabad jó akarattyokból szolgál-
nak, jó kedvékért, jó kedvet nyernek. A' kik pedig én kívülem akarnak dicsekedni, vagy valami tulaydon jáyokban gyönyörködni, az igaz örömben meg nem gyökereznek, sem bú-
vókben ki nem teriednek, hanem sok akadekok és galybaiok lehen. Semmit azért a' jóbul magadnak ne tulaydonics: senkiről azt ne itillyed hogy a' jó erkölcsé magátul vagyon: hanem éppen Istennek tulaydonicsad, ki nélkül, nincs semmi jó
1. Cor. 4. emberbe. A' jót éppen én adom: azt akarom hogy éppen enyim légyen: és ezekert a' hala adást keményen meg-kivánom.

Ez az igazság, mellyel elkergettetik a' hiúságos dücsöfég. Ha Isten malaftya, és igaz szeretet

Szeretet vagyon benned, nem lében helye az Irigységnek, vagy Sived komorodásának: sem a' magad szereteti, el nem foglal téged. Mert meg-győz mindeket az Isteni szeretet, és lelkednek minden erejét meg nagyobb-
bittya. Ha igaz okoslággal bírsz, csak egyedül én bennem örvendesz, egyedül én bennem reménlelsz, mert nincs senki Io, Mat. 19. hanem csak egyedül az Isten, kit mindenek felet dicfirni, és mindenekben kel áldani.

XI. RESZ.

X.

Hogy e' világot meg-utálván, gyönyörűséges az Istennek szolgál-
gálni.

MOST ismét álllok Vram, és nem halgatok. Így álllok az én Istenének, az én Vramnak, az én mennyei Királynak fülében. Oh mely nagy
15 nagy

nagy a' te édességednek sokasága Vram, mellyet el-reitettél a' téged felőknek? Hat mi vagy azoknak a' kik szeretnek téged? mi vagy azoknak kik tellyes szívvel ből szolgálnak? Bizony Vram ki-mődhatalan a' te rollad-valo elmelkedésnek edessége, mellyet közlel a' téged szeretőkkel. Ebben mutattad nekem fő-keppen a' te szerelmednek edességét, hogy midőn nem vólnék, te-remptettél engem: midőn te tőlled távuly bolyonganék, vissza hoztál engem, hogy szolgálnék néked: és azt parancsoltad nekem, hogy szeresselek téged.

Oh örök szerelemnek kútfeje, mit mondgyak te róllad? Mint felekezhessem-el róllad, ki meltoztattál én felöllem emlékezni, még minek utanna meg-senyvedtem és el-vesztém volna-is? Minden reménység fe-

let

let irgalmassan cselekedtél a' te szolgáddal: és minden érdem felet, kegyelmedet és szerelmedet nyuitottad. Mit adgyak néked ezért a' kegyelmességért? Mert nem adatot mindeneknek, hogy mindent meg-vetvén, e' világnak ellene mondanának, és szerzetes életre választatnának. Vallyon 's nagy dologé hogy én néked szolgállok, kinek szolgálatyara köteles minden állat? Ném méltó, hogy en nagyra bősűlyem azt hogy néked szolgállok: de azt itilem nagy es csudalatos dolognak, hogy ilyen beginy méltatlant, méltóztatol szolgálatodra fogadni, és szerelmes szolgálid közé samlálni.

Ime Vram, mind tiéd valami en bennem vagyok, a' mi ből néked szolgállok. Mind azáltal, te szolgálj inkább nekem, hogy sem én tenéked. Ihon az

Eg

Eg és föld, mellyeket az emberi
 űolgalatra teremttél, kéűben
 vannak, és naponként abba el-
 járnak a' mit parancsoltál. E'
 Heb. 1. kevés; hanem az Angyalokat-
 is emberek űolgalattyára ren-
 delted. De mindezeket meg-
 haladgya, hogy te magad mel-
 toztattál űolgálni az embernek,
 és magadat igerted jutalomúl
 néki.

Mit adgyak Vram néked,
 ennyi ezer űok javaidért? Oh
 bar életemnek minden napiain
 űolgalhatnak néked! Oh vól-
 nék elegűegés arra, hogy bar
 csák egy nap űolgalhatnék úgy
 néked a' mint illenék! Bizony
 Vramigen méltó vagy te min-
 den űolgalatra, minden tiűte-
 letre. Bizony te vagy az en
 Vram, es én, űeginy nyomo-
 rult űolgád vagyok: ki azzal
 tartozom, hogy minden tehet
 űegem.

űegemmel űolgállyak néked, és
 űoha a' te dicűretedet el ne ún-
 nyam. Ezt kívánom, ezt ohay-
 tom én Iűtenem: és a' miben
 meg-fogyatkozom, kérlek, te
 hozd helyére.

Néked űolgalni, és te eret-
 ted mindeneket meg-utálni,
 igen tiűteűűegés, és igen ducűűű-
 űegés. Mert nagy Iűteni aldás
 űokkal ekeűttetnek, valakik jó
 kedvel magokat a' te űzent űok-
 galatodra adgyák. A' űent Lé-
 leknek vigáűtaláűat talállyák,
 valakik a' te űeretetedért, min-
 den teűti győnyőrlőűégeket meg-
 vetettek. Nagy lelki űabadűá-
 got nyernek, a' kik, a' te neve-
 dért űoros útra indúltak, es
 minden vilagi gondokat meg-
 vetettek.

Oh kedves es őrvendetes
 űolgálat, mely-által ember iga-
 zan űabadda és űenté léűen!

Oh

Mat. 7.

Oh áldot állapot a' szerzetes
 szolgálat, mely embert Angya-
 lokhoz hasonlóva, Istennél ke-
 lemetessé, az Eordögöknek ret-
 tenetessé, és minden hiveknél
 dicfiretessé tébi! Oh ölelésre, és
 minden kívánságra méltó szol-
 galat, melyben ember örökke-
 valo jokat érdemel, és vég nél-
 kül meg-marado örömet nyer.

XII.

XII. RESZ.

*Hogy szívünk kívánságit meg kel-
 vizsgálni, és mértékelni.*

Fiam, fokat kel tanulnod, a'
 mit még nem tudsz. Mel-
 lyek ezek Vram? * Hogy
 * *Az Vr* a' te kívánságodat tellyességgel
szol. az én jó akaratomhoz szabjad:
 és ne légy magad kereső, ha-
 nem az-en akaratomnak buzgó,
 követője; Gyakran fel-gerieds
 nek kívánságid, és felette iz-
 gatnak téged: de ezekbe azt
 gon-

gondold-meg, ha az en tisztessé-
 gemtől-é, vagy magad hasznátul
 indittatol? Ha én érettem in-
 dúlsz, meg-elégzel azzal a' mit
 én rendelek: ha pedig magad
 keresése reytet ezben, ez a'
 mi téged tartoztat és terhel.

Meg-lásd azért hogy felet-
 te ne tanazkodgyal az el-fánt
 kívánságra, míg en velem nem
 tanácskozol, hogy az után meg
 ne bánnyad, és kedved ellen ne
 legyen, a' mit eléb kedvellet-
 tél, és mint ha jób let volna, úgy
 vagyódtal rea. Mert nem min-
 den indulatot kel követni, me-
 ly jónak tetszik: nem-is kel min-
 den ellenkező kívánságot első
 tekintetből meg-vetni: Hasz-
 nos néha zabolán hordozni a'
 jó kívánságokat, és tanúságo-
 kat, hogy forgalmatosságod
 miat elmedben rétova ne ra-
 gadtassal: hogy kemény magad
 visez

viseletével és rendetlenséged-
del másoknak botrankozást ne
bíerez: vagy egyebek ellenzefi-
miat, meg-ne haborodgyal és el-
ne essél.

Néha pedig szükség erő-
ssakkal élni, és kemény tufako-
dással ellenzeni az erzenes-
gek vagyodását; és arra nem fi-
gyelmezvén mit akar vagy nem

Rom. 8. akar a' test, azon forgalmatos

2. Cor. 4. kodni, hogy kedve ellen-is a'

2. Cor. 10. lelek birtokába maradgyon. Es

addig kel fanyargatni, és folga-
latra kenferíteni, hogy kés lé-
gyen mindenekre: kevésfel meg-
elegedgyek: köz dolgokban
gyönyörködgyek: és semmi

kedvetlen dolgokon ne
zugolódgyek.

XIII.

XIII. RESZ. XIII.

A bekeséges türesnek, es testi kíván-
ságunkál-valo harczolásnak,
tanúsága.

V Ram Istenem, úgy vészem *A szol*
ésemben, hogy a' bekesé-ga *szol*
ges türes nékem igen búk-
seges: mivel e' világi életben,
sok ellenkező dolgok történ-
nek. Mert akár mint rendel-
lyem bekeségemet, de az en éle-
tem hadakozas, es faidalom-
nélkül nem lehet. * Vgy va- *Az V*
gyon fiam. De azt akarom *szol*
hogy ne keres oly bekeséget,
mely kesertetek-nélkül légyen,
és ellenkezést ne érezzen: ha-
nem azt itellyed, hogy akkor-is
bekeséget találhatsz, mikor kü-
lőmb külőmb nyomorgatások: *Iac. 5.*
ban gyakoroltatol, és sok ellens-
kező dolgokban próbáltatol.
Ha azt mondod, hogy sokat
nem

nem tűrhecz : miképpen szenveded a' Purgatorium tűzet? két gonosz közzül mindenkör a' kisebbet kel valasztani: Hogy azért a' következendő örök kinokat el-kerülhesse, a' jelenvaló alkalmatlanfagokat, Istenért csendeß elmevel szenvedgyed. Azt hiszedé hogy a' világ fiai semmit, vagy keveset tűrnek? Ezt sohult fel nem találod, bár az igen kedvetölt kinnyesébe keresséd-is. Talám azt mondod, hogy ezeknek sok gyönyörűsegek-is vagyon, és magok akarattyan járvan, nem igen fulloson viselik a' haborúsagokat? Bár ugy légyen, hogy mindenek kedvek szzerent folyanának, de vallyon, menyí ideig alitod hogy e' tart? Ime mint a' füst ugy el-fogynak e' világi gazdagok, és emlekezete sem marad el-mult örömöknek. De

Psal. 67.

még

még mikor élnek sem nyugosnak javokban, keserűség, vna-kodaz, és félelem-nelkül. Mert azon dolgokban mellyekből gyönyörűséget véőnek, gyakran a' faidalomnak büntetése-is erzik. Igazan bánik Isten vellek: hogy mivel rendetlenül keresik és követik a' gyönyörűségeket, éőveés és keserűség nélkül meg ne emőőek.

Oh mely rövidék, mely csalárdok, mely rendetlenek és rútak e' világ gyönyörűsegi! Mind azáltal, ezt az emberek reszégsege és vakfaga nem érzi; főt mint a' barmok e' romlandó életnek egykis gyönyörűségért lélek karhozatban esnek. Te azért fiam, kivanfágid után Eccl. 18. ne járy, és a' magad akarattya: Psal. 36. rúl el téry. Gyönyörködgyél az Vrbán, és a' te szűved kivanfagit ő be-tellyesíti.

Ha

Ha igazán akarſz gyönyörködni, és én töllem bőfe-
gesben vigasztaltatni: ime, a' vi-
lági dolgok meg-vetefében, és é
földi gyönyörűségek tavozta-
talában lében a' te áldasod, és
bőféges vigasztalásod. Es men-
nel inkább meg vonſod magad, a'
teréptet állatok vigasztalásátul,
annál édesdebb és hathatosb ő-
römet találſz én bennem. De el-
sőben erre nem juthatſz szomo-
rúság, es munkás harcz nélkül.
Ellentvét-é a' meg-rögzöt ſo-
kás: ſeget, ſeggel, ió ſokassal
kel a' gonóſ ſokáſt ki-verní.
Zugolodiké a' test? Lelki buz-
gosággal meg-zaboláztatik. In-
gerel és keſerget-é a' régi kigyó:
imadkozással el-kergettetik: e'
felet, haſnos foglalatofſággal
hozzad járulafának úttya
bé-gatoltátik.

XIV. RESZ.

XVIII.

Az alázatos embernek Engedel-
meſſégérül, a' Christus Iesus pel-
dáiából.

Fiam, a' ki magat az Engedel- *Az V. szok.*
meſſég-alól ki akaria vonni,
Isten kegyelméből ki-von-
nya magát. Es a' ki tulaydönt
keres, el-veſzti azt a' miközön-
féges. A' ki örömeſt és ön-kin-
nyen nem akar előtte valónak
birtokába lenni, jele, hogy az ő
teste nem enged tekelletesen
néki, hanem gyakorta viſza rúg,
es zugolodik. Hamar meg-ta-
núld azért az előtted járokhoz-
valo engedelmeſſéget, ha a' ma-
gad testét igad alá akarod vetni.
mert hamaréb, meg-győzetik a'
külső ellenſég, ha a' belső em-
ber joſzágos erkölcsökkel ű-
ressen nem találtatik. Nincs
bajosb és artalmasb ellenſége a'
lélek.

léleknek, mint magad, ha jól nem eggyes a' lelekkel. Tellyes féggel szükség, hogy igazán meg-utáld magadat, ha győzedelmes akarsz lenni a' test és vér ellen.

Mivel magadat igen rendetlenül szereted, innen vagyó, hogy rettegve hagyod egyebek akarattyára magadat. De, mi nagy dolog, ha te, a' ki por vagy, és semmi, Istent magadat emberek birtoka-alá adod; holot én, mindenható és felséges Isten ki semmiből teremtettem mindoneket, te éretted, emberek hatalma alá adtam alazatoson magamat? Mindeneknél alazatosb és kisebb lettem, hogy alazatosságommal a' te kevely-segedet meg-győznéd. Tanúly

LUC. 2.

podtatni, föld és agiag. Tanuld a' tennen akaratedat meg-fegni, es mindeneknél alacsonyb rendben állani.

Geriegy-fel magad ellen, es ne szenved, hogy fel-fuvalkodas talaltassék benned: hanem oly le-nyomva és alacson tarcsad magadat, hogy minnyájan raytad járhasanak, és mint az úczan lévő fáart meg-tapodhasanak. Miről panaszkodhatol hiúságos ember? Ocsmány bűnös ember, mit mondhacz ellene ragalmazóinak, holot Istent énnyszer megbantottad, és poklot sokszor érdemletted? De meg-engedtem néked, mert drága volt a' te lelked az én sinem előtt: hogy megismérned szeretetemet, haládo

íteletid-alat magamat le-nyom-
nom: holot magamban egyebet
nem találok, hanem semmit, és
csak semmit! Oh mérték-nelkül-
való terh! Oh által úfhatatlan
tenger, melyben egyebet nem
találok magamban, hanem ép-
pen csak semmit! Hon lappáng
tehát a' kérkedékenység? Hon
vagyon a' magam tekelletesse-
gébe vetet bizodalom? A' te i-
teletidnek raytam-valo melyse-
gében, el-merült Vram, minden
hiufágos dicsekedés.

Isa. 29. Micfoda te előtted min-
den test? Vallyon dicsekedheti-
ké a' saár, az ő alkotója ellen?
Eccl. 23. Mint lehetséges hogy hiufágos
dicfirettel, fel-fuvalkodhassék,
a' kinek szűve igazan enged I-
stennek? E világ fel nem fuval-
kodtathattya, a' kit az Igazság
maga engedelme-alá haytot: és
ha mind e világ dicfiri, sem in-
dúl

dúl meg-rayta, a' ki minden re-
menléget Istenben meg-erősít-
tette. Mert azok-is a' kik föl-
nak, minnyájan semmik, el-fo-
gynak fávok zengésével eg-
gyüt. Az Vrnak igazsága pedig *Psa. 116*
örökké meg-marad.

XV. RESZ.

*Mint visellye magat, és mint szól-
lyon ember minden kedves dol-
gaiban.*

Fiam így szól minden dol-
godban. Vram, ha te előtted *Az V*
kellemetés, legyen így ez. *szól.*
Vram, ha néked tíftelességedre
vagyon, legyen eza' te neved-
be. Vram ha látod nekem elő-
menetelemre, és hasznosnak ité-
led, enged hogy ezt meg-nye-
riem a' te tíftelességedre. De ha
látod hogy nekem artalmas, és
lelkem üdvösségére nem hasz-
nos, ved-el töllem ezt a' kíván-
ságot.

fágot. Mert nem minden kívánság Szent lelektől vagy on, noha jónak és igaznak tetczik. Nehéz meg-ítélni, ha ennek vagy amannak kívánságára, jó lelek izgat-e, vagy gónos, avagy magad lelkétől indittatol. Sokan végre meg-csalatnak, kik es lejen, úgy tetczet, hogy jó lelektől vezettettek.

Annak-okaért, mindenkor Isteni felelemmel, és zűynnek alazatoslagával kel kívanni és kérni, a' mi kívánatosnak lát-czik. és magadat Istenre hagyúan, en réam bíz mindent, és így szoly. Vram te tudod mint job: ezt vagy amazt cseleked, a' mint akarod. Ad azt a' mit akar, a' megnyit akar, a' mikor akarod. Cselekedgyél úgy velem a' mint te tudod, és a' mint néked leg-inkáb tetczik, és néked nagyobb tistellesgedre esik.

Tégy

Tégy oda engem a' hova akarsz, és szabadon mindent cselekedgyél velem. Te kezedbe vagyok; forgas, és hány ves engem kereftől kofól. En te folgad vagyok, mindenre kés vagyok. Mert nem akarok magamnak élni, hanem neked: Oh adgyad, hogy ezt illendő tekelletességgel cselekedgyem.

Az Isten akarattyanak tellyesítesért: Imádság.

ENged nékem kegyelmes Iesus, a' te malaftodot, hogy *A' szol- velem légyen, velem munka szol.* kalkodgyek, és, mind végig velem maradgyon. Adgyad hogy én mindenkor azt kívánnyam, és akariam, a' mi néked leg-kevesb kellemetesb: A' te akaratod, én akaratom légyen: és az én akaratom, mindenkor a' te akaratodat kövesse, és azzal
K 3 eggyez-

eggyezzen. Eggyet akariak, és ne akariad te veled; sőt se akarhaflak, se ne akarhaflak egyebet, hanem csak a' mit te akarſz, vagy nem akarſz.

Adgyad Vram, hogy minden világi dolgokra holt légyek: es te kedvedért kívánnyam hogy meg-vetet, és ismeretlen légyek e' világō. Adgyad hogy mindenek-felet téged kívánnyalak, bennéd nyugodgyam, ſűvemet te benned meg-efendeſícsém. Te vagy az en ſűvemnek igaz bekeſége: te vagy egyedül nyugodalma. Te kívűlled, kemény terh, és nyughatatlanſag vagyon mindenekben. Ebben a' bekeſégben, úgyan ō magában, azaz te benned, egy es örökke-valo leg-főb jóban, aluſóm es nyugſom.

XVII.

XVI. RESZ.

Hogy igaz vigasztalást csak Istenben kel keresni.

V Alamit vigasztalásomra ki-^{a' ſzol-}vanhatok, vagy gondolha-^{ga ſzol-}tok, nem most várom, hanem jövődőbe. Ha a' világnak minden vigafága enyim volna, es minden gyönyörűségivel egyedül élhetnék-is, bizonyos hogy sokkáig nem tarthatna. Azert, oh én lelkem, tellyes vigasztalásod, és tekelletes gyönyörűséged nem lehet egyébűt hanem Istenben, ki a' ſeginyesket vigasztallya, es az álaatosokat magához fogadgya. Váry egy keveset, oh en lelkem. Várd az Istennek igeretit, és minden jóknak bőſegében reſeſűlſ me-nyorſágban. Ha felettéb rendetlenül kívánod a' jelen-valókat, el-veſted az örökke-való

K 4 es

es mennyei jókat. A'világi dolgokkal naponként ély, de kívánságod az örökke-valókra nézzen. Semminémű világi jóval meg nem elegendhetel, mert nem a'végre teremptettél, hogy ezekben gyönyörködgyel.

Ha minden teremptet jó, tiéd volna-is ezzel boldogga nem lehetnél: hanem a' minden jonak teremptő Istenében vagy telletes boldogságod. Nem olyan boldogság pedig minéműt a' világnak bolond feretői látnak és dicfirnek; hanem olyan, a' mineműt várnak a'hiu keresztyenek, es neha megköstolnak a' lelki es tišta búvű

Phil. 2. emberek, kiknek nyajaskodása menyben vagy. Hiúságos es rövid minden emberi vigasztalás. Boldog es igaz vigasztalás az, mellyet belől az igazságtól vésünk. Az aitatos ember, mindenűt

denűt magával hórdozza az ő vigasztaló Iesusat, és így szól néki. Legi velem Vram Iesus, minden helyen, es minden időben. Ez légyen az-en vigasztalásom, hogy te éretted, örömeft el-lés gyek minden emberi vigasztalás-nélkül, es ha a' te vigasztalásodat-is meg-vonód, a' te akaratom es igaz próbád, légyen nékem leg-nagyob vigasztalásom. Mert nem mind örökke, haragból, es nem mindenkori fenyegetődöl.

XVII. RESZ.

Hogy minden szorgalmatosságot Istenre kel hadni.

Fiam, ne tars ellent, had cse- *Az Vv*
lekedgyem azt veled a' mit *szol.*
én akarok: én tudom mi hasznos néked. Te úgy gondolkodol mint ember: Te sok dolgokban azt iteled, a' mit az emberi

* *Aszol-*beri indulat javal * Vram iga-
ga. zat mondaſ. Nagyob a' te ream-
 valo gondviseléd , hogy ſem
 minden gondom mellyet ma-
 gamra viſelhetek. Igen csak ſe-
 rencſen ál , valaki te reád nem
 hagyja minden ſorgalmatoſſá-
 gat. Vram csak légyen az-en a-
 karatom igaz es alhatatos te
 hozza , cſeleked azt velem a'
 mi néked tetczik. Mert jónal
 egyeb nem lehet, valamit velem
 cſelekeſel.

Ha azt akarod , hogy ſe-
 tetſégbe légyek, aldot légy : ha
 azt akarod hogy meg-vilagoſit-
 taſſam, azért-is légy áldot. Ha
 éngem meg-vigaſtálſ , légy ál-
 dot; es ha azt akarod hogy ha-
 borgattallam , egyenlő-képpen
 légy mindenkor áldot.

* *Ar Vr* Fiam így kel bezzeg
ſzol. magadat viſelned, ha velem a-
 karſ járni. Oly kéſen kellenned
 a' ſen-

a' ſenvedéſre , mint az örömré:
 oly jó kedvel kel vened a' fo-
 gyatkozáſt és ſeginſégét , mint
 a' tellyes gazdagſágot.

Vram , jó kedvel ſenve- *Aszol-*
 dem értted , valamit ream boc- *ga ſzol.*
 ſataſ : valogatáſ-nelkül akarom
 a' te kezedből venni , a' jót és
 gonofſt , az édeſt es keſerűt , a'
 víg es ſomorú állapot : és
 minden történetekért néked
 halákat adok. Oltalmaz Vram
 engem mindē büntűl, es nem fé-
 lek ſem haláltűl, ſem ördögűl.
 Csak te örökké el ne ves en-
 gem, es az élet könyvéből le ne
 törőly , ſemmit nem árt , akár
 minemű haboruſágok érjensk.

XVIII. RESZ.

Hogy a' *Christus* példájából, jó ked-
 vel kel ſzenvedni e' világi nyo-
 moruſágokat.

Flam , en a' te üdvöſſégedert *Ar Vr*
 menyből alá-ſállottam : a' *ſzol.*
 te

te nyomorúságodat fel-vettem:
nem ketelenségből, hanem be-
retetből: hogy a' bekefégestű-
rést meg-tanúlnád, és a' világi
insegeket bofonkodás-nélkül
tűrnéd. Mert bűletésem orajá-
túl-fogva, a' kereftán ki-mulá-
somig, meg nem bűnt bennem
a' fáidalmok szenvedése. Minden
napi bűksegimben sok fogyat-
kozásim voltak: gyakran sok
panaszkodást hallottam elle-
nem; pirúlást és gyalázatot ke-
gyesen tűrtem. jó teteményis-
mért haladatlanfágot, csuda-te-
telimert karomlásokat, tanítá-
somert dorgalásokat, szenved-
tem.

*A szol- Vram, mivel te nagy tűr-
gal szol. hető voltál, és kiváltképpen eb-
ben tellyesítetted Szent Atyád
akarattya, igen méltó, hogy én
nyomorúlt bűnös, a' te akara-
tod szerent, bekefégesen szen-
ved-*

vedgyek mindent, valamíg te
akarod, hogy üdvösségemért, a'
rothadando testnek terhet vis-
sellyem. Mert noha sullyosnak
látczik ez a' mostani élet, mind-
az által, a' te malasztoddal igen
érdemes; a' te példáddal, és szen-
teid nyomdokival, a' gyar-
lokak tűrhetőb, és fényesb.
Sőt sokkal vígaságosb mólt, ho-
gy sem az Oo Törvényben, mi-
kor a' menyország kapuja bé-
zárva volt. homalyosbnak-is
tetczet a' menyország úttya,
mikor ily kevesen igyekeztek a'
menyország keresésére. De még
a' kik igazak és üdvösségre me-
nendők voltak-is, a' te szenve-
désed, és sent halálod-előt me-
nyországban nem juthattak.

Oh mely nagy haladással
tartozom Vram, hogy igaz és
jó utat mutattal nékem, és min-
den hiveidnek, a' te örökké-va-
ló

ló orfágodban! Mert a' te éle-
ted, mi útunk: es a' bekeséges-
tűres által járunk te hozzád,
ki nekünk Coronánk vagy. Ha
te előttünk nem jártál, és taní-
tottál-vólna, ki igyekeznék te-
ged követni? Iay menyin mebbe
hátra maradnának, ha a' te jeles
peldaidra nem neznének. Ihon,
még így-is, lágy-melegek va-
gyunk, noha enni csudáidat és
tanításidat hallotuk: Mi lenne
ha ily nagy világosságunk nem
volna a' te követésedre?

XIX. RESZ.

*A' boszúságok szenvedésérül: és ki
légyen az igazán bekeséges-
tűrő?*

Az Vr **M**it mondaſt fiam? Szűn-
ſzol: nyel-meg a' zugolodástúl;
gondold-meg az-én ben-
Heb. 12. vedésemet, és a' bentekét. Még
véred hullasáig nem harczoltál.
Ke-

Keves a' mit te szenvedſt, azok
hoz képest a' kik anny fokat tűr-
tek, oly nagy kesértetekben vol-
tak, oly nehezen haborgattat-
tak, oly fok-képpen probaltat-
tak. Szükség azért, hogy egye-
beknek nehezebb szenvedési eſed-
ben jussanak, hogy a' te kevés
terhedet könnyebben visellyed.
Ha a' te szenvedésidet kicsinyek-
nek nem alitod, meg-lasd, hogy
ez, a' te tűrheterlen-vóltodból
ne ſármazzék. De akar kicsin,
akár nagy légyen, azon igye-
kezzél, hogy mindent bekével
szenvedgy.

Mennél jobban késűlſt a'
szenvedéshez, annál okosban
cselékeſel, és annál inkább elő-
megy: könnyebben-is tűröd, ha
el-tekéllet ſandékkal, és jó ſo-
kással, ezekhez ſerényen késűlſt.
Ne mond azt, hogy ettűl az em-
bertűl ezt fel nem vehetem:
nem

nem méltó hogy ezeket el-tű-
riem: nagy kárt tét: ollyal gya-
láz kit soha sem gondoltam:
Azért, máltúl örömeft benve-
dem a' mit benvedhetőnek
látok. Bolond gondolat efféle,
mely a' bekelegetes tűresnek
jószágos-voltat nem tekinti, sem
azt nem gondollya, kitől vária
ennek coronáját, hanem beme-
lyre, es maga bantására néz.

Nem igaz tűrő, valaki
benvedni nem akar egyebet ha-
nem csak a' mi néki tetczik, es a'
kitől ő akaria. De az igaz tűrő,
nem nézi kitől benved, maga-
nál nagyobtul-é, vagy egyenlő-
tül, vagy aláb-való-tul: jambor
es bent embertül-é, vagy gonos
es méltatlan bemelytül: Hanem
valogatás-nélkül mindenektül,
valameni, es valahányfor tör-
ténnek ellékezési, azokat mind
Istenkezéből haladással vécsi, es
nagy

-nyi ellenkezési
leal

nagy nyereségnek tartya. Mert
Isten előtt, akar mely kicsin do-
log-is, mellyet Istenért benve-
dünk, jutalom-nélkül nem ma-
rad.

Késsen légy tehát a' harcz-
hoz, ha győzedelmes akarš len-
ni Viadal-nélkül nem juthacz a'
benvedesnek Coronájához. Ha
tűrni nem akarš, nem akarš^{2. Tim. 2}
Coronaztatni. Ha pedig a' Co-
ronat kivanod, emberül viasz-
kodgyal, békével tűry. Munka-
nélkül nem mehetš a' nyugóda-
lomra, harcz nélkül nem jut-
hatš a' győzedelemre.

* Vram, adgyad hogy a' te bent malaštoddal vihessem^{A szol}
véghez, a' mi lehetetlennek lat-^{ga szol.}
czik a' terméšetnek. Te látod
hogy keveset benvedhetek, es
hogy hamar le nyomatom akár
mi kicsin ellenkezésektül. Vá-
lyék berelmessé es kedvessé a' te
neve-

nevedért minden haboruságok
 fenvedése, mert igen-üdvössé-
 ges az én lelkemnek, hogy te
 eretted fenvedgyen, es banto-
 gattassék.

XX. RESZ.

Magunk gyarloságának meg-vallá-
 sa: és e világi nyomorúsá-
 gokról.

*A szol-
 ga szol-
 Psal. 31.* **M**Eg-vallom magam-ellen
 hamisságomat: Meg-val-
 lom Vram te előtted gyar-
 loságomat: Gyakorta igen ki-
 cfin dolog a' mely engem le-ver
 es meg-bomorit. El-rendelem
 hogy vastagon tartom magam-
 mat, de mihent egy kisdéd ké-
 fertet ér, nagy gyötrődésben
 esem. Néha igen semmire kel-
 lő dolog, a' honnan nagy késer-
 tet támad. Es midőn kesertetet
 nem érezvén, magamat ment-
 nek alitom, csak nem győzőt-
 nek

nek talalom magamat egy kis
 fuvallástúl.

Lássad azért Vram azén
 kicfin-voltomat, és erőtlen *Psal. 24.*
 gyarloságomat, mellyet tellyel *Psal. 68.*
 segesen által-értes. Könyörűly
 es vony-ki engem a' saarból,
 hogy el ne fillyedgyek, és tel-
 lyelleggel meg ne győzessem.
 Ez Vram a' mi engemet te e-
 lötted gyakorta hatra vér, es
 meg-bégyenit, hogy ily esedé-
 keny vagyok, és ily erőtlen á-
 gonos indúlatok zabolazási-
 bán. Noha nem engedek binten-
 nekik, mind az által, únalmas és
 nehéz azoknak ostromlása, és
 el-únom így élni a' minden na-
 pi vesékedesben. Abbol ismé-
 rem erőtlenféget, mert az us-
 tálatos gondolkodások, sokkal
 könnyebben esnek bűvemben,
 hogy sem el-távoznak.

Oh Israelnek hatalmas I-
 stene,

stene, hiu lelkeknek buzgó ſere-
tője, tekíncs a' te ſolgad farat-
ságira, és ſaydalmira, és legy
mellette minden uttyáiban.
Vaſtágícs-engem mennyei erőf-
séggel, hogy a' régi ember, a' ſe-
gény teſt, mely a' leleknek nem
hínte engedelmes, hatalmat és
birodalmat ne végyen: mely
ellen mind addig kel harczolni,
míg utolſo pihentésünk léſen
ebben a' nyomorult életben.
Iai miſoda élet ez, melyben ſű-
netlenek a' haborúſágok és
nyomorúſágok, és mindenek
rakuak meg-hányot törrel és el-
lenſéggel? Mert mihent egyk
haborúſág, vagy keſertet-el-tá-
vozik ottan más következik; ſőt
még az elſő űtközet ſen vagyó,
és veletlenül ſok töb harcz ér-
kezik.

Vallyon mint ſerethettyük
ezt az életet, mely ennyi ke-
serű-

ſerűség, infég, nyomorúſág-ala-
vettetet? Miert nevezhetni ezt
életnek, mely enny halált és dő-
gőt nemz? Mind az-altal, ſokan
ſeretik ezt, és gyönyörűséget
keresnék benne. Gyakran ragal-
maztatik a' világ, hogy cſalárd
és hiuſágos: mind az-altal, nehez
meg valni tőlle, mert a' teſti ki-
vanſágok igen uralkodnak. De
külömb okok vonſnak a' világ
ſerelmére, és külömbek meg-
vetefére. A' világ ſerelmére ^{1. Io. 2.}
vonſon a' teſtnek kivanſága, a'
ſemnek vagyodása, az életnek
kevelyſége: de a' minemű bűn-
tetések és nyomorúſágok eze-
ket követik, a' világ gyűlöſe-
get és meg-unáſát nemzik.

De Iai, meg-győzi a' go-
noſ gyönyörűség, a' világhoz
ragaszkodot lelket, mely az er- ^{Iob. 30.}
zekenſégekbē helyhez teti győ-
nyörűséget, mivel az Iſtennek
edeſ-

edességét, és a' Ioságos erköl-
csöknek belső szépségét, nē lat-
ta, sem kőstolta. A' kik e' vilá-
got tekelltetesen meg-vetik, és
bent fenyíték-alat igyekeznek
szolgálni Istennek, azok tudgyak
milygyen az Istennek edessége,
mely ígértet a' világ meg-ve-
tőknék: azt-is nyilván látták,
mely igen tevelég e' világ, es
fők-képpen csalatik.

XXI. RESZ.

*Hogy minden jók-felet, Istenben kel-
meg nyugodni.*

*A szol-
ga szol.* **M**indenek felet, es minden-
ben, az Vrbán nyugod-
gyal mindenkor, oh én
lelkem: mert ő a' benteknek ő-
rök nyugodalma. Enged édes
szerelmes Iesusom, hogy minden
teremptet állatok-felet, te ben-
ned nyugodgyam: minden egés-
ség és ekelesség, minden dúcsállég
es

es tisztesség, minden hatalóm es
méltóság, minden tudomány es
elmésség, minden gazdagfág, es
mesterfág, minden öröm es vi-
gasfág, minden hír-neu és dicfi-
ret, minden edességes vigasztá-
lás, minden remenféges igiret,
minden érdem és kívánság,
minden adomány és ajándékfe-
let mellyet te adhac és bűvem.
ben őnthecz: minden vigafág és
örvendezés felet mellyet el-
mém meg-foghat és érezhet. Ve-
gezetre az Angyalok, Archan-
gyalok, es minden mennyei fe-
regekfelet, minden látható és
láthatatlan állatok felet: minde-
nek felet valami te nem vagy,
én Istenem.

Mert te, én Vram Iste-
nem, mindeneknél jób vagy: te
vagy egyedül felséges; egyedül
hatalmas; egyedül tellyességgel
elégséges; te vagy egyedül győ-
nyo.

nyörűseges vigasztalas; te vagy egyedül bép, és bérelmes; te vagy egyedül gazdag és mindenekfelet dúcsőseges, kiből minden jó, tekelletesen egyűt vagy, mindenkor egyűt volt, és lében: Azért mind kevés és elégtelen, valamit add magad kívül, vagy magad felől megjelentés, vagy ígérés, mikor teged nem látok, és éppen nem bírlak. Mert az én bűvem igazán meg nem nyughatik, és tellyesféggel meg nem elegendhetik, hanem ha minden ajandekot és minden teremtet allatot fellyűl halladván, te benned nyugbik.

Oh én bérelmes jegyesem,
Christus Iesus, tisztaságos bérés
tóm, minden állatoknak Vra; ki
Psal. 35. adgya az igaz babadfágnak bérés
nyát nékem, hogy fel-repűl-
lyek, és te benned nyugodgya?
Oh

Oh mikor lében az, hogy egyéb dolgaimtól üressédvén, tellyesféggel csak néked bologallyak, és lássam mely édes vagy én Vram s' én Istenem? Mikor csatlom tellyesféggel te hozzád magamat, hogy a' te bérertetedért magamról el-feletkezvén, minden mód és érzékenység felet, csak téged érezzelek, oly móddal, mely nincs tudva mindeneknél? Most pedig, gyakran foházodom, és az én boldogtalanságomat fájdalommal viselem. Mert sok alkalmatlanságim találkoznak ebben a' nyomorúságnak völgyében, mellyek engem, gyakran haborgatnak, meg-borositnak, és el-bodítanak: gyakran tartoztatnak és sok-felévonnak, csalogatnak és megkötöznek, hogy babad útam ne légyen hozzád, és a' te kedves ölelgetésidbe ne gyönyörködgyem,

gyem, bined elöt álvan bűnet-
len, a' mennyei bentekekkel. In-
duly-meg Vram az én fohaſko-
dásimon, és e' világi fok nyomor-
uságimon.

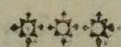
Oh Iesus, örök dúcsőffég-
nek fenyeſége, barátok lel-
kemnek vigafága: bó-nelkül-is
te hozzád nyilik az én báiam:
halgatásom-is kiált te hozzád.
Meddig kéfik és el nem jó az en
Vram? Iőion hózzám beginy
nyomorultyához, és vigasztal-
lyon engem. Nyiuycſá-ki ke-
zet, és ragadgyon-ki engem
nyomorúltat, minden infegem-
ből. Iői-el, Iőy-el, Vram: mert
nállad-nelkül, vig napom, és
órám nem lében; mert te vagy
az én örömem, és te nállad-nél-
kül, üreſ az én áſtalom: Nyo-
morúlt vagyok, mint tömlőcz-
ben vettetet, és vasban veretet,
valamig a' te jelen-létednek vi-
lagos-

lagosſágával nem táplálſ, ſa-
badſágra nem hoſ, és kegyes or-
czádat meg nem mutatod.

Kereſſenek egyebek te he-
lyetted maſt, a' mit akarnak:
nékem egyeb ſem moſt nem tet-
szik, ſem ez után nem fog tet-
czeni, hanem csak te én Iſtenem,
én remenſégem, és örök üdvőſ-
ségem. Nem halgatok, könyör-
geſtül meg nem bűnöm, vala-
mig a' te malaſtodat viſa nem
adod, és én bennem így nem
bóllaſ. + Ihon, jelen vagyok. *Ar Vr*
Ihon hozzád jöttem, mert ſe- *ſol.*
gitſégül hittál engem: a' te ſi-
ralmid és lelki kívánſágid, a' te
alazatoſſágod és töredelmes bű-
ved, meg-haitottak engem, és
te hozzád hozták. * En-is ak- *As ſol.*
kor, így ſolok néked: Vram, hit- *ga.*
talak téged, kívántalak téged,
kéſ voltam mindent meg-vetni
te éretted, mivel, előben te in-
ditottal

ditottal-fel engem hogy követ-
nélek téged. Aldot légy azért
Vram, ki ezt a' jot cselekedted
a' te bõlgaddal, a' te irgalmassa-
godnak fokasága bérént.

Mit mondhat egyebet a' te
bõlgád, te elõtted, hanem hogy
magát igen meg-alázza bined
elõt, meg-emlekeztvén minden-
kor a' maga alnakfágirúl és ro-
voltárúl. Nincs Vram semmi te
hozzad hasonló, az Egi és földi
csudak között. A' te alkotmá-
nyid igen jók, Iteletid igazak,
és gondviseléseddel vezértet-
nek mindenek. Dicfíret azért,
és dicsõffég néked, Oh Atya
Istennek bölcsesége. Teged di-
csírien és álgyon az én bám, az
én lelkem, és velem egygút
minden teremtet
állatok.

XXII. RESZ.

*Az Isteni sok jó tétemények emle-
keztirül.*

NYisd-meg Vram az én bû-
vemet, a' te törvényed-ga szol-
ben, és tanics engem, a' te
parancsolatid bérént-való járás-
ra. Adgyad hogy ércsem a' te
akaratomat, és nagy bõcsüllet-
tel, és bõrgalmatos figielmezés-
fel emlekezzem, mind a' közön-
séges, mind a' kivalt-képpen-
való ajándékidrúl, hogy eze-
kért néked méltó haládást ad-
hassak. De tudom, és meg-
vallom, hogy ezeknek leg-kis-
seb czikkelyéért, méltó haládás-
nak dicfíretit nem adhatom.
Erdemem felet van Vram, va-
lami jot velem cselekedtel: és
midõn a' te felségedet bémlelem,
ennek nagy-vóltán el-ajúl az én
lelkem.

Valami vagyon lelkünkben és testünkben, valamit kívül vagy belől, természet folyásából vagy természet-felet birunk, mind te ajandekid; és tégedet kegyesnek, jó-tevőnek dicsírnék, kitől minden jót vettünk. Noha egy többet vet, más kevesbet, de azért, ugyan mind te ajandekod, és nálad-nélkül legkisebb jóban sem lehetünk részesek. Amaz a' ki többet vet, nem kerkedhetik érdemével; sem egyebek felibe magát nem helyeztetheti, sem az alacsonyabbat nem csúfolhattya: mert Isten előtt nagyob, és jobb, a' ki magának keveset tulajdonit, és a' haladásban alazatosb és aitaatosb; Es a' ki magát mindeneknél alább-valónak véli, és megtatlamb-nak iteli, alkalmatosb nagyob ajándékok vételére.

A' ki kevesebbet vett, ne
 somor-

somorkodgyék, ne neheztelje, és ne irigykedgyék arra a' ki bővebb: hanem te réad fordítsa, en Istenem, elméjét, és a' te jó-voltodat dicsírie, hogy ily bősegesen, ily kegyesen és jókedvel, semélti valogatás-nélkül osztogatod ajándékodat. Mindezek te tölled vannak Vram. Azért méltó, hogy mindenekben dicsírteffél. Te tudod kinek minémű ajándék hasznos. mi legyen oka hogy ennek keveseb, amannak több adatot, nem miénk a' vizsgálása, hanem tied, ki nál mindeneknek érdeme, tudva vagyon.

Azért Vram Istenem, nagy jó-tetemenynek tartom azt-is, hogy nem sok afféle ajandekom vagyon, mely az emberek előtt dicsíretesnek és dicsőítségnek látczik. Így azért, segítségét és alacson allapattyat ember
 L 4 meg

meg-gondolván, nem csak ne-
heztelet, somoruságot, és ma-
gának el-hagyását nem kel eb-
bölvenni, de sőt, vigaságot és
nagy vidamulást: mert te Vr
1. Cor. 1. Isten, beginyeket, alazatosokat,
vilagtúl meg-utáltakat valasztot-
táltársúl, és házi cselédül. Bi-
zonyfágink erre a' te Apostolid,
kiket az egész földön feiedel-
mekké tettél. mind az-által,
meg-fedhetetlenül éltek e' föl-
dön, oly alazatosok, együgyűk,
gonosfag és csalárdfag-nelkül
vólták, hogy örömmel benved-
Act. 5. nek te éretted a' gyalazatokat:
és a' mitől e' világ idegen, azt
ők nagy kedvel fogadtak.

Azert a' téged beretőt és
jó-tetemenyid ismérőt, semmi
ugy nem vigasztallya, mint a' te
jó akaratod, és örök vegezé-
sed. Ezzel ugy meg-elegűk, és
vigasztaltatik, hogy binte oly
öröm-

örömmel veszi az alacson állapa-
tot, mint más kívánná az felsőb-
séget: es oly bekefégesen meg-
elegűk az utolso hellyel, mint
más az elsővel: oly jó kedvel
marad hir-neu nélkül meg-utál-
va, és el-vettette, mint egyebek
a' vilagi leg-nagyob tífteffegék-
ben. Mert Vram a' te akaratod,
és a' te tífteffegednek berelme,
mélto hogy mindeneket meg-
előzzön, és inkább tessék, 's ked-
vesb vigasztalást beressen, hogy
sem minden ajandekok, mellyek
néki adatták, vagy adathatnak.

XXIII. RESZ.

Négy dolog szerez nagy bekeféget.

Fiam, ezennel meg-tanítalak Az Vr.
téged a' bekefégnak és igaz
szabadfágnak uttyára. * Vrá * Aszol
cseleked-meg a' mit monda, ga.
mert én azt kedvesen hallom.

† Fiam, azon igyekezzél hogy† Az Vr.
L 5 inkább

inkáb más akarattján járy, hogy
sem magadén. Mindenkör ke-
vesebbet válaß inkáb, hogy sem
Mat. 26 sokat. Vtolsó helyt keres min-
denkör, és hogy mindeneknél
aláb légy. Kivánd és kéried
mindenkör hogy te benned az
Luc. 14. Isten akarattya bé-tellyesed-
gyek. A' mely emberben ezek
találatnak, bé-ment az, a' be-
keségnek es nyugodalomnak
hatarában.

*Aszol-
ga.*

Vram, ez a' te rövid mon-
dasod, nagy tekeltefféget fog-
lal magában: kevés szó, de tel-
lyes értelemmel, és bőféges gyű-
mölcsfel. Mert ha ezeket hi-
ven meg-tartanám, nem kelle-
ne ily könnyen meg-haborod-
nom, mivel valamikor maga-
mat nyughatatlannak, és meg-
terheltnek érzem, azt találok,
hogy ettől a' tanitástól el-tá-
voztam. De te, ki mindenha-
tó

tó vagy, és a' lelkek elő-mentét
mindenkör kedvelled, neveld
bennem a' te malaßtodat, hogy
be-tellyesíthessem a' te szódat, és
véghez vihessem üdvösségemet.

*Gonosz gondolatok ellen-váló
Imádság.*

VRam Istenem, ne tavozzál-*Psal. 70*
el töllem: En Istenem,
figyelmez az en segítség-
gemre: mert sok gondolatok,
és lelkem gyötrő nagy félelmek
tamadtak ellenem. Mint me-
hetek által ezeken ferelem-nél-
kül? mint bágathatom-meg
ezeket? Te bavaid Vram ama-
zok. En előtted megyek, és é*Esa. 45.*
földnek dúcsóffégesít meg-alá-
zom: meg-nyitom a' tömlőcz
aitáját, és a' titkoknak reitekit
meg-jelentem. Ezt miveld V-
ram, a' mit mondaß, és füllának-
el bemed elől minden hamis
gon-

gondolatok. Ez az én remen-
ségem és egyyetlen egy vigas-
talásom, hogy minden haboru-
ságimban te hozzád folyamom,
te benned bizom, téged bűből
segítségül hílak, és bekecséggel
várom a' te vigasztalásodat.

Szűvünk vilagositásáért. Imádság.

Vilagosíts-meg engem Oh
áldot Iesus, belső fényes-
ségnek vilagosságával: és
végy-ki az én bűvem hayleká-
ból minden setetiséget. Zabo-
lazd-meg fok tetovázó gondo-
latimat, és roncsd-meg az én el-
lenem tufakodó kesérteteket.
Harczoly keményen erettem,
és győzd-meg a' fene oktalan
allatokat, az az, edesgető és hi-
tegető vagyodásimat: hogy a'
te hatalmas erőd-által legyen
bekecség, és a' te dicfiretednek
bőcsége hangoskodgyek a' te
fent

fent udvarodba; az az, a' tíf-
ta lelki ismételbe. Parancsoly a'
seleknek, és a' tenger habjai-
nak: mond azt a' tengernek,
csendesedgyel: és az Ejsáki se-
leknek, ne fűi; és mingyart nagy
csendesfégléfen. *Mat: 18.*

Bocsásd-ki a' te vilagossá-
godat, és igazságodat, hogy fe-
nyeskedgyenek a' földön: mert
én, űres és pushta föld vagyok,
valamig engem nem vilagosi-
tas. Eoncs-ki magasságból ke-
gyelmességedet: öntőzd az én
bűvemet mennyei harmattal:
ágy aitatosságnak vizet e' föld-
nek nedvesítésére, hogy jó és
hasznos gyűmölcsöt teremphes-
sen. Emeld-fel bűnnel meg-
terhelt lelkemet, és minden ki-
vanóságimat mennyei dolgok-
hoz kapcsollyad, hogy meg-kö-
stolván a' mennyei boldogság-
nak edességét, restellyem a' föl-
di

di dolgokrul-való gondolko-
dást.

Ragagy-el engem, és ba-
badics-ki minden teremtet ál-
latoknak mulando gyönyörű-
segétül: mert semmi teremtet
állat, tellyesen meg nem nyu-
góthattya, meg-sem vigasztal-
hattya az én kívánságomat.
Foglaly magadhoz engem szerel-
mednek el-válthatatlan kötelé-
vel: mert te egyedül elég vagy
szeretődnek: és te nállad nel-
kül mindenek csak hiúságok.

XXIV. RESZ.

Hogy el-kezel tavoztatnunk a' más
ember életének vizsgálatát.

Az Vr **E**lam, ne légy vizsgáló, és ha-
szol. **F**öntalā forgalmatosságok-
ban ne foglald magadat. Mi
közöd néked ehhez vagy ama-
hoz? Kőves te engemet. Mi
közöd néked ha ez ilyen vagy
amoly-

amollyan? ávagy ha ez, így
vagy amúgy cselekedik, vagy
fól? Te nem tartozol másért
felelni, hanem, magadért ad-
fiamot. Miért ártod tehát ab-
ba magadat? Im-hol én min-
deneket ismérlek: és mindene-
ket látok valamik Eg alatt van-
nak: és tudom, ki-ki mint va-
gyon, mit gondol, mit akar, és
mi végre néz igyekezeti: Az-
ért ream kel mindeneket hadni:
te pedig tarcs jó bekecségbe ma-
gadat. A' ki forgódik, hagy
békét neki, forgódgyek a' mint
akaria. Fejére fál, valamit cse-
lekedik és mond, mert engem
meg nem csálhat.

Ne gondoly a' nagy néu-
nek arnyekával, se sokaknak
tarcsaságokkal, se az emberek-
nek kivaltképpen-való szereteti-
vel. Mert ezek elme tetovázást,
és fűv homalyosságot nemze-
nek

nek. Eorőmet szollanek néked,
és titkaimat meg-jelentenem,
ha az en jöveletemet forgalma-
toson esedbe venned, és szívéd
aitajat meg-nyitnád nekem. Le-
gy jó gondviselő, és vigiáz az
ímadásokban, és alázd-meg
magadat-mindenekben.

XXV. RESZ.

*A szívnek állandó bekesége, és igaz
elő-menetele miben álljon.*

Az Vr **F**iam, én szom amaz. Beke-
séget hagyok néktek az én
bekeségemet adom néktek:
Toan. 14 nem úgy adom én néktek mint
e' világ adgya. A' bekeséget
minnyáian kívánnyak, de nem
minnyáia viselnek azokra gon-
dot, mellyek az igaz bekeséget
szerezik. Az én bekeségem az
alazatosokkal és felid búvúlek-
kel vagyon. A' te bekeséged, a'
nagy bekeséges türesben lében.
Ha

Ha én hozzam halgatás, és szomat
fogadod, nagy bekeségben él-
hetsz. * Meggyek tehát Vram? *Az ol-
ga.*
+ Minden dologban magadra *Az Vr*
vigiáz: meg-lásd mit mivelés, és
mit mondasz: és minden igye-
kezetedet arra igazítsad, hogy
egyedül nekem kedveskedgyel,
és én kívüllem semmit ne kívá-
ny, vagy keres. Sőt az egyes-
bek szavát, vagy cselekedetét, se
itillyed vakmerőjül: ne-is ár-
csad magadat a' read nem biza-
tot dolgokban, és így arra jut-
hatcz., hogy kevésse, vagy rit-
kan haborodol-meg.

Hogy pedig soha semmi
haborodást ne érez, és szívéd
nek vagy testednek alkalmat-
lanfágot ugyan ne kóstollyad, a'
nem mostanra való, hanem az
örök nyugalomnak állapot-
tyát illeti. Ne itéld azért hogy
igaz bekeséget találtal mikor
semmi

femmi nehezséget nem érzel: azt se alícsad, hogy mind jól vagyod, ha senki veled nem ellenkezik: abban se helyheztesd tekelletességedet, ha mindenek kivanfágod berent folynak. Magadnak nagyot ne tulaidonics, se Isten előtt kiváltképpen kellemetefnek magadat abbol ne itild, ha nagy aitatofagot és lelki vigasztalást érzel: mert ezekből meg nem esmérzik a' Ioságos erkölcsnek igaz bereteti: nem-is ezekben ál az embernek elő-menetele, és tekelletessége.

* *Aszol* * Miben tehat Vram?
 ga. + Abban, hogy tellyes búveddel
 + *AszVr* Istē akarattyara hagyjad magadat, nem keresvén magadat sem nagyba sem kicsinbe, sem örök-ké-valóban, sem el-mulandóságban: úgy, hogy egy-aránt, orcza változás-nelkül, haladásban

dásban maragy, mind kedves mind ellenkező állapotban: mindeneket egyenlő fontban vetvén. Ha oly vastag, és a' remenségben oly varakozó lélesz, hogy a' belső vigasztalásoktól meg-fosztatván, kéfen találod búvedet nagyob berenedesekre-is, és magadat nem mented, mint ha ily fokot nem kellene berenedned, hanem mindenekben engemet mentesz, és igaznak vallasz: akkor bezzeg a' bekeségnek igaz és igyenes utyan jár: és bizonyos remenséged lehet, hogy vífontag az én berinemet örvendetesen meg-látod. Ha magadnak tekelletes meg-vetesere jutandasz, tudgyad hogy akkor a' bekeségnek bőségeben fogsz örvendezni, a' menyire e' mostani samkivetés berenedi.

XXVI. RESZ.

A szabados léleknek nagy meltságarul, mellyet inkább érdemel az imadság, hogy sem az olvasás.

A szolga. **V**Ram, tekelletes ember dolga az, hogy soha lelkét el ne hadgya vonni a' menyeyei dolgoknak kívánságátul: és a' fok gondokon úgy által mennyen, mint ha gond nélkül volna; ezt pedig nem tompa tunyaságból cselekezi, hanem, kiváltkeppen-valo privilegiumából a' szabados léleknek, mely semminémű teremtet állatához rendetlen vagyodással nem ragaszkodik.

Kérlek téged, én kegyelmes Istenem, őriz-meg engem e' világ gongyaitul: hogy ezekbőfelettéb ne kötődzem a' testi szükségek miat: meg ne fogattasam

sam a' lelki akadékoktól a' világi gyönyörűségektől: inamrúl le ne üttessém, a' nyavalygatafoktul meg-rontatván. Nem azokrúl a' dolgokrúl szóllok Vram, mellyeket tellyes vagyodással kíván a' világi hiúság: hanem azokrúl a' nyomorúságokrúl, mellyek az emberi nemzetnek közönséges atkábol, a' te *Gen. 3.* bologád lelkét, keservefen terhe- *Rom. 7.* lik, és tartoztattyák, hogy kívánsága berent a' lelki szabadságra ne juthasson.

Oh én Istenem, és ki mondhatatlán édeslégem: ted keserűvé nékem a' testi vigasztalásfokot, mellyek engem elvonásnak az örökke-valo jónak berelmétül, és valami tettes gyönyörködteő jonak elmulandó sine alatt, gonoful csalogatnak. Ne végyen daldalmat raitam én Istenem, ne

vegyen

vegyen, a' test es vér: meg ne jadedzottaſſon e' világ és az ő rővid dűcfőſſége: meg ne csal-lyon engem az őrdög és az ő ál-nakfága. Agy erőt Vram, az ellen-allásra, bekeſéges ſenve-deſt az el-tűrésre, alhatatoſſá-got a' végig maradásra. E' vi-lagnak minden vigafſtalafiért, ad a' te lelkednek gyönyörűſé-ges malaſtyat: a' testi ſerelem helyet, őncſed a' te nevednek ſerelmet ſűvemben.

Még az étel, ital, ruhazat és egyeb testi taplaláſnak ſűkfé-ge-is, terhére vagyon a' buzgó léleknek. Enged Vram, hogy efféle test gyamolyító dolgok-kal, mertekletelen éllyek, és ezeknek felettéb-ülő kívanfá-giban ne merűllyek. Ezeket mindenestűl meg nem vethe-tem, mert a' terméſetet taplal-ni kel: hogy pedig ſűkfég felet,
es

és ollyat kereslek mely inkább gyönyörködteſt, a' te ſent tör-vényed tiltya: mert ha külöm-ben cſekelednē, a' test rugoldoz-na a' lélek-ellen. Ezek közöt kérlek Vram, igazgaſſon és ok-taſſon engem a' te kezed, hogy ſemmibe feletteb él ne men-nyek.

XXVII. RESZ.

Hogy a' magunk ſzereteti, a' men-nyei jöktűl igen meg-tartoz-tat.

Fiam, ſűkfég hogy magadat *Az Vr ſzol.* mindenestűl adgyad a' min-den jóért: és ſemmit ma-gadból magadnak ne tarcs. Tudva légyen nálad, hogy a' magad ſeretéſe inkább árt né-ked, hogy ſem akár mély világi dolog. A' minémű ſeretetet, és kedvet viſelſ, annak mertéke ſerent, vagy igen, vagy gyen-gen

gen ragad akár mi hozzád. Ha a' te fereteted tística, együgyű, jól rendeltetet, semmi dolognak rabia nem léfesz. Ne kívánd a' mit nem szabad tiédde tenned. A' mi néked akadékot berezhet, és belső szabadfagadtul meg-foszthat, azt ne-tarcsad. Nagy csuda, hogy tellyes búvedből ream nem hagyod magadat, mind azokkal valamiket kíván: hacz es birhacz.

Exód. 18

Mich. 4. hiufagos bánattal: mit farasz-
tod magadat haszontalan gond-
dal: Had az én jó akaratomra
magadat, és semmi kárt nem
vallasz: Ha emest, vagy amaszt
keresed, és it vagy amot akar-
lenni magad hasznáért, és ked-
ved töltéséért, soha nyugodas-
lomba, és forgalmatosfagoktól
űrés nem léfesz: mert minden-
ben vagyon valami fogyatko-
zás

zás, és minden helyen talalko-
zik a' ki veled ellenkezzék.

Nem használ azért akár
mely külső, dolog, mellyet kap-
tal vagy saporitottal: hanem
az használ, ha ezt meg-utalod, és
gyökereftől búvedből ki-irtod.
Ezt pedig, nem csak a' pinzrűl
és gazdagfagruul ércsed, hanem
a' tística kereséftől, a' hiufas-
gos dicfiretnék kívansagárul,
mellyek a' világgal egyűt el-
múlnek. Kevés oltalmazra van
a' hely, ha lelki buzgótság nincs
benned: nem-is tart sokkáig a'
kívül kereset bekefeg, ha a' te
búvednek állapottya igaz funda-
mentomon nem állapodik. Az
az, ha én bennem nem állasz,
valtoztathad magadat, de meg
nem jobbitod. Mert alkalmas-
tosfagot, találván és vévén, rea
akadsz arra a' mit kerülsz, és
annál nagyobra-is.

M

Szűvünk

Szűnünk tisztulásaért, és mennyei
bölcsességért. Imádság.

V Astagics engem Vt Isten,
bent-lélek malaſtyával:
Eph. 3. Agy értéket, hogy a' belső
emberben erőſſedgyem, és fű-
vemet minden haſontalan ſor-
galmatoſſágtúl, és hidegfégtúl
ki-űreſſicsem: hogy ſe roſſ, ſe
draga dolgoknak kívánſagitul
tétova ne vonaſſam: hanem,
mindeneket úgy ſemléllyek,
mint mulandókat, kikkel eg-
gyűt magam-is el-múlom: mi-
vel az Eg alát ſemmi nincs ala-
Eccl. 1. lando, hanem mindenek csak
hiuſágok, és lélek gyötrelmek.
Oh mely okos a' ki így gondol-
kodik!

Agy Vram mennyei böl-
cséſéget, nékem, hogy téged
mindenek felet keréſſélek és
meg-talállyalak: mindenek fe-
let

let téged tudgyalak és ſereſſe-
lek, te kivűlled pedig egyebek-
rűl oly iteletet tegyek, a' mint
magokban vannak a' te bölcs
rendelédéből. Enged hogy
e' világot okoſſan el-kerűllyem,
mikor hízelkedik, és bekeſéggel
tűriem mikor ellenkezik: mert
ez az igaz bölcséſég hogy meg-
ne haborodgyunk minden ſó-
ſelen, fűlűnket ſe hajcſuk a' hi-
zelkedő Sirenának: mert így
járhatunk batorſaggal az előnk-
ben vet úton.

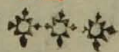
XXVIII RESZ.

Az ember ſzóllo nyelvek ellen.

Fiam, ne bánd, ha némelleyek
gonoſ iteletben vannak ſe-
lölled, és olyat mondanak
a' mit nem örömeſt hallaſ. Né-
ked magadrűl gonofab itéletet
kel tenned: el-hívén, hogy
ſenki nalladnál gyarlob nin-
M 2 cſen

csen. Ha belől jól vagy, nem igen fontolod a' fél főkat. Nem kicfin okosság az, hogy ember halgasson a' gonosz údöben, és magába salván, az emberek iteletin meg ne haborodgyek.

Ne légyen a' te bekeféged az emberek fajában. Mert akár jóra, 's-akár gonosfra magyarázzák, azzal más emberré nem változol. Hon vagyon az igaz bekeféged, és igaz dücsőffég? Nem én bennem-é? valaki nem kívannya hogy embereknek tetsék, és nem fél az emberek kedvetlenfegétül, nagy bekefégedben él. A' rendetlen kívánságból, és hiúságos félelemből bármazik búvunknek minden nyughatatlanfága, és erzekenségünk rovazása.

XXIX. RESZ.

A' haboruságnak ideien, mint kelyen Istent áldani, és segítségül binya.

VRam légyen áldot a' te neved örökké, kiezt a' kesértet és haboruságot reám bocsátottad. El nem saladhatok előtte, hanem hozzád kelfolyamnom, hogy engem segics, és jómrá fordicsad. Vram, haboruságba vagyok; nē jól ál az én búvő, mert igen nyomorgattatō a' jelen-valo indulattul. Mit mondgyak tehát berelmes Atyá? Szorongatás közöt vagyok. Szabadics-ki ebből az orabol. De, azért jutottam ebbe az oraba, hogy te dücsőittelel, mikor én igen meg aláztatō, és te altalad meg-sabadulok. Tellyék kedved Vram, hogy ki-mencs engemet: mert mit cselekedhetem

A' szol.
ga szol.

Mat. 26.

Psal. 39.

én nyomorúlt, és hova folyas-
modgyam te kívülled? Adgyád
Vram, hogy ez úttal-is túriem
bekével latogatásodat. Szegics
engem én Istenem, és nem ret-
tegek, akár mint meg-terhel-
tellem.

Mat. 6.

Most pedig a' nyavalya
közöt mit mondgyak? Légyen
a' te akaratod Vram, mert én
igen meg-erdemlettem hogy
nyomorgattassam és terheltes-
sem. El kel azért túrnóm: ad-
gyád hogy bekével váriam mig
el-múlik ez a' fergeteg, és jóbra
fordúlyon. Hatalmas pedig
Vram a' te kezed, mely ezt a'
kefértetet el-veheti róllam, és
az ő főrnységet meg-enyhít-
heti, hogy tellyességgel meg ne
győzesse, a' mint hogy ez előt-
is sokszor cselekedtél ilyen ke-
gyelmességet velem, én Istenem,
én irgalmasságom. Es mennél
nehe-

nehezebb nekem, annál könnyeb-
néked hatalmas kezeddél ezt
meg-valtoztatnod.

XXX. RESZ.

Hogy Istent kel segítségül hinunk, és
biznunk az ő malasztjának vi-
szanyeresében.

Flam, én vagyok az Vr, ki *Ar Vv*
batoritlak a' haboruságnak *szol.*
napian: Iőy hozzám mikor
nem jól van dolgod. Ez a' mi *Nau. 1.*
felette tartoztattya a' mennyei
vigasztalást, hogy későbbben kez-
debb az imadkozáshoz. Mert
minek előtte engemet forgal-
matoson kérnél, az előt sok vi-
gasztalásokat, és külső mulatsá-
gokat keresz. Innen vagyon,
hogy mind azok keveset hasz-
nálnak, valamig eśedben nem
véşed, hogy én vagyok a' ki
meg-fabaditom a' bennem bi-
zókát; és hogy én kívüllem
nincs

nincs foganatos segítség, sem hasznos tanács, sem állandó orvosság. Azért, egybér jmmár a' fergeteg után, vidamodgyék lelked, gyógyúly-meg az én irgalmasságomnak finyességében: mert közel vagyok (azt mondgya az Vr) hogy mindeneket helyre állassak, nem csak éppen, de bőfelesen és tetézve.

Mat. 23. Vallyon's nehéze valami nékem? Vagy hasonló vagyosk-é ahoz, a' ki fogadgya de meg nem tellyesíti? Hon a' te hited? keményen ály és alhatatoson. Légy varakozó és vastag ferfiú, el-jő a' te vigasztalásod mikor ideje leßen. Váry engemet, váry: el-jövők, és meg-gyogitlak téged: kesértet ez a' mely téged most búsit: és hiúságos félelem a' mely téged rettegtet. Micsoda egyéb haszna hogy törődöl a' jövendő bizonytalan dolgoskon,

kon, hanem hogy bomorúságot terheled bomorúsággal? Elég a' napnak az ő gonoszsá-Mat. 6. ga. Hiúság es hasontalan a' jövendő dolgokon busúlni vagy örvendezni, mellyek talám soha sem léssnek.

De emberi gyarlóság, hogy efféle gondolatoktól jadczottik, *Itatik* és igen kisdéd búnek jelenlége, hogy ily könnyen hordoztatik az ellenségnek suttogásitúl. Mert az őrdög nem gondol azzal, ha valóságos vagy tettetes dologgal jadczottattya és csallya embert: ha a' jelen-valók berelmével-é, vagy a' jövendők félelmével ejti-meg? Azért meg ne haborodgyek a' te búved, és ne félljen. Higy én benem, és az én irgalmasságomban vesséd remenségedet. Mikor te azt alitod hogy tavúl vagyok tölled, gyakorta olyan-

kor vagyok közeleb. Mikor azt itéled hogy maid mind oda vagyon dolgod, sokszor olyankor érdemednek nagyob nyeresége közelget. Nem mind vesztül van dolgunk, mikor kedvünk ellen esik valami. Itileztet a' szerent ne tégy, a' mint most érzed magadat: és akár honnan's-akár minémű nehéz igyed következzék-is, abba ugy meg ne akágy, és azt ne itéld, mint ha semmi reménység nem volna abból-való ki-verdődésrül.

Ne itéld, hogy tellyességgel el-hagyattál, noha ideig haboruságot bocfátottam reád, vagy a' kívánatos vigasztalást meg-vontam: mert így mennek menyországban. Kétség nélkül, hasznosb néked és a' többolgaimnak, hogy ellenkezesekben gyakoroltassatok, hogy
sem

sem ha kedvetek szerént folyna minden dolog. Ismérem én a' titkos gondolatokat: azért igen hasznos a' te üdvösségedre hogy néha soványon hagyassál: hogy né-talám a' jó elő-menetelben fel ne fuvalkodgyál, és magadnak abban dicsekedgyél, a' mi nem vagy. A' mit adtam elvehetem, és viszá-is adhatom mikor kedvem tartya.

A' mit adok, az enyim: mikor meg-vonbom, nem a' tiédet véssem-el: mert minden jó adomány, és minden tekel-*Isac: 1.* letes ajándék enyim. Ha terhes dolgot bocfátok reád, avagy akár minemű ellenkezést, ne bosonkodgyál, és meg ne hervadgyon búved: én igen hamar meg-künnnyebbithetlek, és minden terhet örökre fordithatok. Es mind ezekben, valamiket cselekesem igaz vagyok, és dicsegetre méltó. Ha

Ha igazán bölcs vagy, és igaz ítéletet tévesz, soha nem kel haboruságidban magadat el-hagyvan bómorkodnod: hanem inkább örvendezned, és hálákat adnod: sőt csak ezt kel örömek tartanod, hogy faldalmokkal gyötörvén, nem engedék néked. A' mint beretet engem azén Atyam, én-is beretlek titeket. Ezeket a' bókát, kedves tanítványimnak mondtam, kiket nem küldöttem e' világi örökre, hanem nagy bai-vivásra: nem bősülletes tíftekre, hanem faratfágra: nem nyugodalomra, hanem hogy gyümölcsöt teremcsenek bekefeges türelessel. Eßedbe tarcfad fi-
am ezeket a' bámos
igéket.

*

XXXI. RESZ.

*Minden teremtet állatokat hátra
kel vetnünk, hogy azoknak teremp-
tőjét meg-nyerhessük.*

VRam, még-nagyob malab^s A szol-
todra vagyon búkségem, ga.
ha oda kel jutnom, a' hol
nekem, sem ember, sem egyéb
teremtet állat akadékot nem
berezhet: Mert valamig engem
magához kapcsol valamely állat,
addig babadoson hozzád
nem röpülhetek. Szabadoson
akart röpülni a' ki azt mondot-
ta: ki ad nékem bárnnyat mint ^{psal. 54}
a' galambnak, es el-röpülők, és
meg-nyugbom? Mi-lehet cse-
desb az együgyű bémnél? Es
kicsoda babadosb annál, a' ki
semmit nem kíván e' földön?
Szükség tehát, minden teremp-
tet állatot fellyül múlni, magát
tekellletesen el-hagyni, és elmé-
nek

nek almelkodo gondolattyával
 ſemlélni tégedet ki mindenek
 teremptőie vagy, és teremptet
 állatidhoz ſemmiben haſonla-
 tos nem vagy. Valamig ember
 minden teremptet állatoktól
 meg nem menekedik, ſabadgyá-
 ban nem foglalhattya magát az
 Iſteni dolgokban: Vgyan - is
 azért taláztatnak keveſen men-
 nyei dolgokrul elmelkedők,
 mert keveſen tudgyák magokat
 tellyeſſéggel meg-vonni az el-
 veſendő teremptet állatoktól.

Ehez kivalt-keppen-valo
 malaſtya kívántatik Iſtennek,
 mely a' lelket fel-emellye, és
 maga feliben ragadgya. Ha em-
 ber lélek ſerent fel nem emel-
 kedik, és minden teremptet ál-
 lattúl meg nem ſabadúl, és ma-
 gát tellyeſſéggel Iſtenhez nem
 koſcsollya, akár mit tudgyon,
 akár mivel birion, ſem kel na-
 gyra

gyra böcfülteni. Hamar meg-
 aprófodik, és alá tapodtatik, a'
 ki valamit nagyra böcfül, az egy
 véghetetlen és örökke-való jó-
 nak-kivülle. Mert valami nem
 Iſten, a' ſemmi, és ſemminek kel
 tartani. Nagy külömbſég va-
 gyon a' mennyei bölcséſéggel
 meg-vilagofittatot aitatoſ em-
 ber közőt, és a' világi bölcséſé-
 gekben tudós Egyhazi ember
 közőt. Sokkal nemesb tudo-
 mány az, mely magaſſágból
 Iſtentúl ſarmazik, hogy ſem a'
 mely munkáſon, emberi elmel-
 kedéſből tanúltatik.

Sokan kívánnyak a' men-
 nyei elmelkedéſt, de azt nem
 akariak gyakorlani a' mi ahoz
 kívantatnék. Nagy akadék,
 hogy a' külfő ſertartáſokban és
 erzekeſſég-alá vetteter dolgok-
 ban akadozván, a' tekélletes ma-
 ga meg-győzésbē keves réſünk
 vagyon

vagyon. Nem tudom mi do-
logoz, és micsoda lélektől vi-
seltetünk, vagy mire nézünk, a'
kik lelki embereknek latczunk,
hogy enny munkat és nyugha-
tatlanfágot fel-vessünk, a' rosz,
mulandó dolgokért; belső álla-
patunkról pedig, alég és el-vél-
te gondolkodunk tekelletesen.

Oh vesély! egy kicsin-
nyé magunkban állunk, és ot-
tan hamar ismét ki bontako-
zunk, cselekedetinket kemény
bám-vetéssel meg nem rostál-
lyuk: Hon heverien kívánfá-
gunk meg nem gondollyuk, és
nem sirattyuk hogy minden-
képpen mocskosok vagyunk.

Gen. 6. Vgyan-is minden test meg bon-
totta úttját, és azért lén a' nagy
özön viz. Mivel azért belső
indulatunk igen meg-bontako-
zot, következik, hogy ebből
farmazot cselekedetink-is fes-
lettek,

lettek; és jelensége, hogy belső
vastagságtul meg-fosztattunk.
A' tiſta űből farmazik a' jó
életnek gyümölcse.

Azon tudakozunk, ki, mit
mivelt? de minémű jóſagos ér-
kölcsből cselekedte, nem oly
ſorgalmatoson vizsgállyuk. Tud-
ni akariuk ha erős, gazdag, ſép,
alkalmatos-é? ha jó író, jó éne-
kes, jó munkás valaki? Sokan
arról semmit nem űollanak mi-
némű lelki ſeginy, mely ſilid és
mely tűrhető, mely aítatos és
lelki ember. A' természet külső-
képpen ſepíti az embert; de
az Istennek malasztja, belső ré-
űünket illeti: ama gyakran meg-
csalatik, e' pedig Istenben ve-
ti remenséget hogy meg
ne jadedzottaſſek.

XXXII. RESZ.

Magunk meg-tagadasárul, és minden vagyodásnak meg-ve-
teserül.

*Ar Vr
szol.*

Fiam, tekéletes szabadfággal nem birhacz, ha tellyességgel magadat meg nem tagadod. Vasba vért rabok minden tulaydonosok, magok beretők, kívánosok, nyughatatlan visgálók, fel's-ala budosok, kik mindenkor gyengéltető puhafágot keresnek. Ezek nem a' Iesus Christust keresik, hanem elmelkedésekkel ollyat faragnak's-raknak, a' mely nem állandó: Mert mind el-vés valaminek Istentől nincs eredeti. Foglald elmédben ezt a' rövid és tekéletes mondást. Hagyel mindent, hogy meg-talály mindent. Had-el a' gonos kívanfágot, és nyugadalmat nyerhecz

hecz. Ezt jól elmédben forgasd, és mikor azt bé-töltöd mindeket érte.

Vram, e' nem egy napi *Ar szol.* munka, és nem gyermek játék: *ga.* sőt ebben a' rövid mondásban foglaltatik minden tekéletessége a' berzetéseknek. * Fiam, ** Ar Vr* hátra ne téry, és el ne essél a' te- *szol.* kéletességnék úttyát halván; sőt nagyobra igyekézzel, és ha egyebet nem mivelés-is ezeket foháskodva kívánnyad. Vaj volna ugy dolgod, és arra jutottál volna, hogy magad berető ne volnál, hanem az én akaratom berént, és az elődbe rendelt lelki Atyad rendelése berént igyenesen járnál: bezzeg akkor tetczenél nekem, és tellyes életedet örömben és bekefében mulatnad. Még fok dolgoztul kel meg-válnod, melyekben ha tellyességgel az én akara-

akaratomra nem hagyod magadat, meg nem nyered a' mit kíván. Tanácsot adok: végy én töllem tüzes aranyat, hogy meg-gazdagodgyál: az az mennyei bölcseséget. Láb-ala tapoggy minden világi dolgot; vedd hátra a' világ bölcseséget, mind egyebeknek 's mind magadnak-valo kedveskedéssel egyetembe.

Nagy dologot mondok: hogy a' mi embereknel leg drágább, és bőcfüllétesb, azon, elvetet dologot vásároly. mert robbnak, kicsinnek, és félre-tetnek látzik a' mennyei bölcseség, mely maganak nagyot nem tulajdonit, sem e' világi fel-magasztaltatást nem keresi. Ezt sokan bájal dicfirik, de életük mebbe jár tölle, noha ez ama drága kő, mely sokaktól el-reitetet.

Mat 13.

XXXIII.

XXXIII. RESZ.

A' szűbnek nyughatatlanságáru:
és hogy Isten utolsó czélljá.
szandékunknak.

Fiam, ne higgy a' mostani ki-van-fogodnak, mely hamar másra változik. Valamig él változandó vagy kedved ellé-is, úgy hogy, néha vig 's-néha bormoru és haborodot: néha aitato, néha sovány; néha forgalmatos néha tunya; néha meg-ert, néha csintalan vagy. De a' bölcs és lelki dolgokban tudós ember, efféle változások-felet ál; nem néz arra mit érez magában, vagy mely felől fú az alhatatlanságnak bele: hanem azon vagyon, hogy minden bandéka és elmelkedése, illendő jó végre igazittassék. Mert így maradhat magához hasonló, és győzedelmes; ilyenesen és büntetlen

len én hozzam igazitván igye-
kezetit, enny sok változandó
esetek között.

Mat. 6. Mennél tisztább a' jó igye-
kezetnek fême, annál állhatatos-
ban járhatunk, a' sok külömbö-
ző habok-között. De sokakban
igen sandal a' jó igyekezetnek
fême, és csak hamar azokra a'
gyönyörködött dolgokra te-
kint, mellyek előnkben jönnek:
mivel igen ritka az, hogy valaki
teljesleggel szabados legyen a'
maga keresésének mocskjától.
Ioan. 11. Így a' Sidok régen Bethaniában
mentek vala Martha és Maria
Asszonyhoz, de né csak Iesufért,
hanem, hogy Lazárt-is látnak.
Meg kel azért tisztítani igyeke-
zetünknek fémét, hogy együ-
gyű, igyenes legyén, és min-
den egyéb felet, én hoz-
zam igazittalék.

XXXIV. RESZ.

Hogy Isten az ő szeretőinek, min-
denek felet, és mindenekben
retszik.

IHon az én Istenem, én minde- *A' szol.*
nem: mit akarok többet? mit ga-
kivánhatok boldogbúl? Oh
jó izű édes íge, de azoknak kik
nem a' világot és világi dolgo-
kat szeretik. En Istenem, én
mindenem. Ertelmefnek elég
mondás: és az igaz szeretőnek
gyönyörűséges ezt gyakran hal-
lani. Mikor te jelen vagy Vram,
mindenek gyönyörűségeselek:
mikor te távúly vagy, minde-
nek izetlenek. Te adsz csendes
bűvet, nagy bekeféget, és víga-
ságos örömet. Te cseleked
hogy mindenek-felől jó ítéletet
tegyünk, és mindenekben té-
ged dicfiriünk: semmi nem le-
het kedves sokkaig te-nállad-
nélkül,

nélkül, hanem, ha kedvesnek és jó ízűnek kel valaminek lenni, főkéleg hogy a' te malaftod jelen legyen, és a' te bölcseségednek favával jó izt végyen.

A' kinek te tetszel, mi nem tetszik annak? és a' kinek te nem tetszel, mi lehet annak gyönyörűsége? De el-esnek a' te bölcseséged mellől, a' világ bölcsői, és a' testben gyönyörködők; mert amabban fok hiúság, ebben halál találtatik. A' kik pedig e' világ meg-vetése, és testfanyargatása-által tégedet követnek, valóban bölcsék: mert a' hiúságból igazságban, a' testből lélekben öltöztek. Ezeknek tetszik az Isten, és valami jót találnak a' teremtet állatokban, éppen a' teremtetnek dicsőségére fordítottak. Higyed hogy különböző izi vagyon a' teremtetnek, hogy sem a' te

a' teremtet állatnak: az örök-ké-valónak hogy sem az ideig tartónak; annak a' világosságnak mely nem teremtetet, hogy sem a' meg-vilagosítottot finyeségnek.

Oh örök világosság, mely fellyül haladsz minden teremtet finyeséget, villámlyek a' te finyeséged magasságból, és hasza által az én fővemnek minden reitekét. Tisztítsd, vigasztaljad, fenyesítsd, elevenítsd az én lelkemet, minden ereiével egyetembe, hogy te hozzád ragaszkodgyam örvendetes ragadtatásokkal. Oh mikor jő-el az a' boldog óra, hogy jelen léteddel meg-elegited engem, és te lesz mindenem mindenekben? Valamig azt meg nem nyerem, tellyes örömem nem leszen. Iaj vesely: él még bennem a' régi ember, meg nem felelt, és tel-

N

lyesség

Rom. 8. lyességgel meg nem holt. Még erőssen vagyodik a' lélek ellen: belfő hadat támadt, és nem benvedi hogy a' léleknek orsága bekeféges légyen.

Psal. 88. De te Vram, ki a' tenger ereiön uralkodol, és az ő habiainak indulatit csendesited, kegyfel, segics engem. Oltalmazd el a' népeket mellyek hadat kívánnak: roncsd-meg őket hatalmassággoddal, mutasd-meg a' te felségedet, és dűcsőíttesék a' te jób karod: mert nincs egyéb remenségem, és oltalmam nekem, hanem csak te, én Vram Istenem.

XXXV. RESZ.

Hogy e' világon éltünkben, a' kesértetektől batorfágos menedekünk nincsen.

Az V. 7. **F**iam, e' földön éltedben soha batorfágos nem vagy, hanem

hanem valamig élő főkséged van a' lelki fegyverre. Ellenféleg közöt forgaß, mind job, s mind bal felől ostromoltatol. Ha azért minden felől nem forogtad a' bekeféges benvedésnek pállat, sok ideig nem marad sebnélkül. E' felet, ha fővedet alhatatoson én ream nem támadtad, el-tekélvén hogy mindeneket el-tűrő én érettem, meg nem alhatod az erős ütközeteket, és a' boldogok győzedelmére nem juthacz. Szükség azért hogy mindeneken által meny férő módra, és kőrmős kézzel nyúly az ellenkező akadékokhoz. Mert a' győzedelmének adatik a' Manna: a' tom-
Apo. 21
pa tunyaknak pedig, nagy nyomorúság hagyatik.

Ha e' világon nyugodalmat keres, vallyon mint juthacz az örök nyugalomra? Ne
N z kébüly

kétfüly it nagy nyugodalomra,
hanem fok tűrésre. Az igaz be-
keséget ne keresd e' földön, ha-
nem az Egben: nem az embe-
rekben, vagy egyéb teremtet
állatokbá, hanem egyedül Isten-
ben. Az Isten szerelméért min-
deneket örömmel kel szenved-
ned: tudni illik, munkát, faydal-
mat, kesértetet, bossontást, bo-
mogatást, búkféget, betegsé-
get, hamis-tételt, ragalmazást,
dorgálást, kissebfeget, pironga-
tást, feddést, meg-utálást. Ezek
gerieftnek a' jószágos erkölcsre:
ezek próbállyak a' Christusnak
úi bálgaít; ezek szerzik a' men-
nyei coronat. Eorökke-valo-
jutalmat adok én, a' rövid mun-
káért, és veghetetlen dűcsössé-
get a' mulando pironfagért.

Azt hiszedé hogy minden-
kor kedved szerént, lelki vigas-
talásid léfnek? Az én fenteim
ezt

ezt meg nem nyertek, hanem
foknehezfégek, külömböző ke-
sértetek, és nagy maga unások
volt. De mindeneket bekeség-
gel tűrték, és inkább bizakodtak
Istenben, hogy sem magokban: *Rom. 8.*
jól tudván, hogy nem méltok
a' világi szenvedések, a' követke-
zendő dűcsösségnek erdemlesé-
re. Mingyart akarék-e' te arra jut-
ni, a' mit fokban, nagy könnyu-
húllatások és faradságok után
csak alég nyertek? Váriad az
Vrat; emberül viseld magadat; *Psal. 26.*
végy búvet; ketségben ne essel;
helyt ály; testedet és lelkedet
szenvedésre adgyad az Isten ti-
teslegéért. Meg-fizetek én bő-
segesen: veled léfnek én minden
haboruságidban.

XXXVI. RESZ.

Az embereknek hiúságos ítéletekről.

Fiam, erőssen támazd a' te bú: *Az Vt*
vedet Istenhez: és ne fély az *kol.*
N ; ember.

emberek ítéletitül, mikor lelki
esmereted ment és artatlanná
teszen. Iól és boldogúl vagyon
a' ki így benved: nem-is nehéz
annak a' ki alazatos fiuú, és in-
kab bizik Istenben hogy sem
magában. Sokan sokat szól-
nak, és azért kel keveset hinni.

A' sem lehetséges hogy minde-

1. Cor. 9. neknek eleget tegyünk. Noha

2. Cor. 4. Szent Pal igyekezet azon, hogy

Col. 1. mindeneknek tetczenék az Vr-
ban, és mindeneknek minden-
let: mind az által, semminek
tartotta az embereknek rolla-
valo ítéletit.

Eleget fáradoz az emberek
éppületiért, és üdvösségeért, a'
menyre ő raita állot, és tölle le-
hetet: de szerét nem tehette,
hogy egyebektül meg ne ítél-
tetnek, és ne gyalaztatnék. Az-
ért mindeneket Istenre hagyot,
a' ki mindent tudot: a' hamissan
fólló

Fólló nyelvek, a' hiúságos és
csalatkozot gondolkodások, a'
kedvek szerent fecsegők ellen,
nagy bekeséges tűréssel és aláz-
zatossággal oltalmazta magát:
mind az-által néha meg-is felelt, Act. 26.
hogy halgatasából botranko-Phil. 1.
zást ne vennének a' kisdedek.

Ki vagy te hogy a' halan-
zó emberek ítéletitül rettegy?
Ma vagyon és holnap el-enyé: 2 Mac. 2
fik. Istentül fély, és az emberek
rettegtetesétül meg nem ijeds.
Mit árt valaki néked savával és
boföntásával? Többet árt ma-
gának hogy sem néked: és el-
nem kerülheti az Isten ítéletit Rom. 2
akár ki légyen. Istent viseld be-
med elöt, és ne pantolodgyal
panaszkodóssókkal. Ha most
ugy tetczik hogy meg-győzetel,
és oly fégyent vallás, mellyet
nem érdemlettel: azon ne bo-
fonkodgyal, és tűrhetetlensé-
N 4 ged

ged miat ne kissebicfed corona-
dat: hanem én hozzam fordít-
csad az égben ſemeidet, a' ki
meg-ſabadithatlak minden kif-
sebfégtől és boſúfágtól, és meg-
fizethetek mindeneknek cſele-
kedetek ſerént.

XXXVII. RESZ.

*Hogy a' ſzű ſzabadságnak meg-nie-
reſeért, éppen és tiſztan Iſtenre
kel magunkat hadni.*

Az Vr ſzol. **F**iam, had-el magadat, és meg-
találſ engem. Há nem vá-
logatſ, és nem tulaidonoſ,
mindenkor nyertes léſeſ. Mert
mihent magadat az én akara-
tomra hagyod, és ezt meg nem
máſolod, ottan bőſégesb malaſt
* *A ſzol* adatik néked. * Vram meny-
ga. ſer kel reád hadnom magamat,
és mibe hadgyam-el magamat?
† *Az Vr* Mindenkor, és minden orá-
ban; mind nagy's mind kicsi
dolog-

dologban: ſemmit ki nem vé-
ſek: hanem azt kívánom, hogy
mindenektől ki-öltözzél. Mint
lehecz te enyim és én tiéd, ha
tulaidon kívanfágidtul, kívül
belől tellyeſſéggel meg nem
foſtod magadat? Mentül hamar-
reb el-jarſ ebben, annal jobban
léſen dolgod: mentül tellye-
ben és tekellertesben véghez vi-
ſed ezt, annal többet nyerſ, és
nékem nagyobb kedvembe lé-
ſeſ.

Némellyek magokat re-
ám hadgyak; de valamit ki-véſ-
nek, mert Iſtenben nem biznak
tellyeſſégesen: és azért igyekez-
nek magokra gondot viſelni.
Némellyek elsőbe, éppen be-
mutattyák magokat, de keſer-
teteiktől ſűrgettetvén, tulaido-
sokra térnek, és ez okon nem
mennek eléb a' jóſágos erköl-
cſőkben. Efféléka' tiſta ſűnek
N 5 ſabad-

szabadfagára, és az én gyönyörűséges nyajaskodásomnak malastyára, nem jutnak külömben, hanem ha elsőben magókat éppen reám hadgyák, és minden nap áldozzák: mert ezek nélkül, nincs és nem lehet a' velem-va gyönyörűséges eggyesülés.

Sokszor mondtam néked, és ismét mondom. Had-el magadat, had én ream magadat, és nagy belső bekecségben vigadsz. Mindeneztől ad magadat én érettem, semmit ki ne végy, semmit vissza ne kéré. Tisztan és áthatatossan ragaszkodgyál én hozzam, és én tied lések. Szabados lések búvedben, és a' setettség le nem tapod téged. Erre igyekezzél, ezt kéried, ezt kívánnyad, hogy minden tulaidonodtul megfokthassad magadat, és mezitelen

Ien kövessed a' mezitelen Iesust, Magadnak meg-haly, és nekem örökke ély. Mikor erre jutsz, meg búnnak akkor minden hiúságos gondolkodások, hamis haborodások, és felettéb-va borgalmatosságok. Akkor eltávozik a' mertékletlen félelem, és meg-hal a' rendetlen fereslem.

XXXVIII. RESZ.

A' külső dolgoknak jó rendelese: és hogy Istenhez kel folyamni veszedelmes igünkben.

Fiam, arra kel figyelmetesen *Az Vr* igyekezned, hogy minden *szol.* külső cselekedetedben és foglalatosságidban, belől szabados légy, magaddal bity, és mindenek te alattad legyenek, nem te ő alattok: hogy a' te cselekedetidnek Vra légy és vezére, nem szolgálja, nem rabia; hanem inkább

Hebræus. inkab, azok hatalma-alol ki-vés-
tetet, és az Isten fiainak szabad-
ságában helyheztetet legy: kik
e' világon élven az örökké-való
dolgokra figyelmeznak: a' mu-
landókat bal fémmelel nézik, a'
mennyejeket jobbal: kiket az
el-mulando dolgok nem kap-
csollyak magokhoz, hanem in-
kab ők vonják ezeket hogy jó-
ra boldgallyanak az Istennek ber-
zése és a' fő alkotónak rendelése
berént, ki az ő teremtetet állati-
ban, semmit rendetlenül nem
hagyot.

Ha a' világi történetek-
ben, ném a' külső bint nézed,
nem testi fémmelel fémleled a'
mit lácz és hallasz, hanem min-
Exo. 33. den dologban Moysest követ-
vén, az Isten satorában mégy,
hogy az Vrtúl kéry tanácsot,
néha az Isten feleletit meg-hal-
lod, és sok' jelen-való, és jöven-
dő

dő dolgokrul meg-tanittatol.
Mert Moyse mindenkor az
Isten satorában folyamodot, ké-
tes dolgoknak és kérdéseknek
meg-fejtéséért: az imadkozás-
nak segítségéhez folyamot a'
vesedelemnek, és emberi zugo-
lodásoknak könnyebítéséért.
Vgy té-is, meny búvednek bel-
ső reitekiben, forgalmatoson
kervén az Isten segítséget. Azert
csaladék-meg Iosue és az Israel *Iosue. 9.*
fiai, a' Gabaonitaktul, mert
Istent eléb meg nem kérdék, ha-
nem az édes beűédnek nagy hi-
telt adván, a' tettetes jambor-
ságtul meg-csalattanak.

XXXIX. RESZ.

*Hogy ember ne légyen nyughatatlan
dőlgaiban.*

Flam, reám bízzad minden-
kor a' te igyedet, én, jól ren-
delem mikor annak ideje lé-
ben.

ben. Várd az én rendelésemet,
 * *A' szolga.* és elő-meneteledre lében. * V-
 ram igen örömezt mindeneket
 reád hagyok, mert az én gon-
 dolkodásom keveset használ.
 Vaj's bar ne ragaszkodnám en-
 nyire a' jövőendő történetek-
 hez, hanem a' te jó akaratodra
 hadnam magamat minden teto-
 vázas-nélkül.

A' Vr. Fiam, az ember gyakorta
 forgattya elmejében a' mit ki-
 ván, de mikor ahhoz jut, mást
 gondol: mert nem állandok
 azon egy dolgokrul való kíván-
 ságok, hanem egyből másba üt-
 köznek. Nem kicsin dolog te-
 hat, akar mi kicsin dologban-is
 magát el-hagyni.

Az embernek igaz elő-
 menetele, a' maga meg-vetése:
 és a' ki magát meg-tagadta, igen
 fábados és batorfágos. De
 ama régi ellenség, ki minden jot
 ellenz,

ellenz, meg nem bűnik a' kesér-
 tettül, hanem éjel nappal csalár-
 dulincfelkedik, hogy a' vigya-
 zatlant, veszedelmes tőrében ei-
 cse. Vigyázzatok és imadkoztok *Mat. 26*
 zatok, ugymond az Vr, hogy
 kesértetben ne essetek.

XL. RESZ.

Hogy emberben magátul semmi jó
 nincsen, és semmibe nem dicse-
 kedhetik.

VRam, micsoda az ember *A' szolga.*
 hogy meg-emlekezel rólla! *ga.*
 vagy micsoda az embernek *Psal. 8.*
 fia hogy őtet meg-latogatod?
 Mit érdemlet az ember hogy
 malaftodat nyuitanád néki?
 Mit panaszkodhatom, ha en-
 gem el-had? Vagy mit hany-
 hatok-elő igazan, ha meg nem
 adod a' mit kérék? Ezeket bi-
 zony igazán gondolhatom és
 mondhatom. Vram semmi va-
 gyok

gyok, semmit nem mivelhetek,
 semmi jóm nincsen magamtul,
 hanem mindenekben fogyatko-
 zot vagyok, és mindenkor sem-
 mire megyek. Es ha te tölled
 nem segítettém, és belől nem
 tanítottam, tellyességgel meg-
 hűlők és gónosbúlok.

Psal. 101

Te Vram, mindenkor
 ugyan azon vagy: örökké meg-
 maradsz: mindenkor jó, igaz és
 szent vagy: jól, igazan, szentül
 cselekezel mindent, és bölcsen
 rendelsz mindent. En pedig, a'
 ki hailandob vagyok a' fogyat-
 kozásra, hogy sem az elő-mene-
 telre, nem maradok mindenkor
 azon állapotban, mert hét údők
 változnak én raitam. Mind
 az által, ottan jobban van dol-
 gom, miént néked tetszik, és
 segítő kezeidet nyuitod: mert
 te egyedül emberi eszköz-nél-
 kül segithecz engem, és úgy
 meg

meg-vastagithácz, [hogy többé
 az én színem máfra ne változzék,
 hanem egyedül te hozzád for-^{1. Keg.}
 dullyon, és te bennéd nyugod-
 gyek az én szívem.

Azért, ha jól meg tudnám
 vetni az emberi vigasztalásokat,
 (vagy az aítatosságnak meg-
 nyeréseért, vagy a' ketelensé-
 gért, mellyel izgattatom hogy
 téged keresselek, mivel oly em-
 ber nincsen a' ki engem meg-
 vigasztallyon) bezzeg ostán
 méltán remenlhetnem a' te ma-
 laftodat, és örvendezhetnék az
 úi vigasztalásnak ajandékan.

Hálánaked, a' kitől ered
 valami jó szírmazik réám. En
 pedig változandó és gyarló em-
 ber, csak hiúság, és semmi va-
 gyok te előtted. Miben dicse-
 kedhetem tehát vagy miért ki-
 vánok bősülni? Talám a'
 semmi-ért? Bezzeg nagy hiúság
 volna

vólna ez ! Bizony a' hiufágos
dicfekedés, gonof merigy, nagy
hinfag, mert el-vonfon az igaz
dűcsőffégtől, és meg-foszt a'
mennyei malaft-túl. Mert, mi-
kor ember tetczik magának,
nem tetczik néked : mikor az
emberi dicfirtet ohaitya, meg-
fosztatik az igaz jófágos erköl-
csőktől.

Igaz dicfekedés, fent vi-
gafág az, mikor te-benned di-
cfekedik ember, nem magában:
a' te nevedben örvendez, nem a'
maga erejében : és semmi tes-
remptet állatban nem gyönyör-
ködik, hanem csak te-benned.
Vram dicfirtessék a' te neved,
nem az enyim : magaftaltassék
a' te cselekedeted, nem az enyim:
áldot legyen a' te fent neved,
nekem pedig semmi részem ne
legyen az emberi dicfirtetekben.
Te vagy az én dűcsőffégem, te
vagy

vagy az én fűvemnek őróme.
Te-benned dicfekedem és ör-
vendezek nap-estig : magam res-
főrül pedig, csak az én gyarlos-
sagimba dicfekedhetem.

Keressenek a' Sidok egy-lohan: a'
mástól dűcsőfféget : én azt ke-
resem, mely egyedül Istentől
vagyon. Mert minden embe-
ri dűcsőffég, minden múlandó
tisztesség, minden világi felfég,
ha az örök dűcsőffég mellé vet-
tetik, csak hiufág és bolondság.
Oh én igazsagom és én irgal-
massagom, én edes Istenem, tel-
lyes fent Haromság, csak néked
egyedül adassék dicfirtet, tisztet-
ség, hatalom, és dűcsőffég, mind
örökkön örökke.

XLI. RESZ.

Minden világi tisztességnek meg-
utalásául.

Fiam, meg ne fomorodgyál, Ar Vr.
ha látod hogy egyebek tisz-
tel

nem én foglalok egybe. Oly holt fámban kel lenned szerelmes barátidhoz-való indulatodban, hogy (a' mi raitad al benne) minden emberi tarsalkodás-nélkül kívánnál lenni. Annyival közeleb jár ember Istenhez, mennel távulyb kerül minden földi vigasztalást. Annal inkább közelit Istenhez magasságban, mennel mélyebben magába bál, és kisseb maga előtt.

A' ki magának tulaidonit valami jót, akadékot vét, hogy reá ne bállyon az Isten malasztja: mert a' bent Lelek malasztja, mindenkor alázatos bűvet keres. Ha magadat tekeletesen semmivé tudnád tenni, és minden teremtetet szeretettül kiűressíteni, akkor, nagy malasztommal együtt benned kellene lakoznom. Mikor a' terempter állatokra néb; a' terempter

remptőnek latása el-vétetik tőled. Tanúld-meg azt, hogy a' te teremptődért mindenekben meg-győzzed magadat, és akkor juthatsz az Istennek esméretire. Akár mely kicsin dolog legyen is, de ha ezt rendetlenül szereted és bémleled, meg-rútít, és meg-tartoztat a' leg-nagyob jótúl.

XLIII. RESZ.

A' hiúságos világi bölcseség ellen.

Flam, meg ne induly az embereknek szép és kegyes mondásokon. Mert az Isten orfága nem szép szóban ál, hanem a' jószágos erkölcsökben. Figyelmez az én bavaimra, melyek a' bűveket fel-geriebítik, az elméket meg-vilagosíttyak, tőredelméleget inditnak, és küllőmb-küllőmb vigasztalásokat nemze-

*Az Vr
szol.
1. Cor -*

nemzenek. A' végre soha semmit ne olvas, hogy tudosbnak és bölcsfebnek láttassál. Igyekezzél vétkeidnek öldöklésére, mert ennek több haszna van, hogy sem a' fok mély kérdések tudásának.

Ha fok dolgokat olvastál, és tanultál-is, ugyan az első kezdethez keltérned. En vagyok a' ki az embereket igaz bölcseségre tanítom, és a' kisdedeknek nagyobb értelmet adok, hogy sem az emberi tanítások. A' kinek én böllok, hamar bölcsé lében, és a' lelki dolgokban igen elő-mégyen. Iai azoknak, kik fok haszontalan kérdéseket tanulnak az emberektől, és arra kevés gondgyok vagyon, mint kellyen nékem bölgálni. Eljő az idő, és nem késik, midőn a' Mestereknek Mestere a' Christus, az Angyalok Vra, mindennek

denek leczkéiét meg-halgattya: az az, kinek kinek lelki esméretit meg-hannya veti: Akkor meg-vísgállya Ierusalemet világos lámpásokkal, és ki-nylatkoznak a' sötétségnek reiteki, meg-nemúlnak pedig a' nyelvek bizonyfági.

En vagyok a' ki egy szempillantásban fel-emelem az alázatos elmét, hogy az örök igazságnak több titkait által ércse, hogy sem a' ki tiz estendeig tanult Iscolában. En, fő zengés nélkül, velekedések elegyítésénélkül, dicsőítségnek fel-fuvalkodása nélkül, bizonyításoknak ellenkezése nélkül tanítok. En vagyok a' ki arra tanítlak, hogy a' földet benne valóval egyetembe meg-utaljad, az örökre valókat keresse: a' böcsülletes tífteket el-kerüllyed, a' botran-kozasokat el-šenvedgyed, minden

den remenségedet én bennem helyheztesed, én küvülem semmit ne kívány, engemet pedig mindeneknek felette buzgó űs vel űeres.

Egy valaki, engemet űsöl űeretven, az Isteni dolgokban igen tudossá vált, és csudálatos dolgokat mond vala. Töb- bet tanúlt, el-hagyvan minde- neket, hogy sem a' mély dolgo- kat tanulván. De némellyek- nek köszönséges dolgokról űól- lok, némellyeknek ki-választot- titkokról: némellyeknek jes- lekben és arnyekokban édesde- den meg-jelenem, némellyek- nek pedig nagy fenyeségben ki-nylatkoztatom titkaimat. A' könyvekben, egy űó, nem egy- aránt oktat mindenecket. En, belől tanito Doctor vagyok, igazság, űs vizsgáló, gondola- tok által láto, cselekedetek gya- molyító

molyító vagyok: mindenek- nek úgy öftogatom ajandéki- mat, a' mint méltónak itilem.

XLIV. RESZ.

Hogy a' külső dolgokat nem kel ma- gunkhoz kapcsolnunk.

Fiam, sok dolgokban tudat: *Az V. szol.* lanná kel lenned, úgy visel- vén magadat mint ha meg- hóltal volna, és mint ha néked az egész világ meg-festtetet volna. Sokat siketségre vévén, *Gal. 6.* űüled mellől kel bocfátanod, ar- ra figyelmezvén inkább a' mi csendeű bekefegedre való. Haű- nosb űemedet el-forditanod a' kedved ellen-való dolgokról, és kinek kinek az ő ertelmében békét hadnod, hogy sem versen- gő űókban elegyedned: Ha jól vagy Istennel, és az ő itiletit űemléled, könnyen űenveded, mikor mástul meg-győzetel.

O 2

Oh

dul te általad, és te tölled meg-
vigaftaltatik, mert mind végig
el nem hagyod a' benned bizo-
kat. Te Vram, te vagy egyes
dül hiu mindenekben, és nincs
ilyen senki más te-kivülled.

Oh mely igazan bölcs volt
annak a' fiént embernek lelke,
a' ki magárúligy állott. Az én
lelkem meg-erőssödöt, és Chris-
tuson fundáltatot. Váha ily
volna az én dőlgom, nem ily
könnyen forgalmaztatna az
emberi félelem, sem a' állásnak
nyilai meg-nem mozditanának.
Kicsoda a' ki mindent jól elől
meg-gondolhat, és minden kö-
vetkezendő gonoszt el-távoztat-
hat? Ha azoktól-is meg-sérte-
tünk, mellyeket ideien esünk-
ben vettünk, mint lehessen
hogy igen meg ne sebesítet-
sünk veletlen nyavalyáktul?
De vallyon's miért nem visel-
tem

tem job gondot magamra?
miert hittem ily könnyen más-
nak? Emberek vagyunk, és
gyarló embereknél egyebek
nem vagyunk, ha fiinte fokban
minket Angyaloknak alitnak és
mondanak-is, kinek hidgyek
azért Vram, kinek, hanem csak
tenéked? Igazság vagy: meg-
sem csalatol, s-meg sem csallhacz.
Azért visontag azt mondom,
hogy minden ember hazug,
gyarló, változandó, és kivalt-
képpen Ávaiban esetre hailan-
dó: azért hertelen el nem kel-
hinni, a' mi külső finnel igaz-
nak latezik.

Bezzeg igazan intettél Mich. 7.
Vram, hogy az emberektől ol-
talmazzuk magunkat: és hogy
embernek ellenségi, a' velle la-
kók: és nem kel hinni, ha ki
azt mondgya, Ihon it, vagy
amot. Kárommal tanultam

ezt én; adgyad, hogy fogal-
matosb őrizkedésemre essék 's-
ne balgatagságomra. Efedén já-
ry (azt mondgya egy valaki)
efeden járy. Elmédben tarcs
a' mit mondok: Mikor a' fő-
lástúl meg-fűnőm, és titoknak
vélem, amaz a' ki titkon vette
nem halgathat, hanem el-for-
dulván, mind engem, 's mind
magát el-arullya. Efféle fő-
hordozó, és maga gondolatlan
emberektől, oltalmaz engem
Vram, hogy az ő kezekben ne
jussak, és effelében ne vétkez-
zem. Igaz és tekéletes fő-
adgy az én fámiban, és az álnak
nyelvet távoztafd tőllem. A'
mit mástúl nem akarok fénved-
ni, azt magamnak-is minden
úton el kel kerűlnőm.

Oh mely bűnt és bekesé-
gés dolog a' mások dolgairul
halgatni, valogatás-nelkül min-
dent

dent el nem hinni : és a' főt
kúnnyen éléb nem röpíteni,
titkainkat kevés emberrel kö-
zölni ; a' fűvek általlatóiat
mindenkor keresni ; és minden
follásnak felétül tétova nem
hordoztatni : hanem, minden
külső belső dolgokat, Isten aka-
rattyának jó tetczése ferennt ki-
válni, hogy bé-tellyesedgye-
nek. Vai ki batorfágos a' men-
nyei áldomásfok meg-tartására,
hogy azt el-kerüllyuk, a' mi tet-
tetes az embereknél, és azt ne
kivánnyuk, a' mi külsőkép-
pen csudálatosnak látczik, hanem
tellyes forgalmatoffággal an-
nak meg-nyeresében ferenked-
gyünk, a' mi élet jobbitást, és
az Isteni dolgokban buzgosá-
got ferez.

Vai ki sokaknak veszedelmekre volt, hogy jószágos erkölcsök meg esmér tetet, és üdö
O s nap

nap előtt dicfirtetet! Vaj ki űd-
vősséges hasna van annak, hogy
az Isten ajandéka el-reitve őriz-
tetik-e' gyarlo életben, mely ép-
pen kesértetnek és vitezkedés-
nek neveztetik!

XLVI. RESZ.

Hogy Istenben kel biznunk, mikor a'
nyelvek nyilai reánk bocfát-
tatnak.

Ar Vr **F**iam, vastagon ály, és én ben-
Rol. nem bizakoggyal. Micso-
da a' fő, hanem csak fő; a'
levegő égen el-őből, de követ
nem ront. Ha meg érdemlet-
ted a' főllást, tekéld-el, hogy
meg-jobbitod magadat. Ha
vetkedrűl nem vádol lelki esmé-
reted, vegezd-el hogy ezt Iste-
nért örömet főnveded. A' sem
volna elég ha néha vereséget
főnvednél: honnan vagyont-
hát hogy néha csak egy kemény

fő

főt sem főnvedhecz? Vallyon
mi az oka, hogy efféle aprólék
fővedben hat? nem az e' hogy
testi ember vagy, es inkább tar-
tas az emberek fővátúl hogy
sem kellene. Mivel attól fél
hogy meg ne utaltassál, nem
főnvedheted hogy meg dorgál-
nak fogyatkozásidért, hanem
ottan mentések arnyékot ke-
res.

De tekincs jőbban magadra,
és meg-esméréd, hogy él még
benned a' világ, és hiúságos va-
giodás az embereknek - valo
kedveskedésre. Mert midőn
vonogatod magadat a' meg-
alázástúl, és vétkeidért-valo pi-
ronkodástúl, nyilván meg-ismér-
fik, hogy nem vagy igaz aláz-
tos, és hogy igazan meg nem
hóltál a' világnak, és a' világ
sem főfittet meg néked. De
figyelmez az én főmra, és nem
gon-

gondolb az embereknek tiz
ezer favaival. Ha mind azt
kialtanák-isreád, a' mit álnakül
költhetnek az emberek, mit ár-
tána néked, ha mind füled mel-
lől bocfátanád, és csak annyi-
nak tartanád, mint egy fálkát?
Vallyon ki vonhattya ké csak
egy fál hajadat is!

De a' kinek fűve belső
dolgokban nem forog, és Istent
nem viseli feme előtt, igen kün-
nyen fel indul akár mi bosú be-
fédén. A' ki pedig én bennem
bizik, és nem kívánja a' maga
itéletit követni; az emberek fész-
elmetül üres. Mert én vagyok
a' biro, és minden titkokat által-
látok: én tudom mint történt
a' dolog: tudom én, ki tet és
benvedet bosút. En engedtem
hogy ez a' fó essék, hogy sok
fűvek gondolati ki nyilatko-
zanak. Meg-itilem én mind a'
bűnöst

bűnöst 's-mind a' bűntelent;
de titkos itiletemmel, mind a'
kettőt még akarom elsőben
probalni.

Az emberek tanubizony-
sága gyakran meg-csal: az én
itiletem igaz, állandó, és fel nem
forgattatik, és noha sokszor tit-
kos, és kevesen értik mindenek-
ben, de azért, soha nem hibál,
és meg sem csalathatik, ha fin-
ten a' balgatagok femei előtt
igaznak nem latczik-is. Tehát
minden itiletekbe én hozzam
kel folyamni, és tulaidon tet-
czésekhez nem kel tamaščkodni.
Mert az igaz, meg nem haboz-Pro 12.
rosik akár mi következék reá
Istentül. Ha finte valamit ha-
missan mondanak-is ellene, nem
sokat gondol velle. Azon sem
vigad hiufagoson, ha egyébtül
méltán meg-mentetik. Mert Psal. 7.
elmejében forgattya, hogy én
a' fűve:

a' bűveket és veséket vizsgálom,
ki, nem a' külső bűn, és emberi
tettetés bērent itélek: mivel sok-
szor az én bēmem előtt, vétke-
nek találtatik, a' ki emberi itélet
bērent dicfiretesnek látczik.

A szol. Vram Istenem, igaz biró
ga szol. erős és nagy tűrhető, ki, az em-
berek gyarlostágot és álnakfágot
esméréd. Légy nekem erősségē
és tellyes bizodalomom, mert
nem elégféges a' magam lelki
esmereti. Tudod te a' mit én
nem tudok: ez okon, minden
dorgálásban méltó magamat
meg-aláznom, és bēliden tűr-
nőm. Bocfásd-meg pedig ke-
gyelmesen valamenyifēr ezt
nem cselekedtem: adgy űi ma-
lastot nagyob tűrésre: mert
hasznosb nekem a' te bőféges ir-
galmasságod bűnöm bocfanat-
tyára, hogy sem az én titkos lel-
kem ismértem mentsegere, ma-
gam

gam velekedesével álmodot
igazságom. És ha lelki esmérē-
tem semmivel nem vádol-is, cza-
zel nem igazithatom magamat:
mert, ha feire tétetik a' te irgal-
masságod, nem igazúl a' te bē-
ned előtt, egy élő-is.

XLVII. RESZ.

Hogy minden terhet el kel viselni az
örök életért.

Fiam, meg ne-kedvetlenicse *Az Vv*
nek a' munkák mellyeket en *szol.*
érettem fel vállaltal: a' ha-
boruságok se verienek-le ina-
drúl tellyességesen: hanem az
én ígéretem vastagicsón és vis-
gastallyon téged minden igyed-
ben. Vagyon nekem értékem
arra hogy minden mod és mér-
ték felet meg-fizessek. It nem
fokkáig fáradb, és nem minden-
kor terheltetel faidalmakkal.
Váry egy keveset, és hamar vé-
gét

gét látod nyavalyáidnak. El-
jő amaz egy óra, mikor meg-
bűnik minden munka és zene-
bona: kevés és igen rövid mind
az, valami el-múlik az üdövel.

Azt miveld a' mit mivelsz:
híven munkálkodgyál az én fő-
lőmben: én lélek a' te nagy ju-
talmad. Iryi, olvas, énekely,
fohaskodgyál, halgas, imad-
kozzál, emberül bűnved az el-
lenkező dolgokat: mind eze-
ket, és ezeknél nagyobb harczo-
kat-is meg-érdemel az örök élet.
El-jő a' bekefég egy napon, me-
ly tudva van az Vrnál, és az, nem
e' világi nap, vagy éi lében, ha-
nem örökké-valo vilagosság,
végtelen fenyeffég, állandó be-
kefég, és batorfágos nyugoda-
lom. *Rom. 7.* Nem mondod akkor ki-
csoda szabadit-ki engemet e' ha-
Psa. 119 lalnak testéből? Azt sem kiál-
tod, lái nekem, hogy it lakásom
meg

meg-hofabittatot. Mert aka-
kor a' halál, nyakra vettetik, és
fogyhatatlan üdvösség, semmi
fomorúság, boldog öröm, ked-
ves és ékes tarsalkodás lében.

Vaiha látnád a' bűnteknek
örökké-valo coronáját men-
nyekben, és minemű dűcsőffég-
ben örvendeznek, kik régen-
ten világ előtt utalatosoknak, és
eletre-is meltatlanoknak lat-
czottak: bizonyara mindgyárt
földig meg-aláznád magadat, és
inkább kívánnád mindenek birto-
ka-ala vettetni, hogy sem csak
egy emberen uralkodni: nem-
is kívánnád a' világnak örven-
detes napiait, hanem inkább azon
vigadnál, ha Istenért fanyargat-
tatnál, és azt tartanád nagy nye-
reségnek, ha az emberek között
semminék latczanál.

Oh ha ezeknek izit érze-
ned, és mélyen bűvedben hat-
nának

nának, vallyon miképpen mer-
nél csak egyfő-is panaszkod-
ni? Nem kellé az örök életért
minden munkás dolgokat tűr-
ni? Nem kicsin dolog az, hogy
meg-nyeriük, vagiel-veséfsük
az Isten országát. Emeld-fel
tehát fêmeidet az Egben. Ime,
én, és minden fenteim velem eg-
gyüt., kik a' földön nagy har-
czokat tartottak, most örven-
deznék, most vigadnak, most
batorfágosok, most nyugod-
nak, és veg-nelkül az én Atyam-
nak országában maradnak.

XLVIII. RESZ.

*Az örökké-való napról, és e' világi
nyomorúságokról.*

*Az szol-
gaszól.
Apo. 21* **O**H magasság-beli varas-
nak boldog lakása: Oh ör-
ökké-valóságna fenyés
napia, melyet az éi be nem ho-
malyosít, hanem a' tekéletes,
igazság

igazság bűnetlen vilagosit suga-
rival! Oh mindenkor víg nap,
mindenkor batorfágos, mely-
nek állapattya soha vífá nem
változik. Oh, bár költ volna
fel az a' nap, és minden el-mu-
landoknak volna vége! Vgy
vagyon, hogy az a' nap örökké-
valo fenyelességgel vilagoskodik
a' fenteknek, de a' földi bán-
dakoknak, csak igen távúly és
tűkör-által fénlük.

Tudgyák a' menyben la-
kos polgárok, mely örvendetes
nap legyen az: sirnak Evának
bánkivetet fiai, érezvén, mely
keservés és unalmas e' világi
élet. E mostani üdőnek napiai
kevesek és gonosok, faidals-
makkal és insegekkel rakvak:
a' hol ember sok bűnökkel fer-
teztetik, sok gonos indulatok-
kal köteleztetik, sok félelmek-
től borongattatik, sok gondok-
kal

kal czigáztatik, sok vizsgálásokkal tétova ragadtatik, sok hiúságokban keverődzik, sok munkával őrlődik, kesértetekkel terheltetik, gyönyörűségekkel erőtlenedik, fogyatkozással kinoztatik.

Rom. 7. Oh mikor léfén vége ezeknek a' nyomorúságoknak? mikor szabadulok ki a' vétkeknek alá-való folgalattyatul? mikor léfén Vram, hogy csak egyedül te róllad emlekezzem! mikor örvendezek telketesen te benned? Mikor leszek az igaz szabadságban minden akadék-nélkül, és minden testi lelki nehézség-nélkül! Mikor léfén ama' valóságos békeség, bátorságos és felbonthatatlan bekeség, belső és külső bekeség, minden felől alandó bekeség? Aldot Iesus, mikor jutok a' te látásodra? mikor femlélem a' te orfagodnak dűcsőf-

dűcsősségét? mikor leszek nékem mindenekben mindenem? Oh mikor leszek veled a' te orfagodban, mellyet öröktűl-fogva kefitettél beretőidnek? Ellenfőg földén, sam-kivetésbe és befőgségbe hagyattam, a' hol minden napi harezok, és nagy berencsetlenségek vannak.

Vigaftald Vram az én samkivetet allapatomat, enyhicsed banatimat. Vgyan-is mind terh-nekém valamit ez a' világ vigaftalásra nyiuit. Tellyes fűből kevánom hogy te benned kedvesen nyugodgyam, de még téged meg nem foghatlak. Kevánom hogy a' menyői jókhoz ragaszkodgyam, de le-nyomnak e' világ dolgok, és a' meg nem győzetet indulatok: Lélek berént, minden teremtet állatnak felette akar-nék lenni, de akaratom ellen a' testnek

Rom. 7. testnek gyarlófága miatt, ezek
 8. alá vettetem. Így viaskodom
 én boldogtalan ember magam-
 mal, és magamnak-is terhére
 vagyok, mivel a' lélek fel vagy-
 dik, és a' test alatt akar lenni.

Oh menyit szenvedek mi-
 dőn elmemben mennyei dolgo-
 kat forgotok, és imadkozasom-
 ban nagy hertelē, a' testi gōdola-
 toknak serege űtközik bűvem-
 Psal. 70. ben! En Istenem el ne tavozzál
 tőllem, és el ne terűly haragod-
 ban a' te bōlgádtúl. A' te vil-
 lamafidnak fenyeffégével ker-
 gesd-el ezeket: bocfásd-ki ny-
 laidat, és o'follyanak-el az el-
 lenségnek minden incselkedő
 képezési. Tericsed hozzád min-
 den erzékenfegimet: feleites-
 el velem minden világi dolgo-
 kat: adgyad hogy hamar ki-vef-
 sem elmémből és meg-utálljam
 a' vétkeknek képezésit. Iői se-
 gitfé-

gitfégemre örökké-való igaz-
 ság, hogy meg ne tantoricson
 engem semmi hiúság. Iői-el
 mennyei gyönyörűség, és ta-
 vozzék-el bined elől minden
 tistatalanság. Bocfásd-meg azt-
 is, és irgalmasón enged-meg, va-
 lamikor imadságimban valamit
 te küvűlled elmémben forga-
 tok. Igazan meg-vallom, hogy
 tétovazni bōktam gondolkoda-
 simmal. Mert sokszor ot nem
 vagyok, áhol test bērent állok
 vagy űlők: hanem inkább ot va-
 gyok a' hol az én gondolatom
 vagyon. Gondolatom pedig
 gyakorta ot forog, a' hol va-
 gyon a' mit bēretek. Hamar
 esemben jūt, a' miben terméfet
 indulattyából gyönyörködöm,
 vagy a' mi bōkásból kedves.

Ez okon, te ki igazság
 vagy, nilvan mondottad. A' Mat. 6.
 hon a' te kincsed, ot van bűved.
 Ha

Ha menyországot szeretem, örö-
mezt mennyei dolgokat forga-
tok. Ha e' vilagot szeretem, ör-
vendezek e' világi boldogságon,
és somorkodom szerencsetlen-
ségim. Ha a' testet szeretem,
gyakorta testi dolgokról elmel-
kedem. Ha a' lelkit szeretem, a'
lelki dolgokról való gondola-
tokban, gyönyörködöm. Mert
valamit szeretek arról örömezt
bólllok, és hallok, és effeléknék
kepezésit szívemben haza vi-
szem. De boldog ember az,
Vram, a' ki, te éretted minden
teremtet állatnak búcsút ad:
a' ki meg győzi a' terméketet;
és a' testi kívánságokat, lelki
buzgósággal meg-fesíti, hogy
tisztá lelki esmérettel, tisztá imad-
ságot bocfásson tehozzád: és
méltó legyen, hogy az Angya-
lok rendiben álljon, minden
világi dolgokat kívül és belől
el-

HARMADIK KEO NYV. 337
el-rekeftvén magátúl.

XLIX. RESZ.

*Az örök életnek kívánságáról: és
minémű jók ígértettek a' jó bai-
nakoknak.*

Fiam, mikor az örök boldogság *Az Vr*
ságnak kívánsága, magasság- *sól.*
ból szívvedben öntetik, és
kivánczol a' testnek hailekáz-
bol ki-menni, hogy az én fe-
nyességemet, változásnak ar-
nyéka-nélkül szemlelhessed: ter-
iezd-ki szívvedet, és minden ki-
vánságoddal fogadgyad ezt a'
szent indulatot. Bőfegés halás-
kat agy a' magasság-beli Ionak,
ki te veled e' képpen meltozta-
tik cselekedni: kegyesen láto-
gat, buzgósággal ébreft, ha-
talmason fel-emel, hogy magád
terhével a' földiekre ne essél.
Mert ez, nem a' te gondolatod-
bol, vagy igyekezetedből jár-
mazik,

mazik, hanem csak az mennyei kegyelemnek, és Isteni tekintetnek meltoztatásából. E' pedig avégre adatik, hogy a' jófágos erkölcsökben, és mélyeb alázatosságban nevedgyél, és magadat jóvendő viadalokra készíted, és én hozzáam ragaszkodgyal búvednek tellyes kívánságával: és buzgo akarattal igyekezzél foglalni nekem.

Fiam, sokszor ég a' tűz, de a' láng füst-nélkül nincsen. Így vagyon nemellyeknek dólga, kiknek kívánsága, geryedeza' mennyei dólgokra, de azért, a' testi kívánságoknak kefertetiztül meg nem szabadultak. Ez az oka, hogy nem tisztan csak az Isten tisztességéért keresik azt, a' mit oly nagy kívánsággal Isten-től kérnek. Sokszor ilyen a' te kívánságod-is mellyet ily unalmasan jelengetsz. Mert nem lehet

het tiszta és tekelletes, valami elegyítettik a' tulaidon hasonnal.

Kéry, de ne o'lyat a' mi néked gyönyörűséges vagy hasznos, hanem a' mi én előtttem kellemetes és böcsületes, mert ha igazat itelsz, minden kívánságodnál, és kívánatos dólgaiddnál, nagyobra kel böcsülled, és inkább követned, az én rendelésemet. Tudom a' te kívánságodat, és gyakran hallottam foglalkozásodat. Azt akarnád, hogy immár az Isten fiai dűcsőségeinek szabadságában volnál: gyönyörköttet immár tegéd az öröke-valo hailek, az örömmel tellyes mennyei haza: de, még el nem jött az az óra: hanem még most más üdö vagyon, tudni illik, hadakozásnak ideie, faradságnak és próbának ideie. Kivánod hogy meg-tele-
P z lyesed-

lyesedgyel a' ma felséges jóval,
de még most arra nem juthatb.
En vagyok, váry engem (ugy
mond az Vr) míg el-jő az Isten
orága.

Meg kel eléb 'probaltat-
nod e' földön, és sokakban kel
gyakoroltatnod. Neha vigas-
talás adatik néked, de bőseges
Ios. 1. elégfég nem engedtetik. Erősz-
sedgyel-meg tehát, és vastag
légy a' terméket indulati ellē vá-
lo dolgoknak, mind cselekedez-
siben's mind bēnvedesiben. Vj
Eph. 4. emberben kel őltőznöd: más
ferfiúva kel változnod. Gya-
korta azt kel cselekedned a' mit
nem akarb, és azt el-kel had-
nod a' mit akarb. A' mit más
akar, az elő-vétetik: a' mit te
akarnál, hátra marad. A' mit
más mond, meg-halgattatik: a'
mit te mondas, semminek tar-
tatik. Egyebek, a' mit kérnek
meg

meg-nyerik: te kérhetb de sem-
mit nem nyerb.

Az emberek nyelven, nagy
hire lében másoknak: te felöl-
led pedig minnyaiian halgatnak.
Egyebekre eme vagy ama dolog
bizatik, te pedig semmire kellő-
nek iteltetel. Ezekert, a' ter-
méket néha meg-bomorodik, és
nagy dolog, ha zugolodás-nél-
kül tűröd. Ezekben és ezek-
hez hasonlokban probaltatik
az Istennek hű szolgálai, mikép-
pen tagadgya és győzi-meg ma-
gát mindenekben. Alég va-
gyon a' miben inkább kivantatik
a' magad győzedelme, mint
hogy azokat lássad és bēnved-
gyed, mellyek akaratoddal el-
lenkeznek: leg-főkeppen pedig,
midőn ollyat parancsolnak a'
mi néked képtelennek és hason-
talannak látczik. Es mivel más
birtoka alat levén, nem merb
P 3 ellene

ellene állani a' felsőb hatalomnak, az okáért, neheznek latczik néked, hogy más ember akarattyan kel járnod, és félre kel hadnod a' magad teczését.

De, meg-gondold, Fiam, ezeknek a' munkáknak gyűmölcsét, gyors végét, és felette nagy jutalmát, és nem lében ebben nehezséged, hanem inkább nagy vigasztalása lében tűresednek. Mert a' mostani kevés keduségért, mindenkör bé tellyesedik akaratom menyorságban. Ot meg-találod valamit akar, valamit kívánhat. Ot minden jóra tehetséged lében, el-vesztésnek félelme-nélkül. Ot, a' te akaratom mindenkör eggyez én velem, és nem kíván semmit külsőt vagy tulaidont. Ot senki ellened nem ál, senki nem parabolkodik ellened, senki nem tében akadékot, senki elődben

nem

nem ál: hanem valamit kívánhat, mind jelen lében, és minden kívánságid tetézve be-töltetnek. Ot én, a' bekefeggel fenvedet bossúságért, dúcsőlléget adok: a' bomorúságért, discseretnek öltözetit: az utolsó helyért, örökös kiralyi békét. Ot esmerik-meg az engedelmességnek gyűmölcsé, örvendez a' penitentianak faratságá, dúcsőllégesen meg-Coronazatik az alazatoság.

Most azért, mindenek keze alatt, haioly-meg alazatoson: és ne néz arra, ki mondotta, vagy ki parancsolta. Hanem arra vigyaz, hogy, akár előtted járó, akár nalladnál ifiab, vagy hozzád hasonló kívánnyon tölled valamit, mind jóra magyarázd, és, igaz akarattal igyekezzél azoknak meg-tellyesítésére. Emezezt, amaz amaszt keressé

P 4

bátor

bátor: dicsekedgyék ez ebben,
's-amaz amabban, és bátor ezer-
ni ezer képpen dicfirtessék, de
te, se ebben, se amabban, hanem
a' magad meg-vetésében, és az
én jó akaratomban s' tíftelessé-
gemben örvendez. Azt kel ki-
válnod, hogy akár életed, s'
akár halálod által, dicsőítessék
mindenkor Isten te benned.

L. RESZ.

*Mint kellyen az el bagyatot ember
nek magát Isten kezében
ajánlani.*

*A szol-
ga szol.*

VRam Isten, én mennyei
fent Atyam, most és mind
örökké légy áldot: mivel
igy akartad, így let: és valamit
cselekedél mind jó. Te benned
örvendezzen a' te szolgád nem
ő magában, sem másban a' ár-
kiben: mert te vagy egyedül az
igaz öröm, te vagy az én re-
mense-

mensegem és Coronam; te vagy
Vram az én örömem és tíftelessé-
gem. Mi van Vram egyeb a' tei. Cor. 4.
szolgádban, hanem a' mit érde-
me felet, te tölled vet? Mind
tied valamit attál és valamit te-
remptettél. Szegény vagyok *Psa. 87.*
én, és ifjuságomtól fogva fára-
dok, és néha úgy meg-somoro-
dik az én lelkem, hogy sirnom
kel miatta: néha pedig magára-
is bökönködik a' fel-indult ki-
vanfágokért.

Kevánom a' bekeségnek
örömet. Ohaitom a' te fiaid-
nak bekeséget, kik a' te vigasztá-
lásidnak fenyeslegével legeltet-
nek. Ha bekeséget adsz, ha fent
örömet öntesz szívemben, a' te
szolgád lelke tellyes lében viga-
sagos enekléssel, aítatos-is lé-
ben a' te dicserettedben. De ha
magadat meg-vonod, a' mint
sokszor cselekedél, nem futhat
P 5 a' te

a' te parancsolatidnak üttyan:
hanē inkább le-terdepelvén mel-
lyét veri, mert nincs ugy dolga
mint tegnap előtt, mikor a' te
fenyefleged tündöklőt feie fe-
let, és a' te bárnnyaid arnyéka-a-
lat oltalmaztatik-vala, a' rearo-
hano kesertetektül.

Igaz és minden dicseretre
méltó Atyám, el-jött az óra,
hogy meg-probaltassék a' te
folgad. Szerelmes Atyám,
méltó hogy ez órában benved-
gyen valamit te eretted a' te
folgad. Eorókké tisztelendő
Atyám, el-jött az óra, mellyet
öröktülfogva tudtál el-jöven-
dőnek, hogy egy kevés ideig
külső-képpen meg-győzeffék
a' te folgád, belső-képpen pe-
dig, mindenkor éllyen te nál-
lad. Egy kevesse semminek
tartassék, meg-aláztassék, meg-
fogyatkozzék az emberek előtt,
benve-

benvedesekkel és betegségekkel
meg-tőreffék, hogy víront ve-
led egyetembe az úi világossá-
nak haynalliábá fel-tamadgyon,
és menyországban dűcsöiteffék.
Szent Atyám, te így rendelted,
és így akartad, ugy let a' mint
te akartad.

Mert ez a' te barátidhoz
mutatot kegyelmesleg, hogy a'
te szerelmedért benvedgyenek,
és győtrődgyenek e' világon,
valamikor és valakik-által eze-
ket reájok bocsátod. A' te ta-
nácso-d és gondviselésed nélkül,
és ok-nélkül semmi sem lehen
e' földön. Iómra van Vram *psa. 118.*
nékem, hogy meg-aláztal en-
gem: hogy meg tanúllyam a'
te igazságodat, és el-vessem min-
den fel-fuvalkodásomat. és ma-
gamnak-válo nagy tulajdoni-
tást. Hasznos nékem, hogy pi-
ronság bé-fogta orczámat, hogy
tege-

tegedet keresnélek inkább vigasztalásomra, hogy sem embereket. Meg-is tanultam ebből, a' te vizsgálhatatlan ítéletidről való félelmet, ki az igazat ostromozod eggyütt a' hamissal, de nem igazság és illendő ok nélkül.

Halat adok néked, hogy el nem szenvedted az én gonofságimat, hanem keserves verésekkel ostromoztál, faidalmokat, és külső belső borongatásokat bocsátván reám. Mind azok között a' kik Eg alatt vannak, senki nincs a' ki vigasztallyon engem, hanem csak te, én Vram.

Tob. 13. Istenem, lelkeknek igaz orvosa, a' ki meg-sebesíted és meg-gyógyítad, pokolra vis és onnan vissza hoz. *Psal. 17.* A' te ostromozásod raitam van, és a' te vesződ oktat engem.

Ihon szerelmes Atyám, kezdedben

zedben vagyok, jobbito vesződ alatt meg-horgadok. Verd mind addig hatamat, nyakamat, hogy a' te akaratodra meg-haicsam görcsősségemet. Tégy engem felid és alazatos tanítvánnya, a' mint szoktál cselekedni, hogy akaratod szerint viseljem magamat. Magamat és mindenneműt néked ajánlom, hogy meg-jobbicsad: Iób it ostromoztatnom, hogy sem a' más vilagon. Te tudsz mindenekeket, és semmi titka nincs te előtted az emberek lelki esmeretinek. A' jövőendő dolgokat tudod minek előtt te meg-léshnek, és nem bukás, hogy valaki téged tanácsos, vagy tudósoson a' földön lévő dolgokról. Te tudod mely hasznos az én elő-menetelemre, a' menyi gyümölcsre vagyon a' haboruságoknak, a' bűnök rosdájának tisztítására. Cselekedgyél velem

velem, a' te kedves jó akaratod
 berént, és meg ne utáld bűnnel
 terhelt életemet, mellyet senki
 jobban és nyilvánban nem tud,
 te nálladnál.

Enged Vram, hogy tud-
 gyam azt, a' mit kel tudnom:
 beressem azt a' mit kel beretnem:
 dicsiíriem azt a' mi neked leg-in-
 káb tetczik: becsüllyem azt, a'
 mi előtted drága: gyalázzam
 azt a' mi te előtted bűdös. Ne
 fenved, hogy a' semnek külfő
 latása berént tegyek iteletet: se
 hogy a' tudatlan emberek füle-
 hallása berént mondgyak senz
 tenciat: hanem igaz itelettel
 meg-válaszam a' látható dolgok-
 tul a' lelkieket: es mindenek fe-
 let, a' te akaratodnak jó tetczé-
 set mindenkor kövessem.

Gyakran meg-csalatnak
 az emberi erzekenségek az ite-
 letben, meg-jadczottatnak a' vi-
 lág

lág beretői, csak látható dolgok-
 kat kedvelvén. Menyevel job
 az ember abból, hogy az embe-
 rektől nagyra bocsúltetik: A'
 csalárd csalárdot, a' hiúfágos
 hiúfágost, a' vak vakot, a' beteg
 beteget csal-meg, mikor őtet
 fel-magaftallya: és igazság ber-
 rént, inkább meg-gyalázza, mi-
 kor hiúfágoson dicseri. Mert
 az alázatos Szent Ferencz azt
 mondgya, hogy minden ember
 csak annyi, és annál nem na-
 gyob a' menyit a' te femed előtt,
 Vr Isten.

LI. RESZ.

Hogy alacson dolgokban kel magun-
 kat foglalnunk, mikor ka-fo-
 gyunk a' nagy elmelke-
 dekekből.

Fiam, nem maradhat min-A' V
 denkor a' jófágos erkölcsök-
 nek buzgo kívánságában,
 sem

sem az elmelkedésnek felső gar-
radicsán ném álhacz: hanem az
eredendő bontakozás miat,
kenőserittetel néha a' földi dol-
gokra állani, és a' halando élet-
nek terhet viselned kel akaraz-
tod ellen és unalmason-is. Vala-
mig halandó testet viselsz, gyak-
ran meg-unakodol, és búved
nehezséget érzed. Szükség az-
ért, hogy a' mig testben élsz, gya-
korta a' testnek terhen fohas-
kodgyál, azért, hogy a' lelki
dolgokban és az Isteni elmelke-
déseken, nem lehecz búnetlen
foglalatos.

Ollyankor hasznodra va-
gyon, ha valami alázatos külső
cselekedetekben foglalod, és jó
munkák által vigasztalod, maga-
dat: az én el-jöveletemet és a'
mennyei látogatást, erős bizo-
dalommal várván. A' te sam-
kivetesédet pedig, és búvednek
sovany:

sovanyfágát bekefégesen visel-
lyed mind addig, valamig vis-
bontag én töllem meg-latogat-
tatol, és ki-fabadulsz minden ha-
boruidból. Mert én, el-feley-
tetem veled faratságodat, és bel-
ső nyugodalommal meg-áldlak.
Ki-terieszttem előtted az bent
irafnak szép zöld mezejét, hogy
ki-teriedet búvel, futua járy az
én parancsolatim úttyán. Ak-
kor magád-is azt mondod: Nem
méltóké' világi szenvedések, a' Rom. 8.
jövendő dűcsősségre, mely ki-
nylatkozik mi bennünk.

LII. RESZ.

Hogy embernek ném kel magát mel-
tonak itelni az Isteni vigasztalá-
sokra, hanem inkább osto-
rozásokra.

V Ram, nem vagyok méltó A szol-
a' te vigasztalásodra, semga szol-
[valami

valami lelki latogatásra. Azért igazán bánol velem, mikor engem nyavalyásúl és el-vetettül hadf. Mert ha annyit könnyezhetnek-is mint a' Tenger, nem vólnék méltó a' te vigasztalásodra. Azért semmit egyebet nem érdemlek hanem vereséget, és büntetést: mert téged sokszor igen meg-bantottalak, és felette sokban vétkeztem. Az igaz okollágnak itele-
 .2. mo te berént, csak leg-kisb vigasztalást sem érdemlek. De te kegyes és Irgalmas Isten, ki nem kívánod alkotmányodnak veszedelmét, hogy meg-mutatnád jóvóltod gazdagágát, az irgalmasságnak edényéhez, érdem nélkül-is, méltóztatol vigasztalni a' te szolgát, minden emberi mód felet. Mert a' te vigasztalásid nem hasonlok az emberi befelegetésekhez.

Mit

Mit cselekedtem Vram, hogy nekem mennyei vigasztalást adnál? En nem emlitem hogy semmi jót cselekedtem volna: hanem azt talalom, hogy mindenkor hailandó voltam a' gonosra, kesedelmes a' jobbistásra. Igaz ez, és nem tagadhatom. Ha külömbet mondanék, te állnál ellenem, és senki sem menthetne. Mit érdemlek egyebet bűneimért, hanem pokolt és örök tüzet? Igazsággal valolom, hogy minden gyalazatra és kisbbségre méltó vagyok: nem is érdemlem hogy a' te aitos szolgaid közé famlaltassam. Es noha ezt nem örömeft hallom, mind az által, magam ellen, az igazság mellet, meg-feddem bűneimet, hogy könnyebben meg-nyerhessem Irgalmasságodat.

Mit mondgyak én bűnös,
és

és minden gyalazattal tellyes ember? Nem mondhatok egyebet, hanem csak emez igéket: Vétkeztem Vram: vétkeztem: Irgalmaz nekem: bocsásd-meg nekem. Szenved-el Vram, egy kevéssé, had sirassam az én faldalmimat, minek előtte a' setét, és halál homályosságával beborúlt földre mennek. Mit kíván Vram egyebet a' szegény bűnös, és kárhozat érdemlő emberből, hanem hogy töredelmes bűvel meg-alázza magát bűnéért? Az igaz töredelmességből, és bűbeli alázatosságból jármazik a' bocsánatnak remensége: meg-csendesedik a' felháborozdot lelki esméret; helyre hozatik az el-vésett malaft: megoltalmaztatik ember, jövő haragtól, és egy-más eleiben bent csokkal jönnek, az Isten, és a' penitencia tartó lélek. A' bűnokrúl-

Iob. 10.

nokrúl-való alázatos töredelmesség, Isten előtt kellemetes ák. Psal. 50. dozat, mely sokkal kedvesb illelatú Istennél, hogy sem a' temi én égetes: Ez amádrága kenet mellyet akarád hogy lábaidra öncsenek, mert a' meg-alázot, és töredelmes bűvet, soha meg nem utáltad: Ez az ellenség haragia előtt óltalom hely: Ez által, meg-tisztittatik, és le-mosattik valami mocok és vétek masúnnan reánk ragadot.

LIII. RESZ.

Hogy az Isten malasztja, nem kööltetik a' földi dolgok kedvelővel.

Fiam, drága dolog az én malaftom, nem hadgya magát külső dolgokban, sem a' földi vigaságokban elegyített. Azért, el kel vetned az én malaftomnak akadékit, ha kívánod

Az Vr
szol.

nod ennek beléd öntését. Ke-
res reitek helyt, fereszed az
egyedül lételt: senki nyajas ko-
do bešelgetését ne kívánnjad:
hanem inkább, Istenhez bocsásd
aitatos könyörgésedet, hogy
tőredelmes búvet, és tišta lelki
eszmérettet birhas. Az egész vi-
lágot semminek tarsad: az
Istennek hivatallyát, minden
külső dolgoknál fellyeb böcsü-
lyed. Mert kettő nem lehet,
hogy én bennem foglalatos-
kodgyál, és az el-mulandó dol-
gokban-is egy-aránt gyönyör-
ködgyél. Hmerőidtől, és ked-
vesedtől el kel távoznod; és
minden mulandó vigasztalástól,
el kelfognod elmédet. Azt ki-
vánnya Szent Peter Apostol,
1. Pet. 2. hogy a'Christus hivei e' világon
ugy visellyék magokat, mint
jővevények és úton járok.

Oh mely nagy bizodalma
lében

lében halála oráian annak, a' kit
semmi dolognak kívánsága nem
tartóztat e' világban! De az
erőtlen lélek, meg nem foghat-
tya mely drága dolog legyen,
mikor embernek búve így el-
vált mindenektől: mivel a' te-
sti ember nem tudgya mi lé-
gyen a' belső embernek szabad-
sága, maga, a' ki valóban lelki
ember akar lenni, búkség hogy
ellene mondgyon mind idege-
neknek 's mind rokonoknak, és
magát senkitől úgy ne őrizze
mint önnön magátul. Ha ma-
gadatok telletesen meg-győződ,
egyeb dolgokon könnyebben
győzedelmet vehet. Tekel-
letes győzedelem az, mikor va-
laki magát tellyességgel meg-bir-
ia. Mert a' ki magával bir,
ugy hogy erzenése okossá-
gának, az okosság pedig nekem
enged mindenekben, e' bezzeg
valós

valóban maga győző, és ura e világnak.

Ha erre a' tekelletességnek tetejére akarj jutni, emberül kel hozzá kezdened, és a' fejbet gyökérben kel vágnod, hogy ki-faggassad és ki-törjed, ama' titkos és rendetlen hailandóságot, mely magadhoz és a' magad, tulaidon vilagi javaihoz vonson. Maid mindenestül ebből a' fogyatkozásból, hogy ember magat rendetlenül fere-ti, fármazik, valamit gyökere-stül meg kel győznünk. Mi-hent ezt a' vétket meg-győzzük, és birtokunk-alá vettyük, ottan igen nagy bekeség és csendesség következik. De mivel kevesen igyekeznek arra hogy magoknak tellyességgel meghallyanak, és finte meg-győ-zék magokat, ez az oka, hogy e'vessettül maradnak, és lélek

ferenc

ferént magok felibe nem emelkedhétnek. A' kik én velem szabadon akarnak járni, fűk-ség hogy minden gonos és képtelen indulattyokat meg-foi-csak, és semmi teremtet állathoz, magok kedvéért, vagyosdással ne ragaszkodgyanak.

LIV. RESZ.

A' természetnek, és az Isten malasztjának, különböző indulatirul.

Fiam, forgalmatoson reá viz-gyáz a' természetnek és a' malasztinak indulatira, mert igen alattomban és ellenkezőképpen indulnak: egyebek a' lelki és belől meg-vilagosítotot emberek kívül, csak alég valasthattyak-meg ezeket. Minnyaján lot kívánnak, és favokban 's-cselekedetekben valami jóra néznek: innen vagyont

hogy

hogy a' jónak fine alatt, sokszor meg-csalatnak. A' terméket, álnak, sokakat magához vonson, törben eit, meg-csal, és mindenben magát veti czélul. De az Istennek malaftya, együgyüven jár, és el-tavoztattya meg a' finét-is a' gonofnak, csalárdfágot nem forgat, és mindeneket Istenért cselekefik, kibben mint utólso végben nyugosfik.

A' terméket kedvetlenül hal-meg, nem örömet nyomog, nem örömet győzetik meg, nincs jó kedvel más ember birtoka és igáiá alatt. Az Isten malaftya pedig, igyekezik a' maga öldöklesére, ellene-ál, az erzekenségek vagyodásinak, kívánnya hogy más birtoka alatt legyen, akaria hogy meg-győzessék, nem igyekezik maga szabadságával elni, örömet fenyit

tél

ték alatt tartatik, és nem kívánja hogy parancsollyon valakinek, hanem mindenkor az Isten birtoka alatt akar elni, maradni és lenni, és az Istenért ké minden emberi birodalom alatt meg-hajolni: A' terméket, maga hasznáért munkalkodik, és arra figyelmez, mi haszna lehet neki másbul: A' malaft pedig, nem arra vigiaz a' mi magának hasznos és alkalmas, hanem inkább arra a' mi sokaknak előmenetekre vagyon. A' terméket örömet véfi a' tišteletet és böcsülletet: A' malaft pedig minden tištefféget és dűcsöfféget hiven Istenre fordit.

A' terméket retteg a' fésgyen vallástul, és gyalázattul. A' malaft pedig örvendez mikor Christus nevéért külsébséget szenved. A' terméket ferefi a' henyelést és test nyugotást:

Q 2

A' ma

A' malaft pedig nem lehet hi malaft pedig könyörületes és
 volkodó, hanem örömeft mun közönfeges, nem keresi tulaido-
 kalkodik. A' terméft berenát, kevéssel meg-elégfik, bol-
 a' czifrat és csinnosságot, irtogbnak iteli az adáft, hogy sem *Act 20*
 zik az alá-való és temérdek ő a' vételt. A' terméft hailandó *vers. 35.*
 tőzettől: A' malaft pedig, győ a' teremtet állatokhoz, a' ma-
 nyörködik a' köz és alazatos ő ga testéhez, a' hiufagokhoz, és
 tőzetben nē által kopot gorom fő-béli nyajaskodáshoz: De a'
 ba poftoban őltözni. A' ter malaft, Istenhez vonfon, és a'
 méft a' mulandókra figyelmei jóságos erkölcsökhöz. Ellene
 örül a' földi nyereségnek, ő monda' teremtet állatoknak,
 morkodik a' kár-valláson, meg meg-veti e' világot, gyűlöli a'
 haborodik egy kis bofű befti kivanfágokat, meg-zabo-
 den: De a' malaft, az öröklazzá, az elme csavargáfokat,
 valokra figyelmez, nem ragasft egyenli a' sem-előt forgáft. A'
 kodik az el-mulandokhoz, megterméft örömeft véfti a' külső
 nem haborodik a' kár-valláson vigasftaláft, mellyel erzenfegi
 meg-nem keferedik a' kemén gyönyörködgyenek: De a' ma-
 fton: mert az ő kincset és örölaft, csak Istenben akar vigad-
 mét, menyorfágban helyhe ni, és mindenek felet a' minden
 tette, a' hon semmi el nem véftjónak kut - fejében gyönyör

A' terméft fokat kíván ködni.

Örömesben véftén hogy sem ad A' terméft nyereségért
 a' maga tulaidonát bereti: A és maga hafnáért cselekeftik
 malaft Q3 mindent,

mindent, semmit ingyen nem
mivelhet, hanem jó teteme-
nyért, vagy hasonló jót, vagy na-
giobbat, vagy dicseretet és ked-
vet, akar nyerni: és azt kívánja,
hogy az ő cselekedete, vagy ado-
mánya, nagyra bőcsültessek. A
malaszt pedig, el-muládot néke-
res, az egy Istenélegéb jutalma-
bérül nem vár, nem-is kévő a' vi-
lági szükségére többet, hanē csál-
a' meny őtet az örökké-val-
joknak meg-nyerésére segítheti.

A' terméket örül, barátai-
nak és atyafiainak sokaságan,
dicsekedik nemes helyén és ne-
mes nemből születésén, kedves-
kedik a' hatalmasoknak, hize-
kedik a' gazdagoknak, örven-
dez magához hasonlókhoz. A
malaszt pedig ellenségit szereti
baratinak sokaságában fel nem
suvallkodik, születésének helyét
vagy nemzetséget, nem bőcsül

likülőmben, hanem-ha azok-
ban nagyobb jószágos erkölcsök
találtattak: inkább kedvez a' fe-
genynek hogy sem a' gazdaga-
nak, inkább bánakodik az artat-
lanon hogy sem a' hatalmason,
örvendez az igaz mondónak
nem a' csalárdnak, inti a' jókat
hogy az Isten ajándékait bősze-
hozzák, és igyekezzenek az Isten
fiához jó erkölcsök-által hason-
latossá lenni. A' terméket, ha-
mar panaszkodik a' fogyatko-
zastról és alkalmatlanságról: A'
malaszt vastagon el-tűri a' fe-
génséget.

A' terméket mindeneket
magához koporit, magáért vi-
askodik és feddődik: A' malaszt
pedig, mindeneket Istenhez té-
rit, a' kívül vagy on eredendő
bármazások, semmi jót magának
nem tulajdonít, magául kevé-
lyen nagyot nem alít, nem ver-

seng, maga tetczését a' más ite-
leti feliben nem veti, sőt min-
den tetczésben és értelembe,
az örök bölcseség és az Isten ite-
leti-alá veti magát. A' termé-
ket, titkokat akar tudni, és úifá-
gokat hallani, tekintetes akar
lenni, és sok dolgokban forga-
ni, azt kívánja hogy esmeret-
segeben legyen, és ollyakat cse-
lekedgyek mellyekből dicfirt
és csudalkodás származik. De a'
malaft, nem gondol az úifas-
gokkal, és hiúságok ertésével,
mert efféle kívánságok a' régi
romlot állapotból származnak,
mivel semmi úi és allandó nincs
a' földön. Azert, arra tanit a'
malaft, hogy az erzenfésze-
ket meg-zabolázzuk, a' hiúsá-
gos dicsekedést és mutogatást
el-tavoztassuk, a' mi bennünk
dicfirtre és csudalkozásra méltó
azt alazatosan el-reicsük, és
minden

minden dologba, minden tudo-
manyba, hasznos gyümölcsöt
és az Isten dicfirtét és tisztessé-
gét keressük; nem akaria hogy
vagy maga, vagy cselekedete
dicfirtessék, hanem azt kíván-
ja, hogy fel-magaftaltassék
Isten minden ajandekiba, a' ki
mindeneket csupán csak maga
szelerméből adot.

Ez a' malaft, természet-fe-
let-való vilagosság, és Istennek
kivalt-keppen-való ajandeka,
a' valasztottaknak bélyege, az
örök üdvösségnek záloga, mely
embert a' földiektől, a' men-
nyei dolgoknak szelermére eme-
li, és testi emberből lelki ember-
ré változtattya. Azert mennél
inkább le-nyomatik és meg-győ-
zetik a' természet, annál bőfé-
gesb malaft adatik, és a' belső
ember Istennek úiob latogató-
si-által naponkent az Isten
Q 5 abra-

abrazattyára meg-űitattatik.

LV. RESZ

*A természetnek romlot-voltárul,
és az Isteni malasztnak
erejéről.*

*A szol-
ga szol.* EN Vram Istenem, ki engem
magad abrazattyára és ha-
sonlatosságára teremtet-
tel, ad nekem ezt a' malasztot,
mellyet ily szükségnek mutat-
tal az én üdvösségemre: hogy
ennek erejével meg-győzzem az
én természetemet, mely bűnre
és veszedelemre vonson. Mert
Rom. 7. érzem testemben a' bűnnek tör-
vényét, mely ellenkezik az én
ertelmemnek törvényével és
fogva viszen sok dolgokban, az
erzékenységek vagyodásának en-
gedelmességére: nem-is állhatok
külömben ellene az ő indulati-
nak, hanem ha mellettem lében,
buzgó

buzgósággal szívemben önte-
tet bensőséges malasztod.

Szükséges a' te malasztod,
és kivalt képpen-való nagy ma-
lasztod, hogy meg-győzeffék a'
természet, mely ifjuságátúl-foga-
va mindenkor hailandó a' go-
nófra. Mert az első emberben *Gen. 3.*
Adámban, el-esvén, a' bűn-al-
tal meg-romolván, ennek a'
rutságnak büntetése minden
emberekre hatot, úgy hogy a'
mely természet te tölled jól és
igazan teremtetet-vala, most
immár azon a' bünt értyuk, és
a' romlot természetnek erőtlen-
séget, azért tudni illik, hogy az
ő indulati magán, gonófra és
világi dolgokra vonsanak.
Mert a' mi keves erő maradot
benne, olyan mint a' hamuban
el reitet fokra. Ez a' természet-
nek okossága, mely, meg-kör-
nyekeztetet temerdek kóddal,
iteles

iteletet és valasztást tud tenni a' jó, és gonosz, a' hamisság és igazság között, noha ereie nincsen, hogy be-telleyesítse mind azokat a' miket javal: nem-is bír immár sem az igazságnak telleyes vilagával, sem kívánságának egesseges állapotjával.

Rom. 7.

Innen vagy on, én Istenem, hogy belső ember szerént győnyörködöm a' te törvényedben, tudvan hogy a' te parancsolatod jó, igaz, és szer, mely minden gonoszt és el-tavoztató bűnt, erőssén dorgál: Te szerént pedig, a' bűn törvényének szolgállok, mikor erzekenségitim vagyodásinak inkább engedek, hogy sem az okosságának. Innen vagy on az-is hogy a' jó kívánság meg-vagy on bennem, de a' véghez vitelt nem találom magamban. Ez az oka, hogy gyakorta sok jóra szandekozom, de

de mikor erőtlenségem segítő malaszt-nelkül vagyok, egy kis akadék miat, hatra mások és elfogyok. Innen vagy on, hogy a' te kelletességeknek úttyát ismerem, és nyilván látom mit kell lenni mivelnem, de magam romlandóságának terhetül le-nyomatván, a' te kelletességre nem jutok.

Oh mely búkfűges, Vram, nekem a' te szerent malasztod, hogy a' jot el-kezdgyem, abba tovább mennek, és azt véghe vigyem! Mert a' nélkül, semmit nem mivelhetek: mindeneket véghez Ioan. 15. vihetek pedig te általad, vastagítván engem a' te malasztod. Oh valófággal mennyei malaszt, mely-nelkül, nincs semmi érdemünk, és a' természetben oltasztott ajandékok, nem hasznosok. Te előtted Vram, a' malaszt-nelkül, semmi a' tudomány, semmi a' gazdag

gazdagfag, semmi az erő és szép-
ség, semmi az elme és ekesen
bóllás. Mert a' terméket javai
jókbán és gonofokban talaltat-
nak: a' malaft pedig és az Iste-
ni beretet, tulaidon ajandéka
a' valasztottaknak, mellyel a' kik
fel-ekesittetnek, méltok örök
életre. Oly igen fellyül hallad
mindent ez a' malaft, hogy e'
nélkül semmire böcfültetik, a'
profetalasnak ajandeka, a' csu-
da-tétel, és akár minemű mely-
féges elmelkedés. Sőt, sem a'
Hit, sem a' Remenfig, sem egyeb
Iofágok, te előtted nem kedve-
sek beretet és malaft nélkül.

Oh áldot malaft, mely a'
lelki begént jofágos erkölcsök-
kel gazdaggá tesed, és az alazas-
tos büvüt, fokjokkal meg-gaz-
dagitod. Iő-el, fály büvem-
ben: tellyeficz-meg engem ide-
jén a' te vigasztalásiddal, hogy
elmen-

elmemnek faratfaga és sovany-
faga-miat, el ne fogyatkozzék
az én lelkem. Kerlek Vram, ta-
lallyak kegyelmet a' te femed-
előt; mert elég nekem a' te ma-
laftod, ha egyebet meg nem
nyernek-is a' mit a' terméket
keván. Ha kesértetem, és sok
haborusagokkal gyötörtetem-
is, nem félék semmi gonofától,
mikor velem lében a' te malaft-
tod. Ez az en erősségem: ez ad
jó tanácsot és segítségét. Min-
den ellensegimnél erősebb ez, és
minden bölcseknél bölcsebb.

Ez az igazfagnak Mestere,
jó oktatásoknak Doctora, büu-
nek vilagossága, nyomorgatá-
foknak vigassága, bomorusfagnak
el-kergetője, félelemnek el-ve-
vője, aitatosságnak nevelője, kő-
ny-hullásoknak meg-berzője.
Mi vagyok e' nélkül, hanem
egy aflu fa, és el-vetendő hason-
talan

talan tőke? Azert Vram, a' te
malasztod engemet mindénkor
meg-előzzön, és kövessen, és jó-
bán-váló, bűntelen, foglalatoss-
kodást engedgyen, a' te bent
Fiad Iesus Christus által. Amen.

LVI. RESZ.

Hogy magunkat meg-tagadván,
Christust kel a' kereset által
követnünk.

*Az Vr
kol.* **F**iam, a' mennyire el-tavoz-
hatol magadtúl, annyira kös-
zelgethetz én hozzá. A'
mint hogy belső bekefeget fe-
rez ha semmi külső dologot nem
kiván, azonkeppen, Istenhez
kapcsoltatol, ha magadtúl bel-
ső-képpen el-váol. Azt aka-
rom, hogy meg-tanuld maga-
dat tekelltetesen az én akaratom-
ra hadni, ellenzes és zugolodás-
nélkül. Köves engemet: En
vagyok az ut, az igazság, és az
élet.

élet. Vt nélkül nem járhatni,
igazság-nélkül tudomány nem
lehet, élet-nélkül nem élhetni.
En vagyok az ut, mellyet kel
követned; az igazság, melynek
kel hinne; az élet, mellyet kel
reménlened. En bontakozha-
tatlan út vagyok; csalatkozha-
tatlan igazság vagyok. En igye-
nes út vagyok, felső igazság va-
gyok, igaz élet, boldog élet,
kezdet-nélkül-való élet vagyok.
Ha az én útamon marad, meg-
csméred az igazságot, és az igaz-
ság meg-fabadit téged, és örök
életed lében. *Mat. 19.*

Ha életre akar jutni, tarcs
meg a' parancsolatokat. Ha
igazságot akar tudni, higgy né-
kem. Ha tekelltetes akar lenni
agy-el mindeneket. Ha én ta-
nitványom köziben akar sam-
laltatni, tagad el-magadat. Ha
örök életet akar birnya, e' je-
len

len-való életet utáld-meg. Ha fel akarſ magafaltatni menyor: ſágba, alázd-meg magadat e' világon. Ha velem akarſ uralkodni, vífeld velem egyűt a' kereſtet. Mert csak a' kereſtnek igaz ſolgai talállyak-fel a' boldogságnak és igaz világosságnak úttyát.

Ar Vr. Vram Iesus, mivel ſoros a' te útd, és a' világ előt gyalázatos, adgyad hogy e' világot meg-utálván, teged kövesslek. Mert nem nagyob a' ſolga az ő Vranal, a' tanítvány sem fellyeb-való Mesterenél, Törődgyék a' te ſolgad a' te útdon, mert ebben vagyon az en űdvösségem, és igaz ſentségem. Valamit ezenkívül olvasok, vagy hallok, nem künnyebít, tekelletesen sem vigasztal.

Ar Vr. Fiam, mivel hogy ezt tudod és olvastad boldog léſ, ha
 ezt

ezt cselekeded. A' kinél az én parancsolatim vannak, és ezezt ket meg-tartya, az a' ki ſeret engem, en-is ſeretem őtet, és meg-jelentem magamot néki; és velem egyűt le-űltetem az en Atyám orſágában.

Vram Iesus Christus, a' *Ar ſol* mint monád és igéred, úgy cselekedgyél, és ezekre légyek méltó. *ga* Fel-vettem, fel-vettem kezdből a' kereſtet, el-viselem, és halálomig viselem azt, a' mint reám adtad. Bizony a' jó ſerzetesnek élete kereſt, de paradicsomban vezet. El-kezdted, nem ſabad hátra térni, nem is kel el-hadni.

No tehát édes Atyamfia, mennyűnk továb egyűt; ve-lűnk léſen Iesus: Iesus-ért vet-tűk-fel ezt a' kereſtet. Iesus-ért végig vísellyuk a' kéreſtet. Se-gítűnk léſen, a' ki vezetűnk és
 elöte

előttünk-jarónk. Ihon előt-
tünk mégyen a' mi királyunk,
a' ki harczol érettünk. Men-
nyünk utánna emberül; ne fél-
lyen senki, és ne rettegien; lé-
gyünk minnyajan képek életünk
le-tetelére ebben a' hadban;
meg-ne gyalazzuk dűcsőfféges
hirünket, el-futván a' kereft-
nek zablóia mellől.

LVII. RESZ.

*Hogy ember feletteb el ne hadgya
magát, mikor valami vétékben
esik.*

*Az Vr
szol.*

Fiam, inkább kedvellem én a'
berencsetlenségekben-való
bekeféges szenvedést és ala-
zatosságot - hogy sem a' jó be-
rencsének idejében-való vigas-
talást és aitatosságot. Miért bo-
morit-meg téged akár mi kicsin-
ellened-való cselekedet, vagy
modás? Ha nagyobb dolog let-
vólna

vólna sem kellene így meg-in-
dúlnod. Had mülyek-el ez
most: sem első sem vi dolog ez,
és ha fokkáig él, utolsó sem lé-
sen. Elég bátor vagy míg ban-
tásod nem érkezik: jó tanácsot-
is adsz, és egyebet bátorítasz sa-
vaiddal: de mikor aítódon ko-
lompoz a' veletlen nyavalya,
mind tanácsodban, s-mind erőds-
ben meg-fogyatkozol. Ved
eszedben a' te nagy gyarlófagos-
dat, mellyet gyakorta aprolé-
kos dologban meg-tapaştalsz:
noha mind ezek és ezekhez ha-
sonló történetek, üdvősségedre
lének.

Mennél jobban tudod, ke-
sicsed ezekhez süvedet, és ha
beléd ütköznek, le ne üssenek,
se fokkáig meg-ne kötőzzenek.
Ha örömmel nem tűrheted leg-
alább tűrj bekevel. Ha nem öro-
mest hallod, és boszónkodást ér-
zez-is

zez-is, tartoztasd magadat, és képtelen főt ne eics, melyből a' kisedek meg-botrankozzanak. Hamar le-csendesedik, a' felindult bősűség, és a' belső fájdalom meg-édesedik az Isten malastyanak vísa terefével. Elek én (ugymond az Vr) kéő vagyok meg-segíteni téged, és főkásom felet bősegesben megvigasztalni, ha én bennem bízol, és aitatolson híő segítségre.

Csendezb lélekkel légy, és nagyob szenvedésre kéőűly. Nem mind oda van dolgod, ha gyakorta nyomorgattatol, és sulliossan kesértetel. Ember vagy, nem Isten: test vagy nem Angyal. Mint maradhatnál te mindenkor a' jószágos erkölcsöknek azon egy állapottyába, ha az Angyalnak menyben, és az első embernek paradicsomban, ez nem engedtetet? En vagyok

ka

ki a' meg-keseredetteket felemelem jób állapotra: és a' magok gyarloságának meg-esmerőit, az én Istenfégemhez felviszem.

Vram, áldottak a' te főa-
vaid: édeslebbek az én főamban
a' lépes méznél. Hova lennék
ennyi sok haboruságimban és
forongatásimban, ha nem batoritanál engem fent igéddel? Mit gondolok velle, akár mit, és mennyit szenvedgyek, csak jussak végre az üdvösleg partyára? Agy jó véget, agy üdvösleges-ki-mulást e' világbol. Emlkezzel rollam én Istenem, és igazgas engem igyenes úton, a' te országodban.

Amen.

LVIII

Hogy a' felséges dolgokat, és az
Istennek titkos iteletit, nem
kel vizsgálni.

Az Vr
szol.

Flam, ne vetekedgyel a' mely,
féges dolgokról, és az
Istennek titkos iteletiről:
Milyen oka hogy emez így
el-hagyatik, amaz oly nagy bent-
ségre magasztaltatik? Miért
nyomorgattatik emez annyira,
amaz pedig annyira fel-emelte-
tik? Ezek meg-előzik az embe-
ri okosságot: és semmi elmel-
kedés, vagy velekedés meg nem
vizsgálhattya az Isten iteletet.
Mikor azért effeléket bocsát bü-
vedben az ellenség, vagy a'
nyughatatlan vizgálok erről tu-
dakoznak tölled, ama profeta

Psa. 118 mondasát felellyed. Igaz vagy
Vram, és igaz a' te iteleted. És
Psal. 18. amazt. Az Istennek iteleti igaz-
zak, meg-igazodtak ő magok-
ban.

an. Az én iteletimet rettegni
el, nem vizsgálni, mivel, embe-
ri elmével meg-foghatatlanok.

A' bentek erdeméről se
tudakozzál, vagy vetekedgyél,
mellyik másiknál benteb? vagy
mellyik nagyobb menyországba?
Effelékből gyakran hason-
lan perlekedések és vetekedések
támadnak, nevelik-is a' kevely-
séget és hiúságos dicsekedést,
mellyekből származnak az irigy-
ségek és viszávonások: midőn
nagy kevélyen ez amá bentet,
amaz a' másikat akarja fellyebva-
lóná tenni. Effeléket tudni és viz-
gálni, hasonlatlan, és a' bentek-
nek sem kedves: mert nem va-
gyok én viszávonásnak, hanem
bekecségnek Istene: mely beke-
ség, inkább fűg az igaz alázatof-
ságba, hogy sem a' maga fel-
magasztalásba.

Némellyek buzgo berez-
tetből

tetből inkább vonónak ezekhez
a' szentekhez, hogy sem amazok
hoz: de ez, inkább emberi in-
dulatból vagyon, hogy sem
Isteni szeretetből. En terem-
ptettem mind egyig a' szenteket:
én adtam malaftot, én adtam
dicsősséget nékik. Tudom én
mindeneknek érdemét: én es-
lőztem-meg őket az én aldoma-
simnak edeslegével. En esmér-
tem világ kezdetinek előtte
kedvesimet, én valasztottam-ki
őket a' világból, nem ők valas-
tottak engem. En hittam ma-
laftommal, hozzam vontam ir-
galmassággommal, és sokféle ke-
szerteteken által vittem. En ön-
töttem búvókben nagyságos vi-
gaftalásokat; én adtam a' vé-
gig maradáft: én Coronáztam-
meg az ő türeseket.

En tudom közzüllők ki-
csoda első, és utolsó; én őket

mind

mind egyig bocsúlhetetlen se-
retettel kedvellem. Engem kel-
minden szenteimben dicsírni:
engem kel mindenek felet álda-
ni és tisztelni minden szentek-
ben, kiket ily dicsősségesen fel-
magasztaltam, és öröktül-fogva
el-valasztottam, minden elől-já-
ró érdemek nélkül. A' ki azért
eggyet a' leg-kisseb szenteim
közzül meg-útál, a' nagy szentet
sem tiszteli: mert én alkottam
mind a' nagyot s' mind a' kisse-
det. Es a' ki gyaláz valamely
szentet, engem gyaláz, és mind
eggyül egyig azokat a' kik me-
nyben vannak. Azok minnyá-
jan eggyek a' szeretet kötelebe;
eggyet értenek; eggyet akar-
nak; minnyaján egy végre se-
retik egymást. Még pedig (a'
mi nagyobb) engemet inkább se-
retnek, hogy sem magokat, és
a' magok érdemét. Mert ma-

R 2

gokon

gokon felliúl ragadtatván, és magok űeretetin kívűl vitetvén, mindenestűl az én űeretetemre űietnek, melyben nyugodalmassan űrvendeznek. Semmi ettűl űket el nem vonhattya, se le nem nyomhattya, mert űrűk igazsággal tellyesek lévén, az elolthatatlan űeretetnek tűzével langalnak. Szűnnyenek-meg azért az űentek allapattyarűlvaló versengűstűl, a' testi és fűldi emberek, kik csak a' magok vigaságot tudgyak kedvelleni: és nem az űrűk igazságnak tetűzése, hanem a' magok indulatűya űerént vagy el-vűűnek a' űentek dolgaiban, vagy hozzáűtűldanak.

Sokakban vagyon a' tudatlanfág, és azokban fő-képben, a' kikben kevés világosság vagyon, és ritkán tudnak valakit tekéletes lelki szeretettel kedvelni.

kedvelleni. Effélek, természet
indulattyából, és emberi be-
tetből, emehez, vagy amához
vonóznak: és a' mint viselik ma-
gokat az it alatt való dolgok-
ban, úgy gondolkodnak a' men-
nyei dolgokrúl-is. De egy-
máshoz-vethetetlen külömbfég
vagy on azok között, a' mit a' fo-
gyatkozot emberek gondol-
nak, és a' mit az Istentúl meg-
vilagossittatot fentek, magas-
ságbéli jelenesből felemlének.

El-kerüld azért fiam azok-
nak vizsgálásit, mellyek fellyül
haladgyák a' te tudományodat:
hanem inkább arra vigyáz, abba
fáradgyi, hogy az Isten országá-
ban, bár csak leg-kisfobb lehes.
De bár valaki tudna-is, ki lé-
gyen fenteb, vagy nagyobb
menyországba, mit használna ez,
a' tudomány, ha ebből magat
meg nem alázná, és az én ne-
R 3 vemnek

vemnek nagyob dicfiretire nem
igyekeznek?

Sokkal kedvesb dolgot
cselekefik Isten előtt, a' ki vet-
keinek nagy vóltát, és jófágos
erkölcsének fogyatkozását szem-
léli; és meg-gondollya, mely
tavúly vagyon a' bentek teke-
letességétől; hogy sem a' ki az
ő nagyob vagy kisebb állapot-
tyokról vetekedik. Iób a' bent-
teket aitasos könyörgéssel, és
könyu-hullatással engesztelni,
és az ő dűcsősséges esedezéseket
alazatos elmével kérni, hogy
sem az ő titkokat hasonlatlan
tudakozással vizsgálni

A' bentek igen meg-elés-
gedtek állapottyokkal, ha az em-
berek meg tudnának elegendni,
és hiufágos beszédek meg-tud-
nák fogni. Nem dicsekednek
a' bentek tulajdon érdemeiben,
mert magoknak semmi jót nem
tulaj

tulaidonitnak, hanem éppen né-
kem tulajdonitnak mindent:
mivel veghetetlen szeretetem-
ből adtam mindent nekik. Oly
nagy Isteni szeretettel, és bővel-
kedő örömmel meg-töltetnek,
hogy semmi hejával nincs dű-
csősségek, semmi fogyatkozás
nem lehet boldogságokban. A'
bentek mennél nagyob dűcsőf-
ségben vadnak, annál alazatos-
bak magokban, én hozzam pe-
dig annál közelbek és nekem
kedvesbek. Azért vagyon irua,
hogy Coronajokat Isten eleiben
le-tették, és le-borulván a' Bará-
ny előtt, imádták az örökkön
örökké valót.

Sokan tudakoznak azon,
kicsoda nagyob menyországba?
kik nem tudgyak, ha csak a' leg-
kisebbség közzé be-vetetnek
menyégben. Nagy dolog, a'
ki leg-kiseb lehet menyország-
ba,

ba, holot minnyáján nagyok,
 mert minnyáján Isten fiainak ne-
 veztetnek, és azok-is léfnek. A'
 ki ot leg-kisseb, ezernel job: és
 a' fáz ebtendős bűnös meg-hal.
 Mikor azért azt kerdenék a' Ta-
 nitványok, ki vólna nagyobb
 menyországban? ilyen vala.
Mat. 18. foklén. Ha meg nem tértek,
 és olyanokká nem léftek mint
 a' kisddek, be nem mentek
 menyországban. Iai azoknak,
 kik magokat a' kisddekkel jo-
 kedvekből meg nem alázzak:
 mert a' menyorságnak alacson-
 aita, nem fenvedi hogy oda-
 meheffenek: Iai a' gazdagok-
 nak-is, kiknek it vigasztalások
 vagyon, mert mikor a' fegé-
 nyek bé-mennek Isten or-
 gaban, őkkín maradnak nagy
Mat. 5. jaigatással. Eorvendezzetek
 alazatosok, és vigadgyatok fe-
 genyek, mert tiétek az Isten or-
 gaga:

gaga: úgy azért, ha igazan
 jártok.

LIX. RESZ.

*Hogy minden bizodalmot és remen-
 seget, egyedül Istenben kel-
 vetni.*

VRam, micfoda bizodal-
 mom vagyon nékem é viz-
 lágon? Vagy micfoda az
 én leg-nagyob vigasztalásom az
 ég álat? Nem de nem te vagy-
 en Vram Istenem, kinek irgal-
 massága famlalhatatlan? Val-
 lyon hon vólt jól dolgom te-
 nállad nélkül? Vagy mikor vol-
 tam rofúl a' tejelen létedkor?
 Inkáb akarok fégény lenni te-
 éretted, hogy sem gazdag nál-
 lad-nélkül. Inkáb budosom te-
 veled e' világon, hogy sem az
 Eget biriam nállad-nélkül. A'
 hon te vagy, ot vagyon a' men-
 yország: és a' hon te nem vagy,
 R 5 ot

ot vagy on a' halál és pokol. Te vagy az én kevanfagóm, és azért kel te utánad fohaszkodnom, kiáltanom, esedeznem. Vegyetre, senkiben nem bízhatom tellyességgel, a' ki alkalmas segitseget nyuicsón búksegemben, hanem csak te benned, én Istenemben. Te vagy az én reményem és bizodalomom, te vagy az én vigasztalásom, és kiú mindenekben.

Minnyáian a' magokét keresik: te csak az én üdvösségemet, és elő-meneteletem kívánnod, és mindeneket jóra fordítasz. Ha sok kesértetekre és haboruságokra bocsátasz-is, azt éppen az én hasnomra rendeled, a' ki ezer képpen szokad próbálni a' kiket szeretsz. Mely próbákban, binte úgy kel teged szeretni és discipulálni, mint ha mennyei vigasztalásokkal látogatnál.

Azért

Azért te benned helyeztetem, Vram Istenem, tellyes reményemet és oltalmamat: te elődbe teriefté minden nyomorúságimat és haborgatásimat; mert valamit te kívülled látok, mind gyarlónak és alhatatlannak találom. Nem használnak sok jó barátim, nem segíthetnek erős segítőim, nem adhatnak hasznos tanácsot okos tanácsim; nem vigasztalhatnak a' tudós emberek könyvei; semmi drága marha meg nem szabadithat: ha te magad nem lélsz mellettem, hanem segítesz, erősítesz, vigasztalsz, oktatsz, és oltalmazsz.

Vgyan-is, valami a' bekeségnek és boldogságnak megnyerésére alkalmasnak látszik, mind semmi, ha te távuly vagy, és igazság szerént semmi boldogságot nem szerznek. Azért, minden jónak vége, elez

életünknek fel-magaftaltatása,
 ekesen állásnak melysége, csak
 te vagy: A' te boldagnak pedig
 erős vigasztalása az, hogy min-
 denek felet te benned helyhez-
 tessék remensegeket. Te reád
 néznek az én bemeim, te benned
 bizom én Istenem, irgalmassá-
 gának Attya. Ald-meg, és bentsel-
 meg az én lelkemet, mennyei al-
 dással, hogy legyen te bentsen
 lékod, és örök dicsősségednek
 lakó helye: ne-is talaltassék sem-
 mi a' te méltóságod Templomá-
 ban, a' mi a' te bentsen felfeged be-
 meit meg-báncsa. A' te jó vol-
 todnak nagysága, és irgalmas-
 ságodnak sokasága bérént, te-
 kincz reám, és halgasd meg a' te
 bégény bologád könyörgését, a'
 ki tölled távuly bantkivetésben
 vagyon a' halál arnyekának tar-
 tomanyába. Eorizd és tarcsd-
 meg a' te bologacskád lelkét, a'
 romlan-

romlandó életnek ennyi sok ve-
 sedelme között, és a' te malas-
 todnak keseresével vezérellyel
 a' bekesegnek úttján, az örök
 fenyelegnek hazájában.

Amen.

NEGYE-

NEGYE- DIK KEO- NYV.

AZ OLTARI szentségrül.

ie

Rövid intés, az Vrnak vételére.

*Ar vo.
szol.
Matt. 11*

Eoitek hozzam min-
nyaian, a' kik farad-
tok és meg vattok
terhelue, és én, meg-
kűnnyebitlek titeket, ugymond
az Vr. A' mely kenyeret én
adok, én testem, a' világ ele-
teyért. Vegyétek és egyétek,
ez az én testem mely ti erette-
tek

tek adatik. Ezt cselekedgye-^{Mat. 26.}
tek az én emlekezetemre. A ki
éfi az én testemet és ísa az én
véremet, én bennem lakik, és ^{Ioan. 6.}
én ő benne. A' mely igeiket én
mondottam nektek, lélek és
élet.

I. RESZ.

vide Errata

TE mondásid ezek, örök ^{A' Ta}
igazság Christus Iesus: no-^{mt vany}
ha nem egy időben mon-^{szol.}
dottad ezeket, nem-is egy he-
lyen vannak irua: Mivel azért
te fávaidd, és igaz mondasok,
örvendetesen és hiven kel ne-
kem ezeket vennem. Te fá-
vaidd és te mondottad. Eorő-
mest vésem ezeket a' te bent
fádból, hogy mélyebben oltas-
sanak búvemben. Fel-ébreft-
nek engem ezek a' kegyes és
minden edességgel és ferelem-
mel tellyes mondasok. De ret-
tentnek

tentnek vétkeim : és ily nagy elreitet titoknak vetelétül hátra vonson fertelmes lelki esméretem : Bátorit engem a' te fázvaidnak edessége, de terhel bűneimnek sokasága.

Azt parancsolod, hogy bizvást mennyek hozzád, ha azt akarom hogy részem legyen te veled: és hogy a' halhatatlanságnak taplalását vegyem, ha örök életet és dűcsőséget akazam, ugymond, minnyáian, a' kik fáradtok és megvattok terhelue, és én meg-kűnnyebitlek titeket. Oh édes és baratságos fő, a' bűnösök fűlében, hogy te Vram Istenem, a' fűkölködöt és nyomorultat hivod a' te fent testednek vetelére! De, ki vagyok én Vram, hogy hozzád meriek járulni? Imé, az Egeknek Egei téged meg nem fognak

nak, és azt mondod, Iőjetelek hozzám minnyáian?

Honnan vagyon ez a' kegyes meltoztatás és ily baratságos hivatal? Mint meriek hozzád menni, holot semmi jót nem esmérek magamban, melyből bizakodást vehessek? Mint fogadgyalak téged hailekomba, holot ily gyakorta megbantottam kegyes fűnedet? Az Angyalok és Archangyalok tisztelnek téged, a' fent és igaz emberek rettegnek te előtted, és te azt mondod, Iőjetelek, én hozzam? Ha te magad nem mondanád ezeket, ki hinné igaznak? Es ha te nem parancsolnád, ki merne hozzád járulni. Noe Gen. 6. igaz ember vala, fáz e fűtendeig munkalkodék a' bárka cfinalásában, hogy kevesed magával meg-tartatnék: én tehát mint ke fűlhessek egy oraig, a' világ terem

teremptóiének méltó vetelés
hez ?

Exod. 25. Moises a' te nagy fogad,

26. és kivalt-képpen válaftot bará-
tod, rothatatlan fábol cfinálá a'
fekerényt, és tífia aranynyal bo-
rita, hogy a' törvénynek tabláz-
ját abban helyheztetne: En te-
hat rothatandó férgecske, mint
merielek téged, ki a' törvény-
nek szerzőie, és életünknek meg-
adoia vagy, ily könnyen ma-

3. Reg. 6. gamhoz venni ? Salamon a' ki
leg-bölcsébb volt az Israel királyi
közül, hét egész estendeig ra-
katá ama drága Templomot, a'
te nevednek dicseretire: és

3. Reg. 8. nyolcz napig illé annak fenteléz-
set, ezer engesztelő aldozatokat
tévén: es a' frigynek fekerényét
nagy trombita zengéssel, és vig-
enekekkel helyhezteté a' meg-
kefítet helyre. Tekát én bol-
dogtalan és nyomorúlt ember,
mikép-

miképpé vegyelek-be téged ház-
zamban, holot alég tudok fél
órát aitatosságbán mulatni? és
bár csak vagy egy-fér illendőül
mulatnék fél órát.

Oh én Istenem, megnyit
cselekedtek az emlitet fentek,
hogy néked kedvéskednének!
Iái mely kevés a' mit én mivelek:
mely rövid űdöt töltök az ál-
dozathoz-valo keűletben! Rit-
kán vagyok tellyességgel jelen
magamnál: ennél-is ritkábban
vagyok űres a' tétova csavárgo-
csmelkedésektől. Maga, a' te
űdvösséges felséged előtt létem:
ben, nem kellene csak elmém-
ben-is űtközni, semmi illetlen
gondolatnak: nem illenék,
hogy valami teremtet dolog-
ban foglaltatnam: mert nem
Angyalt, hanem az Angyalok
Vrát, akarom hozzám venni.

Nagy külömbözés vagyon
a' frigy

a' frigy fekrénye s'-benne-való
 eßközök, és a' te tisztaságos te-
 fted s' annak ki-mondhatatlan
 jóbági közöt. Amaz Oó Törz-
 venybéli példázo áldozatok kö-
 zöt, és a' regi áldozatoknak be-
 tellyesítő bent testednek igaz ál-
 dozattya közöt, igen nagy kü-
 lömbseg vagyon. Mi az oka
 tehát hogy a' te böcsülletes je-
 len-letedre inkább fel nem gerie-
 dek? Miért nem keßülök for-
 galmatosban a' te bentféged vé-
 teléhez; holot ama' regi Patri-
 arkak és Profeták, királyok és
 feiedelmek, az egész kösséggel,
 oly nagy kedvel való aitatossá-
 got mutattak, az Isteni folga-
 lathoz?

Tellyes ereieiből tánczolt
 amaz aitato David kiraly az
 Isten fekrénye előtt, elmejében
 2. Reg. 6. forgatván a' regi Atyákhoz-va-
 ló jó-tetemenyet Istennek: sok
 külömb

külömb féle orgonákat csinála,
 Soltarokat ferze, örvendetes
 enekléseket rendele, maga-is
 sokbor énekle citara mellet: és
 bent Lélek malaßtyával izgat-
 tatván, az Israel népét, Istennek
 tellyes búból-való dicfiresére,
 és minden-napi dicfireteknek
 enek-lesére tanitá. Ha akkor
 ily nagy buzgosága volt az Iste-
 ni dicfiretnék: most tehát, en-
 nek a' bentsegnek jelen-letébe,
 a' Christus felséges testének vé-
 telébe, minémű nagy böcsüllet-
 tel és aitatoßággal kel lennem
 nékem, és minden keresztien
 kösségnek?

Sokan ide s'-tova mennek
 a' bentek teteme látni: és csu-
 dálkoznak halván ezeknek éle-
 teket: nezik a' Templomok-
 nak tágas eppületit: csokolgat-
 tyak aranyban és selyemben ta-
 kart bent csontyokat. Es imé,
 én

én Istenem, ſenteknek ſente,
mindenek teremptője, Angya-
lok Vra, te it jelen vagy nállam
az oltáron. Amazok latafában,
gyakorta emberi nyughatatlan
ſem fül-ſég, és úifág latafának
kivanfágá vagon: keves has-
zon-is van effelébe, főkeppen
ahol igaz töredelmesség - nél-
kül vagon a' vandorlás. It
pedig az oltari ſentségbe, az én
Vram Istenem, az ember Iesus
Christus, éppen jelen vagon:
és ot bőfegésben adatik az örök
üdvőffégnek gyümölcsfe, vala-
mikor méltán és aitatofan véte-
rik. Ennek vételére pedig, nem
vonſon valami marczonafág,
vagy latafnak és erzenkfég
gyönyörkőttetésnek kivanfága:
hanem az erős hit, aitatoſ re-
menfég, és tiſta ſeretet.

Oh világnak lathatatlan
teremptő Iſtene, mely csudála-
toſon

toſon bánſ velünk! mely édef-
deden és kedveſen rendeléd dól-
gát valaſtottidnak, kiknek ele-
delül adod magadat a' ſentség-
ben! Ez bezzeg minden értel-
met fellyül halad: ez a' mi leg-
főkeppen hozzaad vonſa az ai-
tatoſok ſűvét, fel-gerieſti ſe-
relmét. Mert a' te igaz hiveid,
kik tellyes életeket magok job-
bitására fordittyák, ebből a'
bőcfülletes ſentségből, gyakor-
ta nagy aitatoſfágnak malaſ-
tyát, és joſagos erkölcsőkre-va-
lo igyekezetet véſnek.

Oh csudálatos, és el-reitet
malaſtya ennek a' ſentségnek,
mellyet csak a' Christus hivel
tudnak: a' hitetlenek pedig, és
bűnben heverők nem eſmérhe-
tik! Ebben a' ſentségben lelki
malaſt adatik: az el-veſtet
ſentség fel-éppül: és az bűnnel
meg rutittatot ſépfég, helyre
hoza

hozatik. Oly nagy pedig néha ez a' malaſt, hogy az Vionnan adatot aitatofſágnak tellyes-voltából, nem csak lelkünk, de az erőtlen test-is, nagyob erőt érez.

Igen-ke! azért bannunk és fánnunk, a' mi hideg és tunya voltunkat, hogy nem oly nagy buzgoſággal vagyodunk a' Christus vételéhez, noha ő benne vagyon minden remenſége és érdeme a' valaſtottaknak. Mert ő a' mi meg-ſentelésünk és vált-ſágunk: ő az úton járok vigáſtaláſa, és a' ſenteknek örök boldogſága. Méltó tehát nagy bá-
natra, hogy sokan ezt az üdvöſ-
ſéges ſentſéget, ily keveſſe ör-
zik, noha ez, az Egeket vigáſ-
tallya, és az egész világot óltal-
mazza. Iai vakſág, és az embe-
ri ſűunek kemenyſége, hogy
ily ki-mondhatatlan ajandekot
inkáb

inkáb nem tiſtelünk, és a' min-
dennapi vételnek ſokafából,
ugyan böcsületlenſégre - is ju-
tottunk.

Ha ez az aldot ſentſég, az
egész világon csak egy helyen
ſolgaltatnék, csak egy Pap ál-
doznak, mit gondolſ, minémű
nagy kívánſággal vagyodnának
az emberek arra a' helyre, ahhoz
az Iſten Papiához, hogy halhat-
nák az Iſteni ſentſégnek ſolgal-
tatáſat? Most pedig, sokan let-
tek Pappa, és sok helyen be-mu-
tatik Christus, hogy Iſtennek
az emberekhez annál nagyob
kegyelmelſége, és ſerelme ki-
nylatkoznék, mennél killyeb-
teriedne é világon, a' ſentſég-
nek reſeſüléſe. Halágot adok
néked aldot Ieſus örök Paſtor,
ki minket ſegény ſam-ki vetet-
teket, méltóztatol drága tested-
del és véreddel taplálni, és en-
nek

nek az el-reitet bentségnek re-
beszülésére, tulaidon bavad ige-
jével hinia, így szólván. Iője-
Mat. II. tek hozzám minnyáian a' kik fá-
radtok, és meg vattok terhelve,
és én meg-künnyebitlek titeket.

II. RESZ.

Hogy Istennek nagy jó-volta, és sze-
relme jelentetik emberekhez
az oltári szentsebben.

A Ta: **I**O vóltodban, és nagy irgal-
matban-
szol. ma lagodban bízván Vram,
te hozzád járulok, beteg or-
vosomhoz: éh bõmiu, életnek
kút feiehez: búkõlködõ, men-
nyei királyhoz: bõlga vrhoz:
terempter állat, teremptõhöz:
bõmorusagban el-hagyatot, ke-
gyes vigasztalóhoz. De, hon-
nan vagyon ez, hogy te jõi én
hozzám? ki vagyok én hogy
magadat adgyad nékem? Mint
mer a' bûnös ember elődben
menni?

menni? te-is miképpen mel-
toztatol bûnõshöz jõi? Te es-
mèred a' te bõlgadat, és tudod,
hogy semmi jó nincs benne, mel-
lyért ezt cseleked vèlle: Meg-
vallom tehát az én ala-valofá-
gomat: vallást téfèk a' te jó-
voltodrúl: dicfèrem kegyessé-
gedet: halákat adok mertékte-
len bõrelmedért. Mert tennen
magadért cselekedted ezt, nem
az én érdememért, hogy jó-vól-
tod inkább meg-esmèrtessék, bõ-
reteted inkább ki-teriedgyen, alaz-
zatossagod tõkelletesben dicfèr-
tessék. Mivel tehát néked így
tetczik, és így parancsoltad
hogy legyen, kedvesen fogadom
én-is meltoztatásodat. Oh en-
ged, hogy az én bûneim ebben
ellent ne vessenek!

Oh gyõnyõrűféges és ir-
galmas Iesus, minémű nagy bõ-
csullettel, haladással, és örök dis-

csirettel tartozunk néked, a' te bent testednek veteléiért, melynek méltóságát nincs a' ki, ki-mondhassa. De vallyon miről kel gondolkodnom, mikor Vramhoz járulok, és azt vessem a' kit méltó tisztelettel nem illet-hetek, és mind az által, aítatos son akarok hozzam venni? Miről gondolkodhatom jóbról és hasznosbról, hanem hogy magamat tellyességgel meg-alázzam te előtted, és a' te veghetetlen jó voltodat fel-magaštallyam. Dicírlék tegéd én Istenem, és örökke, magaštallak. Meg-utalom magamat, és ala-valóságomnak melységében, te alád vetem magamat.

Imé te benteknek bente vagy, én pedig bűnök undokfága. Imé te én hozzam hailás, ki méltó nem vagyok hogy rád nézzek. Imé te jóš én hoz-zám

zám, velem akarš lenni, a' te lakadalmadra híš; te nékem meny ei eledelt akarš adni, az An-Psal. 77. gyalok kenyerét akarod ennem adni, az az, tennen magadat ele-Ioan. 6. ven kenyert, ki az Egből alá-šál-lottal, és életet adš e' világnak.

Imé honnan šármazik a' beretet! minémű nagy meltoz-tatás világoskodik! mely nagy haladással és dicširettel tartozunk mind ezekért néked? Oh mely űdvőšsleges és hasznos a' te tanácsod, mellyel ezt a' bentšéget rendezed: mely édes és győ-nyörűšleges lakodalom az, mi-kor tennen magadat adtad ele-delűl! Oh mely csudállatos Vram a' te cselekedeted: mely erős a' te hatalmasságod: mely ki-mondhatatlan, a' te igazsá-god. Mondottad, és minde-nek meg-lettek: és úgy let a' mint te hadtad.

S ;

Csuda

Csuda dolog, és az ember elmét meg-előzi, de méltó hitelre, hogy te én Vram Istenem, igaz Isten és igaz ember a' ke-nyernek és bornak egy kis fine-
alat, éppenséggel jelen vagy, és meg-eméltés-nélkül a' teged vevőktől meg-étetel. Te a' ki mindeneknek Vra vagy, és sem-mi-nélkül nem búrkölködöl, a' te bentséged-által, bennünk akartál lakni: oltalmazd azért Vram az én bűvemet és testes-met tisztán, hogy vig és tiszta lel-ki ismerettel gyakran rebesül-
hessek a' te bentségedben, és a' mit fő-képpen magad tisztel-
gére és örök emlékezetre ren-
deltél, azt én-is örök üdvössé-
gemre vehessem.

Eorvendez én lelkem, és agy hálat Istennek, az ily nemés ajándékért, és ki-vált vigasztalásért, mely e' siralom völygé-be

be néked adatot. Mert vala-hánykor ezt a' bentséget meg-gondolod, és Christus testet vébed, annykor a' te valtságod cselekedetibe foglaltatol, és re-
besül Christusnak minden ér-
demében. Mert a' Christus be-
reteti, soha nem kisébedik, és az ő engesztelésének nagy volta, soha el nem fogy. Azért min-
denkor úi lelki keűlettel tar-
tozolehez alkalmaztatni maga-
dat, és figyelmetes elmelkedés-sel meg-gondolni a' te üdvössé-
gednek nagy bentséget. Oly-nagynak, úinak, gyönyörűsé-
gesnek tessék néked, mikor Mi-
sét mondasz vagy hallasz, mint ha lég-elsőben azon a' napon állana Christus a' bűznek me-
hében, és akkor lenne emberré; avagy mint ha a' keresztfan fűg-
ve akkor benvedne, és meg-
halna az emberek üdvösségéért.

III. RESZ.

*Hogy hasznos gyakorta részefülni
a' szentségbe.*

*A' Tan-
nituan
szol.*

IMé, én te hozzád járulok V.
ram, hogy jól legyen dolgom
a' te ajandekodból, és meg-
vigasztaltassam a' te bent lako-
dalmokban, mellyet edességed-
ből begényeknek szerzettél, én
Istennem. Imé, te benned vagy ő
éppen valamit kel'kiuánnom, és
kivánhatok: te vagy az én üdvös-
ségem, és valtságom, remenségē
és erősségem, ekeffégē és dűcsős-
ségem. Vigasztald-meg tehát ez
mai napon a' te boldag lelkét,
mert te hozzád emeltē Vram Je-
sus lelkemet. Aitatoson és nagy
bőcsüllettel akarlak téged fo-
gadni, hailekomban akarlak te-
geg bé-vinni, hogy Zachæussal
aldásodat nyeriem, és Abraham
fiai közé samlaltassá. Az én lel-
kem,

kem, bent testedet kívánnyá, bű-
vő a' veled eggyesülést ohaitya.

Magadat ad nékem, és
elég, mert te küvülled haszonta-
lan minden vigasztalás: Nálad
nélkül nem lehetek: latogatá-
sod-nélkül nem élhetek. Azert,
bűkség hogy gyakran hozzád ja-
rullyak, és üdvösséges orvossá-
gomra téged vegyelek, hogy az
úton el ne fogyatkozzam ha-
mennyei eledeltől üres lések.
Te, irgalmasságos Iesus, mikor
a' népnek predikallanál, és sok
nyavalyakat gyogitanál, imi-
gyen állál egyser. Nem aka-
róm éhen bocsatani házokhoz,
hogy az úton el ne fogyatkoz-
zanak. Így cselekedgyél azért,
én velem-is, ki a' te hiveidnek
vigasztalására magadat hadtad a'
bentségben. Mert te vagy a'
léleknek édes taplalása, és a' ki
téged méltan ében, rébes lében

az örök boldogságba. Felette nagy búkségem vagyon, hogy a' ki ily gyakran meg-esem, és vétkezem, ily hamar el fáradok és fogyok, gyakor imádság, gyonas, és fent tested vétele által, magamat újcsam, tisztícsam, geriešsem, hogy ne-talám ha fokkáig e' nélkül lennék, fent igyekezetemmellől el-esném.

Gen. 8.

Mert igen halandok az emberi erzekenségek a' gonosbra ifuságtúl-fogua: és ha Isten nem orvosollja, hamar alá-esik ember a' gonosba. El-vonson azért a' fent áldozat, a' gonostúl, és vastagit a' jóban. Vgyan-is ha most ily fokör tunya és lágy-meleg vagyok, mikor az Vrbán rešesülők vagy áldozom, mi lenne, ha orvoslással nem élnék, és ily nagy segítséget nem keresnék? És moha nem vagyok minden nap alkal-

alkalmatos, sem az áldozathoz késült, mind az által, igyekezem azon, hogy alkalmatos üdőkben, a' mennyei fentseget végyem, és ily nagy ajándékban rešesüllyek. Mert ez egyk főb vigasztalása a' hiu léleknek mig a' halandó testben farandokságban vagyon, hogy gyakran emlekezvén Istenerül, az ő feretőiet aitasos búvel hozzá vegye.

Oh Isteni kegyességek hozzánk- valo csudálatos megtóztatása, hogy te Vr Isten, minden lelkeknek teremtoie és elevenitoie, megtóztatol a' šeginy lélekhez jóni, és tellyes Istenfégeddel s'-emberfégeddel, ehhezét hizlalni. Oh ferencés elme, és boldog lélek, mely arra méltó, hogy téged, Vrat Istent, aitasoson magához végyén, és a' te veteledben lelki vigasztalással

talással bé-tellyesedik. Oh mely nagy Vrat fogad-bé, mely ferelmes vendéget vísen hazában, mely kedves társot talál, mely hű baráttyat véfi hozzá, mely ékes, nemes, és minden kedvesek s'-kivanatosok felet ferelmesb jegyest ölel magához! En édes feretöm, mind semmik te hozzád képest, az Egek, a' föld, és ezeknek minden ekefégi: mert valami dicfiretre méltó ekefégek vagyon, te adakozásodnak meltozasából vagyon, és nem érkeznek a' te nevednek dicsőffégehez, kinek bölcseségének fáma nincsen.

stat

Psa. 146

IV. RESZ.

Hogy sok jökkal meg-áldatnak a' szentség névök.

A' tanituan szol.

EN Vram Istenem, előzdemeg a' te fogádat aldomásidnak edességevel, hogy a' te

te felféges bentségedhez aitato: *Psal. 20.* fan és méltán járulhaflak. Ebrezd-fel hozzád az én fűvemmet, és a' nagy restfégtől ments-meg engem. Latogas-meg a' te üdvösségeddel, hogy lélek ferént meg-kostollyam edességedet, mely ebben, a' bentségben, mint kut-főben, tellyesen találtatik. Vilagosítsd-meg az én fémemet, hogy latháflam ezt a' nagy bentséget, és vastagics engem, ennek bizonyos hitelére: Mert ez, te alkotmányod, nem emberi erőie, te bent rendelésed nem emberi találmány: nem-is találkozik a' ki ezt magátul megfogia és ércse, mely az Angyali ertelemnek elefféget-is fellyül halladgya: En tehát méltatlan bűnös ember, föld és hamu lévén, mint vizsgálhatom, vagy érthetem ezt a' felféges titkot? Vram az én fűvemnek nek

nek együgyűségében, erős igaz hitben, a' te parancsolatod szerint, nagy bocsúllettel és remésséggel, hozzád járulok: és bizsonnyal hiszem, hogy te igaz Isten és ember, ita bentségbe jelen vagy. Te akarod Vram, hogy te benned rebesüllyek, és beretet által magamat hozzád kapcsollyam. Azért kerem irgalmasságot, adgy nekem arra kiváltképpen-való malaftot, hogy a' te berelmedben el-olvadgyak, és ez után semmi egyéb vigasztalást ne vegyek. Mert ez a' felséges és meltoságos bentség, lelki és testi üdvösség: minden lelki, nyavaliánk orvossága, mely-által, vétkeim tisztítatnak: gonosz indulatim zabolaztatnak: kesértetim meggyőzetnek vagy meg-enyhítetnek: nagyobb malaft adatik: az el-kezdet, jószágos erkölcs
őreg:

őregbedik: erőssödik a' hit; vastagodik a' remenség; tuzeledik és teried az beretet.

En Istenem, én lelkemnek gyámolya, minden gyarloságomnak vastagitóia, minden belső vigasztalásoknak aiandekozaia: sok javaidat őstogatad, és őstogatod gyakrámostis, ebben a' bentségben a' te beretődnek, és aitatofon rebesülőknek. Mert a' világi sok haboruságok győzedelmére sok vigasztalásokat őntes búvókben; és a' magok erőtlenségének alsó fenekérül, oltalmadnak remenségével fel-emeled, és csudálatos úi malaftal őket belől vigasztalod és vilagosítod: hogy a' kik a' rebesülés előtt rettegők, és kedvetlenek voltak, a' mennyei ételnek és itálnak taplalása után, magokban tapasztallyak, hogy jobban van dólgoz,

dólgok. Ezt a' te valasztot-
tiddal azért cselekeded, hogy
bizonyoson ismériek, és pro-
bálua tudgyak, minémű jót és
malasztot nyernek te általad.
Mert magoktul hidegek, kemé-
nyek, aitatlanok: te általad pe-
dig buzgokká, gyorsokká, ai-
tatosokká változnak. Vgyan-
is kicsoda járult alazatoson az
edességnek forrásához, a' ki eb-
ből valami kevés edességet nem
meritet volna? avagy kicsoda
állot a' nagy rakás tűznél, a' ki
valamenyre meg-nem melege-
det-volna? Te pedig Vram,
forrás vagy mely ki-foly, de
mindenkorteli; tüz vagy, me-
ly ég mindenkor, de soha meg
nem fűnik.

Azért, ha a' forrásnak tel-
lyességből nem szabad merite-
nem, és ōmiuságom oltasáig
innom, meg-is a' mennyei csév-
nek

nek likat illetem ōjammal,
hogy onnan bár csak kicsin
cseppecskét kaphassak ōmiusá-
gom oltására, hogy tellyessen el
ne ōaradgyak. Es ha nem le-
hetek ōinte mennyei, és oly lan-
galló mint a' Cherubinok és
Serafinok, igyekezem meg-is,
hogy aitatosságra foglallyam
magamat, és ōűvemet keſicsem,
hogy az elevenítő ōentségnek
alazatos veteléből, valami kis
ōikráiát vehessem a' mennyei
tűznek: valami fogyatkozás
vagyon pedig bennem, te, ál-
dot Iesus, én erettem vid helyre
azt kegyelmesen és irgalmason,
a' ki mindeneket meltoztától
magadhoz hinya, így ōolván:
Iőjeteik hozzám minnyájan a' Matt. 11
kik fáradtok és meg vattok ter-
helue, és én meg-kűnnyebitlek
titeket.

Vgy vagy, hogy hom-
lokom

lokom veritekében faradók, bú-
 faldalommal kinlodom, bűnnel
 terheltetem, kesértetek miat
 nyughatatlankodom, sok go-
 nos indulatoktól kötöttem
 és borongattatom: és nincs ki
 meg-segillyen, meg-sabadíson
 és üdvözítsen, hanem csak te én
 üdvözítő Vram Istenem: Né-
 ked ajánlom magamat, és vala-
 mim vagyon, hogy engem őriz
 és örök életre vezérelj. Fo-
 gadgy hozzád engem a' te ne-
 vednek dicshetire és tisztességé-
 re, ki a' tennen testedet véredet,
 etelül és italalul kebitetted né-
 kem. Enged én üdvösségem-
 nek Vra Istene, hogy a' bents-
 ségnek gyakorlásával, neve-
 kedgyék aitatossághoz-
 valo kedvem.

V. RESZ.

V. RESZ.

A' szentsegnek nagy melto-sagárul;
 és a' Papi rendrül.

HA Angyali tisztaság, és ke- *Az Vt*
 rektelő Iános bentsége ta- *szol.*
 láltatnék benned, úgy sem
 vólnál méltó, hogy ezt a' bents-
 seget venned, és kezedbe for-
 gatnad. Mert nem emberi ér-
 dem-nekkel azt tulajdonítani,
 hogy a' Christus bentségét em-
 ber bentseli, kezében fogja, és az
 Angyalok kenyerét eledelül vé-
 sz. Nagy titok ez, és nagy mel-
 to-sága a' Papoknak kiknek az
 adator a' mi nem engedtetet az
 Angyaloknak. Mert csak az
 Anyabentegyházban törvény
 berént bentselt Papoknak vagyó
 hatalmok az aldozára, és
 Christus testének bentelesére.
 A' Pap ebben Isten bögája, ki
 Isten igéjével él, Isten parancso-
 lattya

lattyá és rendelése szerént : de Isten ebben fő Ok, és láthatatlan cselekedő, kinek hatalmában vagy on valamit akar, és meg-léhen valamit parancsol. Többet kela' mindenható Istennek hinned ebben a' felséges bentségben, hogy sem a' magad erzekenségeinek, vagy egyéb látható jelenségnek. Azért, félelemmel és nagy bősülettel

a. Tim. 4. kel ehez járúlnod. Magadra vigyáz, és ebedbe ved Egyhazi ember, micoda b'olgalatra választattal a' Püspök kezének reád vetésével. Ime, Pappa lettel, a' b'olgalatra fel-benteltetél: meg-lásd hogy hiven és alázatossá mutasd Istennek az aldozatot mikor annak ideie vagy on, és magadat fedhetetlenül visellyed. Nem künyyebiztettetted terhedet Papságoddal, hanem borossal fenytéknek köte-

kötelével borittattal, és nagy bentségnek tekelletességére köteleztetél. A' Papnak minden jószágos erkölcsökkel ekesitetnek kel lenni, és egyebeknek, jó életre való példát kel adni. Az ő gyakor tarsolkodásának nem a' köz neppel, hanem mennyekben az Angyalokkal, avagy a' földön tekelletes emberekkel kel lenni.

Mikor a' Pap a' bent rus Heb. 5. hákban öltözik, Christus képét viseli, hogy Istent magáért és az egész kösségért alazatoson kerie. Eoltözetinek mind első s'-mind hatúlsó részén kereft vagy on, hogy a' Christus b'enedesérül b'ünetlen emlekezzék. Elötte kereftet visel a' Papi öltözön, hogy a' Christus nyomdokat b'orgalmatoson b'emlélye, és serényen kövesse. Hatúlsó része-is az öltözetnek kereftel je-gyez

gyeztetik, hogy valami ellenke-
zést mástól szenved, beliden tün-
ie Istenért. Előtte kerebttet
visel, hogy a' maga bűneit kö-
nyuhullatással mosogassa. Ház-
túl pedig, hogy egyebek vétké-
is bánakozua sirassa; és e'be
vegye, hogy az Isten és bűnös
ember közöt, mint közben-jaro
helyheztetet; azért meg ne
bűnnyek az imadságtól és bent
aldozattól, valamig Istentől ke-
gyelmet és irgalmasságot nem
nyér. Mikor a' Pap áldozik,
Istent tiszteli, az Angyalokat vi-
gasztallya, az Anyafentegyhá-
zat eppiti, az eleveneket segíti,
a' holtaknak nyugódalmat be-
rez, magát pedig minden

jóban rebeslé

tebi.

(:)(:)(:)

(:)(:)

(:)

VI.

VI. RESZ.

Kérdés, a' részefüles előt- valo
kefűletről.

VRam, mikor a' te meltosa- *A' ta*
godat, és az én meltatlan *nitvan*
sagomat tekintem, igen *szol.*
meg-rettenek, és e'ém véb ma-
gamban. Mert ha hozzád nem
jarúlok, az elettlől futok: ha pe-
dig méltatlan magamat elő-to-
lyom, haragot érdemlek. Mit
mivellyek ezért én Istenem, én
segítségem, és bűksegimben ta-
nácson? Te tanics engem igaz
útra. Mutas valami rövid gya-
korlást a' bent rebesűleshez-va-
lo kefűlethez. Mert igen bűk-
ség tudnom, mint kellyen bűve-
met aitatoson és böcsűlletesen
kefűtenem a' te bentségednek
űdvösséges vételéhez, avagy en-
nek az Isteni nagyaldozatnak
folgaltatásához.

VII.

VII. RESZ.

*Lelki esméretünknek vizsgálásául:
jobbúlásunknak el-tekelleserül.*

*Ar Vr
Sol.*

MIndenek felet kivantatik,
hogy az Isten Papia, nagy
bübéli alazatosággal, ala-
zatos böcsüllettel, tellyes hittel,
Isten tißtességének buzgó kivan-
ságával járúyon ennek a' bent-
ségnek aldozafához, östogata-
fához, és vételéhez: Meg-vi-
gald börgalmatoson lelki esme-
retedet: igaz töredelmességgel,
és alázatos gyonással tehetséged
berént meg-tişticfad és fenyesz-
csed lelkedet, ugy hogy, semmi
nehezséged ne maradgyó, mely
tudomásod berént furdalná
lelki esmeretedet, és akadéko-
tenne a' bentséghez-való szabad
járulásonnak Szánnad bánnyad
közönségesen minden vetkeis-
det: a' minden napi vetkeidért
pedig

pedig, vgyan nevezet berént
bánkodgyal és keseregy: és ha
az üdö benvedi, a' te büved reiz-
tekében vallást tegy'Istennek
minden gonos indulatidnak
nyavaliajárul.

Fohaskodgyal, és bánnyad,
hogy még-is ily testi és világi
vagy: hogy ily győzetlenek a'
te gonos indulatid: hogy ily
rakva vagy gonos vagyodafok
kivanfagival: hogy ily gondni-
seletlen vagy külső erzekensé-
gednek őrzésében: hogy ily
gyakran hiufagos gondolko-
dásokban keverődzöl: hogy ily
hailandó vagy a' külső dolgo-
kra: ily tunya a' belfőkre; ily
gyors a' nevetésre és fesletse-
gre: ily kemény a' siralomra és
tőredelmességre: ily hailandó
a' szabadfagra, és testi alkolmas-
tosságokra: ily kesedelmes a'
kemény életre és lelki buzgó-
ságra:

fágra: ily furcsa az úi hir hal-
 láfra, és ekes dolgok latafára;
 ily kedvetlen az alacson és alá-
 valo dolgokban forgolodásra:
 ily telhetetlen a' gyötéfben: ily
 fősvény az adakozásbā: ily mar-
 kos a' meg-tartásban: ily gon-
 dolatlan a' állásban: ily tar-
 tozhatatlan a' halgatásban: ily
 feslet erkölcsödben: ily haba-
 huria cselekedetidben: ily tel-
 hetetlen ételedbe: ily siket az
 Isten igéire: ily gyors a' nyu-
 godalomra: ily kesedelmes a'
 munkára: ily ébren vigyázo a'
 mesékre, ily alufékony a' bent
 vigyazásokra: ily siető az el-
 vegezésre: ily tetovázo a' ügyel-
 metességre: ily rest a' bölös-
 mara: ily tunya az aldozásban:
 ily sovány az vrnak vetelésben:
 ily hamar masúva gondolko-
 dol: ily ritkan állás valóságos-
 son magadban: ily hamar fel-
 geried

geried a' haragra: ily künnyē
 meg-vtals egyebeket: ily hai-
 lando vagy az egyebek itiletire:
 ily kemény az egyebek dorga-
 lásába; ily vig az ioferencsék-
 ben: ily gyakran sok jóra igye-
 kezel, és keveset vis végben.

Ezeket, és hasonló fogyat-
 kozásidat, bánattal, és tulaidon
 gyarloságidnak nagy gyulöl-
 ségével, meg-gyónván, és meg-
 siratuán, erős vegezéssel ren-
 deld-el, életed jobbitását, és jo-
 ban elő-menetedet. Azután, tel-
 lységgel Istenre hagyvan maga-
 dat, éppen égő aldozatul, az én
 nevemnek tíftelességére: az az,
 testedet, lelkedet, hiven reám
 bizzad: hogy é-képpen meltán
 járúlhas az aldozat mutatáshoz,
 és az én testemnek bentségét
 üduösségesen vehessed.

Vgyan-is, nincs kellemetesb
 ajándék, sem a' bűnök el-törles

sére hasznosb elég-tétel, mint mikor ember a' Miseben, vagy re-
 fésülésben, a' Christus testének
 be-mutatasával egygút, magat
 tisztán és éppen Istennek adgya.
 Ha meg nem fogyatkozik em-
 ber abban a' mi tőlle lehet, és,
 igazán penitenciat tart, valeme-
 nyíser bocsanatért és malaštért
 Ezech. 8 hozzám járúl, élek én az vr, ki a'
 bűnösnek halálát nem kívánom,
 hanem inkább, hogy meg-térien,
 és éllyen, az ő bűneiről többör
 meg nem emlekezém, hanem
 mindenek meg-bocsátua Lé-
 nek.

VIII. RESZ.

*Christusnak a' keresztfán maga be-
 mutatasarúl. és mi magunknak
 Istenre hagyasarúl.*

*A' vr
 szol.* **A'** mint én, a' keresztfán ki-
 terieštet kézzel, és mezite-
 lē testel, jó kedycemből be-
 mut

mutattam magamat az Atya I-
 stennek a' te bűneidért, úgy
 hogy semmi nem maradna ben-
 nem, a' mi éppen az Isten engef-
 telesére áldozatúl nem kelne:
 úgy kel néked is magadat min-
 den erőddel és kívánságiddal, jó
 kedvedből és mentül nagyob-
 aitatossággal lehet, minden nap
 a' Miseben, tistta és fent aldoza-
 tül bé-mutatnod. Mit kívánok
 én te tölled inkább annál, hogy
 magadat éppen réam bizzad?
 Valamit magadon kívül adš,
 semminek tartom: mert nem a'
 te adományodat keresem, ha-
 nem tégedet.

A' mint hogy néked elég nem
 volna, ha mindennel birnál-is,
 én kívüllem: vgy nekem sem
 tetczik akár mit agy-is, ha ma-
 gadat nem adod. Magadat ad
 nekem: mindeneštül adgyad
 pedig magadat Istenért, és ked-

ves lében adományod. Láddé
 hogy én éppen bé-mutattam
 magamat az Atyának : minde-
 nestül adtam néked testemet
 ételül, veremet italul, hogy én
 éppen tiéd lennék, és téged e-
 nyimmé tennélek. Ha magadra
 támaszkodol, és jó kedvel maga-
 dat az én akaratomra nem ha-
 gyod, nem tellyes a' te áldozat-
 rod nem-is lében közöttünk tel-
 lyeseggyesülés. Ha azért én e-
 lőttem kegyelmet akarék nyerni,
 minden cselekedetid előtt kel-
 jarni az Isten kezeiben való
 magad ajánlásanak. Azért iut-
 nak ily kevesen a' mennyei vilá-
 gosításra, és belső szabadfágra,
 mert nem tudgyák magokat tel-
 lyességesen réam biznya. Allan-
 Luc. 14. do sententiam amaz nekem. Ha
 ki ellent nem mond mindenek-
 nek, nem lehet én tanítványom.
 Tehát, ha azt kívánod hogy, én
 tanít

tanítványom légy, magadat és
 minden kevanfágidat nekem
 ajánlyad.

IX. RESZ.

*Hogy magunkat és mindenünket,
 Istenre kel bizunk : és minde-
 nekért imadkozunk.*

VRam, valami az Egben, és
 a' földön vagyon mind a' ta-
 tiéd. Azért, magamat, ionituan
 akarattal, bé-mutatot ajándékul szol-
 néked ajánlom, és örökke tiéd
 akarok lennem. Vram az én
 fővemnek eggyűgyűségében,
 ma mutatom-be néked maga-
 mat örök szolgájul, engedel-
 mességedre, és örök dicsereted-
 nek áldozattárára. Fogadgy hoz-
 zád engem ezzel a' te dragalás-
 tos testednek be-mutataásával,
 melyet az Angyalok lathatat-
 lan jelen-létében be-mutatok,
 hogy nekem, és a' te népednek,
 T 4 légyen

légyen üdvösséges.

Vram elődben terieftem a' te könyörületességednek oltáran minden bűneimet, és fogyatkozásimat, mellyeket te előtted, és a' te fent Angyalid előtt cselekedtem, attúl a' naptúl fogva mellyen vétkezhettem, mind e' ielen való oráig : hogy te azokat mindeneftül fel-gyuicsad, és feresetetednek tűzével meg-és gesséd, le-töröllyed bűneimnek minden vndokságot, meg-tiszticad lelki esmeretemet, minden vétkekből, vísa adgyad a' bűn miat el-vestet malaftot, mindeneket tellyesen meg-engogy, és a' bekeségnek csokiára, irgalmason hozzád ereß.

Mit mivelhetek ióbbat bűneimert, hanem hogy ezeket alazatoson meg-gyonnyam, és sirasfám, és a' te bocsanatodat fűntlen kériem? Kérlek tegedet, én

én Istenem, halgas-meg engem kegyelmesen midőn előtted álllok. Minden bűneimet igen gyűlölöm : nem akarok soha azokra ez vtán térni, hanem bánom és valamig élek banni fogom : kéß vagyok penitenciat tartani : és tehetségem férént ezekért eleget tenni. Bocfasd-meg Vr Isten, bocfasd-meg bűneimet fent nevedért : Szabadicad-meg lelkemet, mellyet drága véreddel meg-váltottál. Imé a' te Irgalmaffágodra hagyom magamat, kezeidben ajánlom magamat. Cselekedgyel velem a' te jó vóltod férént, nem azén gonofságom, és hamisságom férént.

Te kezedben ajánlom valami jó vagyon benné, noha az igen keves, és fogyatkozot : hogy te meg-tiszticad és meg-fentelilyed : hogy kedvesen vegyed, és

magad előtt kellemetessé tegyed:
Engemet pedig, tunya és ha-
fontalan embert, mindenkor
jóbbításomra vezérelj, és bold-
og üdvösséges ki-mulásra iu-
tas.

Nékd ajánlom, az aiatatos em-
bereknek minden Istenes ke-
vanóságokat. Minden bűkfégít,
bűleimnek, barátimnak, Atyam-
fiainak, húgaim-nénéimnek, ked-
veseimnek. Azoknak-is, kik ve-
lem vagy másokkal jot tettek, a'
te bűrelmedért; a' kik imadsa-
got vagy Misset, magokért vagy
hozzaiok tartozokért töllem
kivántak és kértek, akár még
testben éllyenek, s' akár világ-
ból ki-multak légyenek. Hogy
ezek minnyájan a' te malasztod-
nak segítségét, vigasztalásodnak
bátorítását, védelemből óltal-
mat, büntetéstől szabadulást
nyerjenek, és hogy minden go-
nóf-

nostól meg-menekedven, nagy
haladásokat vigan adgyanak né-
ked.

Könyörgésimet és, engedtelő
aldozatimat azokért-is kivalt-
képpen bé-mutatom nékd, a'
kik valamiben engem meg-bán-
tottak, bűmoritottak, ragalmaz-
tak, vagy valami kárt és nehez-
séget bűzettek. Azokért-is
a' kiket valaha meg-bűmoritot-
tam, haborítottam, terhelttem,
és meg-botrankoztattam, bűm-
mal cselekedetimmal, tudua
vagy tudatlanul; hogy nekünk
minnyajunknak egyenlő-kép-
pen bocsásd-meg bűneinket, és
egymás-ellen- valo vétkeinket.
Végy-ki vr Isten a' mi bűnünk-
ből minden gyanúságot, bűbű-
ságot, haragot, versengést, és
mindent valami a' bűretetet
meg-sértheti, és az Atyafiúi jo-
akaratot kissébbitheti. Irgalmaz
vram,

vram, Irgalmaz azoknak, kik a' te Irgalmaffagodat kérik: agy maláftot a' búkölködőknek: és tégy olyanokká minket, hogy méltok lehessünk a' te maláftodnak részvételében, és elő-mehessünk az örök életnek meg-nyerésében, Amen.

X. RESZ.

Hogy a' szent részvétel, nem kel könnyen el-mulatni.

Az vr szol **G**Yakran kel folyamni az Isteni maláftnak és irgalmasságnak forrásához, a' minden jónak és tellyes kegyességnek kátfeiéhez: hogy gonosindulatidból és vétkeidből kigyógyulhas és az ordögnek minden kisereteti és csalardsági ellen, hatalmasb és vigyázób lehess. Tudván az ellenség hogy a' bentségnek részvételében nagy hason és erős orvosság vagy on, min

minden úton és alkalmatosságó tehetsége berént el-akaria ettül vonni, és tartoztattya, a' hiu és aitato emberek.

Mert midőn némellyek az vr veteléshez keűlnek, nagyob Ordogi incselkedéseket benuednek. A' gonos lélek az Isten fiai Iob 1. közze mégyen, a' mint Szent Iob iria, hogy ezeket bókot gonoslagával meg-haborgassa, vagy igen felelmessé tégye, és megbodicfa: hogy e' képpen, io indulattyokat kissebicse, vagy vgyan el-is vessesse, a' hitet otromoluán, ha effelekkel azt berezheti hogy elhadgyák a' részvétel, vagy fél-hidegen járúlyanak hozza. De nem kel semmit gondolni az ordögnek csalardságával, és akár mely, rút és bórnyú gondolatokkal, h anem minden effele képezeft az ő feiere kel teríteni. Csak meg kel vtálni

vtálni éscsufolni ſegint, és az ő haborgatásiért, és izgatafából tamádót indulatokért, el nem kel hadni a' ſent reſeſüléſt.

Gyakorta akadékok ſerez az aitatofſág kereséſnek feletteb-
valo ſorgalmatofſága, és a' gyo-
naſhoz- valo keſületnek ſű
ſorongatáſa. A' bölcsék tanacſa
ſerént cſelekedgyél, és veſd-ki
a' ſű ſorongatáſt, és hamis vele-
kedéſből ſármazot lelki eſme-
ret furdaláſt: mert akadékok
vét az Iſten malaſtyának, és el-
veſi aitatofſágodat. Valamiki-
ſinhaborufágért, vagy nehéſſé-
gért, el ne muláſd az vr vételet:
hanem meny-el hamar, gyon-
nyál-meg, és bocſáſd-meg őró-
meſt a' mivel meg-bantódtál.

Mat. 5. Ha pedig te bantóttál valakit,
alazatoſon bocſánatot kery,
Iſten-is őrómeſt meg-enged.

Mit haſnál a' gyonáſnak és
a' ſent

a' ſent reſeſüléſnek hallogatá-
ſa? Mennél hamaréb tiſtuly-ki;
pökd-ki gyorsan a' mérget, ſies
az orvoſſág vétellel, és jobban
léſen dolgod hogy ſem ha ke-
ſőre halaſtanád. Ha ma ezért el-
múlatod, talám hólnap más
nagyob akadékok történi. és
igy ſokkaig meg-tartoztathatol
a' reſeſüléſtől és alkalmatlamb
lehetſ. Mennél hamaréb lehet,
feſellyél-ki efféle haſontalan
mentſegekből, és tunyaſágból:
mert ſemmit nem haſnál ſok-
kaig győtrődni, és haborodot
allapatban maraduán a' minden
napi akadékokért az Iſteni dol-
goktul magadat el-fogni. Sőt
felette ártalmas a' reſeſüléſt
ſokkáig vontatni, mert ebből,
nagy lelki tunyaſág ſokot ſár-
mazni. Iai veſely! Némely fél-
meleg, és ſabados életük,
azért téſnek őrómeſt halaſtáſt
a' gy

a' gyonásban, azért vontattyák
mefére a' bent rebeszést, hogy
ne köteleztessenek nagyobb
magok őrzésére.

Iai mely keves beretet, és
gyenge aitaloság vagyon azok-
ban, kik ily könnyen hálástyak
a' bent rebeszést? Mely boldog
és Istennél kedves, a' ki úgy él,
és lelki esmérítit oly tisztán tar-
tya, hogy kétféle volna minden
nap rebeszül, és ezt meg-is cse-
lekedné, ha ebből meg nem
jegyeznék őtet? Ha ki alazatos-
ságért, vagy egyéb méltó okból,
el-múlattya néha, dicseretet ér-
demel a' meg-böcsűllésért. Ha
pedig tunyaságból cselekedni,
fel kel magát ébreteni, és meg-
cselekedvén a' mi tőle lehet-
séges, Isten erre a' jó akaratra-
válo képest, mellyet néz leg-in-
kább, meg-ségíti a' jó kívánságot.

Mikor pedig méltó okból
meg-

meg-tartoztatol, a' jó bandé-
kot, és rebeszüléshez - va-
ló aitalos indulatot meg-
tarcsad, és így, nem marad a'
bentseg gyümölcsé-nélhűl. Mért
az aitalos ember, minden nap,
sőt minden órában űduőssége-
sen és akadek-nélkül járúlhat a'
Christusnak lélek berént-valo
rebeszüléséhez: mind az által
bizonyos napokon, sabot udő-
ben, az ő űdvözítőiének bent
testét, nagy beretettel és böcsűl-
lettel kel venni a' bentsegben,
és ebben a' vetélben, inkább kel
az Istennek dicfíretit és tífte-
séget keresni, hogy sem a' maga
vigasztalását. Mert mind anny-
sor lélek berént rebeszül, és latha-
tatlanul tapláltatik, valamenyi-
ber a' Christus testfűlését és
halálat aitaloson meg-gondol-
lya, és az ő berettire fel-geried.

A' ki csak akkor kétféle mikor
közé-

közelget az Innep, vagy mikor
 szokásból erre indittatik, gya-
 korta kétfületlen marad. Bol-
 dog a' ki magát Istennek éppen
 égo áldozatul adgya valamikor
 rekesül, vagy aldozik. Ne légy
 a' Míse mondásban igen lassú, se
 igen siető; hanem azoknak kö-
 zönséges jó szokását kövesd, a'
 kik között lakol. Nem kel egyes-
 bek neheztelésére, vagy meg-
 vnáfra okot adnod, hanem kö-
 zönséges úton kel járnod a'
 regiek rendelése szerint. Inkáb
 keressd az egyebek hasznát,
 hogy sem a' magad aitatosságot
 vagy kedvét.

XI. RESZ.

Hogy a' Christus teste és a' szent
 Iras, felette szükségesek a' hui
 leleknek.

A' ta-
 nitvan
 szol. h edes Vram Iesusom,
 mely nagy gyönyörűsége
 vagon

vagon az aitato léleknek,
 mely a' te lakodalmadban ves-
 led lakozik: a' hon néki nem
 egyéb eledel adatik, hanem te,
 eggyetlen egy szeretőie, és bú-
 vénnek mindenek felet kelle-
 metesbe. Igen gyönyörűsége-
 volna, ha a' te jelen-létedben
 búvemnek buzgó indulattya-
 bol írhatnék, és az aitato
 Magdolnával lábaidat köny-
 hullatásimmal öntözhetné. De
 hon vagon most ez az aitato-
 ság: hon talaltatik a' bent kö-
 nyu-hullatásnak bőféges folyá-
 sa? Bizony te előtted, és bent
 Angyalid előtt, az én búvemnek
 égni, és örömből olvadni kelle-
 ne. Mert te, jelen vagy a' bent-
 ségben, noha, idegen bin álat el-
 reitezve.

Vgyan-is, a' te tulaidon és
 Isteni fenyegetésbe, nem néz-
 hetnének rád az én bemeim:
 sőt

CHRISTVS KEÖVETESEREVL
 sőt az egész világ sem alhatná-el,
 a' te dűcsőfféged felsegének fe-
 nyességet. Ezzél azért hogy a'
 bentségben magadat el-reited,
 gyarlostágomhoz babod maga-
 dat. Vgyan az vagyon it, és azt
 imádom, a'kit menyégbē imád-
 nak az Angyalok: de en még
 most, hit által, az Angyalok pe-
 dig bīnrűl bīnre, és homály-nél-
 kül. Meg kel elégednem a' hitnek
 vilagosságával, és mind addig
 abban kel járnom, míg fel nem
 kel az örök fenyeslégnek napia,
 és a' példak arnyéka el nem ha-
 nyatlik. Midőn pedig el-iő a'
 valóság meg-būnik a' bentségek
 vétele: mért a' mennyei dűcsőf-
 ségben vralkodo boldogok,
 nem bűkölködnek a' bentségek
 orvossága-nélkül: mivel örök-
 ke vigadnak Isten előtt, bīnrűl
 bīnre bēmléluen az ő dűcsőf-
 séget, és fenyeslégből Isteni fe-
 nyes-

nyességnek melségeben, öltöz-
 nek: vgy kőstolván az Istennek
 testélet Igéiét a' mint kezdetben
 vólt, és örökké marad.

Meg-emlekezuén ezekrűl a'
 csudálatos dőlgochrul igen ú-
 nalmas nállam akár mely lelki
 vigasztalás-is: mert valamig az
 én vramat nyilván az ő dűcsőf-
 ségében nem látom, mind sem-
 minek tartom valamit e' világon
 látokes hallok. Te vagy nekem
 bizonyfágom vr Isten, hogy
 semmi teremtet állat meg-nem
 elégít engem, hanem csak te én
 Istenem, kinek örökke-való la-
 táfat kivanom. De erre nem
 juthatok, míg ez a' halandó élet
 tart; azért bűkség hogy nagy
 bēnuedéshez keűűlyek, és min-
 den kivanfágimat te réad had-
 gyam. Mert a' te bēnteid is V-
 ram, kik jmmár menyorságban
 veled örvendeznek e' földön
 éltek

éltekben, nagy hittel és benuedéssél vártak a' te dűcsősségednek el-iőuetelét. A' mit ők hittek, azt hiszem: a' mit ők reménlettek, azt reménlem: a' hová ők jutottak, bizom én is hogy a' te malaštod-által oda jutok. Azonban a' te benteid példaiával erőssittetvén, hit által járók. Vannak bent irások-is mellyek életem tüköri és vigasztalásim: de mindenek felet, kiváltkeppen-való orvosságom és óltalamam a' te bentséges tested.

Vgyan-is két dologot látok leg bűkségesbnek é vilagon, mellyek-nélkül, viselhetetlen volna ez a' beginy élet. A' testednek tömlőczében lévén, megvállom, hogy két dolog-nélkül bűkölködöm: tudni illik, étel és vilagosság-nélkül. Nékem azért erőtlen betegednek, testi és lelki taplalásul, bent testedet, bent igedet

igedet pedig égő lampásul adtad jarasomra. E kettő-nélkül, iól nem élhetek: mert az Isten igéie, lekkem vilagossága: a' te bentséged, életünk kenyere. Ezcket mondhattuk két aštalanak, mellyek az Anya bentegez haznak tarházában helyhezdttek. Eggyk aštal, a' bent oltar, mellyen a' bent kenyér vagyon, az az, a' Christusnak drága teste. A' másik, Isten törvényének aštala: ezen a' bent tudomány vagyon, mely igaz hitre oktat, és igaz úton viűen a' superlátón belől-való benthelynek benteb resébe. Hálákat adok néked Vram Iesus, örökké-való vilagosságnak fenyeűsége, a' bent tudománynak aštalaért, mellyet nekünk a' te bologaid, profetaid, Apostolid, és egyéb Doctorid által, bologaltattál.

Hálákat adok néked emberi nem

nemzet teremptőienék, és megvaltojának, ki meg akarván elmértetni az egész világgal szerelmet, nagy vacsorát készítettél, melyben, nem ama példázó Husvéti bárányt, hanem a' te *Luc. 14.* bentséges testedet, véredet adtad eledelül: meg-vigasztalván minden hiveket bent lakodalmoddal, és üdvösséges pohárral meg-rebegtívén, melyben vannak minden gyönyörűség a' paradicsomnak, és ezzel velünk együtt lakoznak a' bent Angyalok, noha ők boldogb gyönyörűségben.

Oh mely nagy és bőcsülletes a' Papok hivatalya, kiknek az a' méltóság adatot, hogy a' felséges vrát, bent igekkel bétellyék, bájokkal áldgyák, kezekben tarcsák, bájokkal vegyék, és egyebeknek osztogassák! Oh mely tisztáknak kel lenni azoknak a' kezek.

kezeknek, mely tista bűnek, mely bent testnek, mely maculánkülvalo bűnek, melyhez ennyiser mégyen a' tisztaságnak alkotója? A' Pap bájából mely a' bentséget ennyiser vési, nem kel egyebnek barmazni, hanem csak bent, csak tisztaságos, csak hasznos dolognak.

Az ő bemeinek eggyűgyűveknek bémérmeteseknek kel leni, mellyek a' Christus testét bémélik: keze bűkseg hogy tista és égbe fel-emelt legyen, mely a' mennek földnek teremptőiet bókta illetni. A' törvényben-is kivalképpen a' Papoknak mondatik amaz: bentek legyetek, mert én a' ti Vratok Istentek *Lev. 19.* bent vagyok. *20.*

Minden-háto Isten, a' te ma-lasztod segicfen hozzá, hogy a' kik Papágra emeltettünk illendősül és aitatofon bologallyunk V neked

néked, minden tisztaságba és jó lelki esmeretbe. Es ha oly ártatlan életet nem viselhetünk a' mint kívántatnék, enged hogy illendő-képpen sirassuk gonosz cselekedetinket, és alázatos lélekkel s'-io akarathoz bándékával teneked ez-után nagyobb buzgósággal foglallyunk.

XII. RESZ.

Hogy a' ki részefülni akar Christusban, nagy szorgalmatossággal kell hozzá készülni.

Az V. szol. **E**N, tisztaságnak szeretője, és minden bentségnek megadója vagyok. En a' tiszta bűvet keresem, és abban vagyó helye nyugodalmomnak. Késícs nekem nagy és megterített esbedlő házat, és nállad tartom a Hűsuetet tanítványimmal egyetembe. Ha azt akarod hogy hozzád mennek, és nállad marag-

radgyak, tisztícsd ki a' régi kovást, és ekesícsd fel a' te bűved hailekát. Rekesd ki az égeő világot, és minden vétkek zenebonáját: ily vesztet mint a' magán szakadot veréb a' ház fedelén, és még-gondold vétkeidet lelki keserűséggel. Mert minden szerető, az ő szerelmének leg-szebb és jó helyt készít, mivel ebből esmérzik, minémű bűvel fogadtatik a' szerető.

Tudgyad mind az által, hogy chez a' készülethez elegendes nem vagy a' te cselekedetid érdeméből, bar egész estendeig készülnél, és egyebet semmit elmédben nem forgatnál-is. Azért csak az én kegyelmességemből és malasztomból bocsáttatol az én asztalomhoz, nem különben mint ha kuldust gazdag asztalához ültetne, ki semmivel nem halálhatná a' jó teteményt, ha-

nem csak meg-alázuán magat,
meg-köszönné. Miueid-meg a'
mi lehet tölled, és azt forgal-
matoson miveld: nem fokas-
bol, nem kötelességre nézuén:
hanem nagy félelemmel, bere-
tettel, buzgo indulattal vegyed
testét, a' te berelmes vradnak
Istenednek, ki te hozzád mel-
toztatik jöni. En vagiok a' ki
hilak; én parancsoltam, hogy
igy légyen; én helyére viszem a'
mi heával vagy: jere, végy
magadhoz engem.

Mikor aitatosságnak mala-
styt nyuitom, adgy halát Iste-
nednek: nem hogy méltó vol-
nál, hanem hogy én könyörül-
tem raitad. Ha aitatosság-nél-
kül vagy, és soványon érzed
magadat, el ne hadáz imadságot
ohaics, zörges, meg ne búnyel
valamig az üduősséges mala-
stnak morfáját, vagy cseppét nem
vébed

vébed; Néked van búkséged
én reám: én nem búkkólkő-
döm nálad-nélkül. Nem azért
járulb te én hozzám, hogy meg-
bentely engem, hanem én azért
megyek hozzád, hogy meg-ben-
tellyelek és jobbicsalak teged.
Te azért jób hogy én általam
meg-benteltesél, hozzám fog-
laltassál, úi malaftot végy, és
magad jobbitására fel-geriedgy.
El ne mulasd ezt a' nagy ma-
laftot: hanem kebsicd-el búve-
det minden forgalmatossággal,
és vid-be hozzád a' te beretö-
det.

Kivántatik pedig, hogy nem
csak a' rebesülés előtt kebsicd
magadat az aitatossághoz, ha-
nem hogy a' bentség vétele v-
tan-is, azon aitatossághoz tar-
csad magadat forgalmatossá-
gal. Nem-is kivántatik kisseb
maga őrzés a' rebesülés vtán,
V; hogy

refesülés és Mife mondás által, a' mennyei és örökké-való bölcseségnek tudományában öregbedgyem. Ah Vram Isten, mikor eggyesülők te veled, és el-merülők benned tellyességesen, magamról el-feletkezuén. Enged hogy te én bennem, és én te benned egyenlő-képpen eggyüt maradhassunk.

Ioan. 15.

Cant. 5.

Bizony te vagy azén szeretőm: sokezerek közzül ki-vált szeretőm: melyben kedve tölt az én lelkemnek, hogy ő benne maradgyak tellyes életemnek napiaim. Bizony te vagy az én bekeség szerzőm, kiben nagy bekeség, igaz nyugalom vagyon: és a' ki-nélkül faradság, faidalom, és veghetetlen nyomorúság vagyon. Bizony te vagy az el-reitet Isten, és nincs gonfokkal tanácsod, hanem az alazatosókkal és eggyügyűkkel vagyon

vagyó niaiaskodásod. Oh mely kedves Vram a' te lelked, ki, *Prov. 3.* hogy meg-mutatnád, fiaidhoz *Sap. 12.* edességédet menyből állot gyönyörűséges kenyérrel táplálod őket. Bizony nincs más *Deut. 4.* oly nagy nemzetség, kihez az ő Istene ily közel járna, mint te, mi Istenünk, jelen vagy minden hivednél, kiknek magadat adod ételül és táplálásul, minden napi vigasztalásokra, és búvőknek menyben emelésére.

Vgyan-is hol vagyon más ily tífteletes nemzetség, mint a' kereszttyén nép? A' vagy micoda teremtet állat oly kedves Istennél, mint az aítatos lélek, melyhez az Isten mégyen, hogy őtet dűcsősleges testével táplálja? Oh ki mondhatatlan kegyelem! Oh csüdalatos megtoztatás! Oh véghetetlen szeretet, mely kivált-képpen embe-

rekhez mutattatik ! De mit
adgyak vífont az vrnak ezért
a' kegyelemért, ezért a' nagy
szeretetért ! Semmit kedvesbet
nem ajandekozhatok, hanem
hogy Istenemnek szívemet ad-
gyam tellyességesen, és éppen
Istenemhez kapcsollyam. Ak-
kor örvendeznek lelkemnek
minden belső erzekenségi, mi-
kor az én lelkem tekelletesen
Istenhez ragaszkodik. Akkor így
szól nekem. Ha te én veled akar-
lenni, én veled akarok marad-
ni. En pedig így felelek neki.
Meltóztással Vram velem ma-
radni, en örömet akarok veled
lenni. Ez nekem minden ke-
vanságom, hogy az én szív-
em veled eggyesül-
lyön.

XIV. RESZ.

*Mely nagy buzgosággal kívánnják
nemely aitatások a' Christus
testét.*

OH mely nagy Vram a' te *A' te*
edességednek bősege, mel- *nitvan*
lyet titkon tartasz a' téged szol.
felőknek? Mikor esemben jut: *Psal. 30.*
nak némely aitatások, kik a' te
bentlégedhez, nagy kedvel és
aitatossággal járúlnak, meg-
fegyleném magamat, és el-pis-
rúlok, hogy én a' te oltarod-
hoz, ily lágy melegen, sőt hide-
gen járúlok, hogy ily sovány
és szívü geriedezel nélkül mara-
dok: hogy tellyességgel fel nem
gyuladok a' te bined előtt én
Istenem, és oly buzgó indulattal
te hozzád nem ragadtatom,
mint sok aitatások, kik a' rebe-
sülésnek kívánsága, és szívüök-
ben, érzet szeretet miat, köny-
hul

XV. RESZ.

Hogy az aitatosságot, alazatoság és
magunk el-hagyása által
nyeriük.

Az Vr
szol.

SZükség hogy az aitatossá-
gnak malasztját bűnetlen ke-
resséd, kívánsággal kéried,
bekefességgel és remenység-
gel vár-
iad, örömmel fogadgyad, ala-
zatosan őrizzed, és azzal fogal-
matosón munkalkodgyál: a'
mennyei latogatásnak pedig
hatarat és modgyát, Istenre biz-
zad mig el-jő. Akkor kel fő-
képpen meg-aláznod magadat,
mikor belől keves, vagy semmi
aitatosságot nem érzed. De azért
akkor sem kel felettéb el-had-
nod magadat és rendetlenül tő-
rődnöd. Sokszor az Isten rövid
űdő alatt meg-adgya, a' mit
sokkaig meg nem adot. Gya-
korta az imadkozásnak végén
meg-

meg-adgya, a' mit kezdetin meg
nem adot.

Ha mindenkor hamar és kiva-
nóságunk berént adatnék az
Isteni malaszt, a' gyarló ember,
ezt nehezen viselné-él. Azoka-
ért, jó remenység-
gel, és alazatos
tűréssel kel várni az aitatossá-
gnak ajándékát. De azért maga-
dra és bűneidre ves, mikor az
ajándék nem adatik, vagy tit-
kon tölled el-vétetik. Néha az
Isteni malasztnak kicsin dolog
akadékat vét, és ezt el-fogyat-
tya: ha kicsinnek és nem igen
nagy dolognak kel azt monda-
ni, a' mi ily nagy jótul em-
bert meg-fosztja. Ha azért ezt a'
kicsin, vagy igen nagy ajándé-
kot ki-rekested és valoba meg-
győződ, meg nyered a' mit
kérsz.

Vgyan-is, mihelyen magadat
tellyes szűből Istennek adod: és
azt,

akkor

ezt, vagy amazt kevanfágod fe-
rönt nem keresed, hanem tel-
lyességgel Istenre hagyod maga-
dat, Isténel eggyesült, és magad-
ban csendes lebec: mert semmi
nem fog néked úgy tetszeni, és
ugy meg-nyhiteni, mint az
Isten akarattyának kellemetes
tetszése. Valaki azért bandé-
kat Istenhez fel-emeli, eggyü-
gyű süvel, és magát a' terem-
ptet állatoknak rendetlen feres-
tetitül és gyulólsegetül meg-
űresíti, jo keűlettel vagy on az
Isteni malaftnak vételéhez, és
meltó az aitatosságnak ajande-
kára. Mert az Isten oda ōnti
aldomásit, a' hon űres edényt
talál Es mennél tekellertesben
ellene mond valaki a' földi dol-
goknak, mennél inkább meg-hal-
magának, magá meg-utalása ál-
tal, annál hamaréb adatik és bő-
segesben be-ōntetik az Isten
malaft-

malaftya, és a' fábados süvet
magassabban fel-emeli.

Akkor az ilyen ember *Isai. 60.*
nek süve eűbe vűfi magát, bő-
velkedik, csudalkozik, és ki ter-
ied süve: mert az Isten keze
raita léven, magát tellyességgel
Istenre bizza mind ōrökké. Ime
igy áldatik-meg az ember, a' ká
tellyes süböl keresi az Istent, és
hiába nem vűfi lelkét. Az ōl-
tari fentfégnek vételében, Isten-
nel-való eggyesűlésnek kivalt-
keppen-való malaftyat érdem-
li az ilyen ember: mert nem
nez a' maga aitatosságra, és vi-
gaftalására, hanem minden ai-
tatosság, és vigaftalás felet,
az Isten dűcsűsségere és
tűstűsségere.

Hogy Christus eleiben kel terieszte
n' szükséginket, és ő tölle kérni
segítseget.

*A' ta-
nitvan
szol.* **O** H édes Szerelmes Vram, kit
most aitatofon akarok ma-
gamhoz vennem: te tud-
dod az én gyarlóságomat, és
sok fogyatkozásomat mellye-
ket szenvedek: menyi sok nya-
valyakba és vétkekben heverek:
mely gyakran el-únakodom,
kesértetem, bússittatom, meg-
rutittatom. Orvosságért hoz-
zad járulok: vigasztalásért, és
kúnnyebbségért hozzád kiáltok.
Annak b'ollok a' ki tud mindent,
a' kinél nyilván vadnak minden
belső titkaim; a' ki egyedül ad-
hat nékem telkes vigasztalást
és segítséget. Te tudod mi-nél-
kül búrkölködom leg-fő-képpen,
és mely b'eginy vagyok a' josa-
gos erkölcsökben. Ihon

Ihon b'egény és meztelen
lévén, előtted állok, málaftot
kérven, és irgalmasságért ese-
dezvén. Táplály engem éhez-
kuldufodat: geriezd-fél hideg-
segemet Szerelmed tűzével: vi-
lagosítsad vakfágomat jelen lé-
tednek fenyeffégével. Minden
világi dolgot tégy keferűve né-
kem; minden nehéz és ellenke-
ző dolgok víselesére agy beke-
féggel tűrést, minden teremtet
állatot gyűlöltet és feleites-el
velem. Emeld-fel b'űvemet hoz-
zad mennyekben, és ne szenved
hogy e' földön budóssam. Ezu-
tán, csak te egyedül légy mind
örökké az én edességem, mert
egyedül te vagy az én ételem,
italom, Szerelmem, örömem,
edességem és minden jóm.

Oh gyuitanál meg, engem
jelen léteddel, élegitenél, és val-
toztatnál-el, hogy veled egy
lélekké

Jélekké lennék malaſtodnak
belső eggyesítése, és ego ſerel-
mednek el-olvaſtáſaáltal. Ne
bocſás-el Vram magadtul éhen
és ſárazon, hanem cſelekedgyől
velem irgalmason, a' mint gya-
korta cſudálatoson cſelekedtél
ſenteiddel. Nem volna cſuda
ha te tölled éppen meg-tűzeſed-
ném, és magamban el-fogynék
mivel te oly tűz vagy, mely
mindenkor égſ és ſoha el-nem
fogyſ: oly ſeretet vagy, mely
a' ſűveket meg-tiſtitod és az
elméket meg-vilagoſitod.

XVII. RESZ.

*Hogy Chriſtuſt buzgoſággal kel-
ſzeretni, és az ő vételét nagy
kedvel kívánni.*

A Ta-
nituan
ſzol
V Ram, nagy aitatofſággal és
buzgó ſeretettel, ſűvem-
nek tellyes kevanſágaval
és geriedezeſével akarlak teged
fogad-

fogadni, a' mint kevántanak
téged, a' reſeſülésben ſok ſent,
és Iſtenes emberek, kik te előt-
ted kedveſek voltak ſentſége-
kért, és buzgó aitatofſágban él-
tenek. Oh én Iſtenem, örök ſe-
retet, minden jó, végtelen bol-
dogſág, oly nagy kivanſággal
és méltó tiſtelettel akarlak
téged magamhoz venni, a' mi-
neműt valaha valamely ſent
magában érezhetet.

Es noha, méltatlan vagyok,
azoknak az aitatoſ indulatok-
nak érzefére, mind az által, ſű-
vemnek minden kevanſágit ép-
pen néked ajánlom, mint ha
egyedűi én bennem volnának
mind azok a' te előtted kedves
buzgó kivanſágok. De e' felet
valamiket gondolhat és kíván-
hat az aitatoſ elme, mind azo-
kat nagy böcsűllettel és tellyes
akarattal néked nyuitom, és be-

mutatom. Semmit nem akarok magamnak tartani, hanē magamat, és valamim vagyon, jó kedvel és örömeft néked áldozom. En Vram Istenem, én teremtőm és meg-váltom, oly bán-dékkal, bőcsüllettel dicserettel, tisztetlettel, oly haladással, mel-tosággal, szeretettel; oly hittel, remenféggel, tisztasággal, kíván-lak tégedet ez mái napon ven-ni, a' mint kívánt és fogadot té-ged a' te bent anyad, a' dűcsőffé-ges szűz Maria, mikor testefüle-sednek titkát örvendetesen hir-dető Angyalnak, alázatoson és aitatoson, felele. Ihon az Vra-nak szolgálóia, legyen nékem a' te mondásod szerént.

Luc. 1.

Es mikeppen a' te elől-jarod, kereszteleő boldog bent la-nos, jelen létedben vigadván a' bent Lelek örömében, rőpdő-sőt, annyának méhében. Az után-

után-is, látván Iesust az embes-
rek közöt, igen meg-alázván
magát aitatos indulattal így Ioh 1.
szólla. A' vő legénynek barat-
tya, a' ki ákés láttya őtet, öröm-
mel vigád, a' vő legény haván.
En-is, hasonló-képpen kívá-
nom, hogy igē nagy és bent ke-
vanóságokkal fel-geriedgyek, és
néked tellyes szűből magamat
bé-mutassam. Ez okon, ma-
gamért, és mind azokért kik
imadságimban, ajánlották ma-
gokat, minden aitatos szűvek-
nek vigaságit, égő kívanságit,
elme ragadtatásit, magasság-
béli világosításit néked bé-mu-
tatom minden jóságos erköl-
csőfekkel, és mind azokkal az Iste-
ni dicshirettekkel mellyek az Eg-
be és e' földön voltak és léfnék,
hogy te mindenektől méltán
dicshirteffel, és örökké dűcsőit-
teffel.

En

En Vram Istenem vedkedvesen az én kevanfágimat, és a' te veghetetlen dicfiretednek és örökké - való aldasodnak ohaitását, mellyek téged méltán illetnek a' te ki-mondhatatlan nagy voltodért. Ezekkel tisztellek és tisztelni akarlak tegéd minden nap, sőt minden sempillantásban, és mind az mennyei lelkeket, s' mind a' te hivedet ohaitással hívom, és kérem, hogy velem egygűt néked halákat, és dicfireteket mondgyanak.

Dicfiretenek téged minden nemzetségek, népek, és nyelvek: a' te bent és mézzel-folyó nevedet nagy örömmel, és égő aitatossággal magasztallyák. És valakik a' te felseges bentfégedet, méltó bősűllettel, és aitatossággal solgaltattyák, és telyes búvelvéfik, kegyelmet és irgal

irgalmasságot nyerjenek tölled, és én érettem bűnőfért imadkozozanak. Es mikor a' kévant aitatosságra, és örvendetes egygűlésben rebesűlnek, és jól meg-vigasztaltatván s' csodaltos-keppé meg elegitetvén bent asztalodtul el-mennek, rollam-is begeny bűnősről meltoztassanak emlekezni.

XVIII. RESZ.

Hogy nemkel emberi nyughatatlanságból vizgalni ezt a' szentséget: hanem értelmünket a' hitnek engedelmessége a' a betvén, Christust követségünk.

HA azt akarod hogy a' ké- A' vr
szol.
telkedésnek melységes fe-
nekébe ne merűly, ennek
a' melységes bentfégnék hason-
talan és hiúságos vizgalásatul
meg-örizd magadat: A' felseg- prob. 25
nek vizgalója le-nyomatik a'
X dúcs.

dűcsősségtől. Többet cselekedhetik Isten, hogy sem az ember érthet. Tűrhet ő az igazságról való alazatos és aiatatos értekezés mely kétféle tanulni, és a' bent Atyák igaz értelme szerint járni.

Boldog együgyűség, mely el-hagyván a' mely kérdéseknek tövisek útját, az Isten párancsolattyanak igyenes és bizonyos ösvényén jár. Sokan el-vejtették az aiatatosságot akarván vizsgálni a' magok értelme felet- való dolgokat. Hit kívántatik tőled és tiszta élet, nem elmelkedés és Isteni titkoknak mély tudománya: Ha nem érted és meg sem foghatod azokat, mellyek alattad vannak, mint érted által azokat, mellyek feletted vannak? Higy Istennek, és a' hitnek engedelmessegre alázd-meg értelmeket, és tud

dománynak világossága adatik néked, a' menyire hasznos és szükséges legyen.

Némellyek, nehéz kesértetéseket szenvednek a' hitről és bentlégről: de ez nem ő vétkek, hanem az ellensége. Ne gondoly és ne kötődgyél efféle gondolatokkal; meg se felely az ördögtől indittatott ketelkedésekre: hanem higgy az Isten bárányának, higgy az ő bentinek és Profetáinak, és el-fút tőled a' gonosz ellenség. Gyakorta hasznos hogy efféle szenved az Isten szolgálja. Mert az ördög nem kísérti a' hitetleneket és gonoszokat, kiket jmmár batorfággal tart birtokában: az igaz és aiatatos embereket pedig, sokképpen keserti és haborgattya.

Iáruily azért együgyű és tevékeny hittel, és alazatos bőséggel a' bentléghez; Es vas

l amit nem érteſ, azt batorſágo:
ſan Iſtenre bizzad. Megnem cſal
az Iſten. Meg-cſalatik valaki
magának ſokat hiſen. Egy-
ügyükkel jár az Iſten, meg-je-
lenti magát az alazatoſoknak,
értelmet ád a' kiſdedeknek,
meg-nittyá ſemeket a' tiſta ſü-
vüknek, el-reyti pedig malaſtyát
a' hiuſágos viſgálok és kevés
lyek elöt. Az emberi okosko-
dás igen gyarlo és meg-cſalat-
kozhatik, de az igaz hit, meg-
nem cſalattatik.

Minden ertelem, és terméſet
ſerént - való okoskodás azzal
tartozik, hogy köveſſe a' hitet,
ne előzze, és roncſa. A' hit és ſe-
retet, ebben a' ſent és felſéges
ſentſégbe elő helyet foglal, és
cſudálatos-képpen munkalko-
dik. Az örök, véghetetlen, és
mindenható Iſten, nagy és viſe-
galhatatlan dolgokat cſeleke-
ſik

ſik az Egbe és a' földön: nem-
is mehet végére ſenki az ő cſu-
dálatos cſelekedetinek. Ha az
Iſteni cſelekedeteket könnyen
meg-értene az emberi okoſſág,
nem mondhatnók ezeket
cſudálatoſoknak, és ki-
mondhatatlanok
nak.

LAVS DEO
SEMPER.

A NYOMTATASBAN ESET FOGYATKOZÁSOKRUL.
HOGY AZ OLVASASBAN AKADEK NE
 legyen, a' nyomtatónak eseti:
 ből történt fogatkozások
 kat, így kel igazi-
 tani.

Elöl járó levelnek második foliusan
 lin. 5. Istent. iriad Istent.

21 12. lin. 18. tetszik, iriad tetszik.
 16. lin. 15. útközze, iriad útköz-
 zél.

22 a' Titulusba. Baraságat, iri-
 ad Baraságat.

Folio. 29. lin. 2. geriedezük, iriad ger-
 iedezük.

35. lin. 18. kasznosok, iriad kasz-
 nosok.

44. lin. 18. cselekeszik, iriad csele-
 keszik.

48. lin. 18. vigasztalluk, iriad vi-
 gasztalluk. 56. lin.

56. lin. penult. kellenünk, iriad
 kel lennünk.

57. lin. 18. igyezetemben, iriad
 igyekezetemben.

59. lin. 21. beszédeben, iriad be-
 szédedben.

72. lin. 5. Isteni, iriad Istent.

78. lin. 7. kik, iriad kik.

81. lin. 18. idein, iriad idein.

104. lin. 6. allunnunk, iriad alun-
 nunk.

107. Titulusba. viseleséről, iriad
 viselesről.

Folio 147. lin. 1. pedt, iriad pedig.

175. A' negyedik Resz helyébe,
 ötödiket irtak; és az után
 a' tizen ötödik Caputig,
 mind vétek eset a' Caputok
 szamában.

188. lin. 16. örzesehül, iriad ör-
 zesebül.

232. lin. 22. Így kel olvasni. Va-
 lamennyi ellenkezési, és va-
 lahanykor történnék, az o-
 kat, &c.

242. lin. 21. üresz, iriad üres.
268. lin. ult. tovażása, iriad teto-
vażása.
273. lin. 9. jadczottik, iriad jad-
czottatik.
302. lin. 15. dolgokrul, iriad do-
logrul.
347. lin. 5. dncsöteffek, iriad dü-
csötteffek.
357. lin. 4. temi en, iriad temi en.
365. lin. ult. böbsül, iriad böcsül.
377. lin. 22. tanitványom, iriad
tanitványim.
Folio 398. lin. 7. Ieöitek, iriad Ieöjete.
399. Az Elso Resznek Titulusat
ki hatták. Azt így kel ir-
nia. Mely nagy böcsüllet-
tel kellyen Christust fo-
gadni.
420. lin. 14. meltozasából, iriad
meltoztatasából.
443. lin. 19. szününk, iriad szü-
vünk.
449. lin. 5. né'kül, iriad nélkül.
lin. 23. az ő szerettire, iriad
szeretetre.

- Fol. 457. lin. 12. sztem, iriad szem.
lin. 13. tiszta, iriad tiszta.
Fol. 471. lin. 19. ayandekot, ir-
iad akadekot.

VIENNÆ AVSTRIÆ,

Ex Officinâ Typographi-
câ Matthæi Formicæ,
in Aula Colo-
nienfi,

ANNO M.DC.XXIV.